

Økonomiplan for 2026 — 2029

Sandnes

Innhold

Økonomiplan for 2026 — 2029.....	1
Sandnes	1
Innledning.....	9
Kortversjon	11
Hovedtall	12
Driftsinntekter 2026	12
Skatt på inntekt og formue	13
Finansielle nøkkeltall	14
Lånegjeld	14
Investering.....	16
Drift.....	17
Noen av de viktigste endringene innen drift og investering.....	18
KULTUR OG OPPVEKST	18
HELSE OG VELFERD.....	20
BYUTVIKLING OG TEKNISK.....	21
ORGANISASJON, ØKONOMI, SENTRALE STABER, POLITISK VIRKSOMHET OG FELLESUTGIFTER	22
Egenbetalinger og gebyrer	23
Hvor mye øker gebyrene for en familie?	23
Innspill	25
Samfunnsmessige utviklingstrekk	25
Perspektiver mot 2060	25
Kamp om arbeidskraften.....	25
Behov for omstilling	29
Fortsatt god fordeling.....	31
Endrede økonomiske forutsetninger	33
Konsekvenser for kommunens tjenesteproduksjon	33
Kommunens langsiktige mål og strategier	34
Rammebetingelser og handlingsregler	35
Lønns- og prisvekst samt rentenivå	35
Lønns- og prisvekst i kommunesektoren	36

Renteforutsetninger	36
De frie inntektene	38
Forutsetninger for skatteanslaget.....	38
Rammetilskuddet	40
Eiendomsskatt	41
Kraftinntekter	41
Konsesjonskraft	41
Konsesjonsavgift.....	42
Naturressursskatt	43
Produksjonsavgift på vindkraft	43
Andre inntekter	43
Overføring fra Lyse AS	44
Andre overføringer	44
Økonomiske måltall for bærekraftig utvikling	45
Makroøkonomiske forhold.....	55
Driftsbudsjettet	56
Sentrale inntekter.....	56
Inntekts- og formuesskatt	56
Rammetilskudd.....	57
Eiendomsskatt	57
Andre generelle driftsinntekter	57
Konsesjonskraft	57
Naturressursskatt	58
Integreringstilskudd	58
Sentrale utgifter	58
Avskrivinger	58
Felles pensjonsutgifter	59
Lønnsreserven	59
Driftsutgifter per tjenesteområde (1B)	59
Finansinntekter og -utgifter	60
Renteinntekter	60
Utbytte og eieruttak.....	61
Renteutgifter	62
Avdrag ordinære lån.....	63
Motpost avskrivinger.....	63

Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner	63
Overføring til investeringsregnskapet.....	64
Avsetning til ubundne avsetninger	64
Driftstiltak.....	64
Disponering av driftsrammen.....	103
Driftsbudsjett fordelt på endringskategorier	103
Investeringsbudsjettet	103
Oversikt Investering og finansiering.....	109
Finansiering beskrivelse	110
Sammenlikne investeringsnivå mot økonomiplan i fjor	110
Investeringstabell for kommunen samlet	110
Skole	110
Barnehage	111
Kultur	112
Sykehjemstjenester	113
Enhet for funksjonshemmede(EFF).....	113
Sosiale tjenester	114
Trafikksikring/tilrettelegging.....	115
Idrett og friluft/folkehelse.....	116
Parker og grøntanlegg.....	117
Gravplasser.....	117
Sentrumsprosjekter, Byutvikling og teknisk skattefinansiert	118
Andre tiltak, Byutvikling og teknisk skattefinansiert.....	118
Stab utvikling og gjennomføring	119
Vann og avløp.....	119
Renovasjon	121
Samarbeidsprosjekt, VAR	122
Kommunens fellesområde	122
Eiendom.....	123
Klimabudsjett	124
Klimastatistikk	124
Gjennomsnittlig klimafotavtrykk.....	125
Klimagassutslipp (graf)	125
Risikoanalyse for selskaper kommunen har eierskap i	125
IKS – Interkommunale selskaper (Lov om interkommunale selskaper).....	128

Kommunale oppgavefellesskap (KO) og Interkommunale Politiske råd (IPR)	132
AS - Aksjeselskaper (Lov om aksjeselskaper)	133
KF – Kommunale foretak og datterselskap - øvrige aksjeselskaper.....	136
Øvrige økonomiske forpliktelser – garantier og lån.....	138
Lov- og regelverk som setter krav til eierutøvelsen	140
Oppsummert – kommunens samlede økonomiske risiko	140
Sandnes Havn KF	141
Innledning.....	141
Om foretaket	141
Mål i planperioden	141
Styrets forslag til drifts- og investeringsbudsjett 2026-2029.....	142
Kommunedirektørens merknader og tilrådninger som er innarbeidet i kommunedirektørens forslag til økonomiplan - drifts- og investeringsbudsjettet	145
Forslag til vedtak:	146
Plangrunnlaget	146
Måltabell for kommunen	146
Kommunens tjenesteområder	146
Kultur og oppvekst	146
Om området	146
Hovedutfordringer	148
Dette skal vi oppnå.....	149
Måltabell	152
Rammeoversikt.....	152
Helse og velferd.....	155
Om området	155
Hovedutfordringer	156
Dette skal vi oppnå.....	157
Måltabell	163
Rammeoversikt.....	164
Byutvikling og teknisk.....	167
Om området	167
Hovedutfordringer	167
Dette skal vi oppnå.....	168
Måltabell	172
Rammeoversikt.....	173
Organisasjon.....	175

Om området	175
Hovedutfordringer	175
Dette skal vi oppnå.....	176
Måltabell	178
Rammeoversikt.....	178
Økonomi	180
Om området	180
Hovedutfordringer	180
Dette skal vi oppnå.....	181
Måltabell	182
Rammeoversikt.....	182
Sentrale staber, politisk virksomhet og fellesutgifter	184
Om området	184
Hovedutfordringer	185
Dette skal vi oppnå.....	186
Måltabell	189
Rammeoversikt.....	189
Vedlegg.....	191
Tilskuddsliste	191
Vedlegg - Sandnes Havn KF	199
Vedlegg - Sandnes kirkelige fellesråd	199
Vedlegg Agenda Kaupang.....	200
Vedlegg – Forskriftsrapporter	200
Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første ledd	200
Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd	201
Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 første ledd	208
Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 andre ledd	209
§ 5-7. Oversikt over gjeld og andre vesentlige langsiktige forpliktelser	221
Gebyrer.....	222
Matrikkellova.....	222
Kapittel 1. Alminnelige bestemmelser	223
Kapittel 2. Arbeid etter matrikkellova.....	224
§ 2-1-1 Gebyr for saksbehandling	224
§ 2-1-2 Gebyr ved oppmåling i marka	226
§ 2-2 Avbrutt forretning	227

§ 2-3 Gebyr for annet fakturerbart arbeid	228
Seksjonering	229
§ 3-1 Grunngebyr	229
§ 3-2 Registreringsgebyr.....	230
§ 3-3 Tilleggsgebyr for ufullstendige søknader	230
§ 3-4 Oppretting av seksjoner - nybygg	231
§ 3-5 Oppretting av seksjoner - eksisterende bygg.....	232
§ 3-6 Reseksjonering	232
§ 3-7 Sletting/oppheving av seksjoner sameie	233
§ 3-8 Tilleggsgebyr.....	233
§ 3-9 Gebyr for avsluttet sak før vedtak, ved avvisning og ved avslag	234
§3-10 Gebyr for annet fakturerbart arbeid.....	234
§3-11 Matrikkelbrev.....	235
Barnehage	235
Barnehage - foreldrebetaling	235
Barnehage - kostpenger	235
Skolefritidsordning (SFO).....	236
SFO - foreldrebetaling	236
Reisevaksiner.....	236
Reisevaksiner.....	236
Kurs i norsk.....	236
Kurs i norsk for betalende deltakere.....	237
Helse- og omsorgstjenester	237
Aktivitetstilbud og arbeidsreiser	237
Egenbetaling ved institusjonsopphold	237
Fotterapi (Forsand).....	238
Kommunale boliger	238
Matpriser	239
Praktisk bistand	239
Trygghetsalarmer	240
Bruk av offentlige torg og uterom.....	240
Arrangement Sentrum	240
Gebyrer vei.....	240
Leie av riggplass.....	241
Leie av salgsplass for mobile salgsvogner	242

Midlertidig torghandel	242
Uteservering	243
Byggesak	243
Tiltak som krever søknad og tillatelse og som kan forestås av tiltakshaver - PBL. § 20-4..	245
Boligbygg (inkl. fritidsbygning) PBL § 20-3	246
Alle andre bygg, til- og påbygg, min. gebyr kr 18 000	246
Diverse tiltak.....	246
Dispensasjonssøknader/fravik fra teknisk forskrift.....	247
Søknad om endring av tillatelse	248
Bruksendring, pbl. § 20-1 d.	248
Riving, pbl. § 20-1 e, gebyr per bygning. Riving av mindre bygg beregnes etter pbl. § 20-4	248
Søknader som vurderes etter pbl. § 20-5 g.....	248
Ansvarsretter og brukstillatelse/ferdigattest.....	249
Delingssaker – pbl. § 20-1 m. Gebyr for evt. dispensasjon kommer i tillegg.....	249
Frivillige organisasjoner.....	249
Alle andre tiltak på boligeiendom/fritidseiendom.....	250
Gravlunder.....	250
Gravlunder.....	250
Leie av kommunale idrettsanlegg	251
Gebyrer.....	251
Ikke kommersielle aktører	251
Kommersielle aktører.....	253
Parkering	254
Parkeringsavgift.....	254
Plansaker	254
Deling av eiendom jamfør pbl. § 20-1, bokstav m	254
Detaljregulering, og endring av plan etter pbl. 12-14, 1. ledd.....	254
Forenklet endring av reguleringsplan etter pbl. 12-14, 2. ledd	256
Konsekvensutredninger	257
Svømmehaller.....	258
Svømmehaller.....	258
VAR og øvrige gebyrer	258
Kommunale gebyrer for vann, avløp og renovasjon.....	258
AVLØP	260
Avløpsanlegg, saks-og kontrollgebyr.....	261

Feieavgift	262
Fettutskillere	262
Oljeutskillere	262
Renovasjon	263
Saker vedrørende bygge- og gravearbeider i forurensset grunn	264
Tilsyn av næringsavfall	264
Tømmegebyrer for slaminnhenting	264
VANN	265
Sandnes bibliotek	266
Sandnes bibliotek - purregebyr	266
Sandnes kulturhus	267
Instrumenter	267
Leie lokaler	267
Personell	269
Teknisk grunnutrustning	269
Sandnes kulturskole	270
Sandnes kulturskole - egenbetaling	270
Varatun gård/Lura bydelshus/Forsand kulturscene	271
Provisjonsleie	271
Tillegg selskapslokaler	271
Utleie helg	271
Utleie ukedager	272
Årsleie	272
Ganddal fritidssenter/Bogafjellhallen/Riska fritidssenter	272
Leie lokaler	272
Diverse	272
Satser som ligger til grunn i forhandling av utbyggingsavtale:	272
Sandnes Havn KF	273
Sandnes Havn KF	273

Innledning

Sandnes er i rivende utvikling med store investeringer, byfornyelse og gode og effektive tjenester. Som andre kommuner vil vi få utfordringer i årene som kommer med flere eldre og mangel på arbeidskraft. Utenforskapet øker og klimaet er i endring. Uavhengig av økonomisk situasjon, er det derfor behov for omstillinger også i årene som kommer. Framtidens kommune må i større grad utvikles, med tilretteleggingstjenester og differensierte tilbud etter behov. Målbildet er fortsatt gode grunntjenester, men innbyggerne må i større grad ta ansvar for egne liv, være selvhjulpne og mestre egen hverdag.

Økonomien er bedre enn på samme tid fjor. Investeringsnivået er imidlertid høyt og lånegjelden vil øke.

En by i utvikling

Når veien er stengt og byen ser ut som en byggeplass, er det lett å glemme at det går fremover. Vi gleder oss til Havnebad i sentrum og til ny, flott sykkelsti gjennom Oalsgaten og helt frem til Stavanger. Nye veier AS har startet på veistrekningen fra Hove til Osli, og det er gjort klart for bygging i Elveparken. Det er blitt fint i og rundt Ruten, bussveien bygges og vi ser frem til nye Hommersåk skole og deretter nye Trones Skole. Nye barnehager skal bygges, nytt bo- og aktivitetssenter på Sørbo står snart ferdig. Skarabakken aktivitetssenter skal tilby dagtilbud for voksne med utviklingshemming og/eller autisme, og i tillegg dekke et økende behov for dagaktivitetsplasser på sikt. Dette er noen eksempler på at byen er i vekst og i utvikling. Vi må være tålmodige og rause. Alt kan ikke bygges på en dag, heller ikke Sandnes.

Sandnes blir eldre

Ser vi litt fremover er en av hovedutfordringene at det blir vekst i antall eldre uten at antall i yrkesaktiv alder øker tilsvarende. De «yngre eldre» kan forventes å ha bedre helse, utdanning og økonomi enn tidligere generasjoners pensjonister, og de kan derfor bli en stor ressurs for samfunnet. Men veksten i den eldre delen av befolkningen, de som er 80+, vil føre med seg økte aldersrelaterte utfordringer og økt behov for pleie- og omsorgstjenester.

Mangel på arbeidskraft

Perioden frem mot 2060 vil, på nasjonalt nivå, bli preget av avtagende befolkningsvekst og færre yrkesaktive per ikke yrkesaktiv.

Selv om Sandnes har en ung befolkning sammenlignet med landsgjennomsnittet, blir denne trenden tydelig også for oss i langtidsperioden. Avtagende aktivitet i olje- og gassnæringene og sterk etterspørsel etter arbeidskraft i andre deler av landet, kan føre til ytterligere reduksjon i netto tilflytting og lavere vekst.

Trenden med mangel på arbeidskraft gjelder ikke bare i Norge, men også i Europa. Perioden fremover vil bli preget av økende kamp om arbeidskraften – mellom regioner, mellom land og mellom næringer og sektorer.

Økte forskjeller og utenforskap

Sandnes har tradisjonelt vært et samfunn med få ulikheter, både økonomisk og sosialt.

Det siste tiåret har det vært en betydelig økning i antall personer som lever i husholdninger med vedvarende lavinntekt. Barn med innvandrerbakgrunn er sterkt overrepresentert i lavinntektsgruppen.

Barn som vokser opp i lavinnteksthusholdninger har en særlig risiko for å havne i utenforskap. Selv om Sandnes ikke har store forskjeller i levekår sammenlignet med andre, er det nå en tydeligere opphopning av levekårsutfordringer i enkelte levekårssoner.

Klima, miljø og naturmangfold

Utslipp av Co2 og andre klimagasser har, sammen med store naturinngrep, ført til et klima i endring og tap av naturmangfold. Klimaendringene er en omfattende utfordring som krever innsats fra alle deler av samfunnet, for å forhindre videre global oppvarming.

I Norge er over 2 750 arter utrydningstruet. Den viktigste årsaken er endringene i bruken av arealer. Klimaendringene påvirker også flere truede arter enn før.

Fortetting av bebygde areal som medfører kortere avstander og utbygging av kollektivtilbud gjør behovet for transport med bil mindre. Sandnes har en sentral rolle som «leverandør» av friluftsområder og naturverdier til regionen. I tillegg må de nasjonale og regionale forventningene til jordvern følges opp.

Behov for omstilling - Framtidens kommune

Utfordringsbildet medfører behov for endringer og omstilling, uavhengig av økonomisk situasjon. Vi trenger gode visjoner, og vi må planlegge for framtidens kommune.

Målbildet er en kommune som fortsetter å gi innbyggere nødvendige og gode tjenester, men i større grad etter behov. Kommunen må utvikles som en tilrettelegger istedenfor en tilbyder. Kommunen bør *bidra til* at alle kan ta ansvar for egne liv, være selvhjulpne og mestre egen hverdag. Innbyggernes egen innsats, sammen med kommunens bidrag, kan også fremover sikre barn og unge en god oppvekst, og gi eldre en trygg, aktiv og meningsfylt hverdag.

Kritiske suksessfaktorer vil være gode grunntjenester innenfor oppvekstfeltet, med særlig fokus på forebygging og tidlig innsats for å forhindre utenforskap. I tillegg må vi jobbe med hverdagsmestring og hjelp til selvhjelp for mottakere av kommunale omsorgstjenester. Folkehelsen må styrkes gjennom gode arenaer for fysisk og kulturell utfoldelse, og vi må ha et aktivt samspill mellom kommune, innbyggere, frivillig sektor og næringsliv, for å møte fremtidens utfordringer.

Økonomien i planperioden

Sandnes kommune har fremdeles relativt lave inntekter og driver effektivt innen nesten samtlige tjenesteområder. Den økonomiske situasjonen høsten 2025 er imidlertid vesentlig bedre enn på samme tid i fjor. Det følger av en tilleggsbevilgning i nysalderingen av statsbudsjettet for 2024, omlegging i inntektssystemet og lavere lønnsoppgjør enn beregnet for 2025. Det er tatt grep for å ivareta en bærekraftig økonomi på lang sikt: Det er lagt inn konkrete innsparings- og effektiviseringstiltak, avdragene er økt og det er satt av mer midler til vedlikehold av bygg.

Investeringsnivået er høyt. Som følge av at det erfaringsmessig blir forskyvninger i utbetalingstidspunkt på mange investeringsprosjekter i løpet av et år, er det lagt inn en reduksjon i investeringsutgiftene på 400 millioner kroner fordelt per sektor. Dette reduserer lånegjelden med tilsvarende beløp og gir et mer realistisk bilde på lånegjelden frem i tid. På tross av dette vil lånegjelden likevel øke og ligge over de vedtatte måltallene.

Den tiårige investeringsplanen viser store behov for investeringer i skoler, barnehager, sykehjem, boliger og annen infrastruktur etter planperioden. Lånegjelden vil derfor fortsette å øke kraftig, sammen med økte utgifter til drift og vedlikehold. Areal medfører også betydelige utslipp. Nye investeringsprosjekter som ikke er strengt nødvendige for kommunens tjenesteproduksjon, bør vurderes med omhu, og kommunens eksisterende bygg bør utnyttes best mulig. Det vil bli foretatt en gjennomgang av skole- og barnehagestrukturen for å finne frem til optimale løsninger. Kontorarbeidsplasser må også benyttes på en mest mulig effektiv måte. Effektiv bruk av areal vil være gunstig for økonomien, for tjenestetilbudet og for klimaet.

Kortversjon

Innledning

Sandnes er i rivende utvikling med store investeringer, byfornyelse og gode og effektive tjenester. Som andre kommuner vil vi få utfordringer i årene som kommer med flere eldre og mangel på arbeidskraft. Utenforskapet øker og klimaet er i endring. Uavhengig av økonomisk situasjon, er det derfor behov for omstillinger også i årene som kommer. Fremtidens kommune må i større grad utvikles, med tilretteleggingstjenester og differensierte tilbud etter behov. Målbildet er fortsatt gode grunntjenester, men innbyggerne må i større grad ta ansvar for egne liv, være selvhjulpne og mestre egen hverdag.

Økonomien er bedre enn på samme tid i fjor. Investeringsnivået er imidlertid høyt og lånegjelden vil øke.

Økonomien i planperioden

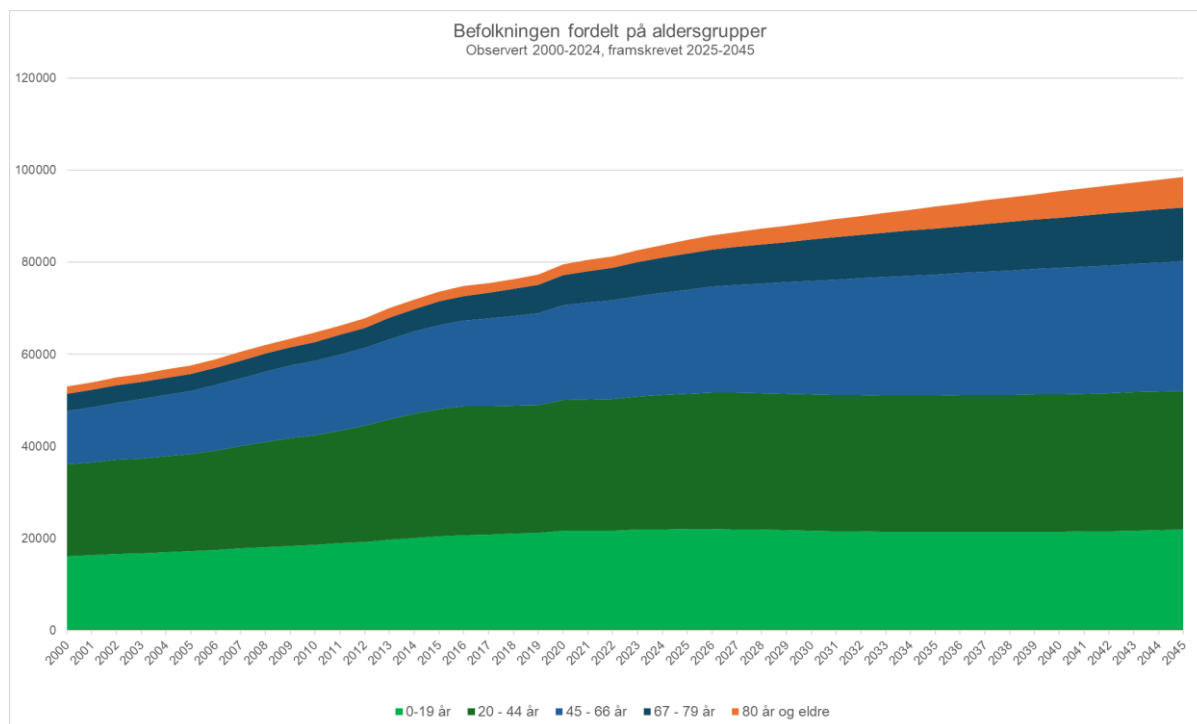
Sandnes kommune har fremdeles relativt lave inntekter og driver effektivt innen nesten samtlige tjenestoområder. Den økonomiske situasjonen høsten 2025 er imidlertid vesentlig bedre enn på samme tid i fjor. Det følger av en tilleggsbevilgning i nysalderingen av statsbudsjettet for 2024, omlegging i inntektssystemet og lavere lønnsoppgjør enn beregnet for 2025. Det er tatt grep for å ivareta en bærekraftig økonomi på lang sikt: Det er lagt inn konkrete innsparings- og effektiviseringstiltak, avdragene er økt og det er satt av mer midler til vedlikehold av bygg.

Investeringsnivået er høyt. Som følge av at det erfaringsmessig blir forskyvninger i utbetalingstidspunkt på mange investeringsprosjekter i løpet av et år, er det lagt inn en reduksjon i investeringsutgiftene på 400 millioner kroner fordelt per sektor. Dette reduserer lånegjelden med tilsvarende beløp og gir et mer realistisk bilde på lånegjelden frem i tid. På tross av dette vil lånegjelden likevel øke og ligge over de vedtatte måltallene.

Den tiårige investeringsplanen viser store behov for investeringer i skoler, barnehager, sykehjem, boliger og annen infrastruktur etter planperioden. Lånegjelden vil derfor fortsette å øke kraftig, sammen med økte utgifter til drift og vedlikehold. Areal medfører også betydelige utslipp. Nye investeringsprosjekter som ikke er strengt nødvendige for kommunens tjenesteproduksjon, bør vurderes med omhu, og kommunens eksisterende bygg bør utnyttes best mulig. Det vil bli foretatt en gjennomgang av skole- og barnehagestrukturen for å finne frem til optimale løsninger. Kontorarbeidsplasser må også benyttes på en mest mulig effektiv måte. Effektiv bruk av areal vil være gunstig for økonomien, for tjenestetilbudet og for klimaet.

Befolkningsutvikling

Befolkningsutviklingen i Sandnes har i flere tiår vært preget av høy befolkningsvekst som konsekvens av vedvarende vekst i olje- og gassnæringen og omfattende boligutbygging. Over halvparten av veksten skyldes et positivt flytteoverskudd, dominert av høy tilflytting fra utlandet. Fra 2014 har det skjedd et taktskifte i befolkningsutviklingen. Selv om Sandnes fremdeles har en positiv befolkningsvekst, har veksten avtatt. Og den senere tids positive innflyttingsoverskudd skyldes først og fremst innflytting fra andre kommuner i Rogaland. Rogaland samlet sett har hatt et negativt flytteoverskudd i denne perioden. Endringen skyldes i stor grad omstilling i olje- og gasssektoren, som konsekvens av oljeprisfallet i 2014. Vi må legge til grunn at vekstkraften i denne næringen på sikt ikke vil være like sterk som den har vært tidligere, og at vi som region ikke kan forvente den samme veksttakten som vi har hatt de forutgående 20 årene.

Figur 1 Faktisk befolkningsvekst og befolkningsframskriving fordelt på aldersgrupper i Sandnes. Kilde: SSB/Kompas

Hovedtall

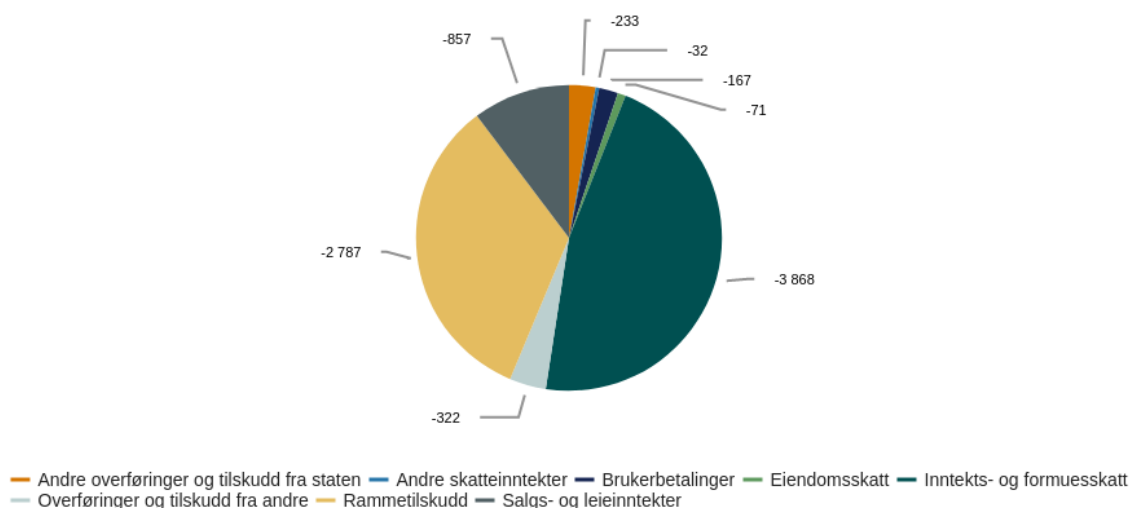
Driftsinntekter 2026

Det er budsjettet med til sammen 8,34 milliarder kroner i driftsinntekter i 2026. Skatt og rammetilskudd utgjør 81,07 prosent av de totale driftsinntektene. Salgs- og leieinntekter, som for eksempel kommunale avgifter og salg av konsesjonskraft utgjør 10,27 prosent, mens overføring og tilskudd utgjør 6,65 prosent. Brukerbetalinger som for eksempel foreldrebetaling i barnehage og SFO utgjør 2,01 prosent.

Driftsinntekter

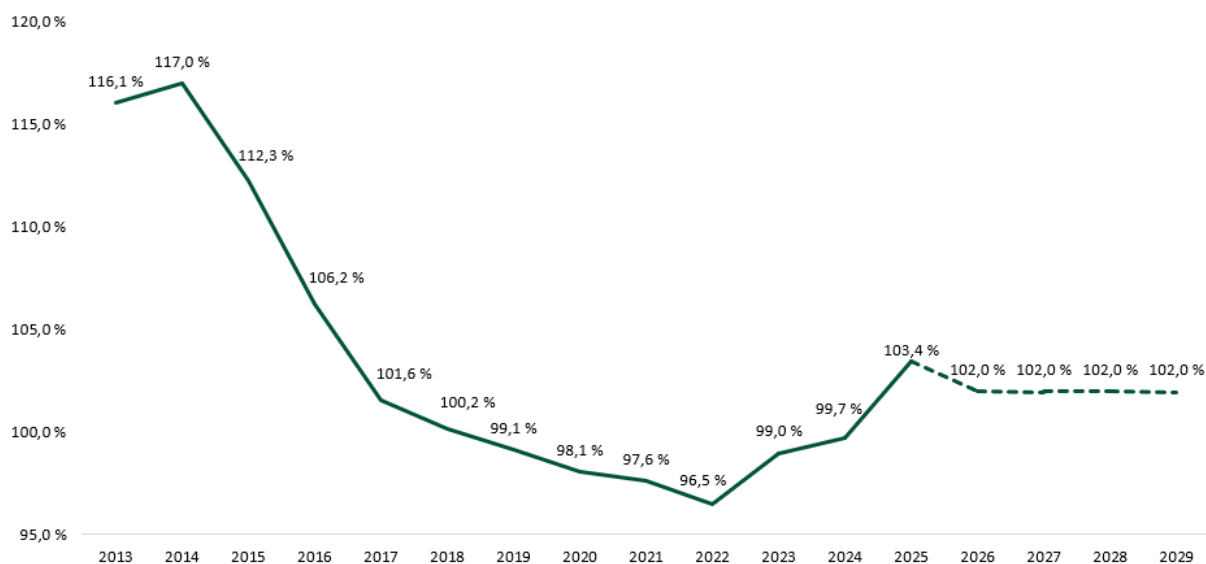
Beløp i mill kr

Økonomiplan for 2026-2029

Skatt på inntekt og formue

Det er forutsatt at skatt per innbygger i prosent av landsgjennomsnittet vil ligge på 102 prosent i perioden 2026-2029. Grunnen til at skatt per innbygger i prosent av landsgjennomsnittet ligger såpass høyt i 2025 i denne figuren, skyldes at Sandnes kommune i 2. tertial oppjusterte skatteanslaget med 120 millioner kroner. Sammenlignet med skatteanslaget på landsbasis i 2025 i revidert nasjonalbudsjett tilsvarte det nye skatteanslaget for Sandnes da en skatt per innbygger på 103,4 prosent. Det har nylig kommet oppdaterte skatteanslag som også tilsier høyere skatteinntekter i 2025 på landsbasis, så det kan nå forventes en skatt per innbygger i prosent av landsgjennomsnittet på 102-102,5 prosent i 2025.

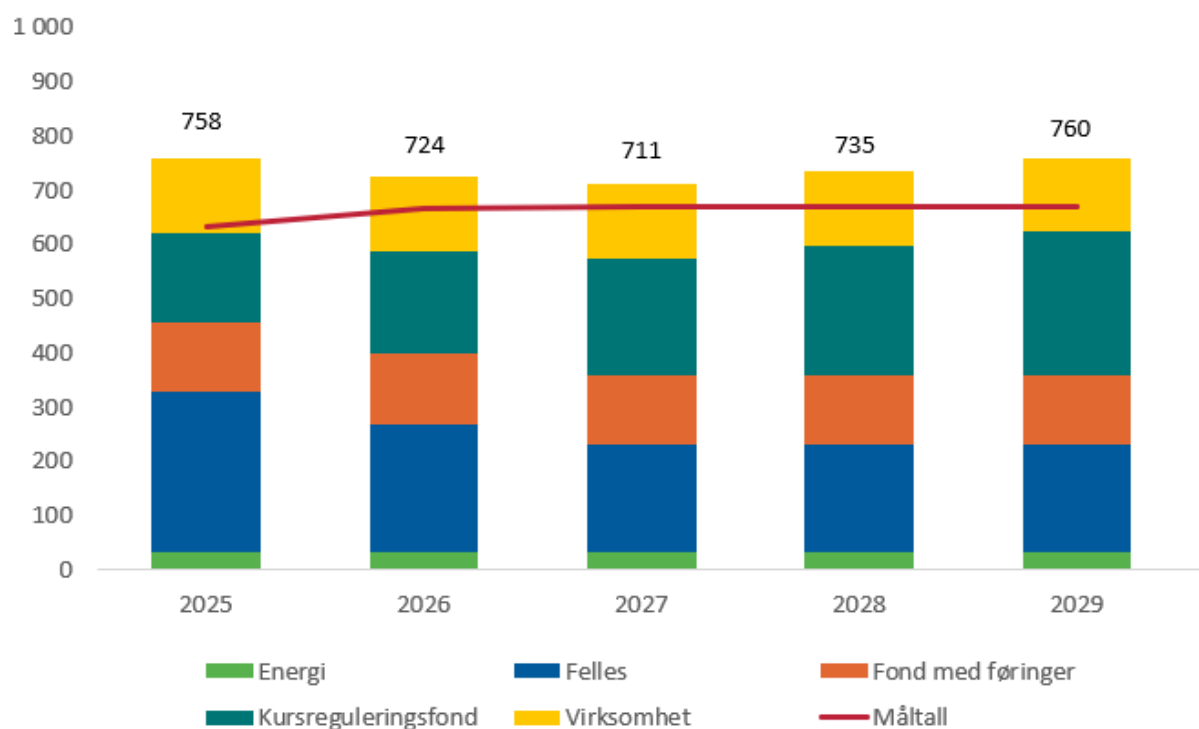

Figur 2: Skatt per innbygger i prosent av landsgjennomsnittet

Finansielle nøkkeltall

Finansielle nøkkeltall	Regnskap 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Budsjett 2029	Snitt 26-29	Mål
Netto driftsresultat i % av driftsinntektene	1,2 %	0,9 %	1,0 %	2,0 %	1,9 %	1,4 %	1,6 %	>2,0 %
Disposisjonsfond i % av driftsinntektene	11,0 %	9,6 %	8,7 %	8,5 %	8,8 %	9,1 %	8,8 %	>8 %
Lån som betjenes av frie inntekter	69,9 %	62,5 %	63,5 %	66,5 %	72,9 %	77,5 %	70,1 %	<75 %

Grafen under viser fordeling av disposisjonsfond på ulike kategorier.

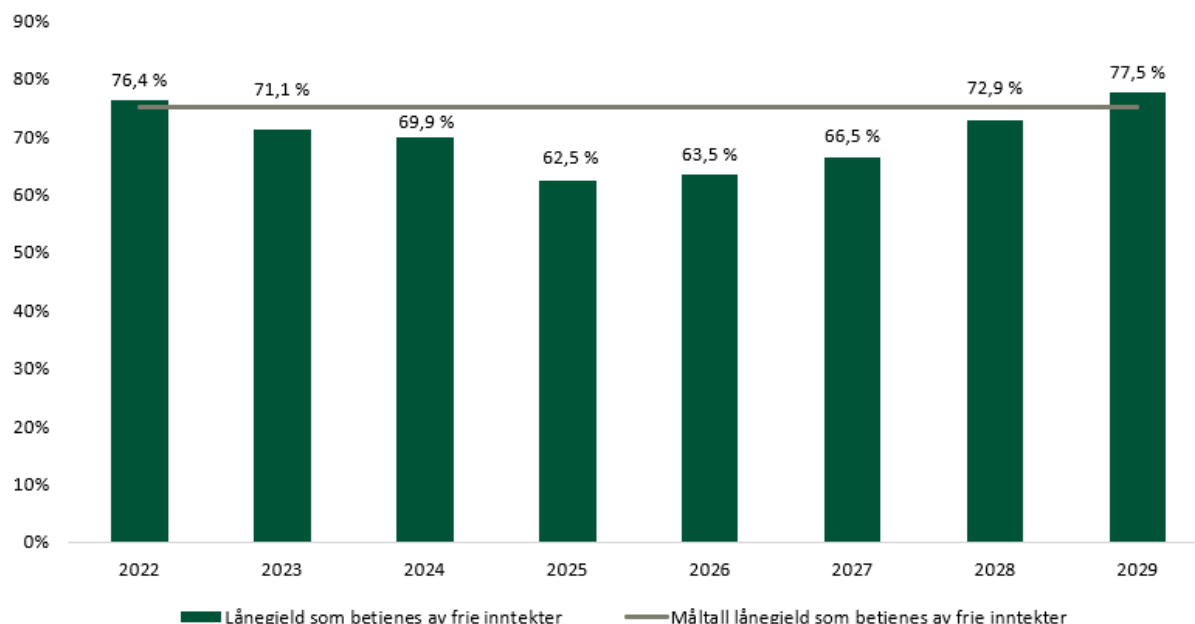

Figur 3: Disposisjonsfond, beløp i millioner kr

Lånegjeld

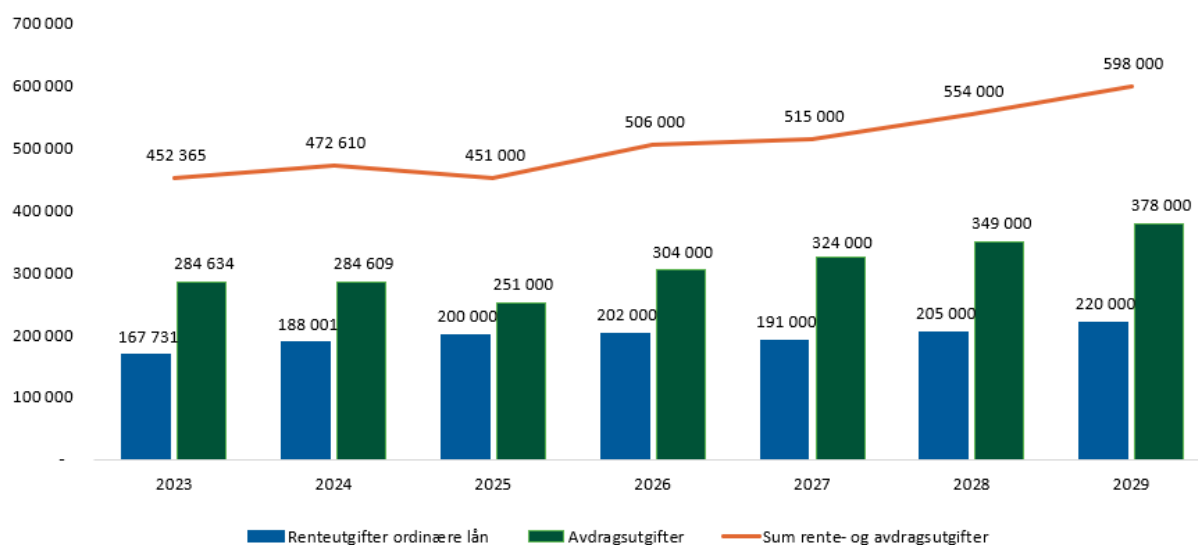
Lånene som kommunen må betjene ved hjelp av frie inntekter øker fra 4,0 milliarder kroner i 2025 til 5,3 milliarder kroner i 2029. Et jevnt høyt investeringsnivå og et gjennomsnittlig årlig ordinært låneopptak

på om lag 797 millioner kroner i årene fremover medfører en betydelig vekst i lånegjelden som betjenes av frie inntekter. Med lave disponible inntekter og med en forventning om lave netto driftsresultater i årene fremover, er det nødvendig å holde lånegjelden på et ansvarlig nivå, og det foreslås derfor at måltall for lånegjeld som betjenes av de frie inntektene i planperioden 2026-2029 settes til 75 prosent. Som figuren under viser vil kommunen klare å holde seg under måltallet frem til 2029.

Figur 4: Lånegjeld som betjenes av frie inntekter

Økt lånegjeld medfører at rente- og avdragsutgifter øker i planperioden. Som figuren under viser, øker rente- og avdragsutgiftene med 92 millioner kroner i perioden 2026-2029, fra 506 millioner kroner i 2026 til 598 millioner kroner i 2029. Grunnen til at man ser en nedgang i avdragsutgiftene fra 2024 til 2025 skyldes at avdragsutgiftene i 2025 ble tatt ned 50 millioner kroner sammenlignet med nivået i 2024. Dette ble gjort på grunn av kommunens økonomiske situasjon og for å ikke pålegge virksomhetene ytterligere innsparinger. Reduserte avdrag på 50 millioner kroner årlig er reversert i fremlagt handlings- og økonomiplan 2026-2029.

Figur 4: Rente- og avdragsutgifter

Investering

Investeringer i varige driftsmidler i planperioden summerer seg til om lag 4,5 milliarder kroner. Dette er 235 millioner kroner mindre enn forrige planperiode. Nivået for kommende planperiode er om lag det som var skissert for årene 2026-2029 i forrige fremleggelse av handlings- og økonomiplan. Det er etter planperioden (2026-2029) at endringene i investeringsnivå er størst sammenlignet med forrige handlings- og økonomiplan. Dette vil påvirke driften etter planperioden i form av utgifter til renter og avdrag, men også mer utgifter til drift av nye bo- og aktivitetssentre og andre nye bygg. Investeringer er i hovedsak finansiert av låneopptak. Ved et redusert låneopptak på 100 millioner kroner vil sparte rente- og avdragsutgifter i kommende tiårsperiode utgjøre om lag 7 millioner kroner årlig, med utgangspunkt i en rente på 4 prosent og 30 års avdragstid.

Prinsippendringer

Prisstigning:

I årets forslag til handlings- og økonomiplan er det endret prinsipp for hvordan investeringene budsjetteres frem i tid. Tidligere har store investeringsprosjekter blitt budsjettert med forventet prisstigning. En av fordelene med å legge på forventet prisstigning er at budsjettet viser mer realistiske anslag for hva prosjektene vil koste når de blir bygget. Jo lenger ut i perioden prosjektene ligger, jo større del vil prisstigningselementet utgjøre. For resterende del av handlings- og økonomiplanen legges det derimot ikke på forventet prisstigning i budsjetteringen. Når inntektene i driften som finansierer rente- og avdragsutgiftene ikke blir budsjettert med forventet prisstigning, gir handlings- og økonomiplanen dermed et bilde av at investeringene er underfinansiert frem i tid. Ved å ha alle prosjektene i 2026-kroner unngår en dette. Det vil også gjøre det lettere å sammenligne prosjekter basert på pris, uavhengig av hvilket år prosjektene er budsjettert i. Med bakgrunn i at inntektssiden og resten av driftsbudsjettet ikke kan prisjusteres flere år frem i tid, har kommunedirektøren vurdert at det er best å budsjettere alle investeringene i 2026-kroner, og prisjustere alle store investeringer ved rullering av HØP hvert år.

Forskyvninger:

Kommunedirektøren foreslår å budsjettere med forskyvninger av investeringsmidler på totalt 400 millioner kroner fra 2026 til 2027. Den samlede forskyvningen består av flere korrigeringstiltak, som ligger ute på tjenesteområdene. Tiltakene er basert på erfaring fra tidligere år, og en antakelse om at det på porteføljnivå også i fremtiden vil komme forskyvninger. Hvilke konkrete prosjekter som vil bli forskjøvet er ikke kjent når handlings- og økonomiplanen legges frem. Over tid har en sett at deler av investeringsporteføljen til kommunen blir utsatt i tid sammenlignet med opprinnelig plan. Dette gir seg utslag i store forskyvninger mellom år, kommunisert i perioderapporter og årsoppgjørssaker. Grunner til forskyvninger er sammensatte, men felles for mange av dem er ny informasjon som ikke var tilgjengelig ved budsjetteringstidspunkt.

Kommunedirektøren er av den oppfatning at økonomiplanen vil gi et mer realistisk bilde av forventet investeringsnivå og låneopptak når det tas hensyn til erfaringstall som viser at det blir store forskyvninger av investeringer mellom år. På denne måten kan hvert enkelt prosjekt bli vurdert ut fra informasjon på budsjetteringstidspunkt, samtidig som investeringsporteføljen på et mer aggregert nivå hensyntar forventning om forskyvning. Tiltakene vil følges opp i rapporteringer gjennom året, når

det viser seg hvilke prosjekter som må forskyves. Forskyvningstiltakene vil bli en salderingspost mot tiltak som forskyves.

Investeringsutgifter (10 år)

Beløp i 1000 kr

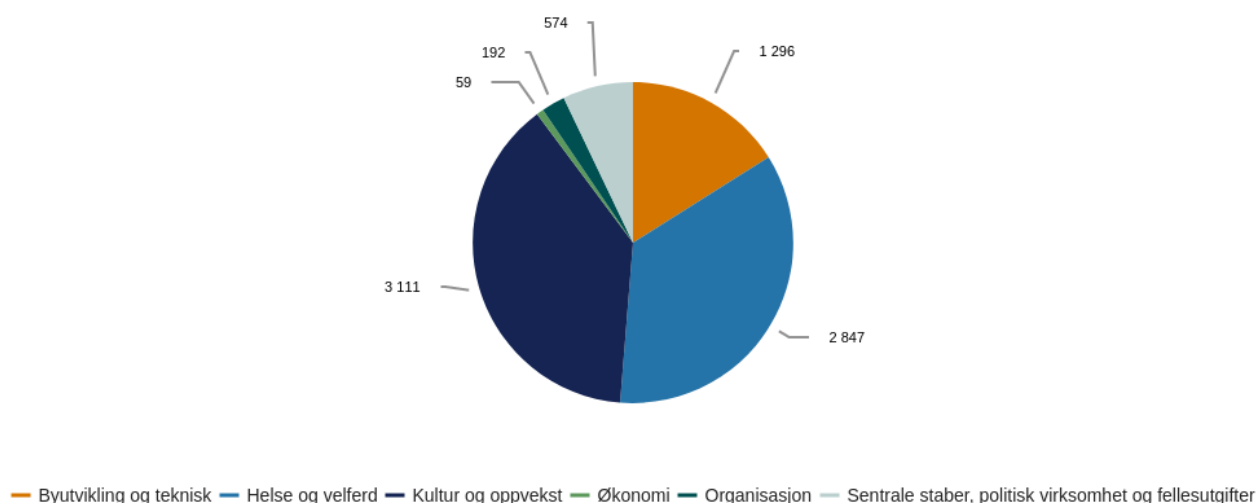
Eiende org 2 (T)	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030	Øk.plan 2031	Øk.plan 2032	Øk.plan 2033	Øk.plan 2034	Øk.plan 2035
Byutvikling og teknisk	255 777	410 570	333 118	301 773	211 300	183 100	223 800	207 400	172 400	170 600
Helse og velferd	336 319	239 779	242 750	448 150	525 150	465 150	133 150	135 150	223 150	115 150
Kultur og oppvekst	435 977	527 960	602 923	364 243	536 848	238 364	317 823	265 461	198 310	192 470
Sentrale staber, politisk virksomhet og fellesutgifter	12 654	36 729	36 300	47 300	87 200	88 880	54 200	39 300	52 300	40 300
Totalsum	1 040 727	1 215 038	1 215 091	1 161 466	1 360 498	975 494	728 973	647 311	646 160	518 520

Drift

Brutto driftsbudsjett utgjør 8,5 milliarder kroner i 2026 hvor 0,423 milliarder kroner er budsjettetert som sentrale inntekter, resten er fordelt som følger:

Brutto driftsutgifter

Beløp i mill kr

Netto budsjettammer

Netto rammer

Beløp i 1000 kr

Økonomiplan for 2026-2029

Orgnivå 2 (T)	Opprinnelig budsjett 2025	Øk.plan 2026	Endring i netto ramme
Byutvikling og teknisk	634 101	703 499	69 398
Helse og velferd	2 271 454	2 367 754	96 300
Kultur og oppvekst	2 778 309	2 912 726	134 417
Økonomi	53 526	56 139	2 613
Organisasjon	171 155	175 158	4 003
Sentrale staber, politisk virksomhet og fellesutgifter	475 449	571 141	95 692
Totalsum	6 383 994	6 786 417	402 423

Noen av de viktigste endringene innen drift og investering

Tidligere generelle innsparingstiltak er reversert og erstattet av konkrete innsparingstiltak merket med AK.

I innsparings- og effektiviseringsprosjektet har over 100 ansatte vært involvert i prosess med Agenda Kaupang. Konsulentene har sammenlignet både kostnader og kvalitet i tjenesteproduksjonen, siden målet i prosjektet ikke bare er billig drift, men også en effektiv tjenesteproduksjon. Analysen viser at Sandnes kommune har en mer effektiv tjenesteproduksjon enn gjennomsnittet i kommunegruppe 12. Kvaliteten er bedre og kostnadene lavere. Netto driftsutgifter for Sandnes kommune i 2024 var 167 millioner kroner lavere enn gjennomsnittet i kommunegruppe 12. Likevel er det tjenester i Sandnes kommune som drives dyrere enn kommunegruppen, og det er enkeltkommuner i kommunegruppen som driver billigere enn Sandnes.

I handlings- og økonomiplanen foreslås det derfor innsparings- og effektiviseringstiltak på totalt 52,3 millioner kroner i 2026 økende til 157,1 millioner kroner i 2029.

Forslag innsparings- og effektiviseringstiltak	2026	2027	2028	2029
Helse og velferd	- 29 700	- 66 900	- 92 300	- 118 500
Kultur og oppvekst	- 7 700	- 25 900	- 26 700	- 27 400
Byutvikling og teknisk	- 3 600	- 5 200	- 7 100	- 7 600
Organisasjon, Sentrale staber og politisk virksomhet	- 1 300	- 1 800	- 3 600	- 3 600
Sum	- 52 300	- 99 800	- 129 700	- 157 100

KULTUR OG OPPVEKST

Drift

- Skole, redusert budsjett grunnet lavere antall elever 7,8 millioner kroner i 2026, økende til 23,8 millioner kroner i 2029

- Skole, videreføre midler til innføringsklasse i forbindelse med krigen i Ukraina, 6 millioner kroner i 2026
- Barnehage, styrket budsjett på grunn av endring i prognose da nedgang i barnetall er lavere enn tidligere anslått 13,8 millioner kroner i 2026
- Barnehage, finansiering av private barnehager, øker budsjettet med 36,7 millioner kroner
- Barnehage, økt budsjett, kompensasjon for reduksjon i makspris i barnehage 18,2 millioner kroner fra 2026
- Barnehage, interkommunalt oppgjør for barnehageplasser, tilleggsbevilgning på 7,3 millioner kroner fra og med 2026
- Barnehage, det settes av 500 000 kroner for å se på skole- og barnehagestrukturen i 2026
- Barnehage, videreføring av fleksibel vikarløsning for å håndtere fravær 1,7 millioner kroner fra og med 2026
- Barnevern, økte utgifter fosterhjem, 11 millioner kroner fra 2026 og økte utgifter til institusjon, 6 millioner kroner fra 2026
- Helsestasjonstjenester, 1,6 millioner kroner for å opprettholde smittevernkontoret
- Helsestasjonstjenester, videreføring av to årsverk i forbindelse med krigen i Ukraina, 1,6 millioner kroner i 2026
- Reversere innsparing, 13 millioner kroner fra 2026 og 46,3 millioner kroner fra 2027
- AK - Skole, målform på Sviland skule, effektiviseringsgevinst på 2,2 millioner kroner i 2026
- AK - Barnehage og skole, nytt administrasjonssystem, effektiviseringsgevinst 1,3 millioner kroner fra 2027
- AK - Barnehage, øke effektiviteten til måltall på 5,9 barn per ansatt. Effektiviseringsgevinst på 2,3 millioner kroner i 2026 og 5 millioner kroner fra 2027
- AK - Barnehage, endring av tilskuddsordningen til små private åpne barnehager. Effektiviseringsgevinst på 800 000 kroner i 2026 og 2 millioner fra 2027
- AK - Barn og unge, helhetlig støttesystem for utdanningsløpet. Effektiviseringsgevinst på 1 millioner kroner fra 2026 og 2 millioner kroner fra 2027
- AK - Kultur, erstatte dagens modell med en behovsprøvd ordning. Effektiviseringsgevinst 7 millioner kroner fra 2026
- AK - Sandnes folkebibliotek overtar og driver skolebibliotekene. Effektiviseringsgevinst 1,3 millioner kroner fra 2028
- AK - Økt egenbetaling på kulturskolen. Effektiviseringsgevinst 1,2 millioner kroner fra 2027

Investeringer

- Sørbo skole utvidelse, 182,1 millioner kroner. Ferdigstilles 2026
- Ny skole og idrettshall på Hommersåk, 947,4 millioner kroner. Ferdigstilles 2028
- Nye Trones skole, 705,5 millioner kroner. Ferdigstilles 2031
- Ganddal skole utvidelse, 253,1 millioner kroner. Ferdigstilles 2033
- Høyland ungdomsskole, ny flerbrukshall, 152,9 millioner kroner. Ferdigstilles 2033
- Kleivane skole utvidelse, 94 millioner kroner. Ferdigstilles 2035
- Skarabakken barnehage, 186 millioner kroner. Ferdigstilles 2028
- Barnehage Brueland, 204,5 millioner kroner. Ferdigstilles 2030
- Barnehage Hommersåk, 162 millioner kroner. Ferdigstilles 2032
- Barnehage Lura, 182 millioner kroner. Ferdigstilles 2035
- Kinokino: Tiltak for videre brukstillatelse, 73,1 millioner kroner. Ferdigstilles 2026
- Kinokino: Totalrenovering – gjenstående tiltak, 200 millioner kroner. Ferdigstilles 2030
- Oppgradering Varatun Gård, 82,8 millioner kroner. Ferdigstilles 2034

HELSE OG VELFERD

Drift

- Sørbo- og aktivitetssenter, 30 sykehjemsplasser i 2026 med gradvis opptrapping til 45 plasser i 2027 og 65 plasser fra 2028
- Økt styrking av hjemmetjenester grunnet befolkningsvekst og redusert dekningsgrad av heldøgns plasser 9,4 millioner kroner i 2026, økende til 50,8 millioner kroner i 2029
- Styrke Samordningsenheten med et årsverk barnekoordinator, 800 000 kroner fra 2026
- 6 boenheter for personer med funksjonsnedsettelse, Åsveien, 10 millioner kroner per år fra 2027
- Bolig, videreføring av fire årsverk i forbindelse med krigen i Ukraina, 2,7 millioner kroner i 2026
- Mestring/flyktning, videreføring av åtte årsverk i forbindelse med krigen i Ukraina, 7,4 millioner kroner i 2026
- NAV, videreføring av åtte årsverk i forbindelse med krigen i Ukraina, 7,5 millioner kroner i 2026
- Legetjenester, vaksinasjonsprogram, 1 million kroner fra 2026
- Legetjenester, økt basistilskudd, 8,9 millioner kroner i 2026 og 3 millioner kroner i 2027
- Legevakt, avdelingsleder for legene, 1,1, millioner kroner fra 2026
- Reversere innsparing, 3,2 millioner kroner i 2026 og 27,4 millioner kroner fra 2027
- AK - Bolig, husleie i kommunale boliger, budsjettjustering til tidligere innført husleie 17 millioner kroner i 2026, 19 millioner kroner fra 2027
- AK - Sosial, endret praksis for utmåling av økonomisk sosialhjelp, 5 millioner kroner i 2026, 10 millioner kroner fra 2027
- AK - Sosial, kartlegge og avklare rettigheter for innbyggere over 29 år som er langtidsmottakere av sosialhjelp, 3 millioner kroner i 2026, 8 millioner kroner fra 2027
- AK - Sosial, kartlegge og avklare rettigheter for innbyggere under 30 år, 2 millioner kroner i 2026, økende til 5 millioner fra 2028
- AK - Sosial, redusere antall familier som lever av sosialhjelp, 8 millioner kroner i 2027, økende til 21 millioner kroner fra 2029
- AK - Sosial, redusere behovet for bruk av midlertidig botilbud, 1,5 millioner kroner fra 2027
- AK - Sosial, redusere utbetalinger til sosialhjelpsmottakere med andre inntekter, 1 millioner kroner i 2026, 4 millioner kroner fra 2027
- AK - Helse, omorganisering av frisklivstilbudet, 2,5 millioner kroner fra 2026
- AK - Innføre digitalt tilsyn på sykehjem, 1,1 millioner kroner i 2027, økende til 6,7 millioner kroner fra 2029
- AK - Mer effektiv organisering av natt-tjenesten, 2 millioner kroner i 2027, økende til 6 millioner kroner fra 2028
- AK - Mer effektiv vekst i hjemmesykepleien, 900 000 kroner i 2026, økende til 2,9 millioner kroner fra 2027
- AK - Omgjøre Austrått til bosenter for personer med demens, 5 millioner kroner fra 2028
- AK - Overføre renhold av bo- og aktivitetssenter til Bydrift, 2 millioner kroner fra 2027
- AK - Redusere kjøp av døgntjenester fra private leverandører, 1,5 millioner kroner i 2028, økende til 17 millioner kroner fra 2029
- AK - Vri fra døgnbasert avlastning til mer fleksible avlastningstiltak for barn og unge, økende til 7,9 millioner kroner i 2028

Investerings

- Oppgradering 14 leiligheter, Lunde bo- og aktivitetssenter, 14 millioner kroner. Ferdigstilles 2026

- Sørbø bo- og aktivitetssenter, 429,5 millioner kroner. 65 plasser. Ferdigstilles 2026
- Bo- og aktivitetssenter, Lunde, 430,2 millioner kroner. 50 plasser. Ferdigstilles 2030
- Bo- og aktivitetssenter, Hana gamle skole, 528,6 millioner kroner. 70 plasser. Ferdigstilles 2031
- AK - Oppgradere Austrått bo- og aktivitetssenter, 5 millioner kroner. Ferdigstilles 2026
- AK - Innføre digitalt tilsyn på alle sykehjemsplassene, 24 millioner kroner. Ferdigstilles 2027
- 6 boenheter med personalbase, Åsveien, 56,1 millioner kroner. Ferdigstilles 2026
- Bofellesskap unge funksjonshemmede Sørbø Hove, 104,7 millioner kroner. Ferdigstilles 2026
- Skarabakken aktivitetssenter, 244 millioner kroner. Ferdigstilles 2026
- Omsorgsboliger Øvre Espedal, 66,4 millioner kroner. Ferdigstilles 2028
- Bolig for personer med funksjonsnedsettelse, flere botiltak, 320 millioner kroner. Ferdigstilles 2029, 2031 og 2034
- Boliger for vanskeligstilte, 13,9 millioner kroner i gjennomsnittlig årlig bevilgning i planperioden
- Boligsosial handlingsplan - fremskaffelse av boliger, 100 millioner kroner i gjennomsnittlig årlig bevilgning i planperioden
- Botiltak for senior+, 51 millioner kroner. Ferdigstilles 2028
- Varatun psykiatriske, 62 millioner kroner. Ferdigstilles 2028

BYUTVIKLING OG TEKNISK

Drift

- Økte kostnader til kremasjon, 380 000 kroner i 2026 økende til 680 000 kroner i 2029
- Ekstraordinær nedetid Austrått svømmehall, 1,2 millioner kroner i 2026
- Innføring av ordning for refusjon av plan- og byggesaksgebyr for frivillige lag og foreninger, 150 000 kroner fra 2026
- Kpi justering basisbudsjett Eiendom, 4,5 millioner kroner fra 2026
- Kpi justering husleie innleide bygg, 2,3 millioner kroner fra 2026
- PIV - Kompostering av hageavfall på gravplasser, 150 000 kroner fra 2026
- PIV - Nye anlegg til drift, grønt- og lekearealer, 750 000 kroner i 2026, økende til 1,1 millioner i 2029
- PIV - Nye gravplassarealer til drift, 150 000 kroner fra 2026
- PIV - Verneplan gravplasser - driftskonsekvenser, 300 000 kroner i 2026, økende til 750 000 i 2029
- Tilskuddsordning til oppgradering av felles lekeplasser, 500 000 kroner fra 2026
- Økte midler til vedlikehold, forespørsel fra politikere, 27,4 millioner kroner i 2026 og 37,4 millioner kroner fra 2027
- Reversere innsparing, 78 000 kroner i 2026 og 2,7 millioner kroner fra 2027
- AK - Samferdsel: Øke parkeringsavgift i sentrum, 1,6 millioner kroner i 2026 og 2027 og 3 millioner kroner fra 2028
- AK - Redusere saksbehandlingskapasitet innen forvaltning, 1 million kroner i 2026 økende til 2,5 millioner kroner fra 2029
- AK - Øke utnyttelsen av rådhuset, 1 million kroner i 2026 og 2,1 millioner kroner fra 2027

Investeringer, skattefinansiert

- Nye ladestasjoner for elbysykler, 2,5 millioner kroner. Ferdigstilles 2026
- Overvannshåndtering og utbedring av bru, Likaiveien og Nedre Livei, 3 millioner kroner. Ferdigstilles 2027
- Trygg sykkelparkering, 5 millioner kroner. Ferdigstilles 2027

- Foren - fortau, kantstein, belysning, 8 millioner kroner. Ferdigstilles 2028
- Melsheiveien, 22,5 millioner kroner. Ferdigstilles 2028
- Rehabilitering gatelys: LED-armatur, styring, kommunikasjon, 81,1 millioner kroner. Ferdigstilles 2028
- Oppgradering av St. Olavsgate, 37 millioner kroner. Ferdigstilles 2029
- Parkering - Sviland kyrkje og gravplass, 6 millioner kroner. Ferdigstilles 2029
- AK - Parkeringsskilt i hele sentrum, 1,5 millioner kroner. Ferdigstilles 2028
- Oppgradering Giskehallen 1, 70,2 millioner kroner. Ferdigstilles 2026
- Havnebasseng, 10 millioner kroner. Ferdigstilles 2027
- Hestesportanlegg, 50 millioner kroner. Ferdigstilles 2028
- Jadarmarka parkanlegg, 5,7 millioner kroner. Ferdigstilles 2027
- Parkdrag langs Storåna i Sandvedparken, 12,4 millioner kroner. Ferdigstilles 2027
- Altona park, 37,5 millioner kroner. Ferdigstilles 2029
- Planlegging/prosjektering, åpning Storåna inkludert Elveparken, 90,9 millioner kroner. Ferdigstilles 2029
- Utsifting og oppgradering av bruer i parkområder, 13,3 millioner kroner. Ferdigstilles 2030
- Ny gravplass i Sandnes øst, 48,7 millioner kroner. Ferdigstilles 2031
- Minnelunder gravplasser, 500 000 kroner i 2026 og deretter årlig bevilgning på 2 millioner kroner
- Lura aktivitetshus (med tomt), 99,5 millioner kroner. Ferdigstilles 2033

Investeringer, avgiftsfinansiert

- Oppgradering kulvert Lurabekken - Seljeveien, 73 millioner kroner. Ferdigstilles 2026
- Overvannsledning i Kirkegata/Langgata, 25 millioner kroner. Ferdigstilles 2026
- Sanering Sleipnersgate - Odinsgate med flere, 73,2 millioner kroner. Ferdigstilles 2026
- Bussveien flytting og oppgradering av vann- og avløpsledninger, 191 millioner kroner. Ferdigstilles 2027
- Riska - Li, etablering av vann- og avløpsledninger, 36,1 millioner kroner. Ferdigstilles 2027
- Myrveien vann og avløp, 22 millioner kroner. Ferdigstilles 2027
- ENØK-tiltak tekniske installasjoner, årlig bevilgning. 19 millioner kroner i 2026, 8 millioner kroner i 2027, deretter 1 million kroner årlig
- Oalsgata oppgradering vann- og avløpsledninger, 58,5 millioner kroner. Ferdigstilles 2028
- Foren - Helleveien, Ringen, Buen separering, 159,5 millioner kroner. Ferdigstilles 2032

ORGANISASJON, ØKONOMI, SENTRALE STABER, POLITISK VIRKSOMHET OG FELLESUTGIFTER

Drift

- Organisasjon, styrking med to årsverk; en beredskapsrådgiver og en medarbeider til overordnet internkontroll, 1,2 millioner de første tre årene, 2,2 millioner fra 2029
- Rogaland brann og redning IKS (RBR), økt tilskudd 4,5 millioner kroner i 2026
- Folkehallene IKS, økt tilskudd 800 000 kroner i 2026
- Endret finansiering kirkebygg, netto kostnadsreduksjon 420 000 kroner fra 2026
- Oppstart av transporttilbud for reiseliv i Lysefjorden, 350 000 kroner fra 2026-2028
- Skifestivalen Blink, 2,4 millioner kroner i 2026
- Reversering innsparing, 1,4 millioner kroner i 2026 og 10 millioner kroner fra 2027
- AK - Reduserte kostnader til politisk styring, 1,8 millioner kroner fra 2028

- AK - Redusert budsjett heltidsprosjektet, 1,8 millioner kroner fra 2027

Investeringer

- Flere møterom rådhuset, ombygging for bedre utnyttelse, totalt 5,9 millioner kroner fordelt på 3 tiltak. Ferdigstilles 2026
- Ny kirke og bydelslokaler Ganddal, 138 millioner kroner. Ferdigstilles 2031
- Offentlige arealer (alle formål), årlig bevilgning på om lag 10 millioner kroner

Egenbetalinger og gebyrer

Det foreslås følgende endringer i egenbetalinger og gebyrer:

- Foreldrebetaling barnehage er redusert til 1 200 kr per måned
- Praktisk bistand i hjemmet øker med mellom 2,1 og 4,1 prosent
- Husleien i kommunale boliger øker med 3,5 prosent
- Abonnementsgebyr vann, bolig/fritidsbolig økes med 0,8 prosent
- Forbruksgebyr vann reduseres med 2,3 prosent
- Abonnementsgebyr avløp, bolig/fritidsbolig økes med 3,2 prosent
- Forbruksgebyr avløp reduseres med 7,0 prosent
- Gebyr renovasjon reduseres med 3,5 prosent for et standard abonnement
- Priser på kulturskolen økes

Hvor mye øker gebyrene for en familie?

Eksempel: Familie på fire. Ett barn i barnehage og ett barn i SFO heltidsplasser. Rekkehus på 120 kvadratmeter. Kostnad per måned inklusiv merverdiavgift.

År:	2025	2026	endring i kroner	endring i prosent
Barn 1 i barnehage, inkl kostpenger	kr 2 410	kr 1 630	-kr 780	-32,4 %
Barn 2 i SFO 1.-3.trinn,	kr 1 443	kr 1 443	kr 0	0,0 %

Økonomiplan for 2026-2029

søskenmoderasjon på 15 %				
Gebyr vann, avløp, renovasjon og feiing (Standard beholdersystem)	kr 1 166	kr 1 084	-kr 82	-7,1 %
Ett barn 1 til 1 undervisning kulturskolen	kr 292	kr 342	kr 50	17,1 %
SUM	kr 5 311	kr 4 499	-812	-15,3 %
Eksempel: Aleneforsørger med to barn. Begge i barnehage heltidsplasser. Rekkehus på 120 kvadratmeter. Kostnad per måned inklusiv merverdiavgift.				
År:	2025	2026	endring i kroner	endring i prosent
Barn 1 barnehage, inkl kostpenger	kr 2 410	kr 1 630	-kr 780	-32,4 %
Barn 2 barnehage, inkl kostpenger, søskenmoderasjon på 30 %	kr 1 810	kr 1 240	-kr 570	-31,5 %
Gebyr vann, avløp og renovasjon (nedgravd avfallsanlegg).	kr 1 066	kr 1 028	-kr 38	-3,7 %
Ett barn gruppeundervisning kulturskolen	kr 250	kr 325	kr 75	30,0 %
SUM	kr 5 536	kr 4 223	-1 313	-23,7 %

Flere detaljer finnes i delkapittelet "Gebyrer" under "Sentrale kapitler" i handlings- økonomiplan 2026-2029.

Fullstendig forslag til handlings- økonomiplan 2026-2029: [Sandnes kommune - Handlings- og økonomiplan](#)

Politisk behandling av handlings- økonomiplanen:

Administrasjonsutvalget og formannskapet: 24. november

Kommunestyret: 15. desember

Innspill

I henhold til kommuneloven §14-3 skal formannskapetets innstilling ligge ute til offentlig ettersyn i 14 dager før kommunestyret.

Har du innspill til innstillingen kan du sende uttalelse til postmottak@sandnes.kommune.no. Endelig behandling skjer i kommunestyret 15. desember 2025.

Innspill til årets handlings- og økonomiplan:

[Innspill samlet](#)

Samfunnsmessige utviklingstrekk

Perspektiver mot 2060

Regjeringen lanserte ny [perspektivmelding](#) august 2024. Meldingen vurderer langsiktige utfordringer og muligheter som samfunnet står i, og setter søkelyset på viktige temaer som økonomisk utvikling, demografiske endringer, klima og miljø, og samfunnets bærekraft i et langsiktig tidsperspektiv.

Hovedutfordringene som belyses er:

- Kamp om arbeidskraften – omsorgsoppgavene blir flere, men vi blir ikke flere i yrkesaktiv alder til å utføre dem
- Behov for omstilling – Økte spenninger i verden, klima og naturendringer og avtagende petroleumsaktivitet fører til endringer og forsterker behovet for å bruke ressursene godt og riktig
- Fortsatt god fordeling – Små forskjeller og stabil tilgang på velferdstjenester må bevares i møte med omstillingene og at mange lever lenger.

I dette kapitlet gis en gjennomgang av hvordan disse utfordringene ser ut i et Sandnes-perspektiv.

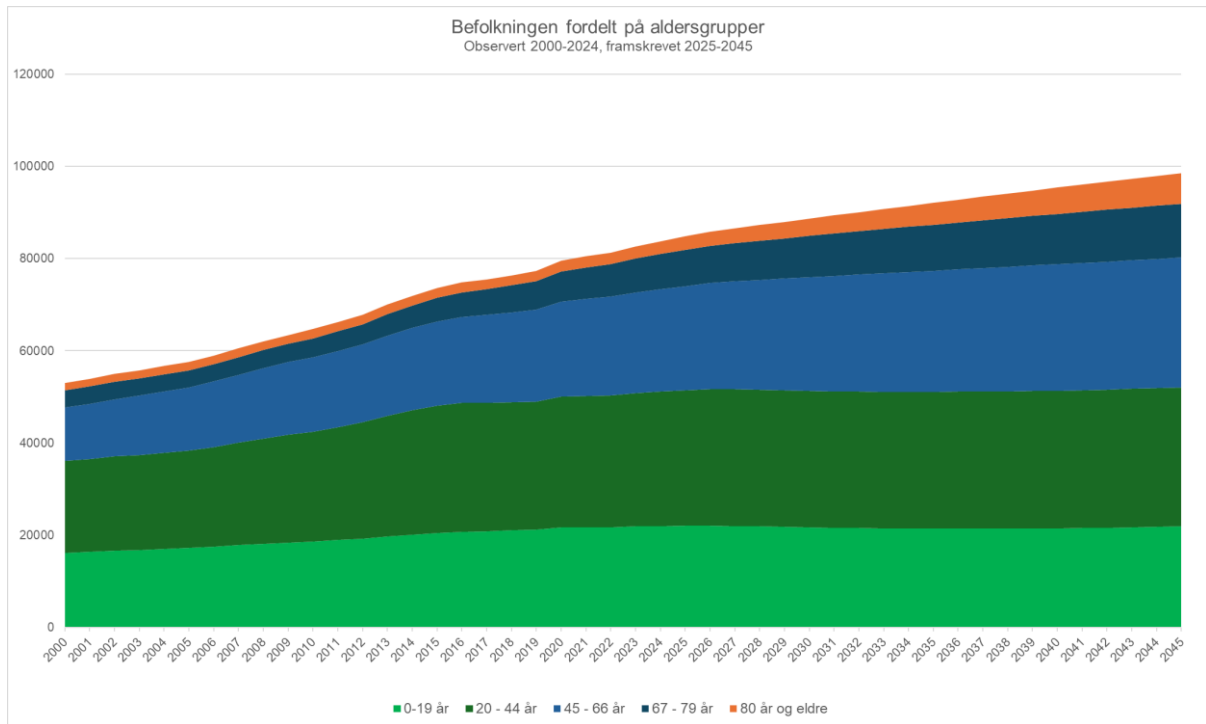
Kamp om arbeidskraften

Perioden frem mot 2060 vil på nasjonalt nivå bli preget av avtagende befolkningsvekst, vekst i den eldre delen av befolkningen og færre yrkesaktive per ikke yrkesaktiv. Også for Sandnes, som har en ung befolkning sammenlignet med landsgjennomsnittet, blir denne trenden tydelig i langtidsperioden.

Avtagende befolkningsvekst

Befolkningsutviklingen i Sandnes har i flere ti-år vært preget av høy befolkningsvekst som konsekvens av vedvarende vekst i olje- og gassnæringen og omfattende boligutbygging. Over halvparten av veksten skyldes et positivt flytteoverskudd, dominert av høy tilflytting fra utlandet. Fra 2014 har det skjedd et taktskifte i befolkningsutviklingen. Selv om Sandnes fremdeles har en positiv befolkningsvekst, har veksten avtatt. Og den senere tids positive innflyttingsoverskudd skyldes først og fremst innflytting fra andre kommuner i Rogaland. Rogaland samlet sett har hatt et negativt flytteoverskudd i denne perioden. Endringen skyldes i stor grad omstilling i olje- og gassektoren, som konsekvens av oljeprisfallet

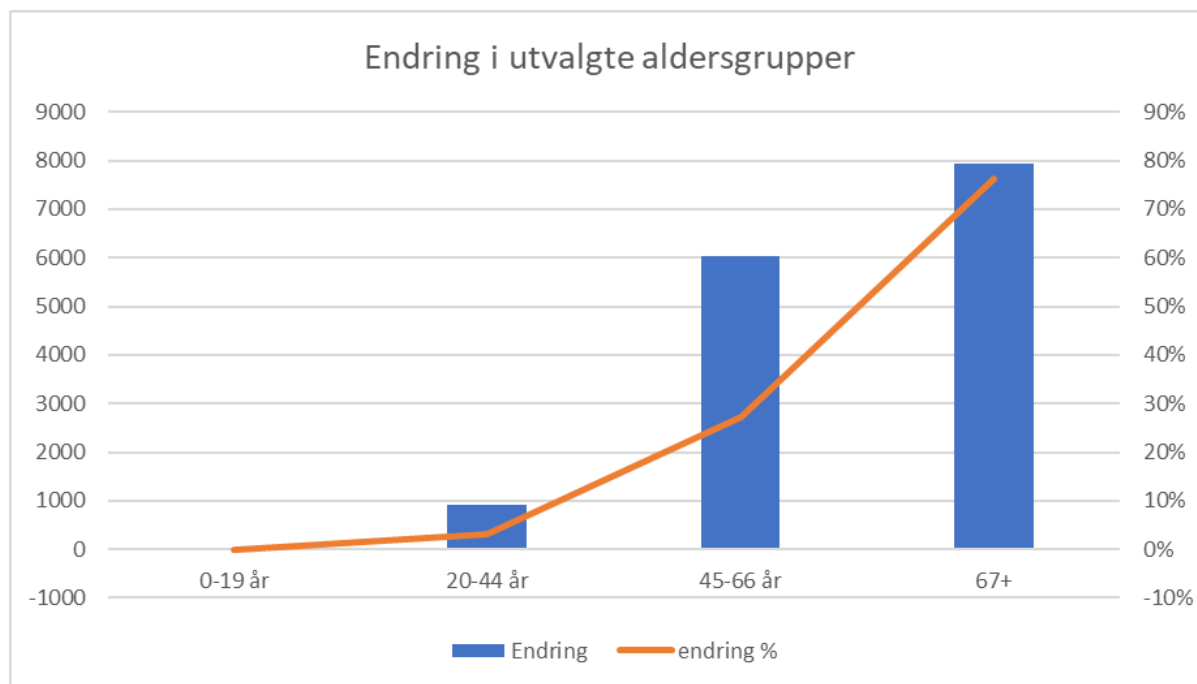
i 2014. Vi må legge til grunn at vekstkraften i denne næringen på sikt ikke vil være like sterk som den har vært tidligere, og at vi som region ikke kan forvente den samme veksttakten som vi har hatt de forutgående 20 årene.

Figur 1: Faktisk befolkningsvekst og befolkningsframskriving fordelt på aldersgrupper i Sandnes. Kilde: SSB/Kompas

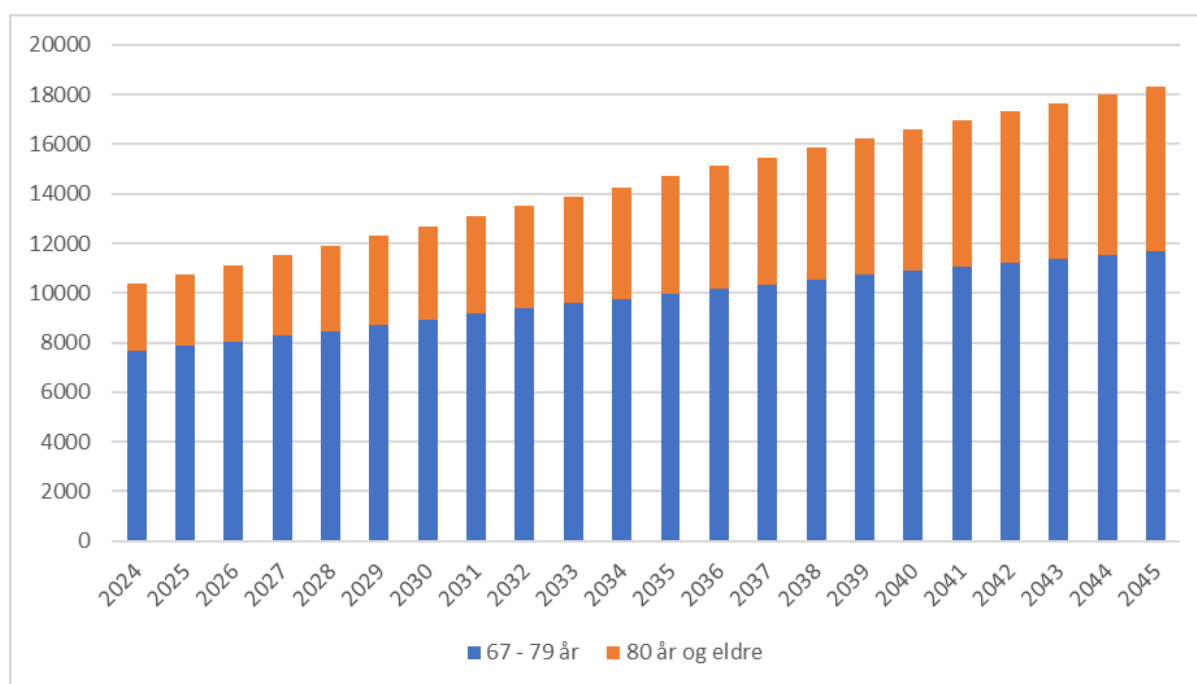
Vekst i de eldre aldersgruppene

På landsnivå ventes veksten i befolkningen nærmest utelukkende å komme blant de eldre aldersgruppene. Dette er dels fordi fødselskullene i de første tiårene etter 2. verdenskrig var store, men også fordi levealderen har økt betydelig.

Figur 2: Forventet endring i befolkning i Sandnes etter aldersgrupper i perioden 2024-2045. Kilde: SSB/Kompas

Også i Sandnes er det i gruppen 67+ vi kan forvente den sterkeste veksten frem mot 2045. Denne aldersgruppens samlede andel av totalbefolkningen vil øke fra 12,4 prosent i dag, til 18,6 prosent av befolkningen i 2045.

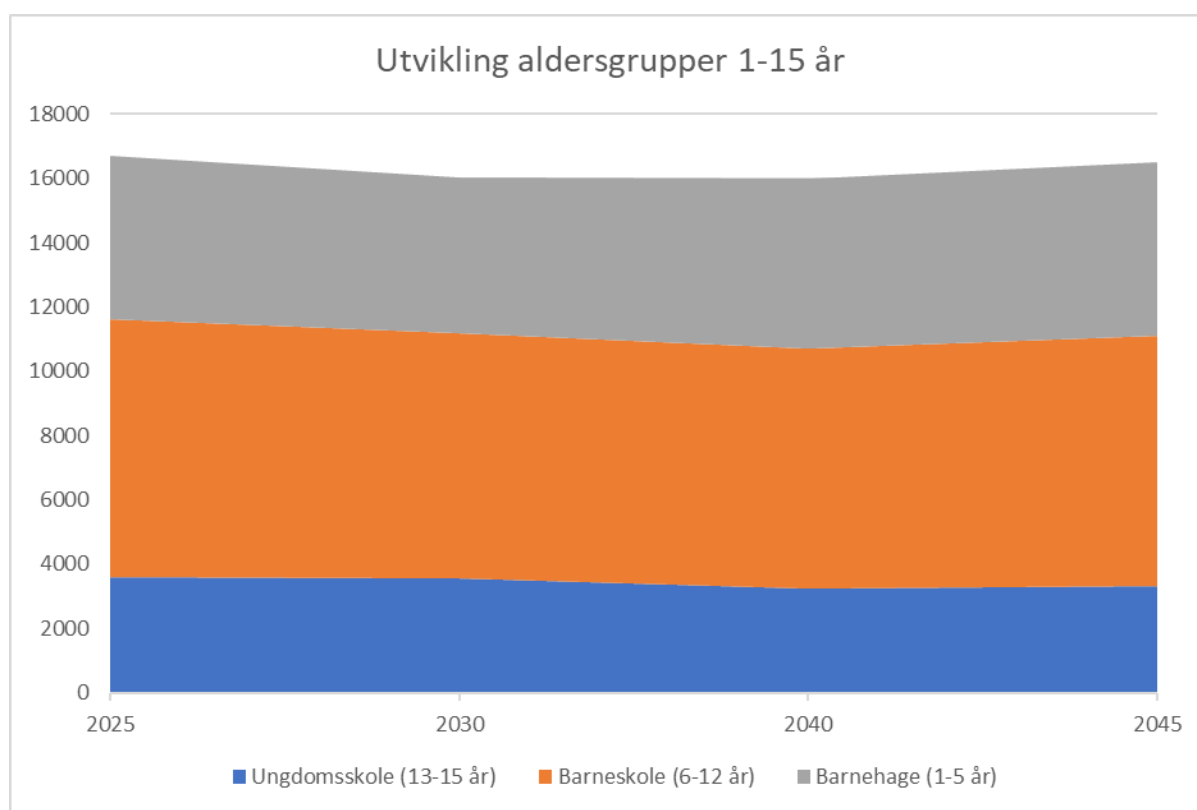
Figur 3: Forventet utvikling for aldersgruppene 67-79 år og 80+. Kilde SSB/Kompas

Vekst i de eldre aldersgruppene kan føre med seg mye positivt. Kommunen får en større andel av «yngre eldre» - pensjonister som kan være en stor ressurs for samfunnet de er en del av. De kan forventes å ha bedre helse, utdanning og økonomi enn tidligere generasjoners pensjonister.

Veksten i den eldre delen av befolkningen vil også føre med seg økte aldersrelaterte utfordringer. Dette vil først og fremst være knyttet til veksten i aldersgruppen 80+, der andelen som mottar tjenester i eget hjem eller på institusjon er høyest. Denne gruppen vil mer enn fordobles, fra rundt 2 700 i 2024 til 6 600 i 2045. Selv om bedret folkehelse og levekår gjør at de fleste kan forvente flere leveår med god helse, vil økningen i aldersgruppen 80+ øke behovet for pleie- og omsorgstjenester. For å møte denne veksten er kommunen avhengig av å gå nye veier innenfor eldreomsorgen, for å sikre et tilfredsstillende omsorgstilbud uten at kostnadsveksten kommer ut av kontroll.

Utflating av vekst i de yngre aldersgruppene

Sandnes har lagt bak seg en lengre periode med sterk vekst i de yngre aldersgruppene. Fremover forventes denne veksten å avta. Mens det i perioden 2006-2024 var en tilvekst på rundt 1 600 barn i grunnskolealder, forventes det i perioden 2024-2045 en nedgang på rundt 500 barn for samme aldersgruppe. Nedgangen forventes å være størst i perioden frem mot 2040, før barnetallene igjen forventes å stige noe mot slutten av prognoseperioden.

Figur 4: Forventet utvikling for aldersgruppene 1 -15 år. Kilde: SSB/Kompas

Fortsatt forventet lokal vekst i yrkesaktiv befolkning

Sandnes har en yngre befolkning enn landsgjennomsnittet, og forventes å ha vekst også i den yrkesaktive delen av befolkningen i prognoseperioden. Her skiller Sandnes seg klart fra landsgjennomsnittet, der prognosen tilsier ingen tilvekst i befolkningsgruppen 20-66 år. Avtagende aktivitet i olje og gassnæringene og sterk etterspørsel etter arbeidskraft i andre deler av landet kan føre til redusert netto tilflytting, og dermed lavere vekst i denne aldersgruppen enn prognosen tilsier.

Arbeidskraften blir den knappe ressursen

Synkende fødselstall og høyere levealder har gradvis endret alderssammensetningen i befolkningen. Befolkningen blir eldre, og en konsekvens av dette er at det også blir færre yrkesaktive per ikke yrkes-

aktiv. Trenden er nasjonal, langt på veg også europeisk. Perioden fremover vil bli preget av økende kamp om arbeidskraften – både mellom regioner og mellom næringer og sektorer.

Behov for omstilling

Perspektivmeldingen peker på en rekke utfordringer som vil gi behov for endring og mer effektiv ressursbruk.

- Økt spenning i verden gir behov for mer beredskap og sikkerhet, og skaper dårligere rammer for internasjonal handel. Mer av nasjonens samlede inntekter må brukes til forsvar og beredskap
- Klimaendringer krever at vi både lokalt og globalt reduserer utslipp av klimagasser og stanser tap av naturmangfold. Avtakende petroleumsaktivitet og økt etterspørsel etter andre energikilder vil være blant konsekvensene
- Mangel på arbeidskraft krever nye måter å løse oppgavene på

Reduserte utslipp

Utslipp av CO₂ og andre klimagasser har sammen med store naturinngrep ført til et klima i endring og tap av naturmangfold. Klimaendringene utgjør en omfattende utfordring som krever innsats fra alle deler av samfunnet for å forhindre videre global oppvarming. Gjennom Parisavtalen har Norge forpliktet seg til å kutte 55 prosent av alle klimagassutslipp sammenlignet med 1990.

Klimaendringene vil gi kommunen økte utfordringer på flere nivå:

- Fysiske konsekvenser som risiko for naturskade, fare for liv og helse, og skade på infrastruktur. Eksempelvis har årsnedbøren i Rogaland økt mellom 4,9 - 5,7 prosent per tiår i perioden 1957-2015, og års-middeltemperaturen har økt mellom 1,3 - 1,7°C i samme periode.
- Begrensning av klimaendringer: Å oppnå målet om 55 prosent kutt i klimagassutslipp innen 2030 vil kreve prioritering, finansiering, koordinering og innsats på tvers av tjenesteområder og sektorer
- Internasjonale og nasjonale føringer knyttet til klimaomstilling: Nye reguleringer, avgifter og føringer vil påvirke kommunens styring, planlegging, investering og utvikling, noe som igjen vil påvirke næringslivet og kommunens inntekter

Tap av naturmangfold

Verden står overfor en naturkrise med en massiv utryddelse av arter og et redusert naturmangfold. I Norge er over 2 750 arter utrydningstruet^[1]. Arealendringer er den klart viktigste negative påvirkningsfaktoren for disse truede artene, både i Norge og globalt. Forurensning og påvirkning fra andre norske arter kommer som nummer to og tre. Klimaendringer påvirker også flere truede arter enn før.

Norge signerte under FNs naturtoppmøte 2022 (COP15) den [internasjonale Naturavtalen](#) («Montreal avtalen»). Avtalen sikrer at partene skal verne 30 prosent av natur på land og restaurere 30 prosent av delvis ødelagte naturområder innen 2030.

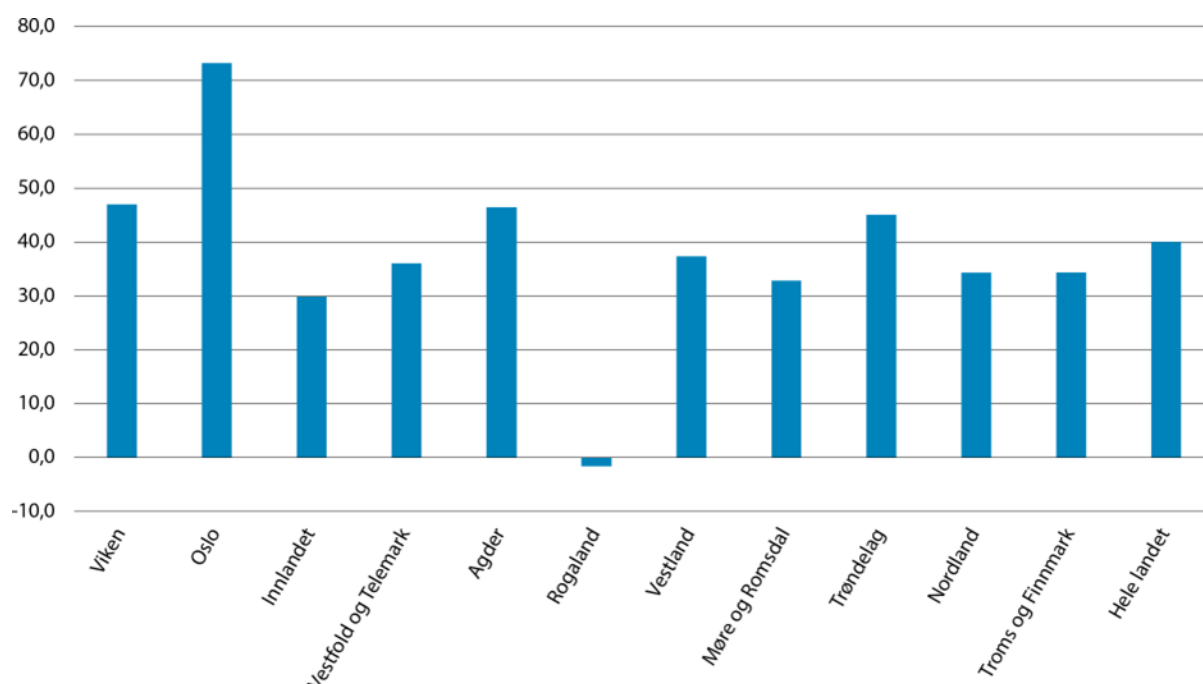
Arbeidet med [regionalplan for blågrønn struktur](#) viser hvilken sentral rolle Sandnes kommune har som «leverandør» av friluftsområder og naturverdier til regionen. Sandnes kommune har også store landbruksområder, og har som ambisjon å følge opp de nasjonale og regionale forventningene til jordvern. Sandnes er også den kommunen i regionen som har størst vekst. Samlet gir dette Sandnes kommune utfordringer knyttet til interessekonflikter mellom ivaretagelse av naturverdier, friluftsliv, landbruk, næringsutvikling og utbygging.

Sandnes kommune er allerede godt i gang med å fortette de allerede bebygde arealene og sammen med regionen videreutvikle transportmetodene i byaksen. Arealstrategien gitt i samfunnsdelen i kommuneplanen 2023-2038 gir en tydelig prioritet av de allerede bebygde områdene og allerede etablerte senterområdene. Dette er fulgt opp i arealdelen ved at det i all hovedsak ikke ble lagt inn nye utbyggingsområder for perioden 2023-2038, men fremtidig befolkningsvekst og næringsutvikling, spesielt utvikling av grønn, kraftkrevende energi, vil trolig sette prioriteringene i kommunen under press.

Avtakende petroleumsaktivitet

Perspektivmeldingen legger til grunn at aktiviteten på norsk sokkel vil avta – både som konsekvens av nedgang i gjenværende utvinnbare ressurser, og som konsekvens av redusert etterspørsel etter fossilbasert energi. I meldingen legges det til grunn at sysselsettingen i petroleumsbransjen vil reduseres fra dagens nivå på 160 000 sysselsatte til 55 000 sysselsatte i 2060. Dette vil i særlig grad påvirke Rogaland, der olje- og gassnæringen står for mer enn en fjerdedel av verdiskapningen i fylket.

Rapporten [Regionale utviklingstrekk 2023](#) gir en oversikt over langsiktige samfunnsutviklingstrekk brutt ned på fylkesnivå. Rapporten viser at Rogaland var regionen med størst økonomisk vekst i perioden 2015-2020. Dette hadde direkte sammenheng med vekst i produktivitet innenfor olje- og gassutvinning og bergverk. Mens økonomisk vekst i gjennomsnitt var på 3,4 prosent i denne perioden, var den på 8,8 prosent i Rogaland. Rapporten fremskriver forventet utvikling i fylkene frem mot 2050. Som figur 5 viser, forventes ingen eller svakt negativ vekst i fylkesvis bruttoprodukt for Rogaland.

Figur 5: Beregnet endring i bruttoprodukt per fylke (2022 – 2050). Tall i prosent (faste priser). Kilde: Regionale utviklingstrekk/ Vista Analyse

Den svake utviklingen skyldes først og fremst forventninger om redusert aktivitet i olje og gassnæringen. Det hefter stor usikkerhet om framskrivninger i et så langt tidsperspektiv, men framskrivningen gir en klar pekepinn på at Rogalands relative vekstkraft sammenlignet med andre fylker blir svekket.

Endringer gir behov for omfattende omstilling

Både demografi og endringer i næringsstruktur vil føre til omfattende omstilling i arbeidsmarkedet. En stadig økende andel eldre og færre i yrkesaktiv alder vil føre til at alle sektorer vil oppleve knapphet på arbeidskraft. For helse- og omsorgssektoren vil effekten bli ekstra sterk, siden veksten i de eldre aldersgruppene vil føre til økt behov for helse- og omsorgstjenester. Perspektivmeldingen legger til grunn at det vil være behov for 180 000 flere årsverk innenfor helse- og omsorgssektoren frem mot 2060, dersom tjenestene fortsatt skal leveres med dagens arbeidsinnsats per bruker. Flertallet av disse vil ligge til kommunesektoren, i tråd med samhandlingsreformens intensjoner.

En slik utvikling vil påvirke sysselsettingen i øvrige samfunns og næringsliv. Veksten i samlet sysselsetting i økonomien ventes ikke å øke med mer enn 75 000 personer i samme tidsperiode. Det vil derfor være behov for omfattende omstillinger for å møte denne utfordringen – i en situasjon der det ikke nødvendigvis er mangel på penger, men mangel på arbeidskraft som vil styre utviklingen. Regjeringen peker på behov for tiltak, både i form av økt yrkesdeltakelse og smartere oppgaveløsning for å møte denne utfordringen.

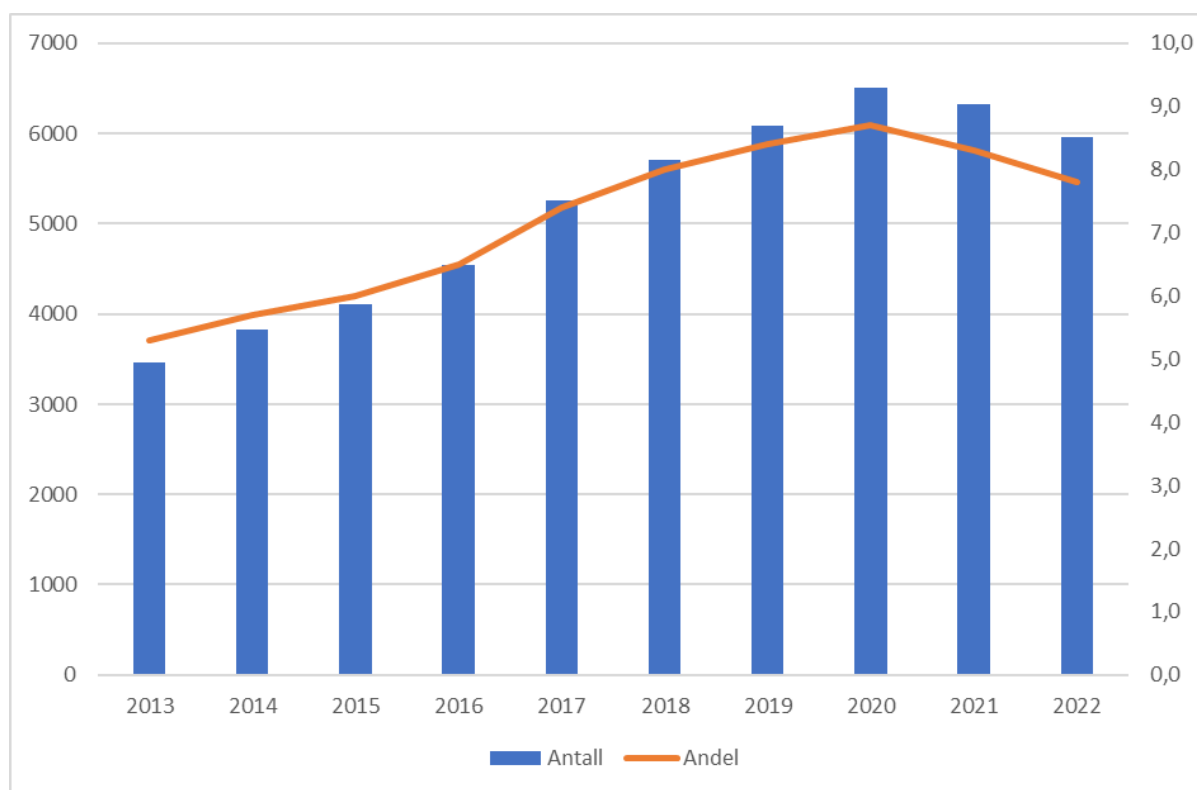
Fortsatt god fordeling

Høy samlet verdiskaping er viktig, men ikke tilstrekkelig, for høy velferd. Den samlede velferden i befolkningen avhenger også av hvordan verdiene fordeles. Norge har klart å kombinere høy økonomisk vekst og lav ulikhet, og er blant landene med høyest velferdsnivå samtidig som vi har minst forskjeller i levekår. Lav lønnsulikhet, et omfordelende skattesystem og omfattende fellesfinansierte velferdsordninger bidrar til å jevne ut innbyggernes økonomiske velferd.

Flere faller utenfor

De siste 25 årene har norske husholdninger hatt en betydelig inntekstvekst. Inntekstveksten har bidratt til økt kjøpekraft og bedre levekår for alle grupper. Samtidig har veksten vært sterkere i de høyeste inntektsgruppene enn i de laveste, slik at vi har fått en større inntekstulikhet i landet enn det vi hadde på 1980-tallet.

Sandnes har tradisjonelt vært et samfunn med lite ulikheter, både økonomisk og sosialt. Selv om tallene er små, er det likevel en urovekkende vekst i indikatorer som tyder på økende ulikheter. Det siste tiåret har det vært en betydelig økning i antall personer som lever i husholdninger med vedvarende lavinntekt^[2]. Figur 6 viser utviklingen år for år. Fra 2013 til 2020 ble antall personer i lavinntekts-husholdninger nesten doblet, og selv om det har vært en liten nedgang de siste to årene, så utgjør andelen personer som lever i fattigdom nå 7,4 prosent av innbyggeren i Sandnes.

Figur 6: Personer i husholdninger med vedvarende lavinntekt, regnet som husholdningsinntekt lavere enn 60 prosent av medianinntekt (EU 60) i perioden 2013 - 2023. Kilde: SSB

EU 60-indeksen er basert på statistikk for husholdningenes inntekt. Styrking av barnetrygd og enkelte trygdeytelser har bidratt til nedgangen i antall personer som faller innenfor lavinntektdefinisjonen. Samtidig har det vært en omfattende prisstigning på boutgifter, strøm og mat i den samme perioden – noe som ikke fanges opp av inntektsmålene. Det er derfor grunn til å tro at tallet på personer i reell fattigdom er høyere enn hva de rene inntektsoversiktene viser.

Antallet barn i Sandnes som lever i vedvarende lavinntekt er mer enn doblet det siste tiåret, men også her har tallene gått noe tilbake de siste tre årene. Per 2023 var det 1 302 barn i Sandnes som levde i slike husholdninger. Dette tilsvarer 7,5 prosent av alle barn i Sandnes.

Barn med innvandrerbakgrunn er sterkt overrepresentert i lavinntektsgruppen. Omfanget av barn med innvandrerbakgrunn som bor i husholdninger med vedvarende lavinntekt har økt betydelig fra 2006 til i dag. Barn med innvandrerbakgrunn utgjør om lag 17 prosent av barna i Norge (målt over en treårsperiode) men hele 57,2 prosent av lavinntektsgruppen.

Forskning viser at barn som vokser opp i lavinnteksthusholdninger har en særlig risiko for å havne i utenforskap. Kronisk familiestress påvirker forhold som skolemestring, deltakelse i fritidsaktiviteter og evne til å etablere gode vennskap. Utenforskap og manglende skolemestring er også en årsak til at fattigdom ofte går i arv mellom generasjoner.

Økende forskjeller i levekår

Sandnes har gjennomført levekårsundersøkelser hvert andre år siden 2015. Undersøkelsen gir et kunnskapsgrunnlag om ulike levekårsfaktorer i kommune, fordelt på 49 levekårssoner. Sandnes har ikke store levekårsutfordringer sammenlignet med mange andre byer. Samtidig viser de siste års levekårsundersøkelser en tydeligere opphopning av levekårsutfordringer i enkelte levekårssoner i Sandnes. Disse sonene skiller seg blant annet ut med:

- Høy andel med kun grunnskoleutdanning
- Høy andel ikke oppnådd yrkes- eller studiekompetanse i aldersgruppen 21-29 år
- Lav medianinntekt
- Høy andel personer i lavinntektshusholdninger
- Høy andel mottakere av sosialhjelp
- Høy andel som bor i leide boliger

For å unngå ytterligere negativ utvikling i disse levekårssonene, bør det iverksettes særlig innsats innenfor enkelte skolekretser, med både sosiale, miljømessige og fysiske tiltak. Flere av de store byene har inngått samarbeid med staten om etablering av områdeløft i utsatte bydeler. Fellesnevneren for disse satsingene har vært tidlig innsats i oppveksttjenestene, bedre bo- og nærmiljø og mobilisering av nabolagsressurser.

Hva og hvor en områdesatsing i Sandnes skal være, må vi ta stilling til, og vi vil starte et arbeid med å finne ut av dette i løpet av høsten.

Endrede økonomiske forutsetninger

Perspektivmeldingen peker på at det vil være behov for omlegging av både utgiftsnivå og inntektssystem i årene som kommer. Meldingen legger til grunn at offentlige finanser nå er i en overgangsfase, hvor inntektene som andel av økonomien først ventes å vokse noe mer de nærmeste årene for deretter å avta. Petroleumsformuen på sokkelen er gradvis omgjort til en finansformue i Statens pensjonsfond utland. De nærmeste årene ventes kontantstrømmen å bli høy, og høyere enn tidligere anslått. Det vil bidra til økt fondsverdi og muliggjøre økt bruk av fondsmidler i noen år.

Statens kontantstrøm fra petroleumssektoren ventes å avta fremover i tråd med avtakende petroleumsaktivitet. Da vil fondet vokse saktere, og dermed også bruken av fondsmidler. Det er usikkert nøyaktig når utviklingen i inntektene snur. Aldringen i befolkningen vil medføre økte utgifter i årene fremover. Det langsiktige bildet peker derfor fortsatt mot at utgiftene til velferdsstaten stiger mer enn de samlede inntektene.

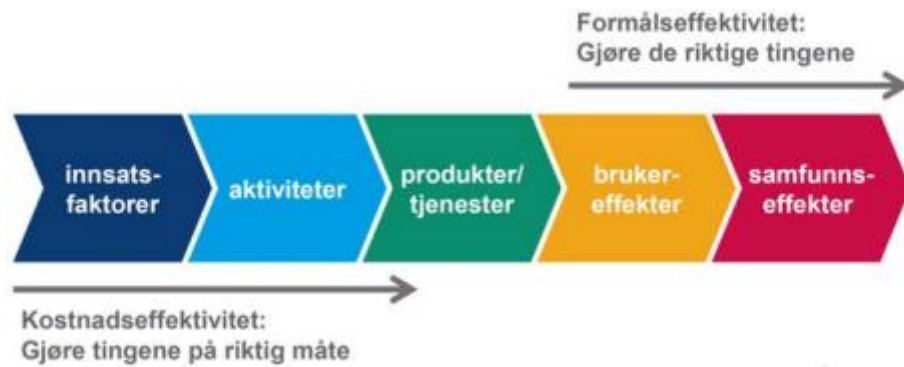
Beregningene i perspektivmeldingen viser at dersom kursen ikke justeres underveis, vil utgiftene til velferdsstaten over tid vokse med om lag 7 milliarder kroner mer per år enn inntektene, dersom det ikke skjer endringer i velferdsordninger eller skattesystem.

Ubalansen mellom utgifter og inntekter må dekkes inn gjennom lavere vekst i offentlige utgifter eller høyere vekst i inntektene. Det må likevel understrekes at den største utfordringen for Norge i tiden fremover mot 2060 vil være mangel på arbeidskraft.

Konsekvenser for kommunens tjenesteproduksjon

Utfordringsbildet som trekkes opp gjennom perspektivmeldingen - spesielt med hensyn til fremtidig mangel på arbeidskraft - kan bare løses gjennom omfattende omstilling av kommunens tjenesteproduksjon og kommunale tilrettelegging.

Målbildet er en kommune som fortsetter å gi innbyggere – etter behov – nødvendige og gode tjenester, men som bidrar til at alle kan ta ansvar for egne liv, være selvhjulpne og mestre egen hverdag. For å komme dit vil vi være avhengig av å omstille deler av kommunens tjenestetilbud.

For å lykkes, må vi både jobbe med kostnadseffektivitet – gjøre ting på rett måte, og formålseffektivitet – gjøre de rette tingene. Sentralt i omstillingsarbeidet er å først spørre seg om vi gjør de riktige tingene (formålseffektivitet), og deretter om vi gjør disse tingene på riktig måte (kostnadseffektivitet).

En kommune er innbyggernes organiserte fellesskap, men kommunen kan ikke løse alle oppgaver i samfunnet. Det gode livet må først og fremst skapes av innbyggerne selv, i familiene, på jobb og skole og i sosiale fellesskap. Det er summen av innbyggernes egen innsats, kommunens bidrag og lokalt samarbeid som gir den gode hverdagen, sikrer barn og unge en god oppvekst og gi eldre en trygg, aktiv og meningsfylt hverdag.

Kritiske suksessfaktorer vil være

- Gode grunntjenester innenfor oppvekstfeltet, med særlig fokus på forebygging og tidlig innsats for å forhindre utenforskap
- Fokus på hverdagsmestring og hjelp til selvhjelp for mottakere av kommunale omsorgstjenester
- Kompakt byutvikling for å sikre jordvern og naturmangfold og motvirke vekst i klimagassutslipp
- Styrket folkehelse gjennom gode arenaer for fysisk og kulturell utfoldelse
- Aktivt samspill mellom kommune, innbyggere, frivillig sektor og næringsliv for å møte fremtidens utfordringer

Kommunens langsiktige mål og strategier

Kommuneplanen for Sandnes bygger på visjonen Sandnes – i sentrum for fremtiden. De tre verdiene til visjonen – Romslig, modig og sunn, er de kvalitetene som skal være med å gi farge og retning, og prege vår ferd mot fremtiden. I det romslige ligger mangfold, toleranse og generøsitet. Det modige indikerer at vi må våge å ta modige grep og være ambisiøse. Det sunne bygger på bærekraftbegrepet, med fokus på helse, miljø og trivsel.

Kommuneplanen har tre hovedmål:

- Sandnes skal være et inkluderende og mangfoldig samfunn
- Sandnes skal være en attraktiv kommune
- Sandnes kommune skal være en ansvarlig og offensiv samfunnsutvikler

God folkehelse og bærekraftig utvikling er verdier som skal ligge til grunn for all forvaltning, samfunnsplanlegging og tjenesteutøving i Sandnes kommune. Tilrettelegging for god folkehelse innebærer at Sandnes kommune vil bygge et samfunn som fremmer helse og trivsel for alle deler av

befolkningen. Bærekraftig utvikling bygger på de tre pilarene økonomisk, sosial og miljømessig bærekraft, basert på FNs bærekraftsmål.

Sosial bærekraft vil si et samfunn som gir likeverdige muligheter for alle innbyggere uavhengig av bakgrunn og bosted. Økonomisk bærekraft skal sørge for en utvikling som tilfredsstiller dagens behov uten å ødelegge fremtidige generasjoners muligheter til å tilfredsstille sine behov. Det betyr at kommunens mål må ivareta kommunens økonomiske handlevne over tid. Ressursene skal forvaltes på en god måte til beste for nåværende og fremtidige generasjoner.

Gjennom Handlings- og økonomiplanen detaljeres kommunens langsiktige mål og strategier i konkret handling for den kommende 4-års perioden.

[1] Miljøstatus/Miljødirektoratet

[2] En person har lavinntekt dersom vedkommende har en inntekt som tilsvarer 60 prosent eller mindre av medianinntekten etter skatt per forbruksenhet i befolkningen (EU 60). For en enslig person vil lavinntektsgrensen tilsvare 297 350 kroner i 2023

Rammebetingelser og handlingsregler

Lønns- og prisvekst samt rentenivå

Det budsjetteres med lønnsvekst på 4,0 prosent i 2026 og renteforutsetninger basert på siste [pengepolitiske rapport fra Norges Bank](#). Prisvekst kompenseres ikke. Kommunedirektørens forslag til økonomiplan er utarbeidet i faste 2026-kroner.

Lønns- og prisvekst i kommunesektoren

Lønns- og prisvekst i kommunesektoren (kommunal deflator) er anslått til å bli på 3,5 prosent i 2026, hvorav lønnsveksten er anslått til 4,0 prosent. Prisveksten anslås til 2,4 prosent, og kompenseres ikke i kommunedirektørens forslag til økonomiplan. Dette er beregnet til å utgjøre om lag 55-65 millioner kroner.

I økonomiplanen er det lagt opp til kompensasjon for økte lønnsutgifter i henhold til faktiske lønnsoppgjør. Det budsjetteres med 97 prosent lønnsbudsjett for administrative enheter, mens øvrige resultatenheter hovedsakelig har 98-99 prosent lønnsbudsjett.

For å møte den forventede lønnsveksten, foreslår kommunedirektøren en lønnsreserve på totalt 166,2 millioner kroner. Lønnsoppgjøret for kapittel 4 sentralt for 2025 er klart, og helårsvirkningen av dette oppgjøret er allerede innarbeidet i budsjettene til virksomhetene gjennom kommunens nye virksomhetsstyringssystem Framsikt. Budsjettert lønnsreserve skal dekke opp til 4,0 prosent i lønnsoppgjøret for 2026, samt helårsvirkning av lønnsoppgjør 2025 for kapittel 3 og 5. I tillegg er det tatt høyde for:

- lønnsvekst i Sandnes kirkelige fellesråd
- lønnsvekst i private eldresentre
- kompetansetillegg
- studentavlønning
- lærlinger
- kompensasjon til resultatenheter for manglende refusjon på pensjonsutgifter fra NAV ved sykefravær og svangerskapspermisjoner

Renteforutsetninger

Når det gjelder renteforutsetningene for kommende planperiode har kommunedirektøren tatt utgangspunkt i [Norges Banks siste pengepolitiske rapport](#) som ble offentliggjort 18. september. Norges Banks komité for pengepolitikk og finansiell stabilitet besluttet på møtet å sette styringsrenten ned fra 4,25 prosent til 4,0 prosent. Komiteens vurdering er at det trolig vil være behov for en noe høyere rente fremover enn det var utsikter til i juni. Det er usikkerhet om de økonomiske utsiktene, men dersom økonomien utvikler seg om lag slik komiteen ser for seg, settes renten videre ned i løpet av det nærmeste året. Kommunedirektøren følger referansebanen for styringsrenten samt anslagene for 3 måneders NIBOR rente.

På ordinære renteutgifter er det lagt på et påslag på 0,25 prosentpoeng i planperioden. Det er ikke lagt inn nye fastrentelån i perioden, men det forutsettes i all hovedsak at eksisterende fastrentelån rulleres videre som fastrentelån ved forfall. Renten på de nye rullerende fastrentelånene er basert på forventede markedsrenter og Norges Banks pengepolitiske rapport. Følgende renteforutsetninger er lagt til grunn i planperioden.

Renteforutsetninger	2026	2027	2028	2029
3 måneders NIBOR	4,02 %	3,63 %	3,41 %	3,30 %

Økonomiplan for 2026-2029

Rente Lyse AS, 3 måneders NIBOR + 2 %	6,02 %	5,63 %	5,41 %	5,30 %
Rente Lyse AS, 3 måneders NIBOR + 2,16 %	6,18 %	5,79 %	5,57 %	5,46 %
Flytende rente i Husbanken	4,02 %	3,63 %	3,41 %	3,30 %
Rente videreutlån startlån	3,20 %	3,00 %	3,00 %	3,30 %
Flytende rente på lån	4,27 %	3,88 %	3,66 %	3,55 %
Fastrente 1, kr 364 millioner, 7 år	1,47 %	1,47 %	3,40 %	3,40 %
Fastrente 2, kr 500 millioner, 10 år	3,80 %	3,80 %	3,80 %	3,80 %
Fastrente 3, kr 200 millioner, 10 år	2,12 %	3,80 %	3,80 %	3,80 %
Fastrente 4, kr 200 millioner, 10 år	1,87 %	1,87 %	1,87 %	1,87 %
Fastrente 5, kr 201 millioner, 10 år	2,61 %	2,61 %	2,61 %	2,61 %
Fastrente 6, kr 280 millioner, 2 år	4,34 %	3,95 %	3,73 %	3,62 %
Fastrente 7, kr 200 millioner, 10 år	2,01 %	2,01 %	2,01 %	2,01 %
Fastrente 8, kr 201 millioner, 10 år	1,40 %	1,40 %	1,40 %	1,40 %
Fastrente 9, kr 200 millioner, 10 år	1,36 %	1,36 %	1,36 %	1,36 %
Fastrente 10, kr 149 millioner, 5 år	3,80 %	3,80 %	3,80 %	3,80 %
Fastrente 11, kr 190 millioner, 10 år	2,05 %	2,05 %	2,05 %	2,05 %
Kalkylerente for selvkostområdene	4,43 %	4,25 %	4,32 %	4,38 %

Avdragstiden for kommunens nye lån til egne investeringer er som tidligere satt til 30 år. For nye lån er det forutsatt at disse tas opp på høsten, noe som gir reduserte rente- og avdragsbetalinger første året. Avdragstiden for videre utlån fra Husbanken (startlån) er på 22 år.

De frie inntektene

Kommunenes frie inntekter består av skatteinntekter og rammetilskudd. Dette er inntekter som kommunene kan disponere fritt uten andre føringer fra staten enn gjeldende lover og regelverk. De frie inntektene fordeles til kommunene gjennom inntektssystemet.

Anslag for skatt og rammetilskudd bygger på forutsetningene i Stortingets vedtak om revidert nasjonalbudsjett og kommuneproposisjonen for 2026. Regjeringen legger opp til at skatteinngangen for alle landets kommuner vil bli 249,9 milliarder kroner i 2026. Kommunedirektøren legger til grunn at skatt per innbygger i Sandnes i prosent av landsgjennomsnittet ligger på 102 prosent i planperioden. Grunnen til at skatt per innbygger i prosent av landsgjennomsnittet legges høyere enn det man har sett de siste årene, skyldes endringer i inntektssystemet til kommunene. Den kommunale skattøren på formue halveres over en toårsperiode (2025 og 2026). Samtidig endres skattegrunnlaget for kommunesektoren slik at netto eierinntekter fra og med 2025 ikke lenger inngår i dette. Det forventes at disse endringene slår positivt ut for Sandnes kommune.

Regjeringen legger i kommuneproposisjonen opp til en realvekst i kommunenes frie inntekter i 2026 på mellom 3,2 og 3,8 milliarder kroner. I KS sin prognosemodell, som blir brukt for å beregne kommunens frie inntekter, er det lagt inn en realvekst som ligger midt i dette intervallet, på 3,5 milliarder kroner. Av realveksten er 2,1 milliarder kroner relatert til forventet økning i tjenesteomfang som følge av befolkningsendringer (demografi). I kommuneproposisjonen legges det opp til at skattøren fortsatt skal fastsettes på grunnlag av målsettingen om at skatteinntektene skal utgjøre om lag 40 prosent av samlede inntekter, det vil si en skatteandel på 40 prosent.

Kommuneproposisjonen for 2026 gjelder kun anslag for 2026. For årene 2027-2029 forutsetter kommunedirektøren at frie inntekter på landsbasis øker med om lag 2,1 milliarder kroner. Beløpene tilsvarer økte kostnader med en befolkningsvekst på om lag 0,5 prosent.

Inntektssystemet for kommunene er omtalt i [Grønt hefte](#). Det overordnede formålet med inntektssystemet er å utjevne kommunenes forutsetninger for å gi et likeverdig tjenestetilbud til sine innbyggere. Ved fordelingen av rammetilskuddet tas det hensyn til strukturelle ulikheter i kommunenes kostnader og etterspørselsforhold (utgiftsutjevning) og ulikheter i skatteinntektene (inntektsutjevning). Inntektssystemet inneholder i tillegg tilskudd som er begrunnet ut fra regionalpolitiske målsettinger. Det gis også et skjønnstilskudd, for å korrigere for forhold som ikke ivaretas godt nok i fordelingssystemet for øvrig.

Forutsetninger for skatteanslaget

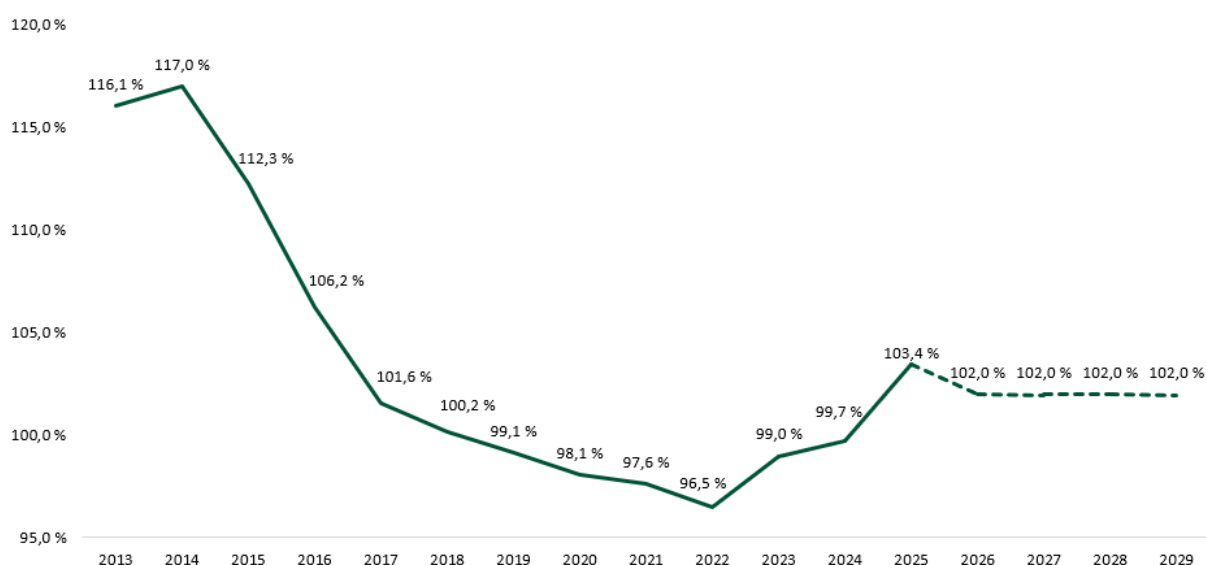
Kommuneproposisjonens anslag for kommunene samlet sett:

- Skatteanslag for 2026 på 249,9 milliarder kroner. Dette anslaget bygger blant annet på 4,0 prosent lønnsvekst og at skatten skal utgjøre om lag 40 prosent av kommunens samlede inntekter.
- Nominell skattevekst på 6,8 prosent fra 2025-2026 (6,0 prosent per innbygger)
- Revidert skatteanslag for 2025 på 234,1 milliarder kroner
- Nominell skattevekst på 9,7 prosent fra 2024-2025

Kommunedirektørens anslag for Sandnes kommune:

- Skatteanslag for 2026 på 3,888 milliarder kroner (inkludert naturressursskatt)
- Nominell skattevekst på 5,8 prosent fra 2025-2026 (4,5 prosent per innbygger)
- Nominell skattevekst på 14,5 prosent fra 2024-2025
- Skatt per innbygger i prosent av landsgjennomsnittet på 102 prosent i planperioden

Figuren under viser at svikten i skatt per innbygger i prosent av landsgjennomsnittet har vært betydelig siden 2014.

Figur 1: Skatt per innbygger i prosent av landsgjennomsnittet

Som figuren viser har skatt per innbygger i prosent av landsgjennomsnittet sunket fra 117 prosent i 2014 til 99,7 prosent i 2024. Dersom Sandnes i 2026 hadde hatt skatteinntekter på 117 prosent av landsgjennomsnittet, ville skatteinntektene for Sandnes vært om lag 570 millioner kroner høyere i 2026 enn det kommunedirektøren nå legger til grunn. Samlet ville de frie inntektene (inkludert inntektsutjevning) da vært rundt 205 millioner kroner høyere.

Grunnen til at skatt per innbygger i prosent av landsgjennomsnittet ligger såpass høyt i 2025 i denne figuren, skyldes at Sandnes kommune i 2. tertial oppjusterte skatteanslaget med 120 millioner kroner. Sammenlignet med skatteanslaget på landsbasis i 2025 i revidert nasjonalbudsjett tilsvarte det nye skatteanslaget for Sandnes da en skatt per innbygger på 103,4 prosent. Det har nylig kommet oppdaterte skatteanslag som også tilsier høyere skatteinntekter i 2025 på landsbasis, så det kan nå forventes en skatt per innbygger i prosent av landsgjennomsnittet på 102-102,5 prosent i 2025.

Kommunedirektøren vil presisere at det alltid er usikkerhet knyttet til skatteanslag. Det er også større usikkerhet jo lenger ut i planperioden man kommer, og skattenivået vil bli fortløpende justert i tråd med faktisk skatteinngang.

Rammetilskuddet

Netto rammetilskudd for Sandnes med utgiftsutjevning, inndelingstilskudd, veksttilskudd og fratrullet inntektsutjevningen anslås å bli 2,787 milliarder kroner i 2026. Det er lagt til grunn kommunens egen befolkningsfremskrivning som viser en årlig befolkningsvekst på mellom 0,8 og 1,2 prosent. Befolkningsveksten på landsbasis ligger mellom 0,5 og 0,7 prosent.

Skatt og rammetilskudd	2025	2026	2027	2028	2029
Innbyggertilskudd	2 657 273	2 915 472	2 943 859	2 969 669	2 992 942
Utgiftsutjevning	-119 895	-120 284	-122 223	-136 790	-149 498
INGAR	-10 232	-6 188	-4 467	-3 604	-3 631
Saker med særskilt fordeling	52 711	54 433	54 433	54 433	54 433
Veksttilskudd		1 147			
Inndelingstilskudd	17 438	18 048	18 048	18 048	18 048
Saldert budsjett, RNB 2025 og skjønn	184 386				
Sum rammetilskudd uten inntektsutjevning	2 781 680	2 862 627	2 889 649	2 901 756	2 912 294
Netto inntektsutjevning	-109 934	-75 707	-76 356	-76 908	-77 461
Sum rammetilskudd inkludert inntektsutjevning (avrundet)	2 672 000	2 787 000	2 813 000	2 825 000	2 835 000
Rammetilskudd - endring		4,3 %	0,9 %	0,4 %	0,4 %
Skatt på formue og inntekt	3 675 000	3 888 000	3 924 000	3 953 000	3 983 000
Skatteinntekter - endring		5,8 %	0,9 %	0,7 %	0,8 %
Sum frie inntekter	6 347 000	6 675 000	6 737 000	6 778 000	6 818 000

Endring fra foregående år		5,2 %	0,9 %	0,6 %	0,6 %
---------------------------	--	-------	-------	-------	-------

Eiendomsskatt

Fra og med 1. januar 2020 ble det vedtatt å innføre eiendomsskatt etter eiedomsskattelova § 3 c) «berre på kraftverk, vindkraftverk, kraftnettet og anlegg omfatta av særskattereglane for petroleum» for Nye Sandnes. Det vil si at denne skatten ble videreført i Forsand og innført for «gamle» Sandnes.

Etter overgangsreglene startet eiendomsskatten med 2 promille i 2020 for tidligere Sandnes kommune og 7 promille for tidligere Forsand kommune. I løpet av overgangsperioden er satsen årlig økt med 2 promille på anlegg i tidligere Sandnes kommune slik at den nå samsvarer med satsen på anlegg i tidligere Forsand kommune. Eiendomsskattesatsen er satt til 7 promille i 2025 for alle kraftverk og kraftnett i kommunen. Dette fortsetter i perioden 2026-2029.

Arbeidet med å takserer anlegg i tidligere Sandnes ble gjennomført i 2020. Takstnemnd for eiendomsskatt har fastsatt takstgrunnlag for nettanleggene til Lyse Elnett AS, Statnett SF og Vardafjellet Vindkraft AS. Grunnlaget for beregning av skattetakst er anleggets tekniske verdi (substansverdien). For skattlegging i 2020 ble gjeldende takster (fra 2017) på eiendom i tidligere Forsand videreført, og nye takster ble benyttet for de eiendommer som blir omfattet av skatteplikt i tidligere Sandnes. Takstene i tidligere Sandnes måtte gjenspeile takstnivået til tidligere Forsand fra 2017. Grunnen er at takstene i de to kommunene måtte harmoniseres i ny kommune. Eventuell omtaksering av skattetakster kan da foretas etter 10 år i 2026 ut fra samme verdimålingstidspunkt. For kraftverk er det skatteetaten som beregner grunnlaget for eiendomsskatt. Denne verdien fastsettes på grunnlag av gjennomsnittlige inntekter og kostnader de siste 5 årene (avkastningsbasert metode). Ved takseringen kapitaliseres inntekter og kostnader med en sats fastsatt i forskrift.

Det anslås at eiendomsskatt fra kraftanlegg årlig vil kunne utgjøre 71 millioner kroner for perioden 2026 til 2029.

Kraftinntekter

Etter sammenslåing med Forsand er Sandnes blitt en kraftkommune. Dette gjør at kommunen får inntekter gjennom salg av konsesjonskraft, eiendomsskatt på kraftanlegg, naturressursskatt og konsesjonsavgift.

Konsesjonskraft

Dette er strøm som produsentene som har magasin, fall eller kraftverk til konsesjonspliktig vannkraftproduksjon innenfor kommunens grenser er forpliktet å selge til kommunen for en lovpålagt pris. Kommunene kan så gjøre som de ønsker med denne kraften, der det vanligste er å videreselge den i markedet til markedspris. Sandnes kommune har rett til å ta ut om lag 118 GWh strøm per år fra kraftverkene i Lysefjorden og Sira-Kvina vassdraget. Dette gjør kommunen til "netto eier" av elektrisk energi siden eget forbruk ligger på omtrent 50 GWh årlig.

Kraftprisene i Sørvest-Norge (prisområde NO2) har vært høyere så langt i 2025 sammenlignet med 2024. Hovedforklaringen bak prisbildet er litt høyere gasspriser og mye fornybar produksjon i Europa sammenlignet med i fjor. Det har også vært lavere fyllingsgrad i norske magasiner sammenlignet med

fjoråret, spesielt i prisområde NO2. Norge er koblet til sine naboland med mellomlandsforbindelser og derfor vil faktorer som påvirker strømprisene i Norden og Europa også påvirke prisene nasjonalt. Høyere andel av uregulerbar fornybar kraftproduksjon (sol- og vindkraft) i det europeiske kraftsystemet gjør også at prisene svinger mer enn tidligere. Mekanismen som ligger bak prisdannelsen på strøm er bygget opp slik at marginalkostnaden til siste produserte kilowatt danner strømprisen. Det vil si at det er marginalkraften som er prisgivende. I det europeiske kraftsystemet er det ofte gasskraft som er marginalkraften, og dermed blir gassprisen avgjørende for strømprisen.

Sandnes kommune følger en energistrategi der deler av konsesjonskraften skal selges til spotpris (like stort volum som eget forbruk som kjøpes til spotpris) og det resterende volumet kan prissikres ved behov. Det sterkeste argumentet for prissikring er at det skaper forutsigbare budsjett og mer stabile inntekter over tid. Sandnes er en stor kommune og kan i utgangspunktet tåle svingningene fra år til år og har dermed ikke samme behov for prissikring som mange andre kraftkommuner har. I tillegg er oppsiden større enn nedsiden. Som følge av dette selges all konsesjonskraften i Sandnes kommune til spotpris. Det er i tillegg etablert et eget disposisjonsfond, konsesjonskraftinntekter, som benyttes som buffer dersom strømprisen blir lavere enn forutsatt. I tillegg kan det avsettes midler til dette fondet dersom prisen blir høyere enn forutsatt. Kommunen er således selvforsikret mot at svingninger i strømprisen påvirker øvrig drift av kommunen. Kommunen optimerer også uttaket ved å selge mer kraft når strømprisen er høy. I 2024 skapte dette en merverdi på 4,9 millioner kroner. Dette tilsvarer 6,75 prosent mer enn snittpris.

Budsjettet for konsesjonskraftinntekter i årene 2026-2029 lages på bakgrunn av prisprognoser for prisen i prisområde NO2. Kommunen bruker to typer prisprognoser som utgangspunkt for dette estimatet. Henholdsvis hva markedet er villig til å prissikre strøm på i den gitte tidsperioden (terminkontrakter) på den finansielle kraftbørsen NASDAQ OMX og prisprognoser fra Value Insight.

Konsesjonskraft (netto)	Budsjett	Forutsatt strømpris
2026	80 000	68 øre/kWh
2027	80 000	68 øre/kWh
2028	80 000	68 øre/kWh
2029	80 000	68 øre/kWh

Det må presiseres at prisprognoser er usikre, spesielt langt frem i tid. Derfor legges budsjettet noe mer forsiktig enn prognosene tilsier. Vi befinner oss i en uvanlig markedssituasjon med krig i Europa og Midtøsten som bakteppe. I tillegg er strømprisen i Sør-Norge svært væravhengig. Får man mye nedbør i en lengre periode kan dette ha stor effekt på prisen. Med tanke på denne usikkerheten må det dermed forventes at budsjettet blir justert i perioderapportene etter hvert som prisene blir kjent.

Ved høyere inntekter enn budsjettet foreslår kommunedirektøren at disse midlene avsettes konsesjonskraftfondet slik at dette fortsatt kan fungere som en buffer ved manglende inntekt fra konsesjonskraften. Per oktober står det 55,8 millioner kroner på dette fondet.

Konsesjonsavgift

Konsesjonsavgiften skal gi kommunen erstatning for generelle skader og ulemper som følge av vannkraftutbygging som ikke kompenseres på annen måte, og plikter eierne av kraftverket å betale en årlig avgift til de berørte kommunene og staten. NVE (Norges vassdrags- og energidirektorat) regner ut

størrelsen på konsesjonsavgiften og fordelingen mellom kommunene som blir påvirket av utbyggingen. Utregningen følger bestemte regler avhengig av hvilken type konsesjon som er gitt og hvordan magasin, fall og kraftverkets lokasjon er fordelt mellom kommunene. Avgiften skal indeksreguleres hvert femte år og midlene som kommer inn skal avsettes til et bundet fond for næringsutvikling, ofte kalt kraftfondet. Fondet skal ha særskilte retningslinjer for bruken, samt et politisk valgt fondsstyre som forvalter midlene. Avgiften regnes ut ved å gange kraftgrunnlaget med en avgiftsats. Satsen blir fastsatt når konsesjonen gis og kraftgrunnlaget er en teoretisk utregning av effekten kraftverket kan produsere og blir satt uavhengig av faktisk produksjon. Etter indeksjustering i 2024 har beløpet som utbetales til kommunen økt med omtrent 1,5 millioner kroner. Sandnes kommune mottar om lag 13 millioner kroner årlig i konsesjonsavgift.

Naturressursskatt

Dette er en særskatt for vannkraftverk som skal gi vertskommuner en sikker og stabil skatteinntekt fra kraftverkene. Dette er bygget på at vannkraften er en nasjonal ressurs med sterk lokal forankring. Skattesatsen blir endret i 2025 fra 1,3 øre per kWh der 1,1 øre tilfaller vertskommunen der kraftverket ligger og 0,2 øre fylkeskommunen, til 1,34 øre per kWh der 1,13 øre tilfaller kommunen. Den nye satsen gjelder fra skatteåret 2026. Naturressursskatten kan utlignes krone for krone mot overskuddsskatten til selskapene. Dette gjør at så lenge kraftselskapet har tilstrekkelig overskudd vil ikke naturressursskatten utgjøre noen ekstra kostnad for kraftselskapet. Naturressursskatten fastsettes for hvert kraftverk basert på gjennomsnittlig årlig produksjon de siste syv årene. Skatten gjelder bare for kraftverk med installert effekt av en viss størrelse. Samlet påstemplet merke ytelse må være over 10 000 kVA (Volt Amper henviser til den tilsynelatende effekten) for at skatten skal være gjeldende. Naturressursskatten utgjør om lag 20 millioner kroner årlig for Sandnes kommune, men vil økes til omtrent 20,5 millioner kroner fra 2026. I motsetning til inntektene fra konsesjonskraft og konsesjonsavgift inngår naturressursskatten i inntektssystemet til kommunene ved at naturressursskatten inngår i sum skatteinntekter per innbygger, og således utjevnes mellom kommuner via ordningen med inntektsutjevning.

Produksjonsavgift på vindkraft

I forrige statsbudsjett ble produksjonsavgiften på landbasert vindkraft økt til 2,3 øre per kWh for 2024. Utbetalingen til Sandnes kommune ble rett over 1,5 millioner kroner. Avgiften innbetales til staten av kraftprodusenten, og NVE utbetaler det samme beløpet til vertskommunene i september året etter. Produksjonsavgiften kan økes i statsbudsjettet, noe som vil føre til økte inntekter fra vindkraft. Vardafjellet vindpark har en årsproduksjon på rundt 85 GWh, noe som tilsvarer en utbetaling til Sandnes kommune på om lag 2,0 millioner kroner i 2026. Tallene er noe usikre da årlig produksjon og kapasitet kan variere i vindparker. Dette skyldes blant annet hvor mye det blåser, og stans grunnet vedlikehold og reparasjoner av vindmøller kan påvirke inntektene. Kommunedirektøren vil komme tilbake med forslag til budsjettjustering i 2. perioderapport.

Andre inntekter

Det budsjetteres med inntekter i form av utbytte fra Lyse AS på 159,2 millioner kroner i 2026. Det budsjetteres også med inntekter fra ansvarlig lån fra selskapet. I tillegg budsjetteres det med overføringer fra Odeon kino Stavanger/Sandnes AS, Renovasjonen IKS, Sandnes Parkeringsdrift AS samt datterselskap til tidligere Sandnes tomteselskap KF i planperioden. Det er i tillegg lagt inn forventning om utbytte fra Forus Næringspark AS i 2027 og 2028.

Overføring fra Lyse AS

Sandnes kommune eier 19,53 prosent av Lyse AS. Kommunen mottar utbytte, renter og avdrag på ansvarlig lån fra Lyse.

Sandnes kommune har fra og med 2023 to ansvarlige lån til Lyse AS. Hovedstolen på det første ansvarlige lånet var opprinnelig på 3 milliarder kroner til alle eierkommunene, hvor Sandnes sin andel utgjorde 585,9 millioner kroner. Renten er fastsatt til 3 måneders NIBOR med et tillegg på 2 prosentpoeng.

I [ksak 73/23](#) godkjente kommunestyret at 400 millioner kroner av utbytte fra Lyse AS for regnskapsåret 2022 skulle omgjøres til nytt ansvarlig lån, og avdras over 10 år. Sandnes sin andel utgjør 78,1 millioner kroner. Renten ble her fastsatt til 3 måneders NIBOR med et tillegg på 2,16 prosentpoeng.

Det er forutsatt et utbytte til alle eierkommunene fra Lyse på 815 millioner kroner i 2026, økende til 905 millioner kroner i 2029. I 2025 var utbetalt utbytte fra Lyse AS på totalt 780 millioner kroner for regnskapsåret 2024.

Overføringer fra Lyse AS	2026	2027	2028	2029
Avdrag (føres i investering)	27 342	27 342	27 342	27 342
Renter (føres i drift)	19 000	16 000	14 000	12 000
Utbytte (føres i drift)	159 200	167 000	174 800	176 800
Sum overføring fra Lyse AS	205 542	210 342	216 142	216 142
Rente 3 måneders NIBOR + 2 %	6,02 %	5,63 %	5,41 %	5,30 %
Rente 3 måneders NIBOR + 2,16 %	6,18 %	5,79 %	5,57 %	5,46 %
Utbytte til alle eierkommunene	815 000	855 000	895 000	905 000

Andre overføringer

Det budsjetteres med utbytter fra Odeon Kino Stavanger/Sandnes AS, Renovasjonen IKS og Sandnes Parkeringsdrift AS i planperioden. I [handlings- og økonomiplan 2023-2026 for Sandnes tomteselskap KF](#) lå det inne en forutsetning om utbytte fra datterselskap på 5 millioner kroner i perioden 2024-2026. Avvikling av Sandnes tomteselskap KF som eget kommunalt foretak medfører at budsjettert utbytte nå

tilfaller kommunekassen. Etter ny gjennomgang av aktiviteten i selskapene fremkommer det ikke grunnlag for å opprettholde forventningen i 2026. For 2027 og 2028 er det imidlertid innarbeidet 5 millioner kroner i forventet utbytte til kommunekassen fra de gjenværende selskapene.

Det er i tillegg til utbyttene nevnt ovenfor budsjettert med 700 000 kroner i fondsrabatter fra de langsiktige investeringene. Det er også lagt inn forventning om en årlig urealisert gevinst fra den langsiktige porteføljen på 25 millioner kroner, tilsvarende en årlig avkastning i porteføljen på 5 prosent. Det budsjetteres med en tilsvarende avsetning til kommunens kursreguleringsfond.

Andre overføringer	2026	2027	2028	2029
Odeon Kino Stavanger/Sandnes AS	714	714	1 070	1 070
Renovasjonen IKS	1 000	2 000	2 000	2 000
Sandnes Parkeringsdrift AS	1 000	1 000	1 000	1 000
Datterselskap tomteselskapet		5 000	5 000	
Forus Næringspark AS		25 000	25 000	
Urealisert gevinst langsiktig portefølje	25 000	25 000	25 000	25 000
Fondsrabatter langsiktig portefølje	700	700	700	700
Sum andre overføringer	28 414	59 414	59 770	29 770

Økonomiske måltall for bærekraftig utvikling

Ny kommunelov inneholder en ny generalbestemmelse som slår fast at kommunene skal forvalte sin økonomi slik at den økonomiske handlevnen blir ivaretatt over tid. Det nevnes nøye prioriteringer, jevnlig oppfølging av budsjett, egenfinansiering av investeringer, planmessig vedlikehold av eiendom og håndtering av risiko som noen stikkord for god langsiktig økonomiforvaltning.

Den nye kommuneloven inneholder nå en lovfestet plikt til å benytte finansielle måltall som verktøy for langsiktig styring av kommunens økonomi. Kommuneloven inneholder likevel ikke noen klare føringer til hvilke måltall som kan være aktuelle. Kommunen må selv definere gode og relevante måltall, som videre kan bidra til å synliggjøre økonomiske prioriteringer på en enkel og lettfattelig måte.

Økonomiplan for 2026-2029

Det rapporteres på de finansielle nøkkeltallene i [kommunens årsrapport](#). Tabellen under viser de finansielle målene for perioden 2026-2029, sammenholdt med regnskap for 2024 og budsjett for 2025.

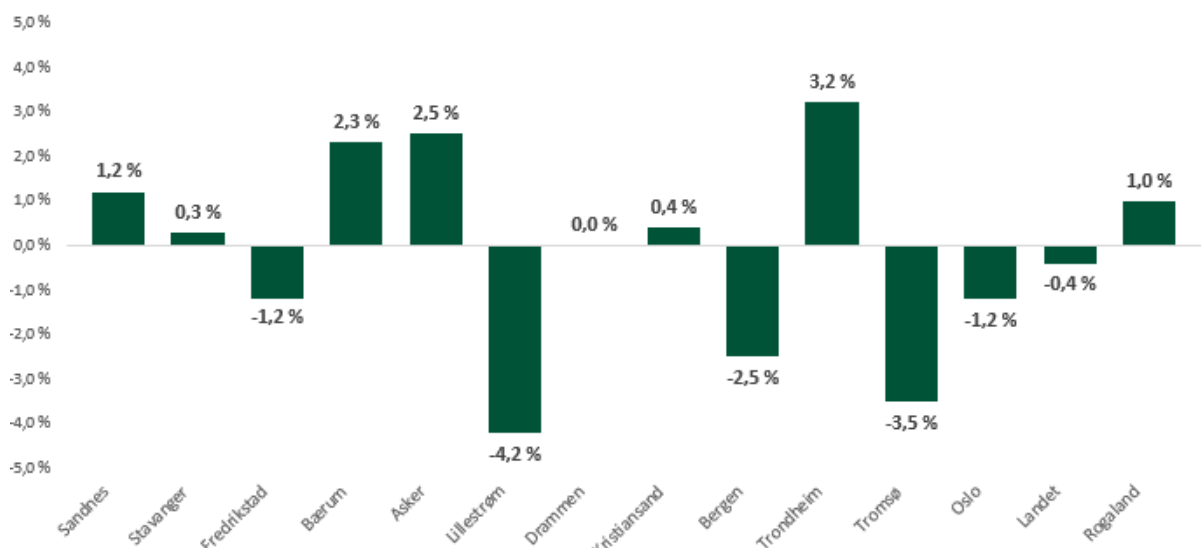
Finansielle nøkkeltall	Regnskap 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028	Budsjett 2029	Snitt 2026- 2029	Mål
Netto driftsresultat i % av driftsinntektene	1,2 %	0,9 %	1,0 %	2,0 %	1,9 %	1,4 %	1,6 %	>2,0 %
Disposisjonsfond i % av driftsinntektene	11,0 %	9,6 %	8,7 %	8,5 %	8,8 %	9,1 %	8,8 %	>8 %
Arbeidskapital i % av driftsinntektene	14,2 %	15,2 %	14,4 %	14,4 %	14,4 %	14,3 %	14,4 %	10-15 %
Langsiktig lånegjeld i % av driftsinntektene	94,0 %	98,9 %	100,0 %	104,8 %	111,9 %	117,7 %	108,6 %	<110 %
Lån som betjenes av frie inntekter	69,9 %	62,5 %	63,5 %	66,5 %	72,9 %	77,5 %	70,1 %	<75 %
Sertifikatlån i % av langsiktig gjeld	34,4 %	36,6 %	39,8 %	41,9 %	45,1 %	47,5 %	43,6 %	<70 %
Netto lån med renterisiko i % av driftsinntektene	-0,1 %	-2,8 %	-0,1 %	3,1 %	9,0 %	13,5 %	6,4 %	<20 %

Netto driftsresultat i prosent av driftsinntektene

Netto driftsresultat viser hva kommunen sitter igjen med av løpende inntekter etter at løpende utgifter er trukket fra. I tillegg til inntekter og utgifter knyttet til den ordinære driften, inngår også finansinntekter- og utgifter. Netto driftsresultat kan benyttes til finansiering av investeringer eller avsettes til senere bruk, og gir dermed en indikasjon på kommunens økonomiske handlefrihet.

Figuren under viser netto driftsresultat blant ASSS-kommunene i 2024. I tillegg vises snittet for landet og for Rogaland.

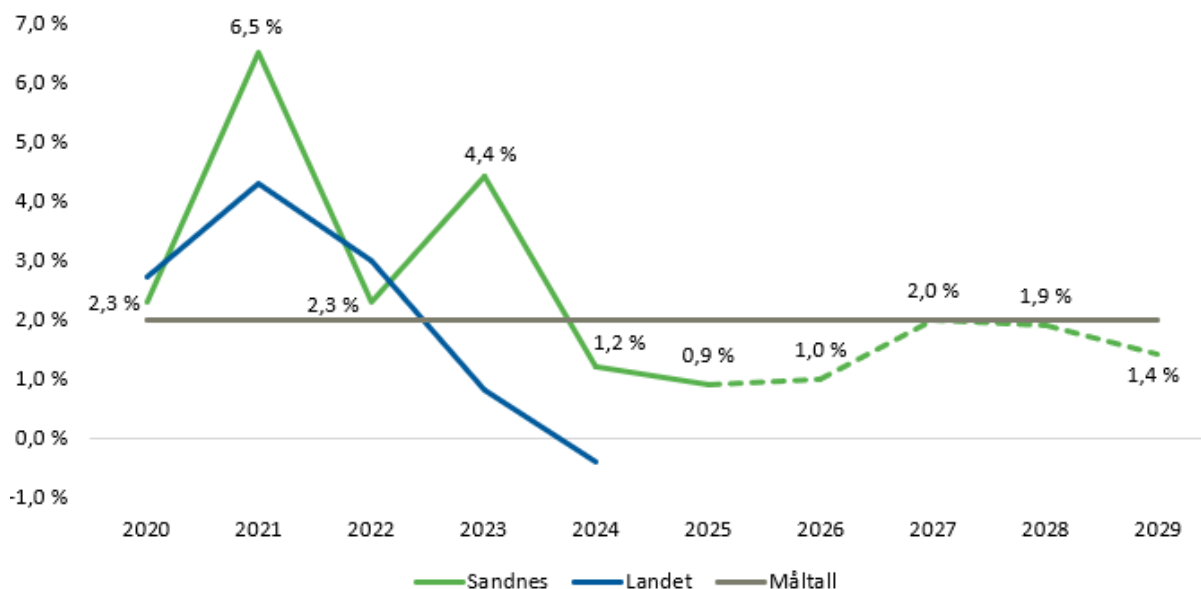
Økonomiplan for 2026-2029

Figur 2: Netto driftsresultat i prosent av driftsinntektene i 2024

Gjennomsnittlig netto driftsresultat for ASSS-kommunene var negativt med -0,2 prosent i 2024, men det er store forskjeller mellom kommunene. Netto driftsresultat for alle landets kommuner samlet ble negativt med -0,4 prosent. Dette er en nedgang fra 2023, da netto driftsresultat for alle kommunene var positivt med 0,8 prosent. Som en ser ligger Sandnes både over landsgjennomsnittet, snittet blant ASSS-kommunene og snittet for Rogaland.

Figuren under viser utviklingen i netto driftsresultat for Sandnes og for landet i perioden 2020-2024. De stiplede linjene viser prognosen for årene 2025-2029 i henhold til fremlagt økonomiplan.

Figur 3: Netto driftsresultat i prosent av driftsinntektene 2020-2029

I 2026 er det budsjettet med et netto driftsresultat på 1,0 prosent. Det forventes å øke til om lag 2 prosent i 2027 og 2028, før det reduseres til 1,4 prosent i 2029.

Sandnes kommune skal ha en forsvarlig økonomiforvaltning som legger til rette for fremtiden. Teknisk beregningsutvalg anbefaler et netto driftsresultat i prosent av driftsinntektene på 1,75 prosent. I 2023 medførte høyere skatteinntekter enn forutsatt fra regjerings side til et høyt netto driftsresultat på 4,4

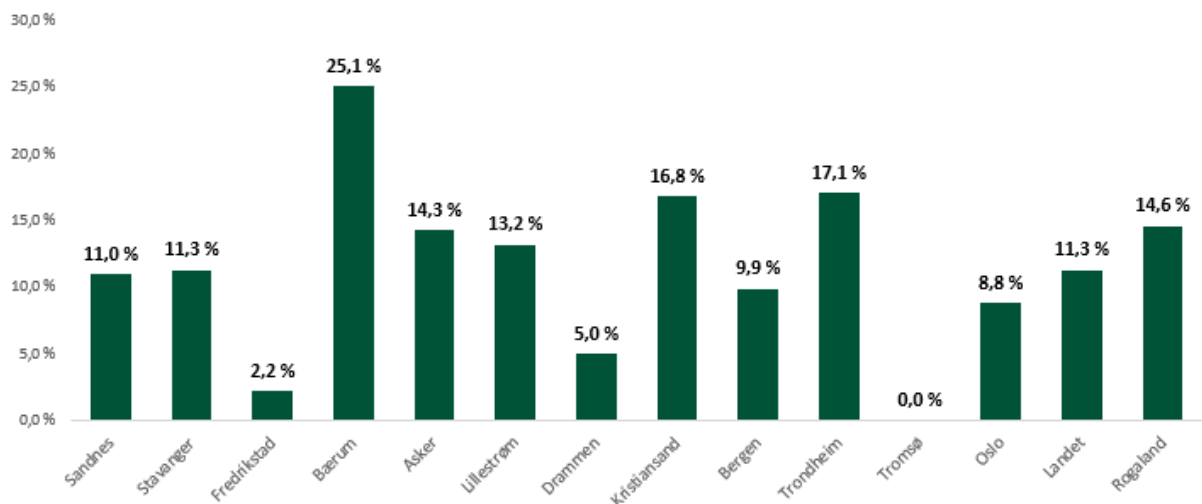
prosent av driftsinntektene. I tillegg var det god avkastning på finansporteføljen og god budsjett disiplin i tjenesteområdene. I 2024 ble skatteinntektene lavere enn forutsatt fra regjeringens side, men økt rammetilskudd på slutten av året og gevinst på finansporteføljen, førte til et positivt netto driftsresultat på 1,2 prosent. For 2025 er det opprinnelig budsjettet med et netto driftsresultat på 0,9 prosent. Skatteinngangen så langt i år er imidlertid betydelig bedre enn forutsatt, så det forventes nå et høyere netto driftsresultat ved årets slutt.

I årene fremover forventes det lave disponible inntekter samtidig som det er store investeringsbehov. Dersom lånegjelden skal holdes på et forsvarlig nivå, og for å unngå innsparinger i driften av kommunens tjenester på sikt, tilsier dette høyere grad av egenfinansiering. De økonomiske rammebetingelsene er likevel krevende fremover, og kommunedirektøren foreslår derfor å beholde målet på netto driftsresultat på 2 prosent av driftsinntektene for 2026-2029.

Disposisjonsfond i prosent av driftsinntektene

Disposisjonsfond er oppsparte midler som fritt kan benyttes til finansiering av drifts- eller investeringsutgifter. Nøkkeltallet sier noe om hvor stor økonomisk buffer kommunen har for sin løpende drift.

Summen av disposisjonsfond utgjorde 11,0 prosent av kommunens driftsinntekter i 2024, og var dermed godt over målet på 7 prosent av driftsinntektene. Figuren under viser nøkkeltallet blant ASSS-kommunene og snittet for landet og Rogaland i 2024.

Figur 4: Disposisjonsfond i prosent av driftsinntektene i 2024

Snittet for ASSS-kommunene var i 2024 på 11,2 prosent, men det er store forskjeller mellom kommunene. Spesielt Bærum trekker snittet betydelig opp (uten Bærum er snittet på 10,0 prosent). Som man ser ligger Sandnes kommune noe under snittet både for landet (11,3 prosent) og snittet for Rogaland (14,6 prosent).

Kommunens inntekter skal disponeres slik at det gis gode tjenester til kommunens innbyggere. Å bygge opp store disposisjonsfond og reserver bør derfor ikke være et mål i seg selv. Det er likevel fornuftig å ha oppsparte midler på disposisjonsfond som en økonomisk buffer til fremtidige tiltak dersom forutsetningene for budsjettet ikke skulle slå til. Dette gjelder spesielt i den situasjonen kommunen er i nå med lavt netto driftsresultat. Målet på disposisjonsfond i prosent av driftsinntektene ble fra 2024 til 2025 endret fra 7 prosent til 8 prosent, og det foreslås å videreføre målet på 8 prosent i planperioden.

Arbeidskapital (fratrasket premieavvik) i prosent av driftsinntektene

Arbeidskapitalen er lik omløpsmidler (fratrasket premieavvik) fratrasket kortsiktig gjeld. Arbeidskapital benyttes både for å angi likviditet (evnen til å betale forpliktelsene etter hvert som de forfaller) og soliditet (evnen til å tåle tap). Arbeidskapitalen bør være positiv, og normtall for tilfredsstillende arbeidskapital er at den bør utgjøre 10-15 prosent av driftsinntektene.

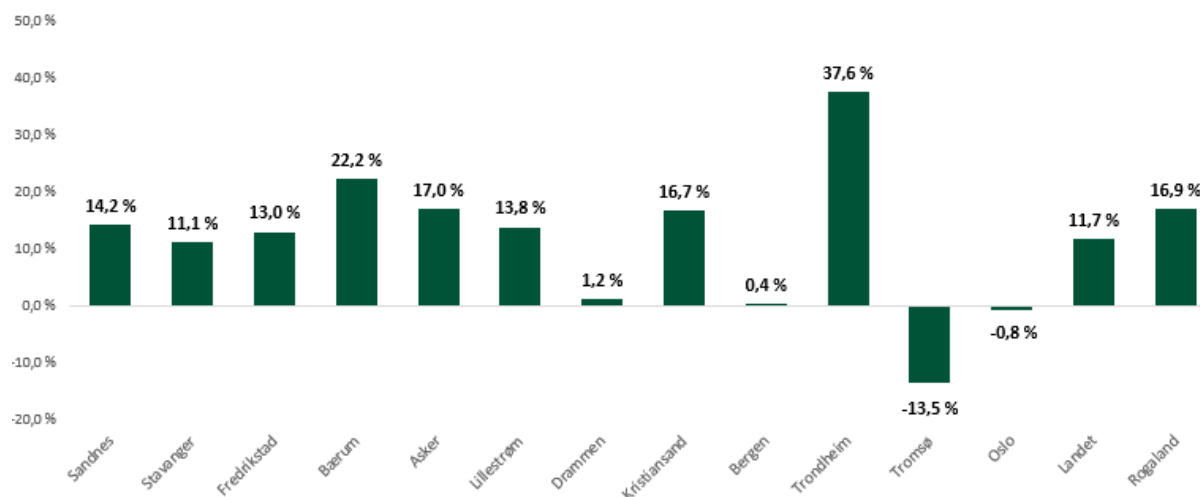
Eiendeler	Egenkapital og gjeld
Anleggsmidler (AM)	Egenkapital (EK)
	Langsiktig gjeld (LG)
Omløpsmidler (OM)	Kortsiktig gjeld (KG)

Figur 5: Arbeidskapital

Når arbeidskapitalen ($AK = OM - KG$) er positiv, betyr det at kommunen har tilstrekkelig likviditet til å dekke utbetalinger.

Formelen for arbeidskapital kan skrives om, slik at kommunens soliditet fremkommer. Formelen $AK = (EK + LG) - AM$ viser differansen mellom langsiktig kapital ($EK + LG$) og investeringer i anleggsmidler. En positiv arbeidskapital betyr da at det er tilstrekkelig med langsiktig kapital til å dekke langsiktige investeringer. Dersom arbeidskapitalen er negativ, betyr dette at det er brukt kortsiktig gjeld til å dekke langsiktige investeringer.

Som figuren under viser er det store variasjoner blant ASSS-kommunene når det kommer til arbeidskapital, men man ser at Sandnes i 2024 lå over snittet for landet (11,7 prosent), men noe under snittet for Rogaland (16,9 prosent).

Figur 6: Arbeidskapital i prosent av driftsinntektene i 2024

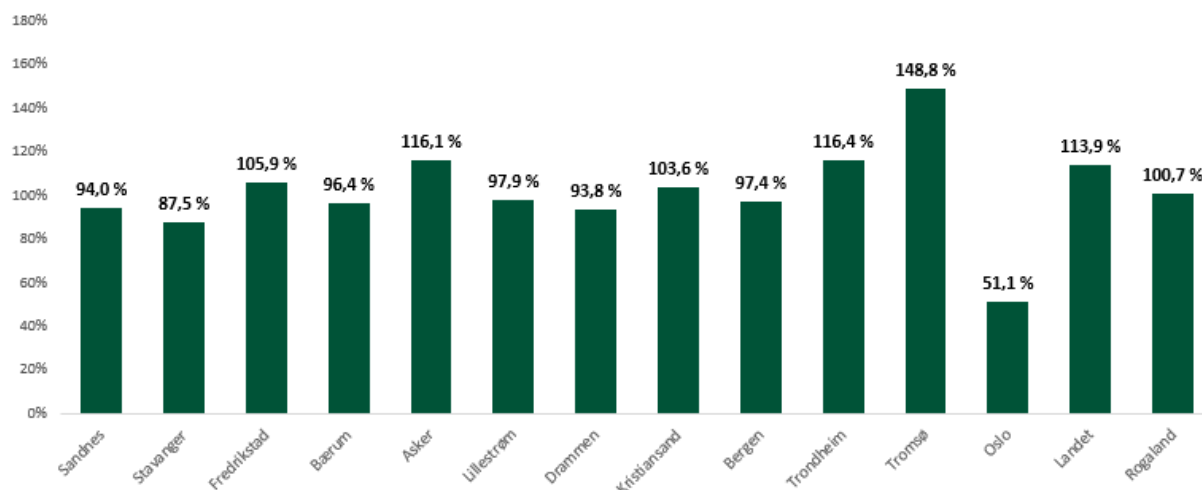
Langsiktig gjeld og lånegjeld som betjenes av frie inntekter

Langsiktig gjeld (fratrullet pensjonsforpliktelser) er gjeld som er tatt opp til investeringer etter [kommuneloven § 14-14](#). Dette vil også omfatte sertifikatlån når disse har finansiert investeringer i bygg, anlegg og andre varige driftsmidler. Indikatoren gir uttrykk for kommunens utestående, brutto låneopptak.

I tillegg til å benytte langsiktig gjeld i prosent av driftsinntektene som nøkkeltall, velges det også å se på lånegjelden som betjenes av frie inntekter (skatt og rammetilskudd). Langsiktig gjeld inkluderer startlån, lån som staten betjener i forbindelse med eldre- og psykiatriplanen, lån med rentekompensasjon til skolebygg og svømmehaller samt lån som betjenes av gebyrinntekter i VAR-sektoren. Lån som betjenes av frie inntekter viser det låneopptaket kommunen selv må finansiere ved hjelp av frie inntekter, og det er utviklingen i denne lånegjelden som er kritisk med hensyn til kommunens fremtidige handlingsrom.

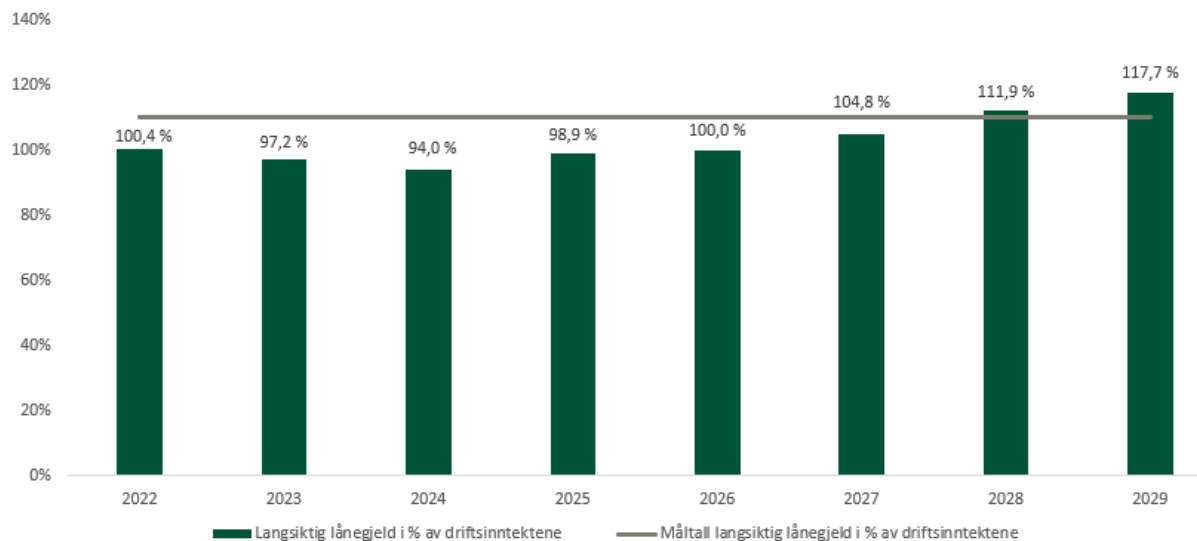
I vedtatt budsjett for 2025 lå det opprinnelig inne et høyt investeringsnivå og låneopptaket var opprinnelig på om lag 832 millioner kroner. Prosjektene er imidlertid ikke gjennomført i like høyt tempo som planlagt. Investeringsbudsjettet ble derfor nedjustert i 1. og 2. perioderapport 2025. Låneopptaket for 2025 er også nedjustert i takt med dette. I skrivende stund er låneopptaket for 2025 på rundt 290 millioner, dersom man hensyntar ubrukte lånemidler fra 2024 på 321 millioner kroner. Dette betyr at en del av de lånene som skulle vært tatt opp i 2025 for å finansiere det som skulle vært utgiftsført i 2025, blir forskjøvet til 2026. Ordinært låneopptak for 2026, inklusiv forskjøvet låneopptak fra 2025, er på om lag 764 millioner kroner.

Som figuren under viser er det store variasjoner blant ASSS-kommunene når det kommer til langsiktig gjeld (fratrullet pensjonsforpliktelser) i prosent av driftsinntektene. Snittet blant ASSS-kommunene eksklusiv Oslo var i 2024 på 105,3 prosent. Som en ser ligger Sandnes under snittet blant ASSS-kommunene, og også under snittet for landet (113,9 prosent) og i Rogaland (100,7 prosent).

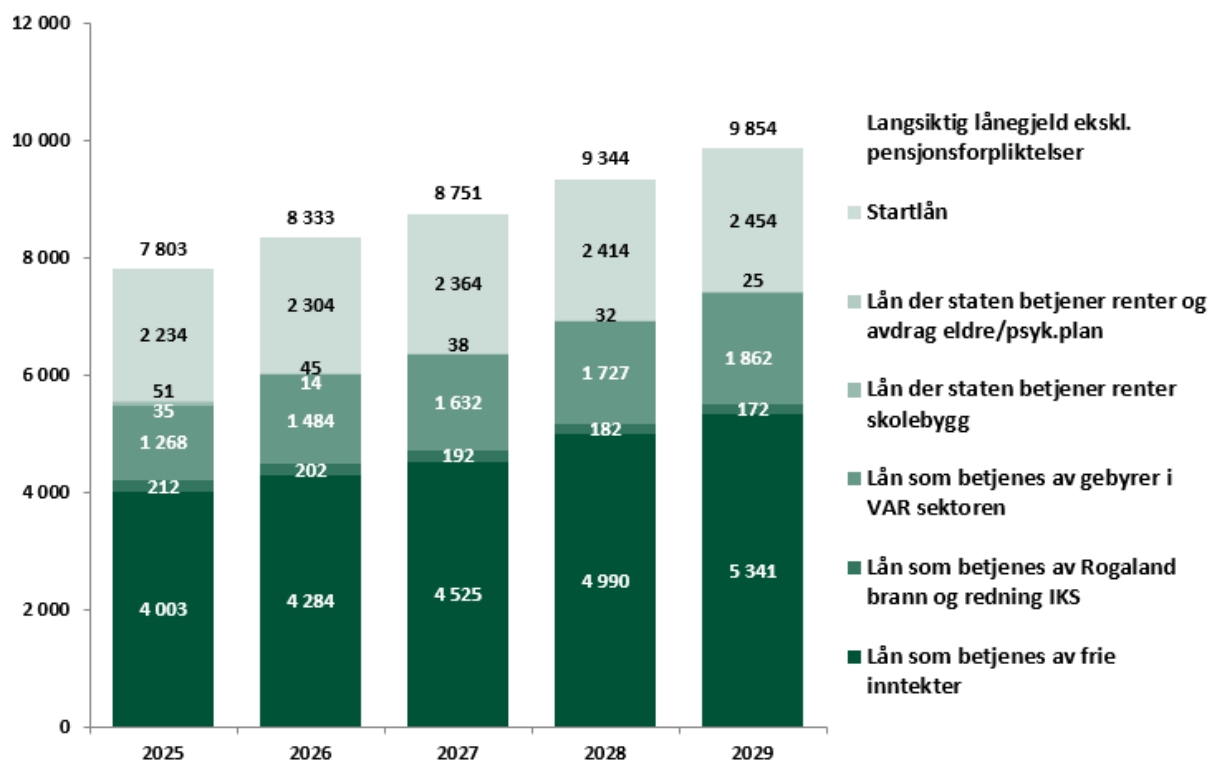
Figur 7: Langsiktig gjeld i prosent av driftsinntektene i 2024

Sandnes kommune har budsjettet med høy gjeld og lav vekst i frie inntekter i årene fremover. Fremtidig investeringsnivå burde derfor holdes på et lavere nivå for at langsiktig lånegjeld ikke øker betydelig i årene fremover. Det har de siste årene vært betydelige forskyvninger i påløpte investeringsutgifter sammenlignet med opprinnelig årsbudsjett, så det er vanskelig å forutsi hvordan nøkkeltallene knyttet til lånegjeld vil utvikle seg fremover. Som følge av forskyvninger i investeringene, kombinert med et ekstraordinært avdrag på kr 300 millioner i 2022, har medført at langsiktig lånegjeld har gått ned fra 116,6 prosent av driftsinntektene i 2020 til 94,0 prosent av driftsinntektene i 2024. Måltall for langsiktig lånegjeld settes i planperioden 2026-2029 til 110 prosent av driftsinntektene. Som figuren under viser vil kommunen bryte måltallet i 2028, forutsatt at faktiske investeringsutgifter blir som budsjettet.

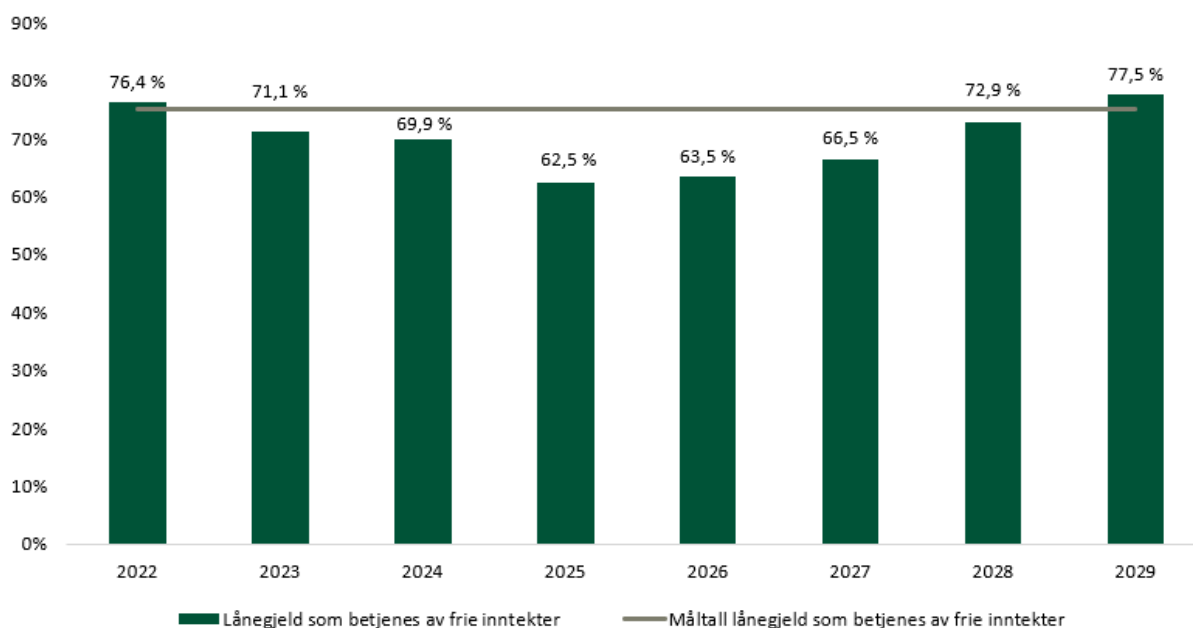
Figur 8: Langsiktig lånegjeld i prosent av driftsinntektene

I figuren under vises utviklingen for både langsiktig lånegjeld og for lån som betjenes av frie inntekter for perioden 2025-2029. Økningen fra 2025 til 2026 inkluderer også en overføring av lån fra Sandnes kirkelige fellesråd til Sandnes kommune på 58 millioner kroner. Kommunen finansierer i dag i sitt årlige tilskudd til Sandnes kirkelige fellesråd finansutgiftene til tre lån. Fra 2026 vil Sandnes kommune overta disse, da det forventes at kommunens finansforvaltning vil oppnå gunstigere betingelser i rentemarkedet. Kommunen belastes da for rente- og avdragsutgiftene til disse lånene, mens tilskuddet til Sandnes kirkelige fellesråd reduseres.

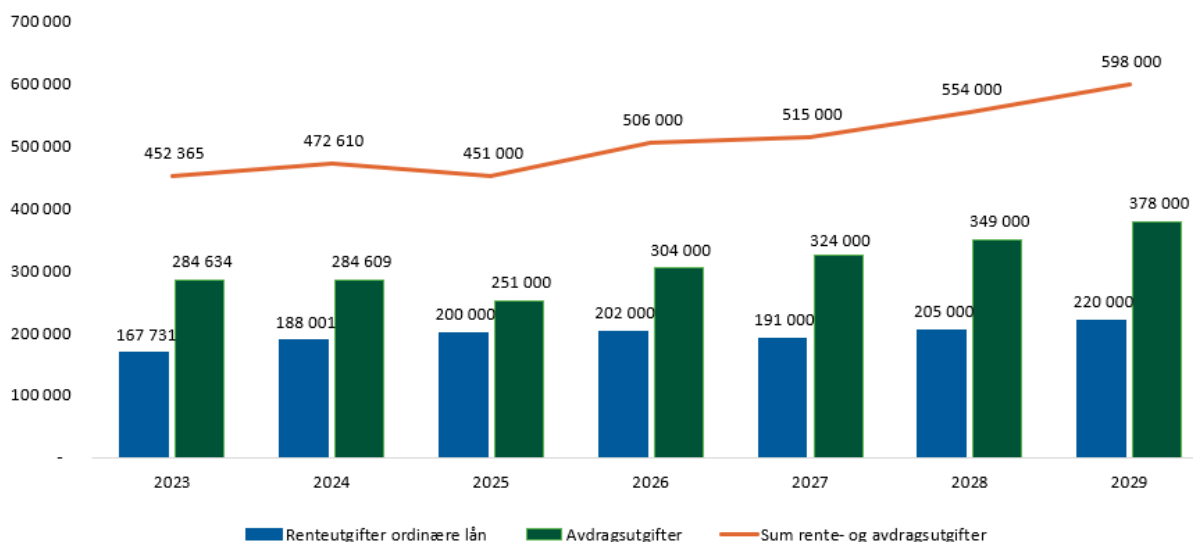
Figur 9: Utvikling i lånegjelden 2025-2029

Lånene som kommunen må betjene ved hjelp av frie inntekter øker fra 4,0 milliarder kroner i 2025 til 5,3 milliarder kroner i 2029. Et jevnt høyt investeringsnivå og et gjennomsnittlig årlig ordinært låneopptak på om lag 797 millioner kroner i årene fremover medfører en betydelig vekst i lånegjelden som betjenes av frie inntekter. Med lave disponible inntekter og med en forventning om lave netto driftsresultater i årene fremover, er det nødvendig å holde lånegjelden på et ansvarlig nivå, og det foreslås derfor at måltall for lånegjeld som betjenes av de frie inntektene i planperioden 2026-2029 settes til 75 prosent. Som figuren under viser vil kommunen klare å holde seg under måltallet frem til 2029.

Figur 10: Lånegjeld som betjenes av frie inntekter

Økt lånegjeld medfører at rente- og avdragsutgifter øker i planperioden. Som figuren under viser, øker rente- og avdragsutgiftene med 92 millioner kroner i perioden 2026-2029, fra 506 millioner kroner i 2026 til 598 millioner kroner i 2029. Grunnen til at man ser en nedgang i avdragsutgiftene fra 2024 til 2025 skyldes at avdragsutgiftene i 2025 ble tatt ned 50 millioner kroner sammenlignet med nivået i 2024. Dette ble gjort på grunn av kommunens økonomiske situasjon og for å ikke pålegge virksomhetene ytterligere innsparinger. Reduserte avdrag på 50 millioner kroner årlig er reversert i fremlagt handlings- og økonomiplan 2026-2029.

Figur 11. Rente- og avdragsutgifter

Det legges i handlings- og økonomiplan 2026-2029 frem en tiårig investeringsplan for å synliggjøre behovet for nye investeringer i skoler, barnehager, sykehjem, boliger og annet. Med de konkrete investeringsbehovene som er lagt inn for årene 2030-2035, vil rente- og avdragsutgiftene øke med 142 millioner kroner fra 2030-2035. Det ligger inne høye investeringsutgifter i perioden frem mot 2030/2031, noe som medfører en topp i lånegjelden i 2031 på om lag 10,6 milliarder kroner.

Sertifikatlån i prosent av langsiktig gjeld

Sertifikatlån er kortsiktige lån med løpetid på inntil tolv måneder. Det betales ikke avdrag i løpetiden, og ved lånets utløp må låntaker enten nedbetale eller fornye avtalen. Nøkkeltallet angir hvor stor del av kommunens langsiktige gjeld som er sertifikatlån og gir uttrykk for i hvilken grad kommunen går i sertifikatmarkedet når den skal ta opp lån. Ettersom kommunen ved kortsiktig finansiering jevnlig må rullere lånene, kan kortsiktig finansiering innebære at kommunene påtar seg en ekstra refinansieringsrisiko sammenlignet med å ta opp lån med lenger løpetid.

Refinansieringsrisiko omhandler faren for at kommunen får problemer med å refinansiere gjeld, og problemet kan oppstå dersom noe uventet skjer i markedet. Dette kan medføre mangel på likviditet i markedet og kommunen kan dermed få problemer med å ta opp nye eller refinansiere lån. Risikoen anses som lav, da kommuner vurderes som særdeles sikre låntakere. Kommunen kan derimot utsettes for økte marginpåslag.

Kommunen styrer sin gjeldsforvaltning etter flere momenter som er med på å redusere denne risikoen. Ett enkelt sertifikatlån skal ikke være større enn 300 millioner kroner. En annen viktig faktor for å redusere refinansieringsrisikoen er å spre låneforfallene utover året. Kommunen prøver å unngå å ha lån til forfall helt mot slutten av året, da man historisk har sett økte marginpåslag i markedet på denne tiden. Oversikt over kommunens sertifikatlån finnes i [kommunens finansrapport](#) som publiseres i

forbindelse med tertialrapportene og årsrapport. Per 31. august 2025 hadde Sandnes kommune 2,8 milliarder kroner i sertifikatlån. Dette utgjorde 36,4 prosent av langsiktig gjeld fratrasket pensjonsforpliktelser.

Gunstige betingelser i sertifikatmarkedet sammenlignet med langsiktige fastrenteavtaler, kombinert med lav refinansieringsrisiko tilsier at kommunen bør ha en viss andel gjeld plassert i sertifikatmarkedet. Det foreslås derfor at nøkkeltallet andel sertifikatlån settes til under 70 prosent av langsiktig gjeld fratrasket pensjonsforpliktelser. I fremlagt handlings- og økonomiplan 2026-2029 er det lagt inn forutsetning om at nytt låneopptak tas opp i sertifikatmarkedet.

Netto lån med renteeksponering i prosent av driftsinntektene

Netto renteeksponering tar utgangspunkt i kommunenes langsiktige gjeld. Kommuner har både store passiva (gjeld) og store aktiva (fordringer og likviditet), og langsiktig gjeld gir i seg selv ikke uten videre et riktig bilde av gjeldsbyrden. Deler av gjelden vil være knyttet til forhold som ikke, eller bare delvis, belaster kommuneøkonomien. Kommunene har utlån til andre, og staten dekker renteutgifter på investeringer foretatt innen rentekompensasjonsordningene for skoler, sykehjem og kirkebygg. Innen selvkostregulerte tjenester blir renter og avdrag dekket gjennom gebyrene fra innbyggerne. I tillegg har kommunene likviditet (bankinnskudd og eventuelle plasseringer i sertifikater og obligasjoner), der effekten av en renteendring vil være den motsatte av effekten på gjeldssiden. Ved å korrigere for disse forholdene lages en indikator som i større grad gir uttrykk for hvor eksponert kommunen er for en endring i rentenivået.

Som tabellen under viser ser man at andel lån hvor rentebinding bør vurderes er negativ i 2025 på - 218,1 millioner kroner. Det er i fremlagt handlings- og økonomiplan 2026-2029 ikke forutsatt opptak av nye fastrentelån i perioden. Netto lån med renterisiko vil dermed øke i perioden. I 2029 vil netto lån med renterisiko utgjøre 1 129,2 millioner kroner. Dette tilsvarer 13,5 prosent av brutto driftsinntekter.

Rentebærende eiendeler	Anslag 2025	2026	2027	2028	2029
Ansvarlig lån i Lyse	316,4	289,0	261,7	234,4	207,0
Startlån - videre utlån	2 233,8	2 303,8	2 363,8	2 413,8	2 453,8
Bankinnskudd	1 500,0	1 600,0	1 600,0	1 600,0	1 600,0
Sum rentebærende eiendeler	4 050,1	4 192,8	4 225,5	4 248,1	4 260,8

	Anslag 2025	2026	2027	2028	2029
Rentebærende eiendeler	4 050,1	4 192,8	4 225,5	4 248,1	4 260,8
Rentebærende gjeld	7 803,2	8 333,1	8 750,9	9 344,1	9 854,3

Differanse rentebærende gjeld og eiendeler	3 753,1	4 140,3	4 525,5	5 096,0	5 593,5
Rentekompensasjon husbanken	85,7	59,0	38,3	31,9	25,5
Lån finansiert av VAR-gebyrer	1 268,1	1 484,4	1 632,2	1 726,5	1 861,9
Lån som betjenes av Brann IKS	212,3	202,2	192,1	182,0	171,9
Lån med fast rente	2 405,0	2 405,0	2 405,0	2 405,0	2 405,0
Netto lån med renterisiko	-218,1	-10,3	257,8	750,5	1 129,2
Netto lån med renterisiko i % av driftsinntektene	-2,8 %	-0,1 %	3,1 %	9,0 %	13,5 %

Rettesnor for styring av gjeldsporteføljen skal være å optimalisere låneopptak og rentebindingsperiode i forhold til oppfatning om fremtidig renteutvikling og innenfor et akseptabelt risikonivå, gitt et ønske om forutsigbarhet i lånekostnadene. Det vil dermed være lite hensiktsmessig å sette mål om andel lån med renterisiko lik null. Det foreslås derfor at netto renteeksponering ikke skal overstige 20 prosent av kommunens brutto driftsinntekter.

Makroøkonomiske forhold

Det er alltid en viss risiko for at forutsetningene som er lagt til grunn i økonomiplanen ikke inntreffer. Covid-19 pandemien og krigen i Ukraina er gode eksempler på at de økonomiske forholdene kan endres raskt og med liten eller ingen forvarsel. Ved sviktende forutsetninger og manglende evne til å ta nødvendige grep over tid, kan kommunen havne i ubalanse ved at inntektene ikke er høye nok sammenlignet med de utgiftene som påløper. Risikomomenter kommunen er eksponert for er makroøkonomiske forhold, endringer i statlige føringer og rammevilkår og endring i skatteinnngang. Geopolitiske spenninger, endringer i tollsatser og ønske om en politisk styrt rente i USA, kan påvirke økonomien også i Norge. Det er også risiko knyttet til intern økonomistyring, finansforvaltning og kommunens eierskap.

Inflasjon er målt ved konsumprisindeksen (KPI) som viser prosentvis prisutvikling på varer og tjenester. Inflasjonsutviklingen har de siste årene blitt drevet av betydelige, men trolig midlertidige, inflasjonssjokk. Dette ble spesielt tydelig i 2022, da inflasjonen nådde sitt høyeste nivå siden 1988, målt til en årsvekst på 5,8 prosent. De siste oppdaterte tallene fra SSB viser en inflasjon på 3,5 prosent i perioden august 2024 til august 2025. Det er en klar forbedring sett opp mot tidligere år, men fortsatt et stykke unna inflasjonsmålet på 2 prosent.

Økonomien har vært gjennom flere eksterne sjokk som fører til ubalanse, og det vil ta tid før man er tilbake i en «steady state». Inflasjonssjokkene begynner trolig å gå mot en slutt, og det anses at inflasjonen har passert toppen. I følge Norges bank er det tre hovedårsaker som påvirker inflasjonen. Økte kostnader til lønninger og innsatsvarer for bedrifter, som dermed må øke prisene sine. Den andre

er høyere etterspørsel. Det kan oppstå knapphet og økte priser når mange etterspør en vare eller tjeneste. Den siste årsaken er forventninger. Hvis mange forventer økte priser, kan bedrifter sette opp prisene, og ansatte kreve høyere lønninger for å bevare kjøpekraften. Svak krone er også med på å bidra til at det tar tid før inflasjonen kommer ned mot inflasjonsmålet igjen. Norges Bank har anslag om at inflasjonen skal være 3,2 prosent i 2025, og være nær 2 prosent i 2028. Det vil si at man enda ikke har nådd inflasjonsmålet på 2 prosent ved utgangen av 2028.

Norges Bank har per tidlig oktober 2025 satt ned styringsrenten til 4 prosent. Det er ned 0,5 prosent siden starten av året, og har blitt gjort gjennom to renteendringer. Norges Bank bruker styringsrenten som et verktøy for å bremse den økonomiske veksten og holde inflasjonen til inflasjonsmålet på 2 prosent.

Norges banks renteprognose fra september indikerer at styringsrenten vil bli redusert gradvis til litt over 3 prosent mot slutten av 2028.

Driftsbudsjettet

Sentrale inntekter

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. bud. i fjor 2025	Økonomiplan			
			2026	2027	2028	2029
Inntekts- og formuesskatt	-3 190 249	-	-	-	-	-
Rammetilskudd	-2 529 564	-	-	-	-	-
		2 632 000	2 787 000	2 813 000	2 825 000	2 835 000
Eiendomsskatt	-75 856	-71 000	-71 000	-71 000	-71 000	-71 000
Andre generelle driftsinntekter	-22 746	-10 500	-9 400	-8 500	-7 800	-7 300
Naturressursskatt	-18 903	-20 000	-20 500	-20 500	-20 500	-20 500
Integreringstilskudd	-229 615	-248 000	-200 000	-139 000	-100 000	-64 000
Konsesjonskraft (Brutto)	-77 303	-71 000	-80 000	-80 000	-80 000	-80 000
Sum sentrale inntekter	-6 144 236	-	-	-	-	-
		6 587 500	7 035 900	7 036 000	7 037 300	7 040 800

Inntekts- og formuesskatt

Anslaget på kommunenes skatteinntekter i 2026 utgjør 249,9 milliarder kroner. Anslaget på kommunene sine skatteinntekter i 2026 bygger på Stortingets vedtak om revidert nasjonalbudsjett for 2025 og kommuneproposisjonen for 2026.

Det budsjetteres med 3 868 millioner kroner i formues- og inntektsskatt for Sandnes kommune i 2026. Anslaget bygger på en skatt per innbygger i prosent av landsgjennomsnittet på 102 prosent i 2026. Se mer informasjon i avsnitt om de frie inntektene.

Rammetilskudd

Rammetilskuddet budsjetteres med 2 787 millioner kroner i 2026, og er basert på Stortingets vedtak om revidert nasjonalbudsjett for 2025 og kommuneproposisjonen for 2026, og på prognose for inntektsutjevning i tråd med skatteanslaget for planperioden. Se mer informasjon i avsnitt om de frie inntektene.

Eiendomsskatt

Fra og med 1. januar 2020 ble det vedtatt å innføre eiendomsskatt etter eieendomsskattelova § 3 c) «berre på kraftverk, vindkraftverk, kraftnettet og anlegg omfattet av særskattereglane for petroleum» for Nye Sandnes. Nærmere spesifisert vil det si at denne skatten ble videreført i Forsand og innført for «gamle» Sandnes.

Etter overgangsreglene startet eiendomsskatten med 2 promille i 2020 for tidligere Sandnes kommune og 7 promille for tidligere Forsand kommune. I løpet av overgangsperioden er satsen årlig økt med 2 promille på anlegg i tidligere Sandnes kommune slik at den nå samsvarer med satsen på anlegg i tidligere Forsand kommune. Eiendomsskattesatsen settes til 7 promille i 2026 for alle kraftverk og kraftnett i kommunen.

Det anslås at eiendomsskatt fra kraftverk og kraftnett årlig vil kunne utgjøre 71 millioner kroner for perioden 2026 til 2029.

Andre generelle driftsinntekter

Staten gir kompensasjonstilskudd for renter og avdrag i forbindelse med eldre- og psykiatriplanen og rentekompensasjon for skolebygg. Det er budsjettert med rentekompensasjon på 9,4 millioner kroner i 2026. Renteforutsetningene som er lagt til grunn er vist i avsnitt om lønns- og prisvekst samt rentenivå. Lånesaldo til investeringsutgiftene til disse formålene er vist i avsnitt om utvikling i lånegjeld.

Konsesjonskraft

Eiere av større vannkraftverk plikter å levere en andel av kraften som produseres til kommunene som er berørt av kraftutbyggingen. Denne konsesjonskraften skal leveres til en [pris som loven foreskriver](#). Kommunen selger så kraften videre i markedet til markedspris. Med prisprognoser basert på fremtidskontrakter for salg av elektrisk energi i det nordiske kraftmarkedet samt prisprognoser fra Volve Insight, er det lagt inn en forutsetning om at gjennomsnittsprisen for årene i planperioden vil være fra 68 øre/kWh i perioden 2026-2029. Ved disse prisene vil salg av konsesjonskraft gi en brutto inntekt på 80 millioner kroner i årene 2026-2029. Prisen for konsesjonskraften kommunen kjøper er rundt 20 millioner kroner totalt i året. Merk at prisprognosene er usikre, spesielt langt frem i tid. Det må dermed forventes at anslaget for 2026 oppdateres i perioderapportene og ved rullering av neste års handlings- og økonomiplan når oppdaterte prognoser og priser blir kjent.

Naturressursskatt

Naturressursskatt er en særskatt for kraftselskap som skal gi vertskommuner en sikker og stabil skatteinntekt fra kraftverkene. Dette er bygget på at vannkraft er en nasjonal ressurs, men med sterk lokal forankring. Skattesatsen ble endret i 2025 fra 1,3 øre per kWh der 1,1 øre tilfaller vertskommunen der kraftverket ligger og 0,2 øre fylkeskommunen, til 1,34 øre per kWh der 1,13 øre tilfaller kommunen. Totalt for Sandnes kommune utgjør naturressursskatten om lag 20,5 millioner kroner i året. I motsetning til inntektene fra konsesjonskraft og konsesjonsavgift inngår naturressursskatten i inntektssystemet.

Integreringstilskudd

Kommunen får integreringstilskudd over fem år for hver flyktning som bosettes. Tilskuddet skal bidra til god og rask bosetting og integrering. Nåværende tilskuddssats er 860 200 kroner for enslige voksne og 811 700 kroner for barn og andre voksne. Dersom regjeringen legger frem nye satser i statsbudsjettforslaget 2026, vil integreringstilskuddet justeres i 1. perioderapport 2026. Neste års anmodning vil foreligge i slutten av 2025. Det knyttes stor usikkerhet til hvor mange flyktninger kommunen bosetter kommende år. Kommunedirektøren budsjetterer med bosetting av 150 flyktninger i 2026, samme antall som i 2025. Det budsjetteres med 60 flyktninger utover i perioden. I tillegg kommer tilskudd for tidligere bosatte flyktninger.

Sentrale utgifter

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. bud. i fjor 2025	Økonomiplan			
			2026	2027	2028	2029
Avskrivninger	347 437	370 372	402 973	421 935	442 807	465 089
Felles pensjon	115 036	102 886	172 886	172 886	172 886	172 886
Lønnsreserve		0 136 139	166 172	166 172	166 172	166 172
Sum sentrale utgifter	462 473	609 397	742 031	760 993	781 865	804 147

Avskrivninger

Avskrivninger på kommunens anleggsmidler er kalkulert til 490 millioner kroner i 2026 og øker med kr 30 millioner årlig til 580 millioner kroner i 2029.

Kalkulatoriske renter og avskrivninger på selvkostområdene vann, avløp og renovasjon viser hvor mye renter og avskrivninger områdene bidrar til kommunekassen med. Denne inntekten er selvkostområdenes betaling for at kommunen stiller kapital til disposisjon. Fra 2026 er det vedtatt nye regler for avskrivninger på selvkostområdet vann og avløp. Kalkylerenten er 3 måneders gjennomsnittlig NIBOR-rente med et påslag på 0,7 prosentpoeng.

	2026	2027	2028	2029
Vann	-29 206	-33 284	-37 767	-42 306

Økonomiplan for 2026-2029

Avløp	-55 572	-61 987	-66 008	-69 111
Renovasjon	-2 249	-2 794	-3 418	-3 494
Sum	-87 027	-98 065	-107 193	-114 911

Felles pensjonsutgifter

Etter å ha mottatt nye oppdaterte aktuarberegninger fra to av de tre pensjonskassene, foreslår kommunedirektøren at pensjonsområdet økes med totalt 70 millioner kroner sammenlignet med opprinnelig budsjett 2025. Økte pensjonskostnader henger sammen med at effekten av ny offentlig AFP (livsvarig AFP) er innarbeidet i beregningene.

Kommunedirektøren foreslår å bruke 100 millioner kroner av premiefondet fra Sandnes kommunale pensjonskasse i 2026. Ved å bruke av premiefondet reduseres innbetalingen av pensjonspremien, som betyr at likviditeten forbedres med 100 millioner kroner. I tillegg reduseres arbeidsgiveravgiften med 14,1 millioner kroner. Totalt sett forbedres likviditeten med 114,1 millioner kroner, noe som kan medføre høyere renteinntekter. Bruk av premiefond medfører også lavere premieavvik, og dermed at årlig amortisert premieavvik reduseres med 16,3 millioner kroner de neste syv årene. Ved beregning av refusjon ressurskrevende brukere må man på ressursbruken trekke fra bruk av premiefond fra Sandnes kommunale pensjonskasse.

Lønnsreserven

Budsjettrammen til lønnsreserven justeres i 2026. Lønnsreserven fastsettes ut fra anslag på lønnsveksten for 2026 og helårsvirkning av kjente oppgjør i 2025. Det er tatt høyde for en lønnsvekst på 4,0 prosent i 2026. Total lønnsreserve for 2026 er på 166,2 millioner kroner.

Driftsutgifter per tjenesteområde (1B)

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. bud. i fjor 2025	Økonomiplan			
			2026	2027	2028	2029
Kultur og oppvekst	2 724 094	2 778 309	2 912 726	2 867 071	2 834 107	2 804 053
Helse og velferd	2 184 610	2 271 454	2 367 754	2 366 939	2 390 225	2 405 715
Byutvikling og teknisk	549 840	634 101	703 499	705 842	710 029	713 829
Organisasjon	131 191	171 155	175 158	170 798	169 728	169 728
Økonomi	51 038	53 526	56 139	55 549	54 969	54 969
Sentrale staber, politisk virksomhet og fellesutgifter	247 650	236 424	232 083	234 960	230 250	228 430
Sentrale inntekter	53 058	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Driftsutgifter per tjenesteområde	5 941 482	6 164 969	6 467 359	6 421 159	6 409 308	6 396 724

Finansinntekter og -utgifter

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. bud. i fjor 2025	Økonomiplan			
			2026	2027	2028	2029
Renteinntekter	-172 798	-	-	-	-	-
		173 000	165 000	153 000	150 000	155 000
Utbytte og eieruttak	-207 377	-	-	-	-	-
		156 714	187 614	226 414	234 570	206 526
Renteutgifter	280 881	293 000	292 000	275 000	286 000	300 000
Avdrag på lån	284 609	251 000	304 000	324 000	349 000	378 000
Netto	185 315	214 286	243 386	219 586	250 430	316 474
finansinntekter/finansutgifter						
Finansutgifter i tjenesteområdene	-1 639	-1 488	-1 488	-1 488	-1 488	-1 488
Totale finansutgifter	183 676	212 798	241 898	218 098	248 942	314 986
Motpost avskrivninger	-433 170	-	-	-	-	-
		460 000	460 000	460 000	460 000	460 000
Motpost avskrivninger	-433 170	-	-30 000	-60 000	-90 000	-
		460 000				120 000

Renteinntekter

Renteinntekter består av renteinntekter fra bankinnskudd, fra kommunens utlån av startlån og renteinntekter fra ansvarlige lån til Lyse AS. Renteforutsetningene som er lagt til grunn finnes i avsnitt om lønns- og prisvekst samt rentenivå. Tabellen under viser at de samlede renteinntektene reduseres fra 165 millioner kroner i 2026 til 155 millioner kroner i 2029. Reduserte renteinntekter i planperioden skyldes i hovedsak fallende rentenivå utover i perioden.

	2026	2027	2028	2029
Renteinntekter av bankinnskudd	75 000	68 000	65 000	63 000
Renteinntekter startlån	71 000	69 000	71 000	80 000
Renter ansvarlig lån Lyse AS	19 000	16 000	14 000	12 000
Sum renteinntekter	165 000	153 000	150 000	155 000

Det budsjetteres med 75 millioner kroner i renteinntekter fra bankinnskudd i 2026. Det er lagt til grunn et gjennomsnittlig ordinært bankinnskudd på 1,6 milliarder kroner i planperioden.

Startlån er et av Sandnes kommunes virkemidler for å bidra til at det blir mulig for flere å skaffe seg egen bolig. Kommunen låner årlig inn fra Husbanken. Renteinntektene på startlånene utgjør 71 millioner kroner i 2026 og økes til 80 millioner kroner i 2029. Tidligere år ble det forutsatt samme rentenivå på både renteinntektene og renteutgiftene knyttet til startlånene. Man har de siste årene sett at flere

innbyggere inngikk fastrente med gunstige betingelser på lånene når rentenivået var lavt, og man budsjetterer i fremlagt handlings- og økonomiplan nå med et lavere rentenivå på renteinntektene knyttet til utlån av startlån enn man gjør ved budsjettering av renteutgiftene knyttet til kommunens lån fra Husbanken.

Sandnes kommune har to ansvarlige lån til Lyse AS. Det ene ansvarlige lånet som Lyse AS betaler renter og avdrag på til eierkommunene utgjør for Sandnes opprinnelig 585,9 millioner kroner med en avdragstid på 30 år. Renten på dette ansvarlige lånet er fastsatt til 3 måneders Nibor med et tillegg på 2 prosentpoeng.

I [ksak 73/23](#) godkjente kommunestyret at 400 millioner kroner av utbytte fra Lyse AS for regnskapsåret 2022 skulle omgjøres til nytt ansvarlig lån, og avdras over 10 år. Sandnes sin andel utgjør 78,1 millioner kroner. Renten ble her fastsatt til 3 måneders Nibor med et tillegg på 2,16 prosentpoeng. Renteinntekten fra de ansvarlige lånene utgjør 19 millioner kroner i 2026 og reduseres til 12 millioner kroner i 2029. Årlige avdrag føres etter gjeldende regnskapsregler i investeringsregnskapet.

Utbytte og eieruttak

Som tabellen under viser er det i 2026 budsjettert med utbytter og eieruttak på totalt 187,6 millioner kroner, som forventes å øke til 206,5 millioner kroner i 2029.

	2026	2027	2028	2029
Lyse AS	159 200	167 000	174 800	176 756
Odeon kino Stavanger/Sandnes AS	714	714	1 070	1 070
Renovasjonen IKS	1 000	2 000	2 000	2 000
Tomteselskapet (datterselskap)		5 000	5 000	
Sandnes Parkeringsdrift AS	1 000	1 000	1 000	1 000
Forus Næringspark AS		25 000	25 000	
Urealisert gevinst langsiktig portefølje	25 000	25 000	25 000	25 000
Fondsrabatter	700	700	700	700
Sum utbytter og eieruttak	187 614	226 414	234 570	206 526

Sandnes kommune sin eierandel i Lyse AS er på 19,53 prosent. I 2025 ble det utdelt et utbytte til eierne på 780 millioner kroner for regnskapsåret 2024. Sandnes fikk utbetalt 152,3 millioner kroner. Eierstrategien overfor Lyse ble revidert og fastsatt i april 2021. I samsvar med den har selskapet avgitt til bedriftsforsamlingen i 2025 rullerende revidert utbytteprognose for de neste årene. Utover i perioden

er det lagt opp til en årlig økning. Forventet utbytte i 2029 er på totalt 905 millioner kroner. Kommunedirektøren har innarbeidet Sandnes sin forventning om årlig utbytte i samsvar med Lyse sin prognose.

Kinobransjen har hatt en krevende driftssituasjon de siste årene, med langtidsvirkninger etter koronapandemien. Det gjelder både besøkende og filmtilbudet. Det ble avholdt generalforsamling i Odeon Kino Stavanger/Sandnes AS før sommeren i år. Det forelå da ikke forslag om utbytte for regnskapsåret 2024. Ut fra selskapets samlede resultat og finansielle stilling per 31. desember 2024, samt fremtidsutsikter i årsberetningen, anmodet aksjonærene styret om å foreta en ny vurdering av muligheten for utbytte i 2025 på grunnlag av halvårsregnskapet. Styret i Odeon Kino Stavanger/Sandnes AS har etter avlagt halvårsregnskap innstilt til generalforsamlingen på et totalt utbytte på 2 millioner kroner i 2025, hvor 357 000 kroner tilfaller Sandnes kommune. Det forventes i fremlagt handlings- og økonomiplan 2026-2029 et totalt årlig utbytte på 4 millioner kroner de to første årene, økende til 6 millioner kroner fra 2028. I 2026 utgjør Sandnes sin andel 714 000 kroner.

Det er startet arbeid med å lage eierstrategi for Renovasjonen IKS, hvor forventning om fremtidig utbytte er et tema. Det er lagt inn en forventning om et totalt utbytte fra selskapet på 2 millioner kroner i 2026, økende til 4 millioner kroner fra og med 2027. For 2026 utgjør dette 1 million kroner for Sandnes kommune.

I [handlings- og økonomiplan 2023-2026 for Sandnes tomteselskap KF](#) lå det inne en forutsetning om utbytte fra datterselskap på 5 millioner kroner i perioden 2024-2026. Avvikling av Sandnes tomteselskap KF som eget kommunalt foretak medfører at budsjettert utbytte nå tilfaller kommunekassen. Etter ny gjennomgang av aktiviteten i selskapene fremkommer det ikke grunnlag for å opprettholde forventningen i 2026. For 2027 og 2028 er det imidlertid innarbeidet 5 millioner kroner i forventet utbytte til kommunekassen fra de gjenværende selskapene.

Kommunestyret behandlet i [sak 68/21](#) saker til generalforsamlingen i det heleide datterselskapet Sandnes Parkeringsdrift AS. Av vedtaket fremgår det at aksjonæren har en fremtidig forventning om årlig utbytte på 500 000 kroner til selskapet. Kommunestyret vedtok i [sak 225/23](#) å øke utbytte fra Sandnes Parkeringsdrift AS med ytterligere 500 000 kroner årlig i planperioden. Vedtatt forventning om 1 million kroner årlig er videreført.

Kommunestyret vedtok i gjeldende handlings- og økonomiplan 2025-2028 et forventet utbytte fra Forus Næringspark AS på 25 millioner kroner i 2027 og 2028. Dette er fulgt opp ved at generalforsamlingen enstemmig har vedtatt et utredningsmandat om utbytte. Resultater av utredningen fremmes i egen sak til kommunestyret innen årsskiftet 2025/2026.

Det vises for øvrig til eget kapittel om risiko ved kommunens eierskap i selskaper for ytterligere detaljer om selskapenes resultater etter sist avlagte årsregnskap.

Sandnes kommune har om lag 500 millioner kroner plassert i langsiktig portefølje. Verdiendringen gjennom året skal føres som inntekt eller utgift i kommunens driftsregnskap. Det legges nå til grunn en årlig avkastning på 25 millioner kroner, tilsvarende 5 prosent av porteføljen. Beløpet avsettes til kursreguleringsfondet. Det er i tillegg budsjettert med 700 000 kroner i fondsrabatter fra de langsiktige investeringene.

Renteutgifter

Renteutgifter består av renteutgifter knyttet til kommunens ordinære lån og fra kommunens startlån fra Husbanken. Renteforutsetningene som er lagt til grunn finnes i avsnitt om lønns- og prisvekst samt

Økonomiplan for 2026-2029

rentenivå. Lånesaldo fremgår i avsnitt om utvikling i lånegjeld. Det budsjetteres med et høyt investeringsnivå og økt låneopptak utover i perioden, men fallende rentenivå medfører likevel at de samlede renteutgiftene holdes relativt stabile i planperioden.

	2026	2027	2028	2029
Renteutgifter ordinære lån	202 000	191 000	205 000	220 000
Renteutgifter startlån	90 000	84 000	81 000	80 000
Sum renteutgifter	292 000	275 000	286 000	300 000

Det budsjetteres med 202 millioner kroner i renteutgifter på ordinære lån i 2026 og beløpet stiger til 220 millioner kroner i 2029. Dette skyldes i all hovedsak forutsetning om økte investeringer og økt låneopptak i planperioden, selv om rentenivået forventes å falle utover perioden.

Startlån er et av Sandnes kommunes virkemidler for å bidra til at det blir mulig for flere å skaffe seg egen bolig. Midlene lånes inn fra Husbanken og gis ut som startlån til personer som ellers ikke ville klart å skaffe seg egen bolig. Renteutgiftene på startlånene utgjør 90 millioner kroner i 2026 og reduseres til 80 millioner kroner i 2029.

Avdrag ordinære lån

Det budsjetteres med 304 millioner kroner i avdrag på ordinære lån i 2026 og beløpet stiger til 378 millioner kroner i 2029. Dette skyldes det høye investeringsnivået i planperioden og den tilhørende økte lånegjelden. Avdragstiden er 30 år. Lånesaldo fremgår av avsnitt om utvikling i lånegjeld.

Motpost avskrivninger

Motpost avskrivninger er en regnskapsmessig motpost til tiltak om avskrivninger på kommunens anleggsmidler. Disse utgjør 490 millioner kroner i 2026 og øker med kr 30 millioner årlig til 580 millioner kroner i 2029.

Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. bud. i fjor 2025	Økonomiplan			
			2026	2027	2028	2029
Bruk av ubundne avsetninger	-247 648	-	-59 400	-37 500	-1 500	0
Overføring til investering	81 838	194 724	108 024	167 262	122 197	78 455
Bruk av bundne avsetninger	-11 644	-4 500	-500	-500	0	0
Avsetning til ubundne avsetninger	0	0	25 000	25 000	25 000	25 000
Netto avsetninger	-177 454	58 848	73 124	154 262	145 697	103 455

Økonomiplan for 2026-2029

	Regnskap 2024	Oppr. bud. i fjor 2025	Økonomiplan			
			2026	2027	2028	2029
Netto avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner i tjenestoområdene	106 994	10 867	10 867	10 867	10 867	10 867
Totale avsetninger	95 132	69 715	83 991	165 129	156 564	114 322

Overføring til investeringsregnskapet

Ordinær overføring fra drift til investering utgjør 108,0 millioner kroner i 2026, men reduseres til 78,5 millioner kroner i 2029.

Avsetning til ubundne avsetninger

Sandnes kommune har om lag 500 millioner kroner plassert i langsiktig portefølje. Verdiendringen gjennom året skal føres som inntekt eller utgift i kommunens driftsregnskap. Det legges nå til grunn en årlig avkastning på 25 millioner kroner, tilsvarende 5 prosent av porteføljen. Beløpet avsettes til kursreguleringsfondet.

Driftstiltak

Driftstiltak HØP 2026

Beløp i 1000 kr

Org nivå 2	Org nivå 3	Tiltak	Øk.pla n 2026	Øk.pla n 2027	Øk.pla n 2028	Øk.pla n 2029	Tiltaksbeskrivelse
Byutvikling og teknisk	B&T felles, Geodata, miljø og utbygging	AK - Tiltak 10: Redusere saksbehandli ngskapasitet innen forvaltning	-1 000	-1 500	-2 000	-2 500	Økonomianalysen viser at Sandnes kommune hadde høye kostnader til enkelte forvaltningsoppgaver innenfor tekniske tjenester i 2024. Netto utgift på funksjon 301 Plantjenester var 3 millioner kroner høyere enn gjennomsnittet i kommunegruppe 12. Tiltaket gjennomføres ved stillingskontroll, der utvalgte stillinger blir vakante. Tiltaket er i tråd med rapporten til Agenda Kaupang, Effektiviseringsprosjekt 2025, tiltak 10 Teknisk og administrasjon, på side 61. Det henvises til rapporten (vedlagt handlings- og økonomiplanen) for utfyllende tiltakstekst. Kommunedirektøren foreslår at halvparten av anslått effekt legges inn.
Byutvikling og teknisk	B&T felles, Geodata, miljø og utbygging	Innsparing fravær - 4 - Byutvikling og teknisk	78	157	157	157	Innsparingstiltak foreslås reversert og erstattet av konkrete innsparingstiltak fra innsparings og effektiviseringsprosjektet. De konkrete innsparingstiltakene er merket med AK (Agenda kaupang)
Byutvikling og teknisk	B&T felles, Geodata, miljø og utbygging	Økte driftskostnad er felles programvare -ELA avtale	450	450	450	450	Geodata har inngått ny 3 årig ELA-avtale (Enterprise License Agreement). Det har vært en betydelig prisøkning på programvaren i ny avtaleperiode.
Byutvikling og teknisk	B&T felles, Geodata, miljø og utbygging	Saldering - Innsparing	0	2 521	2 521	2 521	Opptopping av innsparingstiltak foreslås reversert og erstattet av konkrete innsparingstiltak fra innsparings og effektiviseringsprosjektet. De konkrete innsparingstiltakene er merket med AK (Agenda kaupang)

Økonomiplan for 2026-2029

Org nivå 2	Org nivå 3	Tiltak	Øk.pla n 2026	Øk.pla n 2027	Øk.pla n 2028	Øk.pla n 2029	Tiltaksbeskrivelse
Byutvikling og teknisk	Eiendom	AK - Tiltak 11 - Øke utnyttelsen av rådhuset	-1 000	-2 100	-2 100	-2 100	Tiltaket med at Eiendom flytter inn på rådhuset gir en økonomisk effekt i form av kostnadsreduksjon tilsvarende dagens utgifter til å leie lokaler til Eiendom. Ytterligere kostnadsreduksjoner som følge av ytterligere økt utnyttelse av rådhuset er ikke beregnet, og ikke tatt med. Prosjektet forventes å være gjennomført innen utgangen av 2025. Tiltaket er i tråd med rapporten til Agenda Kaupang, Effektiviseringsprosjekt 2025, tiltak 11 Teknisk og administrasjon, på side 62.
Byutvikling og teknisk	Eiendom	Energi nye bygg	-340	-340	-1 550	2 550	Sats som benyttes er på 336 kroner per kvadratmeter. Årsaken til at behovene er redusert i forhold til tidligere vedtak er at ferdigstillelse av bygg forskyves og flyttes ut av økonomiplanperioden. Vedtatt i kommunestyret, sak 11/25. Videreføring av leieforholdet i 1. etg Langgata L54. Det søkes om midler til å dekke husleie i Handlings- og økonomiplan 2026-2029. Husleien ble ved en inkurie ikke innarbeidet i HØP 2024-2027, slik det fremgår av vedtaket i F.skapet 31/23.
Byutvikling og teknisk	Eiendom	Husleie Langgata 54, 1 etg	1 120	1 120	1 120	1 120	Det er behov på å justere basisbudsjettet i henhold til Konsumprisindeksen. Eiendom kjøper i stor grad tjenester eksternt. Eksterne leverandører justerer prisene sine i henhold til prisutviklingen i samfunnet. Dersom ikke Eiendom får justert budsjettet for kjøp av eksterne tjenester på samme måte som lønnsbudsjettet justeres vil dette i praksis fungere som en innsparing. Konsekvensen blitt ytterligere etterslep av vedlikeholdet. 1,6% av basisbudsjett på 282 millioner kroner (unntatt energi og renhold) Kommunen leier inn en betydelig andel av sine bygg. Husleien for disse svinger i henhold til prisstigningen i samfunnet. Fra april 2024-2025 er denne på 2,5%. Budsjettet for innleide bygg er forventet å stige med 2,3 millioner kroner som følge av dette. (2,5% av revidert budsjett på 93,8 millioner kroner.)
Byutvikling og teknisk	Eiendom	Kpi justering basisbudsjett	4 500	4 500	4 500	4 500	Tiltaket gjelder utgifter til forvaltning, drift og vedlikehold av nye bygg i perioden. Calcus som er nytt og anerkjent kalkuleringsverktøy gir sats på 716 kr. Denne satsen er benyttet for bygg som bygges fra 2023. I 2025 ble det for nytt bygg "Foreldreinitiativ Sørby" kun lagt inn areal på 150m2 som var base. Dette er endret da kommunen eier 5 leiligheter, garasjeanlegg og har ansvar for utvendig vedlikehold. I budsjettperioden 2026-2029 tilføres det 39 600 kvadratmeter med bygningsmasse. Konsekvens av å ikke få dette tiltaket blir at Eiendom ikke har råd til å vedlikeholde de nye byggene som bygges.
Byutvikling og teknisk	Eiendom	Kpi justering husleie innleide bygg	2 300	2 300	2 300	2 300	Kommunestyret ber kommunedirektøren i forbindelse med Handlings- og økonomiplanen vurdere hvor mye som må avsettes til vedlikehold (FDV) for å hindre økt etterslep. Calcus er et kalkuleringsverktøy som benyttes til å beregne kostnader til forvaltning, drift og vedlikehold knyttet til nye bygg. Det benyttes også til kalkulering av større byggeprosjekt. Flere kommuner bruker også Holtenøkkelen som er et alternativ til Calcus. Satsene til Calcus er noe lavere enn de som benyttes av Holte. Kostnadene beregnes til 716 kr per m2
Byutvikling og teknisk	Eiendom	Nye bygg (Vedlikehold / FDV, eks. energi og renhold)	1 300	50	-2 700	8 975	Økte midler til vedlikehold, forespørsel fra politikere
Byutvikling og teknisk	Eiendom	Økte midler til vedlikehold, forespørsel fra politikere	27 400	37 400	37 400	37 400	

Økonomiplan for 2026-2029

Org nivå 2	Org nivå 3	Tiltak	Øk.pla n 2026	Øk.pla n 2027	Øk.pla n 2028	Øk.pla n 2029	Tiltaksbeskrivelse
							bygningssmasse for et gjennomsnittsbygg i 2025. Disse skal dekke forvaltning, drift og vedlikehold av bygget. Regnskapet for 2023 og 2024 er brutt ned for å se kostnaden som er allokert til henholdsvis forvaltning, drift og vedlikehold. En ser at forbruket for forvaltning og drift stemmer godt overens med kalkulasjonene til Calcus sine kalkyler, mens det for vedlikehold i 2024 var et negativt avvik på 116 kr per m2. For 2023 var avviket på 165 kr per m2. Regnskapet for 2023 og 2024 viser følgende kostnader: (mill.kr) 2023 2024 Forvaltning 4859 Drift 356 416 Vedlikehold 80129 Sum 484604 Sandnes kommune har per 2025 omlag 480 000 m2 eiendomsmasse. De siste årene har budsjettrammen til vedlikehold av bygningssmassen økt, noe som er positivt. Det er imidlertid behov for økning utover dette for å holde vedlikeholdsetterslepet stabilt på det nivået det er i dag. I Sandnes Eiendom sin vedtatte strategiske vedlikeholdsplan fra 2022 er vedlikeholdet alene beregnet til 220 kr per m2 for å unngå økt vedlikeholdsetterslep. Prisjustert til 2025 utgjør dette 245 kr per m2. Dette stemmer godt overens med Calcus sine beregninger for vedlikeholds- delen av FDV – kostnader for 2025. I budsjettet for 2025 er det avsatt 80 millioner kroner til vedlikehold. Dette gir en vedlikeholdsinnsats på 167 kr pr m2. Dette er 78 kr per m2 lavere enn Calcus / strategisk vedlikeholdsplan tilsier. Totalt utgjør dermed underbudsjettering av vedlikehold 37,4 millioner kroner pr år. I økonomiplan for 2026 er det lagt inn tiltak om økning av vedlikeholdsbudsjett på 10 millioner kroner, som igjen reduseres med 10 millioner kroner i 2027. Dette betyr at behovet er 27,4 millioner kroner i 2026, og 37,4 millioner kroner fra 2027. Tabellen under viser budsjett for 2025-2029 basert på dagens basisbudsjett til forvaltning, drift og vedlikehold. Her økes satsen for vedlikehold i henhold til Calcus sin sats i 2026, altså med 27,4 millioner kroner, og med ytterligere 10 millioner kroner i 2027. Utover dette KPI justeres budsjettet med 2,5% årlig. (mill.kr) 2025 2026 2027 2028 2029 Forvaltning 303 132 333 34 Drift 199 204 209 214 219 Vedlikehold 801 181 2 012 312 6 Sum 309 343 361 370 379 Dersom budsjett for 2026 innvilges har Eiendom i 2026 et vedlikeholdsbudsjett på kr 118 millioner kroner (dette er de 10 millionene som allerede er innvilget, samt et ønske om ytterligere 27,4 millioner kroner) Total eiendomsmasse er omlag 480.000 m2. Dette gir en m2 pris til vedlikehold på kr 245 kr per m2 som er i henhold til Calcus sine beregninger for nødvendig vedlikehold. Med en sats på 245 kroner per m2 for verdibevarende vedlikehold vil ikke etterslepet øke, men det vi heller ikke reduseres. Det uønskede vedlikeholdsetterslep er på omlag 470 millioner kroner (vedlikeholdsrapport 2022). Dersom man skal eliminere det uønskede vedlikeholdsetterslepet i løpet av for eksempel en 8 års periode, er det behov for ytterligere 60 millioner kroner årlig i denne perioden. En vil da i perioden også ved å beholde satsen på rundt 245 kroner pr m2

Økonomiplan for 2026-2029

Org nivå 2	Org nivå 3	Tiltak	Øk.pla n 2026	Øk.pla n 2027	Øk.pla n 2028	Øk.pla n 2029	Tiltaksbeskrivelse
Byutvikling og teknisk	Eiendom	Renhold nye bygg	-165	650	-2 400	3 300	(må indeksreguleres) kunne holde det uønskede vedlikeholdsetterlepet i sjakk. Tiltaket gjelder utgifter til renhold av nye bygg i perioden. Sats for renhold av disse byggene er kr 336 per kvadratmeter.
Byutvikling og teknisk	Eiendom	Sikker skolevei Hommersåk - ny undergang Hommersåkv eien	0	7 500	7 500	0	I forbindelse med bygging av ny skole på Hommersåk må det bygges en ny undergang. Rogaland fylkeskommune vil stå for arbeidet og Sandnes kommune vil bidra med finansiering. Siden tiltaket ikke er på kommunal grunn vil beløpet kategoriseres som drift. Kommunedirektør har av den grunn flyttet midlene fra investering til drift.
Byutvikling og teknisk	Kommunalt eknisk infrastruktur (selvkost)	Kalkulatoriske renter og avskrivninger 2026-2035	0	0	0	0	Kalkulatoriske renter og avskrivninger på selvkostområdene vann, avløp og renovasjon viser hvor mye renter og avskrivninger områdene bidrar til kommunekassen med. Dette er selvkostområdenes betaling for at kommunen stiller kapital til disposisjon. Fra 2026 er det vedtatt nye regler for avskrivninger på selvkostområdet vann og avløp. Avskrivningstiden for forbrenningsanlegg, renseanlegg, pumpestasjoner og høydebasseng som er anskaffet i 2019 og tidligere skal vurderes på nytt, og fastsettes i tråd med nye avskrivningsatser. Avskrivningstiden for ledningsnett som er anskaffet i 2025 og tidligere, skal også vurderes på nytt. I tillegg er kalkylerenten endret. Fra 2026 er den lik årets gjennomsnittlige 3-måneders NIBOR med et tillegg på 0,7 prosentpoeng.
Byutvikling og teknisk	Kommunalt eknisk infrastruktur (skattefinansiert)	AK - Tiltak 9: Samferdsel: Øke parkeringsavgift i sentrum	-1 600	-1 600	-3 000	-3 000	Tiltaket er i tråd med rapporten til Agenda Kaupang, Effektiviseringsprosjekt 2025, tiltak 9 Samferdsel, på side 60. Økonomianalysen til Agenda Kaupang viser at Sandnes kommune hadde 20 millioner kroner høyere netto utgifter på funksjon 330 samferdselsbedrifter enn gjennomsnittet i kommunegruppe 12 i 2024. Kommunedirektøren foreslår å øke satsene for parkering i sentrum med 5 kroner per time. Satsene blir da slik: 20 kroner for første time 26 kroner for andre time 37 kroner for tredje time samt påfølgende timer. Prisene vil fortsatt være lavere enn for eksempel i Stavanger. Kommunedirektøren foreslår også å endre parkeringstiden fra dagens klokken 09.00 – 19.00 på hverdager, til klokken 08.00 – 20.00. Det foreslås videre å forskyve parkeringstiden på lørdag fra klokken 09.00 – 15.00 til klokken 11.00 – 17.00. Da forventer en flere brukere, og økt inntekt. Videre foreslås det også at det innføres avgift på 78 nye plasser. Liste over gater dette gjelder finnes i rapport til Agenda Kaupang. Totalt må det investeres 1,5 millioner kroner for å oppnå budsjettert inntekt fra dette tiltaket. 1 million kroner til nye skilt og 500 000 kroner til merking, skilt og automater til nye plasser. Kommunedirektøren har innarbeidet dette i investeringsbudsjettet. Det henvises til rapporten (vedlagt handlings- og økonomiplanen) for utfyllende tiltakstekst.
Byutvikling og teknisk	Kommunalt eknisk infrastruktur	Ekstraordinære nedetid Austrått svømmehall	1 200	0	0	0	Bassenget i Austrått svømmehall skal tømmes for vann sommeren 2026, for kontroll og periodisk vedlikehold. Vedlikeholdet er ventet å oppstå hvert 6-7 år. Dette medfører at svømmehallen vil holde stengt sommeren 2026 og gi et inntektstap i 6-7 uker.

Økonomiplan for 2026-2029

Org nivå 2	Org nivå 3	Tiltak	Øk.pla n 2026	Øk.pla n 2027	Øk.pla n 2028	Øk.pla n 2029	Tiltaksbeskrivelse
	(skattefinan siert)						Midlene vil kompensere for tapte inntekter og for økte driftskostnader ved å tilby sommeråpent i Giskehallen og Riskahallen i perioden hvor Austråthallen er stengt. Ekstra inntekter fra Giskehallen og Riskahallen dekker ikke nødvendige driftskostnader ved å holde disse hallene åpne. Politikerne la inn følgende tiltak i handlings- og økonomiplan 2025-2028 med følgende tekst: "Som følge av det blir dyrere å bygge dobbel idrettsflater under jorden, så bygges det flerbrukshall i Riska samtidig som det bygges 1 fullverdig flerbrukshall i skolen. Vi vil invitere med idrettslagene på finansiering, plassering og løsning." Kommunedirektøren oppfatter dette som et tilskudd og har derfor flyttet midlene til driftsregnskapet i forslag til ny handlings- og økonomiplan.
Byutvikling og teknisk	Kommunalt eknisk infrastruktur (skattefinan siert)	Flerbrukshall Riska	0	0	10 000	0	Leieavtaler med Statskog og private grunneiere. Deflatorjustering i henhold til avtale. I tillegg pris- og inflasjonsjustering på driftstilskudd til frivillige lag og foreninger.
Byutvikling og teknisk	Kommunalt eknisk infrastruktur (skattefinan siert)	Indeksregulering tilskudd	104	109	114	119	Sandnes kommune har avtaler om årlig tilskudd til blant annet Jæren og Ryfylke Friluftsråd, og Rogaland Aboret. Tilskuddene ajourfører i samsvar med gjeldende avtalevilkår. Oversikt over alle kommunale tilskudd, og endringer fra 2025 til 2026, fremgår i eget vedlegg. Tiltaket er justert for avvik i basisbudsjett.
Byutvikling og teknisk	Kommunalt eknisk infrastruktur (skattefinan siert)	Justering avtalebaserte tilskudd	233	233	233	233	Nødvending oppgraderinger i henhold til investerings tiltak T3 i HØP 2023-2026 følger ikke plan for fremdrift. Det er derfor nødvendig å leie midlertidig bro i ytterligere to år til.
Byutvikling og teknisk	Kommunalt eknisk infrastruktur (skattefinan siert)	Leie av midlertidig bro ved Bråstein	450	450	0	0	Andelen av eldre i befolkningen øker, med påfølgende økning i antall gravlegginger i årene som kommer. Det meste av økningen vil skje ved kremasjoner og påfølgende urnenedsettelse. Det er beregnet at denne økningen for 2026 vil utgjøre 280 000 kroner. I tillegg øker prisen for selve kremasjonen ved krematoriet i Stavanger, og det legges derfor inn en økning på 100 000 kroner i årlig økning de kommende årene.
Byutvikling og teknisk	Kommunalt eknisk infrastruktur (skattefinan siert)	Økte kostnader til kremasjon	380	480	580	680	Drift av havnebadet, samt tilhørende inntektskrav, i henhold til ksak 69/21. Det er i saken ventet at det vil bli en netto inntjening. Grunnet forsinkelse i forhold til estimert ferdigstilling av Havnebadet i handlings- og økonomiplan 2025-2028 er midler til drift, samt tilhørende inntektskrav, utsatt to år. Utgiftene som fremgår i 2026 og 2027 er derfor bare en regnskapsteknisk motpost til inntektskrav som ble lagt inn i handlings- og økonomiplan 2024-2028, og ikke en reel utgift.
Byutvikling og teknisk	Kommunalt eknisk infrastruktur (skattefinan siert)	PIV - Drift havnebad	200	200	0	0	Etter eventuelt sak i IMT 9. januar 2024 gjennomføres en pilot på kompostering av hageavfall ved Soma gravlund. I avfallsforskriften betegnes avfall på gravplass som næringsavfall. Det er derfor krav om sortering. For å imøtekomme dette kravet er det
Byutvikling og teknisk	Kommunalt eknisk infrastruktur	PIV - Komposterin g av hageavfall på gravplasser	150	150	150	150	

Økonomiplan for 2026-2029

Org nivå 2	Org nivå 3	Tiltak	Øk.pla n 2026	Øk.pla n 2027	Øk.pla n 2028	Øk.pla n 2029	Tiltaksbeskrivelse
	(skattefinan siert)						behov for økte driftsmidler til å drifte denne ordningen. Etablering av permanent sorteringsordning må gjennomføres etter egen sak med evaluering av piloten høsten 2025. Nye offentlige anlegg vil overtas til kommunal drift og vedlikehold. I 2026 vil det overtas 10 300 kvadratmeter nye leke- og parkareal til kommunal drift. Dette gjelder anlegg:Skarabakken friområdeSandnes gamle parkenSvilandveien grønnstrukturHafraveien friområdeRovik bryggeGrøntanlegget på Ruten nordGrøntanlegget på Ruten LDiscgolfbanen på Vagle2027:Toaletter ved speiderbaser (Dagsturhytter)Skjæraberg på HanaFrøylandsvatnet på HommersåkFra 2028 overtas også Gamlaverketparken og fra 2029 overtas Jadarmarka parkanlegg til kommunalt vedlikehold.
Byutvikling og teknisk	Kommunalt eknisk infrastruktur (skattefinan siert)	PIV - Nye anlegg til drift, grønt- og lekearealer	750	800	980	1 050	
Byutvikling og teknisk	Kommunalt eknisk infrastruktur (skattefinan siert)	PIV - Nye gravplasser aler til drift	150	150	150	150	Åpning av Stangelandsåna ved Barkemølla og prosesjonsveien langs Rådhusmarka til Gand gravlund overtas til kommunalt vedlikehold i 2026
Byutvikling og teknisk	Kommunalt eknisk infrastruktur (skattefinan siert)	PIV - Verneplan gravplasser - driftskonsekvenser	300	450	600	750	Det er behov for ekstra driftsmidler til å følge opp tiltak til vedtatt verneplan for gravplassene, samt midler til tilsyn og drift av gravminner under vern som kommunen overtar ansvar for. Det er ventet at kommunen vil overta vernede graver, stigende utover perioden. Tiltaket har tidligere vært i investering. Med bakgrunn i regnskapsregler vurderes det at midlene som er til kjøp av robotgressklippere i investering må flyttes til drift. Kommunedirektøren innarbeidet endringen for 2025 i 2. perioderapport, og gjør endringen permanent i denne sak. Robotgressklippere forenkler driftsoppgaver/rutiner i parker, på gravlunder, på kommunens uteområder til offentlige bygg og på idrettsplasser med mål om å opprettholde en god standard. Kostnad per ferdig installert robotgressklipper er omtrent 50 000 kroner for standardklipper. Der det er hensiktsmessig legges det opp til bruk av ladestasjoner med solceller. Dette gir en merkostnad på om lag 35 000 kroner. Hver standardklipper vil generelt kunne dekke plenareal på mellom 3 000 og 5 000 kvadratmeter. Robotklipperne vil være permanent plassert på ett sted. Dette tiltaket er svært besparende for kommunen, og ressursene som bespares benyttes til nødvendig drift og vedlikehold i kommunens områder for uteanlegg, park, grønt, idrett og gravplasser.
Byutvikling og teknisk	Kommunalt eknisk infrastruktur (skattefinan siert)	Robotgressklippere	640	640	640	640	
Byutvikling og teknisk	Kommunalt eknisk infrastruktur (skattefinan siert)	Tilskuddsordning til oppgradering av felles lekeplasser	500	500	500	500	Økt tilskudd til oppgradering av felles lekeplasser i tråd med vedtak i sak 37/25.
Byutvikling og teknisk	Samfunn, plan og bygg	Innføring av ordning for refusjon av plan- og	150	150	150	150	Kommunestyret vedtok i sak 228/23 at frivillige lag og organisasjoner kan søke om reduserte gebyr i plan- og byggesaksgebyrer.I forbindelse med vedtak av forskrift om gebyr i plansaker, ba kommunestyret

Økonomiplan for 2026-2029

Org nivå 2	Org nivå 3	Tiltak	Øk.pla n 2026	Øk.pla n 2027	Øk.pla n 2028	Øk.pla n 2029	Tiltaksbeskrivelse
		byggesaksge byr for frivillige lag og foreninger					om etablering av en ordning med full refusjon for frivillige organisasjoner. Kommunedirektøren har valgt å følge opp vedtaket gjennom å sette av 150 000 kroner til ordningen. Ordningen vil gjelde reguleringsplansaker, da kommunestyret har vedtatt egne rabatter for byggesaker i forskriften for gebyr i byggesaker. I oppfølgingen av ordningen vil kommunedirektøren sikre at organisasjonene som får støtten er registrert i det nasjonale frivillighetsregisteret i Brønnøysund og at det ikke gis refusjoner som er i konflikt med reglene for offentlig støtte.
Helse og velferd	Enhet for funksjonshemmede	AK: Vri fra døgnbasert avlastning til mer fleksible avlastningstiltak for barn og unge	-2 600	-2 900	-2 900	-2 900	Tiltaket er i tråd med rapporten til Agenda Kaupang, Effektiviseringsprosjekt 2025, tiltak 12 Pleie og omsorg, side 83. Det er innarbeidet forventet kostnadsreduksjon til barn og unge med nedsatt funksjonsevne ved å utrede og innføre mer målrettet tildelingspraksis og fleksible avlastningstiltak. Reduksjonen beregnes til 2,6 millioner kroner i 2026, med opptrapping til 7,9 millioner fra 2028. For å sikre rettferdighet, kvalitet og langsiktig bærekraft i tjenestene, vil det arbeides for en mer helhetlig og differensiert tilnærming til tildeling, der behov, effekt og ressursbruk vurderes i sammenheng. Utredning vil starte høsten 2025, og tiltak kan iverksettes fra og med 2026. Det henvises til rapporten (vedlagt handlings- og økonomiplan) for utfyllende tiltakstekst. Effekt mill kr. 2026 2027 2028 2029 Fra døgnavlastning til timebasert avlastning -0,3-0,6-0,6-0,6 Avvikle støtte-kontaktordning for beboer i heldøgnsbemannet bolig -2,0-2,0-2,0-2,0 Avvikle ferietilskudd til målgruppen ovenfor -0,275-0,275-0,275-0,275 Redusere omfanget av BPA -5-5 SUM -2,6-2,9-7,9-7,9
Helse og velferd	Enhet for funksjonshemmede	Drift av botiltak for personer med funksjonsnedsettelse	0	0	0	100	Det planlegges et botiltak for personer med funksjonsnedsettelse som ikke har behov for nattjeneste. Botiltaket består av ni leiligheter og personalbase. Planlagt byggestart i 2027, med estimert ferdigstillelse i 2029. Det pågår utredning av plassering og organisering. Tildeling til brukere har ikke startet. Tiltaket oppdateres med kalkyle for drift når konklusjon foreligger.
Helse og velferd	Enhet for funksjonshemmede	Drift av nybygg i Åsveien 156	0	10 000	10 000	10 000	Prosjektet i Åsveien 156 innebærer riving av den eksisterende boligen og oppføring av et nytt bygg med seks boliger til personer med funksjonsnedsettelse. Det nye bygget forventes ferdigstilt vinteren 2026. Kommunedirektøren har derfor innarbeidet driftsmidler til helårs drift fra og med årsskiftet 2026/2027. 2026 2027 2028 2029 2030 Antall boliger per 1. januar 182 182 188 188 188 Åsveien, 6 plasser 6 Nytt botiltak, 9 plasser 9 Sum boliger per 31. desember 182 188 188 188 197 Befolkningsprognose, antall innbyggere over 18 år 66 022 66 941 67 701 68 553 69 349 Antall innbyggere med diagnose PU (0,4 %) 264 268 271 274 277 Dekningsgrad i prosent 68,9 % 70,2 % 69,4 % 68,6 % 71,0 %
Helse og velferd	Enhet for hjemmetje	AK: Mer effektiv vekst	-900	-2 900	-2 900	-2 900	Tiltaket er i tråd med rapporten til Agenda Kaupang, Effektiviseringsprosjekt 2025, tiltak 18 PLO, på side

Økonomiplan for 2026-2029

Org nivå 2	Org nivå 3	Tiltak	Øk.pla n 2026	Øk.pla n 2027	Øk.pla n 2028	Øk.pla n 2029	Tiltaksbeskrivelse
	nester og rehabilitering	i hjemmesykepleien med innføring av digital hjemmesykepleie og mer helseteknologi					98.Samtidig som dekningsgraden i sykehjem går ned, er det forventet en stor økning i antall hjemmetjenestemottakere på grunn av en eldre befolkning. Agenda Kaupang foreslår at Sandnes kommune kan møte veksten i hjemmetjenestene ved å fortsette å ta i bruk elektroniske medisineringsdispensere. I tillegg til å innføre digital hjemmesykepleie, innføre oppgavedeling (Tørn-prosjekt) og vurdere at innbyggerne kan komme til sykepleieklinikk.I analysen fremkommer det at det er kommuner som har enda høyere andel av innbyggere med elektronisk medisineringsdispenser enn Sandnes. Agenda Kaupang beregner at dersom kommunen var på snittet av de tre beste kommunene kunne de hatt 70 flere brukere på medisindispensere. Ved å øke bruken av elektroniske medisineringsdispensere med 70 tjenestemottakere forventes vedtaksvolumet for de minste vedtakene å gå ned. Dagens ansikt til ansiktstid er forventet å øke som en konsekvens av dette.Kommunedirektøren foreslår å innarbeide Agenda Kaupang sitt innsparingstiltak i sitt forslag til handlings- og økonomiplan.Det henvises til rapporten (vedlagt handlings- og økonomiplanen) for utfyllende tiltakstekst.
Helse og velferd	H&V felles og samordning tjenester	AK: Mer effektiv organisering av natt-tjenesten på tvers av virksomheter	0	-2 000	-6 000	-6 000	Tiltaket er i tråd med rapporten til Agenda Kaupang, Effektiviseringsprosjekt 2025, tiltak 17 PLO, på side 95.I analysene til Agenda Kaupang fremkommer det at Sandnes kommune har høye enhetskostnader på sykehjem, og i nattjenestene i andre pleie- og omsorgstjenester. I tillegg er det rekrutteringsutfordringer på natt. Agenda Kaupang anbefaler kommunen å bruke personell på tvers av virksomheter på natt, gjennom blant annet å øke bruken av ambulerende nattjeneste og innføre digitalt tilsyn.Kommunedirektøren foreslår å innarbeide Agenda Kaupang sitt tiltak om å forbedre bruken av personell og kompetanse på tvers av virksomheter på natt.Det henvises til rapporten (vedlagt handlings- og økonomiplanen) for utfyllende tiltakstekst.
Helse og velferd	H&V felles og samordning tjenester	AK: Redusere kjøp av døgn tjenester fra private leverandører	0	0	-1 500	17 000	Tiltaket er i tråd med rapporten til Agenda Kaupang, Effektiviseringsprosjekt 2025, tiltak 13 PLO, på side 84.Sandnes kommune har ikke hatt kapasitet i egen regi til å yte helse- og omsorgstjenester i bolig til 8 tjenestemottakere (voksne med psykisk utviklingshemming/utviklingsforstyrrelser), og har derfor måttet kjøpe dette fra eksterne leverandører. Felles for disse brukerne er at de har 2:1 bemanning (eller mer i perioder) i enetiltak. Hovedårsaken til at kommunen har kjøpt disse tjenestene er mangel på egnede og tilgjengelige boliger. Analysen som Agenda Kaupang har gjennomført viser at kommunen har noe høyere utgifter til kjøp av boliger med tjenester enn snittet, og sammenlikningskommunene.Samordningsenheten brukte per 31. desember 2024 om lag 48 millioner kroner på kjøp av private tjenester til 6 voksne personer med omfattende bistandsbehov. Vurderingen er at kommunen kan etablere botiltak i

Økonomiplan for 2026-2029

Org nivå 2	Org nivå 3	Tiltak	Øk.pla n 2026	Øk.pla n 2027	Øk.pla n 2028	Øk.pla n 2029	Tiltaksbeskrivelse
Helse og velferd	H&V felles og samordning tjenester	AK: Vri fra døgnbasert avlastning til mer fleksible avlastningstiltak for barn og unge	0	0	-5 000	-5 000	egen kommunal regi til en rimeligere kostnad enn det kommune per i dag betaler for disse tilbudene. Ved å opprette Skogabakka botiltak på Forsand med plass til 6 brukere kan en oppnå stordriftsfordeler og redusere bemanning til 1,5:1. Dette vil gi en kostnad på om lag 38 millioner kroner. Reduserte kostnader vil også gi redusert refusjon fra staten for de aktuelle brukerne, gjennom ordningen ressurskrevende tjenester, og det foreslås en nettoinnsparing på 7 millioner kroner på Skogabakka botiltak. I tillegg er det lagt inn forslag om ytterligere 10 millioner kroner i redusert kjøp fra private, med begrunnelse at kommunen må ha fokus på å ta hjem brukerne til tjenester i egen kommunal regi. Det henvises til rapporten (vedlagt handlings- og økonomiplanen) for utfyllende tiltakstekst. Tiltaket er i tråd med rapporten til Agenda Kaupang, Effektiviseringsprosjekt 2025, tiltak 12 Pleie og omsorg, side 83. Det er innarbeidet forventet kostnadsreduksjon til barn og unge med nedsatt funksjonsevne ved å utrede og innføre mer målrettet tildelingspraksis og fleksible avlastningstiltak. Reduksjonen beregnes til 2,6 millioner kroner i 2026, med opptrapping til 7,9 millioner fra 2028. For å sikre rettferdighet, kvalitet og langsiktig bærekraft i tjenestene, vil det arbeides for en mer helhetlig og differensiert tilnærming til tildeling, der behov, effekt og ressursbruk vurderes i sammenheng. Utreddning vil starte høsten 2025, og tiltak kan iverksettes fra og med 2026. Det henvises til rapporten (vedlagt handlings- og økonomiplan) for utfyllende tiltakstekst. Effekt mill kr. 2026 2027 2028 2029 Fra døgnavlastning til timebasert avlastning -0,3-0,6-0,6-0,6 Avvikle støtte-kontaktordning for beboere i heldøgnsbemannet bolig -2,0-2,0-2,0-2,0 Avvikle ferietilskudd til målgruppen ovenfor -0,275-0,275-0,275-0,275 Redusere omfanget av BPA -5-5 SUM -2,6-2,9-7,9-7,9
Helse og velferd	H&V felles og samordning tjenester	Elektronisk pasientjournal (EPJ)	1 000	1 000	1 000	1 000	Kommunedirektøren foreslår å innarbeide 1 million kroner årlig fra 2026 for ny elektronisk pasientjournal (EPJ). I 2026 skal eksisterende system stenges ned, og det skal være et prosjekt for innføring av nytt. Fra planlagt innføring i Sandnes i 2027 vet en foreløpig ikke hele kostnadsbildet, og kommunedirektøren må derfor komme med oppdaterte beløp fra 2027 i neste handlings- og økonomiplan.
Helse og velferd	H&V felles og samordning tjenester	Ett årsverk barnekoordinator	800	800	800	800	Samordningsenheten rapporterer om stor økning i saker hos barnekoordinator siden årsskiftet. Dette til tross for flere interne grep med strengere tildeling og fokus på avslutning av saker. Antall på venteliste barnekoordinator har økt fra 24 per 31. august 2024 til 45 på samme dato i år. Kommunedirektøren foreslår å styrke Samordningsenheten med ett årsverk barnekoordinator, med mål om å få behandlet flere saker og få redusert ventelisten.
Helse og velferd	H&V felles og samordning tjenester	Hjemmetjeneste, justert befolkningsvekst	100	0	0	8 200	I samsvar med befolkningsutvikling og prognose for antall nye brukere innenfor hjemmetjenesten, vil det være behov for å styrke tjenesten. KS har beregnet hvordan demografiske endringer vil påvirke veksten i utgiftsbehovet for ASSS-kommunene frem til 2029.

Økonomiplan for 2026-2029

Org nivå 2	Org nivå 3	Tiltak	Øk.pla n 2026	Øk.pla n 2027	Øk.pla n 2028	Øk.pla n 2029	Tiltaksbeskrivelse
Helse og velferd	H&V felles og samordning tjenester	Hjemmetjenester, økt budsjett grunnet redusert dekningsgrad på sykehjem	0	0	-1 000	11 000	For Sandnes antas det at utgiftsbehovet til hele pleie- og omsorgssektoren øker med 255 millioner kroner i de fire årene fra 2026 frem til 2029, gjennomsnittlig 63,7 millioner kroner per år. Kommunens egne beregninger tilsier at budsjettene innenfor hjemmetjenestene alene bør styrkes i perioden med om lag 8,5 millioner kroner årlig for å ivareta befolkningsveksten. År2026202720282029Årlig økning innbyggere 67 år og eldre408366415395Beregnet årlig økning i hjemmetjeneste, tusen kroner9 4007 9008 3008 200Beregnet årlig økning i hjemmetjeneste akkumulert9 40017 30025 60033 800 Kommunedirektøren foreslår i dette tiltaket å videreføre styrkingen av hjemmetjenester også for 2029, med en økning på 8,2 millioner kroner. 2026202720282029Tidligere vedtatte midler (fra HØP 2025-2028)9 30017 30025 60025 600Endring på tidligere vedtatt tiltak i denne HØP100008 200SUM9 40017 30025 60033 800 De siste årene har det vært en jevn nedgang i dekningsgrad av heldøgns plasser i prosent av antall 80 år og eldre, fra 20,3 prosent i 2022 til 17,2 prosent i 2025. 202220232024202520262027202820292030PI asser per 1.1.2025523523523523523523523523523Lunde 2, 14 plasser 14141414Sørbø, 65 plasser 3045656565Hana "skole", 70 plasser Lunde utvidelse, 50 plasser 30Sum per 31.12523523553523553582602602632Dekningsgrad i prosent20,3 %19,2 %18,3 %17,2 %17,1 %17,0 %16,7 %16,1 %16,1 % I prognosene for bygging av nye heldøgns plasser vil en klare å opprettholde dekningsgraden stabilt på om lag 17 prosent i perioden frem til 2027, men dekningsgraden vil bli redusert til 16,7 prosent i 2028. For å oppnå 17 prosent dekningsgrad også i 2028 hadde det vært behov for 10 nye plasser dette året. Kostnaden for å gi hjemmetjenester til brukerne av disse 10 heldøgns plassene er estimert til 5 millioner kroner. Estimater er basert på at 10 brukere har 3 ganger daglig behov for 1 time hjemmetjeneste. Et tiltak med styrking av hjemmetjenester i 2028 for å kompensere for redusert dekningsgrad av heldøgns plasser ble vedtatt i handlings- og økonomiplan 2025-2028. Kommunedirektøren foreslår i denne handlings- og økonomiplan å videreføre tiltaket for 2029 med totalt 17 millioner kroner, da prognosene viser at dekningsgraden synker ytterligere ned til 16,1 prosent i 2029. 2026202720282029Tidligere vedtatte midler (fra HØP 2025-2028)006 0006 000Endring på tidligere vedtatt tiltak i denne HØP00-1 00011 000SUM005 00017 000
Helse og velferd	H&V felles og samordning tjenester	Innkjøp av utstyr beredskapslagring	800	300	300	300	Det kommer endring i planforskriften til Lov om helsemessig og sosial beredskap (helseberedskapsloven), i form av en ny bestemmelse om beredskapslagring av personlig verneutstyr,

Økonomiplan for 2026-2029

Org nivå 2	Org nivå 3	Tiltak	Øk.pla n 2026	Øk.pla n 2027	Øk.pla n 2028	Øk.pla n 2029	Tiltaksbeskrivelse
Helse og velferd	H&V felles og samordning tjenester	Innsparing fravær - 2 - Helse og velferd	1 239	1 651	1 651	1 651	jamfør forskrift om krav til beredskapsplanlegging og beredskapsarbeid § 8a. Med virkning fra 01. januar 2026 gjelder krav om beredskapslagring av tre måneders normalforbruk av personlig verneutstyr (ofte omtalt som smittevernutstyr) for ansatte i kommunen som jobber med smitte. Kommunedirektøren har innarbeidet 800 000 kroner til innkjøp av utstyr i 2026, deretter 300 000 kroner per år for opprettholdelse av lageret. Innsparingstiltak foreslås reversert og erstattet av konkrete innsparingstiltak fra innsparings og effektiviseringsprosjektet. De konkrete innsparingstiltakene er merket med AK (Agenda kaupang)
Helse og velferd	H&V felles og samordning tjenester	Prisstigning Norsk Helsennett, lovpålagt for kommunene	0	0	0	500	For de felles digitale samhandlingsløsningene Norsk helsennett (NHN) er det for 2025 og årene fremover varslet prisstigninger på om lag 0,5 millioner kroner årlig. I handlings- og økonomiplan 2025-2028 er det vedtatt en styrking av budsjettet for disse årene, og kommunedirektøren foreslår å øke budsjettet med 0,5 millioner kroner også i 2029.
Helse og velferd	H&V felles og samordning tjenester	Saldering - Innsparing	2 000	25 808	25 808	25 808	Innsparingstiltak foreslås reversert og erstattet av konkrete innsparingstiltak fra innsparings og effektiviseringsprosjektet. De konkrete innsparingstiltakene er merket med AK (Agenda kaupang)
Helse og velferd	H&V felles og samordning tjenester	Samordning, kjøp av BPA tjenester fra private	0	0	0	5 000	Samordningsenheten vil mest trolig få et merforbruk også i 2025 knyttet til kjøp av tjenester fra private. Merforbruket skyldes BPA (brukerstyrt personlig assistent) og nye brukere med behov for ressurskrevende tjenester. Økning i utgifter til og med september 2025 er på 4 millioner kroner fra 2024, og for året totalt forventes et merforbruk på over 10 millioner kroner. I handlings- og økonomiplan 2025-2028 er det vedtatt en styrking av denne budsjettposten hos Samordningsenheten på 25 millioner i 2025, med årlig økning på 5 millioner kroner i årene fra 2026 til 2028. Kommunedirektøren foreslår å videreføre økningen på 5 millioner kroner også i 2029. Målet er å reversere denne budsjettstyrkingen, og som kostnadsbesparende tiltak må det arbeides mot at kommunen skal gi mest mulig tilbud i egen regi.
Helse og velferd	Helse og rehabiliteringstjenester	AK: Helse, omorganisering av frisklivstilbudet	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500	Tiltaket er i tråd med rapporten til Agenda Kaupang, Effektiviseringsprosjekt 2025, tiltak 8 Helse, på side 78. Tiltaket går ut på å omorganisere dagens frisklivstilbud (2 årsverk) til et sterkere samarbeid med Mestringsenheten sitt lavterskeltilbud. Mestringsenheten vil få tilført ernæringskompetanse med 1 årsverk og vil da være i posisjon til å kunne søke på to tilskuddsordninger: Tilskudd til ernæringsfysiologer i helse og omsorgstjenesten Tilskudd til friskliv og mestringsDet andre årsverket, fysioterapeut, vil bli overført til satsingen på forebygging til eldre hjemmeboende i Fysio- og ergoterapitjenester, avdeling voksne. Lønnen til dette årsverket vil bli dekket av allerede vedtatt styrking i økonomiplanen i 2026. Effekt i millioner kroner 2026 2027 2028 2029 Redusere 2 årsverk i Frisklivssentralen-2-2-2-2 Styrke

Økonomiplan for 2026-2029

Org nivå 2	Org nivå 3	Tiltak	Øk.pla n 2026	Øk.pla n 2027	Øk.pla n 2028	Øk.pla n 2029	Tiltaksbeskrivelse
Helse og velferd	Helse og rehabiliteringstjenester	Basistilskudd til fastleger i henhold til befolkningsvekst og endring i takst	11 300	11 400	11 400	12 000	lavterskeltilbudet innen Mestringsenheten med 1 år ernæringskompetanse1111Tilskudd til ernæringsfysiologer i helse og omsorgstjenesten-0,75-0,75-0,75-0,75Tilskudd til friskliv og mestring-0,75-0,75-0,75-0,75Netto utgift-2,5-2,5-2,5-2,5Det henvises til rapporten (vedlagt handlings- og økonomiplanen) for utfyllende tiltakstekst. Fra 1. mai 2023 ble det tidligere basistilskuddet erstattet med et pasienttilpasset basistilskudd, hvor beregningen tar utgangspunktet i et forventet behov for fastlegetjenester for ulike grupper av innbyggere på fastlegens lister. Tilskuddssatsen er dermed individuell.1. juli hvert år økes tilskuddssatsen og den nasjonale gjennomsnittssatsen utgjør om lag 993 kroner fra 1. juli 2025.Kommunedirektøren tilrår å øke Legetjenester 1 sitt budsjett i tråd med den nasjonale gjennomsnittssatsen, samt hensynta forventet befolkningsvekst for hele økonomiplanperioden. Våren 2025 inngikk Sandnes kommune avtale om kjøp av elektroniske låser (eLås). Disse erstatter nøkkelbokser hos hjemmeboende. Nøkkelbokser måtte skiftes da tidligere løsning er utgått. Løsningen sikrer at kommunens ansatte kan låse seg inn hos innbyggere som trenger hjelp. Ansvaret for montering og administrasjon av låser er lagt til Fysio- og ergoterapitjenesten, ved kommunalt hjelpemiddellager. Med den nye løsningen på plass, tilkommer det årlig lisenskostnad per lås. Dette er kostnader til leverandør for drift av en sikker, digital løsning.
Helse og velferd	Helse og rehabiliteringstjenester	Fysio, årlig lisenskostnad av eLås	500	500	500	500	Det er gjennomført takstoppgjør og fra 1. juli 2025 er driftstilskuddet til fysioterapeuter fastsatt til 576 492 kroner avtaleåret 2025-2026. Dette gir en økning på 30 576 kroner per tilskudd. Sandnes kommune har 33 driftstilskudd. Det medfører en tilleggsutgift for kommunen på om lag 1 million kroner i helårsvirkning fra 2026. Kommunen mottar særskilt tilskudd ved bosetting av enslige mindreårige flyktninger til og med det året personen fyller 20 år. Tilskuddet beregnes på grunnlag av sats, antall mindreårige flyktninger og fødselsår. Satsene i 2025 er 1 059 100 kroner til og med det året personen fyller 16 år, og 667 900 kroner fra og med det året personen fyller 17 år. Dersom regjeringen legger frem nye satser i statsbudsjettforslaget 2026, vil inntjeningskravet justeres i 1. perioderapport 2026. Avdeling flyktning i Sandnes kommune har til sammen 11 enslige mindreårige. Tilsvarende tall var 10 i handlings- og økonomiplan 2025-2028.Budsjettjusteringen må ses i sammenheng med tidligere vedtatt tiltak i handlings- og økonomiplan 2025-2028, slik at kommende inntjeningskrav samsvarer med forventet tilskudd:Hele tusen kroner2026202720282029Opprinnelig budsjett 2025-10 900-10 900-10 900-10 900Tidligere vedtatt tiltak (HØP 2025-2028)2 4003 8004 9004 900Sum (opprinnelig budsjett 2026)-8 500-7 100-6 000-6 000Reberegnet integreringstilskudd i planperioden-
Helse og velferd	Helse og rehabiliteringstjenester	Fysio, økning driftstilskudd fysioterapeuter	1 009	1 009	1 009	1 009	
Helse og velferd	Helse og rehabiliteringstjenester	Integreringstilskudd enslige mindreårige	-5 200	-4 800	-2 100	900	

Økonomiplan for 2026-2029

Org nivå 2	Org nivå 3	Tiltak	Øk.pla n 2026	Øk.pla n 2027	Øk.pla n 2028	Øk.pla n 2029	Tiltaksbeskrivelse
Helse og velferd	Helse og rehabiliteringstjenester	Introduksjonsprogrammet	-590	-443	-295	-8 105	13 700-11 900-8 100-5 100Nytt tiltak i HØP 2026-2029-5 200-4 800-2 100900 Det er budsjettet med 180 deltakere i introduksjonsordningen i 2026, synkende i perioden. Introduksjonsstønadene tilsvarer to ganger folketrygdens grunnbeløp. Budsjettjusteringen må ses i sammenheng med tidligere vedtatt budsjett i handlings- og økonomiplan 2025-2028, slik at kommende budsjett samsvarer med antall deltakere:Hele tusen kroner2026202720282029Opprinnelig budsjett 202554 56554 56554 56554 565Tidligere vedtatt tiltak (HØP 2025-2028)-7 117-18 979-30 841-30 841Sum (opprinnelig budsjett 2026)47 44835 58623 72423 724Reberegnet introduksjonsstønad i planperioden46 85835 14323 42915 619Nytt tiltak i HØP 2026-2029-590-443-295-8 105 I tråd med sak 12/25 i Utvalg for helse- og sosialtjenester, Plan for legetjenesten 2025 - 2030, foreslår kommunedirektøren å øke basistilskuddet med 8,9 millioner kroner i 2026, og 3 millioner kroner i 2027. Det begrunnes med at det viktigste tiltaket for å beholde og rekruttere fastleger vil være å forsterke basistilskuddet. Det er det tiltaket som har høyest prioritert blant fastlegene og erfaringer fra andre kommuner viser at det har hatt god effekt på rekruttering. Tilskuddet vil avkortes i takt med det nasjonale basistilskuddet fra HELFO, som betyr at kommunen ikke lenger har utgifter til dette fra 2028.Dette tiltaket er i tråd med deler av tiltak 7 Helse, på side 77 i rapporten til Agenda Kaupang, Effektiviseringsprosjekt 2025. Opprinnelig så tiltaket slik ut:Effekt i millioner kroner2026202720282029Reduserte vikarutgifter-11-11-11-11Økning i basistilskuddet9300Netto utgift-2-8-11-11Første delbeløp (reduerte vikarutgifter) fjernes som tiltak fra handlings- og økonomiplanen, da det ikke er et budsjett for vikarbruk å redusere fra på Legetjenester 1. Økt basistilskudd vil likevel være et viktig og nødvendig ledd for å få ned vikarbruken. Tiltaket og netto utgift (besparelsen) vil fortsatt kunne nås for kommunens regnskap.Det henvises til rapporten (vedlagt handlings- og økonomiplanen) for utfyllende tiltakstekst. Det skal etableres vaksinasjonsprogram for voksne og risikogrupper, og for å kompensere for økte kommunale kostnader som følge av dette økes rammetilskuddet til kommunene. Sandnes kommune sin andel er om lag 2 millioner kroner. Kommunen er ansvarlig for et vaksinasjonstilbud til innbyggerne for covid-19 vaksiner og pneumokokkvaksiner. Trolig vil fastleger og apoteker sette vaksinene, men kommunen er ansvarlig for vaksineringskostnaden. Kommunedirektøren foreslår å øke budsjettet til Legetjenester 1 med 1 million kroner. Per i dag har legevakten én avdelingsleder for sykepleierne, men ingen for legene. De siste årene har behovet for en egen avdelingsleder for legene stadig blitt større. En avdelingsleder for legene ville hatt ansvar for de fast ansatte legene, samt leger
Helse og velferd	Helse og rehabiliteringstjenester	Legetjenester 1, økt basistilskudd	8 900	3 000	0	0	
Helse og velferd	Helse og rehabiliteringstjenester	Legetjenester 1, vaksinasjonsprogram	1 000	1 000	1 000	1 000	
Helse og velferd	Helse og rehabiliteringstjenester	Legevakt, ny avdelingsleder	1 100	1 100	1 100	1 100	

Økonomiplan for 2026-2029

Org nivå 2	Org nivå 3	Tiltak	Øk.pla n 2026	Øk.pla n 2027	Øk.pla n 2028	Øk.pla n 2029	Tiltaksbeskrivelse
Helse og velferd	Helse og rehabiliteringstjenester	Mestring/flyktning, 8 årsverk + drift Ukraina	7 400	0	0	0	som tar pliktvakter ved legevakten. Sentrale arbeidsoppgaver er å utarbeide og vedlikeholde vaktplan, personalansvar og medansvar for økonomi og budsjett. Det kommer stadig nye oppgaver knyttet til personaloppfølging og medarbeideransvar for legene. Det er viktig at det blir satt av nødvendig tid og ressurser for å sikre en stabil drift av legetjenesten ved legevakten og derfor tilrår kommunedirektøren å opprette én avdelingsleder-stilling for legene. I tiltak H27 i handlings- og økonomiplan 2023-2026 vedtok kommunestyret åtte årsverk til flyktningarbeid i forbindelse med krigen i Ukraina. Det ble også lagt inn midler til å styrke driften. Det ble lagt inn midler for to år, hvor kommunedirektøren foreslo å trekke ut midlene fra 2025. Tiltaket ble videreført i Handlings- og økonomiplan 2025. I handlings- og økonomiplan 2024 ble Mestringsenheten styrket med ytterligere seks årsverk for 2024 og 2025: fem årsverk til Avdeling 14 flyktning og ett årsverk til psykisk helse. Av totalt 14 årsverk tilrår kommunedirektøren å videreføre åtte årsverk samt 1 million kroner til drift i 2026. Dette for å jobbe videre med introduksjonsordningen, bosetting og integrering av flyktninger. Årsverkene vil også være viktige for å i større grad kunne gi nødvendig oppfølging til barn og ungdom fremover, noe som de siste årene har blitt gjennomført i redusert omfang. Seks av 14 årsverk videreføres ikke i 2026, som følge av lavere forventet bosetning kommende år. Tiltaket er i tråd med rapporten til Agenda Kaupang, Effektiviseringsprosjekt 2025, tiltak 1 Bolig, på side 50. Sandnes kommunestyre vedtok i 2022 i sak 57/22 å øke husleiene i de kommunale boligene, i kombinasjon med en kommunal husleiestøtteordning. Både husleiereguleringen og støtteordningen er satt i gang. Effekten av husleiejusteringen har ikke vist seg i kommuneregnskapet før i 2025, da husleiene ikke kan økes med en gang i alle boliger. Husleieloven og kontrakter med leietakerne bestemmer hvor fort husleien kan reguleres. Økonomianalysen i rapporten til Agenda Kaupang viser at netto driftsutgifter på tjenesten kommunale boliger (funksjon 265) var 13 millioner høyere i Sandnes enn gjennomsnittet i kommunegruppe 12 i 2024. Årsaken er at Sandnes har hatt lave satser for husleie i kommunale utleieboliger. I gjennomsnitt betalte hver leietaker 88 000 kroner per år i 2024. Det er 18 000 kroner mindre enn gjennomsnittet i kommunegruppe 12. Høyere husleie vil bety at flere vil trenge hjelp til å betale husleien. Kommunen har vedtatt og innført en kommunal husleiestøtteordning. Kommunal husleiestøtte gis bare til brukere som ikke allerede får sosialhjelp. Meningen med husleiestøtten er å unngå at leietakere i kommunale boliger blir sosialklienter på grunn av høyere husleie. For eksisterende sosialklienter vil økt husleie slå ut i tilsvarende økt sosialhjelp: Effekt i millioner kroner 2026 2027 2028 2029 Økt husleie -21,5 -23,5 -
Helse og velferd	Sosiale tjenester	AK: Bolig, økt husleie i kommunale boliger	17 000	19 000	19 000	19 000	-

Økonomiplan for 2026-2029

Org nivå 2	Org nivå 3	Tiltak	Øk.pla n 2026	Øk.pla n 2027	Øk.pla n 2028	Øk.pla n 2029	Tiltaksbeskrivelse
Helse og velferd	Sosiale tjenester	AK: Sosial, endret praksis for utmåling av økonomisk sosialhjelp	-5 000	-	-	-	23,5-23,5Kommunal husleiestøtte1111Økonomisk sosialhjelp3,53,53,53,5Netto utgift-17-19-19-19Det henvises til rapporten (vedlagt handlings- og økonomiplanen) for utfyllende tiltakstekst. Tiltaket er i tråd med rapporten til Agenda Kaupang, Effektiviseringsprosjekt 2025, tiltak 6 Sosial, på side 74.Tiltakene på Sosial er gjensidig avhengig av hverandre og må ses i sammenheng med de andre tiltakene. Dette tiltaket vil ikke klare å få til den endringen som er forespeilt uten at de andre tiltakene på Sosial også iverksettes.Det foreslås å endre praksis for tildeling og utmåling av sosialhjelpsytelser, slik at utbetalingene til sosialhjelp reduseres med 10 millioner kroner.KOSTRA-tallene for 2024 viser at gjennomsnittlig utbetalt sosialhjelp per innbygger utgjorde om lag 84 000 kroner i Sandnes. Tilsvarende tall for KOSTRA-gruppe 12 var om lag 71 000 kroner. Dette til tross for at de samlede levekårene i kommunene i KOSTRA-gruppen er vurdert å gi behov for sosiale tjenester tilsvarende 104 prosent av landsgjennomsnittet, og det tilsvarende tallet for Sandnes var 94 prosent. Med bakgrunn i disse dataene kan det være grunn til å anta at kontorets praksis for utmåling av sosialhjelpsytelsen bidrar til det høye stønadsnivået. Mulige områder for redusert stønadsnivå er å redusere stønad utover livsoppholdssatsen, reduserte livsoppholdssatser for unge sosialhjelpsmottakere og avgrensning av samlet stønad til livsopphold i familier med mange barn.Retningslinjene for saksbehandlingen må gjennomgås og oppdateres med tanke på at ytelsen skal sikre et forsvarlig livsopphold, samtidig som at det samlede stønadsnivået ikke blir høyere enn den inntekten stønadsmottaker kan forvente å oppnå som arbeidstaker eller i en utdanningssituasjon. Tiltaket bør kunne gjennomføres parallelt med de andre Nav-tiltakene hvor det settes inn ekstra ressurser til veiledning. Den samlede effekten av de foreslåtte tiltakene vil med stor sannsynlig føre til lavere utmåling av ordinær sosialhjelp til de berørte. Det vurderes som realistisk at den samlede effekten av tiltakene innebærer en 4 prosent reduksjon i utbetalingsnivået, tilsvarende 10 millioner kroner.Effekt i millioner kroner2026202720282029Endret praksis for tildeling og utmåling av sosialhjelpsytelser-5-10-10-10Netto utgift-5-10-10-10Det henvises til rapporten (vedlagt handlings- og økonomiplanen) for utfyllende tiltakstekst. Tiltaket er i tråd med rapporten til Agenda Kaupang, Effektiviseringsprosjekt 2025, tiltak 4 Sosial, på side 72.Tiltakene på Sosial er gjensidig avhengig av hverandre og må ses i sammenheng med de andre tiltakene. Dette tiltaket vil ikke klare å få til den endringen som er forespeilt uten at de andre tiltakene på Sosial også iverksettes.Det foreslås å redusere utbetalinger til innbyggere over 30 år med 12 millioner kroner, forutsatt at bemanningen til veiledning økes med 4 årsverk.I 2024 var det 251
Helse og velferd	Sosiale tjenester	AK: Sosial, kartlegge og avklare rettigheter for innbyggere over 29 år som er langtidsmott	-3 000	-8 000	-8 000	-8 000	

Økonomiplan for 2026-2029

Org nivå 2	Org nivå 3	Tiltak	Øk.pla n 2026	Øk.pla n 2027	Øk.pla n 2028	Øk.pla n 2029	Tiltaksbeskrivelse
		akere av sosialhjelp					innbyggere over 29 år uten barn med sosialhjelp som hovedinntekt. Disse mottok til sammen 44 millioner kroner i sosialhjelp. I tillegg ble det utbetalt om lag 33 millioner kroner til 536 innbyggere med en annen hovedinntekt. Tiltaket går ut på at man ut fra gitte kriterier definerer 100 av innbyggerne med sosialhjelp som hovedinntekt over 6 måneder som målgruppe. De utvalgte innbyggerne skal kartlegges med tanke på å få avklart om det er helseutfordringer som medfører en lav funksjonsevne som kan tilfredsstille folketrygdlovens vilkår om sykdom, skade eller lyte. For de brukerne som ansees å være aktuelle for avklaring av alternative rettigheter etter folketrygdloven iverksettes de nødvendige tiltakene. Prosessen innebærer samtaler med stønadsmottakere, innhenting av samtykke, samling av dokumentasjon fra Navs registre og eksterne kilder. Det vil også være behov for omfattende og nært samarbeid med fastleger, spesialisthelsetjenesten og kommunale virksomheter, særlig innenfor rus og psykisk helse. Ressursmessige forutsetninger er å øke bemanningen med 4 årsverk til veiledning. Dersom det reduseres antall innbyggere over 30 år med sosialhjelp som hovedinntekt med 20 prosent, tilsvarende 50 innbyggere à kroner 175 000, blir det en innsparing på 9 millioner kroner. I tillegg legges det til grunn at innbyggere med en annen hovedinntekt potensielt kan få en høyere inntekt gjennom rettighetsavklaringen og at det kan være andre voksne i husstanden som ikke har egen inntekt. Det er beregnet en reduksjon av sosialhjelpsbehovet på 10 prosent (av 33 millioner kroner) for denne gruppen. Effekt i millioner kroner 2026 2027 2028 2029 Reduserte utbetalinger til innbyggere over 30 år uten barn med sosialhjelp som hovedinntekt -4-9-9-9 Reduserte utbetalinger til innbyggere over 30 år uten barn med med andre hovedinntekter -1-3-3-3 Utgifter til 4 nye veilederårsverk 2444 Netto utgift -3-8-8-8 Det henvises til rapporten (vedlagt handlings- og økonomiplanen) for utfyllende tiltakstekst. Tiltaket er i tråd med rapporten til Agenda Kaupang, Effektiviseringsprosjekt 2025, tiltak 3 Sosial, på side 70. Tiltakene på Sosial er gjensidig avhengig av hverandre og må ses i sammenheng med de andre tiltakene. Dette tiltaket vil ikke klare å få til den endringen som er forespeilt uten at de andre tiltakene på Sosial også iverksettes. Det foreslås å redusere utbetalinger til unge voksne under 30 år uten barn med 8 millioner kroner, forutsatt at bemanningen til veiledning økes med 3 årsverk. I 2024 mottok 693 unge voksne uten barn 32 millioner kroner i sosialhjelp. Målet med tiltaket er å redusere gjennomsnittlig stønadstid med 1 måned. Dette er anslått til å gi en reduksjon i sosialhjelpsutbetalingene på 25 prosent eller om lag 8 millioner kroner. Dette skal nås ved å styrke veiledning og oppfølgingsinnsatsen for unge voksne som mottar sosialhjelp. Samt en mer aktiv og individuell bruk av aktivitetsplikten. Ressursmessige
Helse og velferd	Sosiale tjenester	AK: Sosial, kartlegge og avklare rettigheter for innbyggere under 30 år	-2 000	-3 000	-5 000	-5 000	

Økonomiplan for 2026-2029

Org nivå 2	Org nivå 3	Tiltak	Øk.pla n 2026	Øk.pla n 2027	Øk.pla n 2028	Øk.pla n 2029	Tiltaksbeskrivelse
Helse og velferd	Sosiale tjenester	AK: Sosial, redusere antall familier som lever av sosialhjelp	0	-8 000	-13 000	-21 000	forutsetninger er å øke bemanningen med 3 veilederårsverk.Effekt i millioner kroner2026202720282029Reduserte gjennomsnittlig antall måneder med økonomisk sosialhjelp til unge voksne under 30 år uten barn med 1 måned-3-6-8-8Utgifter til 3 veilederårsverk1333Netto utgift-2-3-5-5Det henvises til rapporten (vedlagt handlings- og økonomiplanen) for utfyllende tiltakstekst. Tiltaket er i tråd med rapporten til Agenda Kaupang, Effektiviseringsprosjekt 2025, tiltak 5 Sosial, på side 73.Tiltakene på Sosial er gjensidig avhengig av hverandre og må ses i sammenheng med de andre tiltakene. Dette tiltaket vil ikke klare å få til den endringen som er forespeilt uten at de andre tiltakene på Sosial også iverksettes.Det foreslås å redusere utbetalinger til barnefamilier med 28 millioner kroner, forutsatt at bemanningen til veiledning økes med 7 årsverk.I 2024 mottok 892 husstander med barn sosialhjelp. Dette utgjorde 112 millioner kroner, nær halvparten av utbetalingene til sosialhjelp i Nav.Tiltaket er en styrking av veilederkapasitet rettet mot innbyggere med barn. Økt innsats for arbeidsrettet oppfølging og ivaretagelse av barns levekår. Det er særlig viktig å rette innsatsen mot familier uten annen inntekt enn sosialhjelp. I de tilfeller der hovedforsørger har en annen inntekt, må også ektefelle eller tilsvarende kartlegges for å avdekke behovet for oppfølging. Tiltaket forutsetter styrking av veilederkapasiteten med 7 årsverk. Det anslås at tiltaket kan føre til at utbetalingene til innbyggere med barn kan reduseres med 25 prosent:Effekt i millioner kroner2026202720282029Reduserte sosialhjelpsutbetalinger til barnefamilier med 25 prosent-5-15-20-28Utgifter til nye 7 veilederårsverk5777Netto utgift0-8-13-21Det henvises til rapporten (vedlagt handlings- og økonomiplanen) for utfyllende tiltakstekst. Tiltaket er i tråd med rapporten til Agenda Kaupang, Effektiviseringsprosjekt 2025, tiltak 2 Sosial, på side 69.Tiltakene på Sosial er gjensidig avhengig av hverandre og må ses i sammenheng med de andre tiltakene. Dette tiltaket vil ikke klare å få til den endringen som er forespeilt uten at de andre tiltakene på Sosial også iverksettes.Det foreslås å redusere antall døgn i midlertidig bolig tilsvarende 5 millioner kroner, forutsatt at bemanningen til veiledning økes med 2 årsverk. En del av de som får en annen bolig, vil måtte få sosialhjelp til helt eller delvis dekning av boutgiftene, tilsvarende 1,5 millioner kroner.Nærmere 10 prosent av utgiftene til økonomisk sosialhjelp i 2024 ble utbetalt for å dekke kostnader knyttet til midlertidig botilbud. Utbetalingene oversteg 22 millioner kroner. En reduksjon av antall døgn i midlertidig botilbud med 20 prosent vil gi en innsparing på om lag 4-5 millioner kroner, avhengig av døgnprisen.Tiltak som må gjøres er å gjennomgå og tydeliggjøre rutiner og retningslinjer rundt vurdering og tildeling av botilbud. Forbedre rutinen for veiledning og oppfølging i
		AK: Sosial, redusere behovet for bruk av midlertidig botilbud	0	-1 500	-1 500	-1 500	

Økonomiplan for 2026-2029

Org nivå 2	Org nivå 3	Tiltak	Øk.pla n 2026	Øk.pla n 2027	Øk.pla n 2028	Øk.pla n 2029	Tiltaksbeskrivelse
Helse og velferd	Sosiale tjenester	AK: Sosial, redusere utbetalinger til sosialhjelpsmottakere med andre inntekter	-1 000	-4 000	-4 000	-4 000	forkant av, og under oppholdet i midlertidig bolig særlig med tanke på de som har bodd over lang tid i midlertidig bolig. Kartlegging av eksisterende innbyggere i midlertidig botilbud. Utarbeide plan for alternativ bolig for den enkelte innbygger. Ressursmessige forutsetninger er å styrke veilederkapasiteten med 2 stillinger. En stilling er allerede i virksomhet. Effekt i millioner kroner 2026 2027 2028 2029 Reduksjon av antall døgn i botilbud -2-5-5-5 Utgifter til alternative boliger 11,51,51,5 Utgifter til 2 veilderårsverk 1222 Netto utgift 0-1,5-1,5-1,5 Det henvises til rapporten (vedlagt handlings- og økonomiplanen) for utfyllende tiltakstekst. Tiltaket er i tråd med rapporten til Agenda Kaupang, Effektiviseringsprosjekt 2025, tiltak 1 Sosial, på side 67. Tiltakene på Sosial er gjensidig avhengig av hverandre og må ses i sammenheng med de andre tiltakene. Dette tiltaket vil ikke klare å få til den endringen som er forespeilt uten at de andre tiltakene på Sosial også iverksettes. Det foreslås å redusere utbetalinger til sosialhjelpsmottakere med andre inntekter med 6 millioner kroner, forutsatt at bemanningen til veiledning økes med 2 årsverk. I 2024 ble om lag 58 millioner kroner i sosialhjelp utbetalt til innbyggere som hadde en trygd/pensjon som hovedinntekt. Tallene kan tyde på at en betydelig andel av sosialhjelpen utbetales til innbyggere som i utgangspunktet har tilstrekkelig midler til å dekke utgiftene sine selv. Tiltaket blir å gjennomgå kontorets retningslinjer for tildeling og utmåling av sosialhjelp for å få en mer likeverdig praksis når det gjelder å vurdere retten til sosialhjelp. Praksis må i større grad tydeliggjøre ansvaret som den enkelte har for å disponere egne midler, samtidig som kravet til forsvarlige tjenester ivaretas. For å få til økt kvalitet i vedtak og endre praksis er det essensielt å bruke mer ressurser på kvalitetskontroll og styring. Det vil være en fordel å styrke kontorets kapasitet når det gjelder tilbud om generell privatøkonomisk veiledning. Ved å redusere gjennomsnittlig utbetaling til innbyggere med trygd eller pensjon som viktigste inntektskilde med 10 prosent, vil det gi en samlet effekt på om lag 6 millioner kroner: Effekt i millioner kroner 2026 2027 2028 2029 Reduserte utgifter til nødhjelp, tilleggssytelser og dekning av gjeld -3-6-6-6 Utgifter til 2 veilderårsverk 2222 Netto utgift -1-4-4-4 Det henvises til rapporten (vedlagt handlings- og økonomiplanen) for utfyllende tiltakstekst. I tiltak H26 i handlings- og økonomiplan 2023-2026 vedtok kommunestyret fire årsverk til flyktningarbeid i forbindelse med krigen i Ukraina. Det ble lagt inn midler for to år, hvor kommunedirektøren foreslo å trekke ut midlene fra 2025. Tiltaket ble videreført i 0 Handlings- og økonomiplan 2025. Det er nødvendig å videreføre tiltaket ytterligere ett år (2026), da situasjonen og kostnadsbildet er uendret: Ettersom flyktningene bor i innleide boliger samt noen kommunale boliger, faller det et stort og langvarig oppfølgingsansvar på Boligtjenesten. De fire ekstra
Helse og velferd	Sosiale tjenester	Bolig, 4 årsverk Ukraina	2 700	0	0	0	

Økonomiplan for 2026-2029

Org nivå 2	Org nivå 3	Tiltak	Øk.pla n 2026	Øk.pla n 2027	Øk.pla n 2028	Øk.pla n 2029	Tiltaksbeskrivelse
Helse og velferd	Sosiale tjenester	Boligtjenesten, økte husleieinntekter	2 000	4 000	6 000	6 000	årsverkene – saksbehandlere, miljøvaktmester og administrasjonskonsulent – er alle tett involvert i oppfølgingen gjennom hele leieperioden. Dette inkluderer både praktisk og sosialt oppfølgingsarbeid, koordinering, vedlikehold, forvaltning og brukerstøtte. En nedbemanning vil svekke kommunens evne til å sikre gode og trygge boforhold for en sårbar gruppe innbyggere, og kan føre til økt risiko for utenforskap, tilbakefall, økte kommunale kostnader på sikt og en overbelastning på de resterende ansatte. Kommunedirektøren tilrår at de fire årsverkene videreføres i 2026 for å sikre faglig forsvarlig drift og oppfølging. Fra tidligere handlings- og økonomiplan er det vedtatt at inntjeningskravet for husleiebudsjettet øker med 2 millioner kroner hvert år, i takt med at nye gjennomgangsboliger blir anskaffet. Kommunedirektøren foreslår tiltaket fjernet, da dette dekkes i tiltaket "AK: Bolig, økt husleie i kommunale boliger". I tiltak H25 i handlings- og økonomiplan 2023-2026 vedtok kommunestyret to årsverk til flyktningarbeid i forbindelse med krigen i Ukraina. I handlings- og økonomiplan 2024 ble NAV styrket med ytterligere seks årsverk for 2024 og 2025. Kommunedirektøren tilrår å videreføre disse åtte årsverkene i 2026. Begrunnelsen for dette er at NAV i 2026 skal fortsette 0 å følge opp flere hundre flyktninger som har avsluttet introduksjonsprogrammet. Flyktningene skal videre følges opp i integreringsteamet på NAV for å komme i arbeid og utdanning. Tidligere er det bevilget totalt 6,4 millioner kroner til disse åtte årsverkene, men man ser nå at dette er noe knapt. Det søkes derfor om ytterligere 1,1 millioner kroner, totalt 7,5 millioner kroner. Tiltaket er i tråd med rapporten til Agenda Kaupang, Effektiviseringsprosjekt 2025, tiltak 15 PLO, på side 88. Kommunedirektøren foreslår å omgjøre 30 sykehjemsplasser på Austrått bo- og aktivitetssenter til et botilbud med 30 plasser for eldre med demens, med en årlig kostnadsbesparelse estimert til 5 millioner kroner. I forbindelse med forslaget til ny bruk av plassene på Austrått er det også opprettet et investeringstiltak for oppussing av rommene. For å møte utfordringene knyttet til en økende andel eldre og lavere dekningsgrad i institusjonsplasser, anbefaler Agenda Kaupang at Sandnes kommune endrer sin tjenesteportefølje. Et av tiltakene som foreslås, er å etablere et helhetlig bosenter for personer med demens ved Austrått bo- og aktivitetssenter. Dette innebærer at dagens institusjonsplasser gjøres om til et botilbud med 30 plasser for eldre med demens. Analysen til Agenda Kaupang viser at Sandnes har en relativt høy andel sykehjemsplasser sammenlignet med andre kommuner. Kommunen anbefales å utvikle et mer variert og differensiert boligtilbud for eldre. Sandnes kommune har i 2024 en dekningsgrad på 18,45 prosent for heldøgns plasser, som inkluderer både sykehjem og boliger med døgnbemanning. Dette er
Helse og velferd	Sosiale tjenester	NAV, 8 årsverk Ukraina	7 500	0	0	0	
Helse og velferd	Sykehjemstjenester	AK: Etablere Austrått bo- og aktivitetssenter som et bosenter for personer med demens	0	0	-5 000	-5 000	

Økonomiplan for 2026-2029

Org nivå 2	Org nivå 3	Tiltak	Øk.pla n 2026	Øk.pla n 2027	Øk.pla n 2028	Øk.pla n 2029	Tiltaksbeskrivelse
Helse og velferd	Sykehjemstjenester	AK: Innføre digitalt tilsyn på alle sykehjem med mulighet for døgn tjenester	4 300	-1 100	-4 000	-6 700	lavere enn gjennomsnittet i referansegruppen, som ligger på 21,26 prosent. Med en aldrende befolkning og endringer i demografien, forventes det at dekningsgraden i Sandnes vil falle ytterligere i årene som kommer. Dekningsgraden for sykehjemsplasser i Sandnes er 16,91 prosent, høyere enn referansegruppen som ligger på 15,06 prosent. Dekningsgraden for boliger med mulighet for døgnbemanning i Sandnes er kun 1,54 prosent, betydelig lavere enn gjennomsnittet i referansegruppen, som ligger på 6,2 prosent. Dette understreker et klart forbedringspotensial i kommunens tilbud av alternative boformer med døgnoppfølging, særlig for innbyggere som ikke har behov for sykehjemsplass, men som likevel trenger omfattende omsorgstjenester. Det henvises til rapporten (vedlagt handlings- og økonomiplanen) for utfyllende tiltakstekst. Tiltaket er i tråd med rapporten til Agenda Kaupang, Effektiviseringsprosjekt 2025, tiltak 16 PLO, på side 93. Kommunedirektøren foreslår å innføre digitalt tilsyn i Sandnes. For å innføre dette kreves det betydelige investeringer for å få dekning på alle bo- og aktivitetssentrene, i tillegg til innkjøp av kamera. Det er opprettet investeringstiltak for dette. I følge analysen til Agenda Kaupang har Sandnes kommune høye enhetspriser i sykehjem. I tillegg forventes det en krevende rekrutteringssituasjon framover, spesielt helsefaglig kompetanse på natt. Agenda Kaupang foreslår å innføre digitalt tilsyn. Dette vil øke kvaliteten på pasientoppfølgingen, og samtidig kunne redusere antall nattevakter. Det henvises til rapporten (vedlagt handlings- og økonomiplanen) for utfyllende tiltakstekst. Tiltaket er i tråd med rapporten til Agenda Kaupang, Effektiviseringsprosjekt 2025, tiltak 2 Eiendom, på side 51. Økonomianalysen til Agenda Kaupang viser at kostnadene til drift og vedlikehold av formålsbygg (FDV) i Sandnes er 50 kroner billigere per kvm enn gjennomsnittet i kommunegruppe 12. Drift og vedlikehold omfatter både renhold, vaktmester, driftsavtaler og renholdsartikler. En mer detaljert analyse i ASSS-regi fra 2025 (kommunegruppe 12 pluss Oslo) viser at renholdskostnadene per kvm i Sandnes er litt høyere enn gjennomsnittet blant de store kommunene. Agenda Kaupang anbefaler at renholdsavdelingen i eiendomsavdelingen (Bydrift) overtar ansvaret for renhold på sykehjem. I dag er det de ansatte i EFS (Enhet for sykehjem) som gjør renholdsarbeidet. Eiendomsavdelingen har mer standardiserte og effektive arbeidsmetoder. Kommunedirektøren foreslår at Bydrift overtar renholdet på kommunens helseinstitusjoner. Det henvises til rapporten (vedlagt handlings- og økonomiplanen) for utfyllende tiltakstekst. I handlings- og økonomiplan 2025-2028 er det vedtatt midler til et nytt bo- og aktivitetssenter på Lunde med totalt 50 plasser. Det ble vedtatt å innarbeide 100 000 kroner til ansettelse i slutten av 2028 for å forberede oppstart. Kommunedirektøren
Helse og velferd	Sykehjemstjenester	AK: Overføre renhold av bo- og aktivitetssentre til Bydrift	0	-2 000	-2 000	-2 000	AK: Overføre renhold av bo- og aktivitetssentre til Bydrift
Helse og velferd	Sykehjemstjenester	Nytt bo- og aktivitetssenter på Lunde	0	0	-100	0	Nytt bo- og aktivitetssenter på Lunde med totalt 50 plasser. Det ble vedtatt å innarbeide 100 000 kroner til ansettelse i slutten av 2028 for å forberede oppstart. Kommunedirektøren

Økonomiplan for 2026-2029

Org nivå 2	Org nivå 3	Tiltak	Øk.pla n 2026	Øk.pla n 2027	Øk.pla n 2028	Øk.pla n 2029	Tiltaksbeskrivelse
Helse og velferd	Sykehjemstjenester	Sørbo bo- og aktivitetssenter, driftsmidler nye sykehjemsplasser	0	0	0	20 000	foreslår i denne handlings- og økonomiplan å utsette prosjektet med ett år, og i investeringsbudsjettet er ferdigstillelse er satt til medio 2030. Det foreslås derfor å flytte 100 000 kroner fra 2028 til 2029 i driftsbudsjettet. I tillegg foreslår kommunedirektøren en fremdriftsplan med om lag halvårsdrift av 30 sykehjemsplasser i 2030, og videre opptrapping til full drift i 2031. 2026202720282029Plasser per 1.1.2025523523523523Lunde 2, 14 plasser 141414Sørbo, 65 plasser30456565Hana "skole", 70 plasser Lunde utvidelse, 50 plasser Sum per 31.12553582602602Dekningsgrad i prosent17,1 %17,0 %16,7 %16,1 % Kommunedirektøren foreslår i denne handlings- og økonomiplan å flytte 100 000 kroner ut av 2028. 2026202720282029Tidligere vedtatt midler (fra HØP 2025-2028) 100100Endring på tidligere vedtatt tiltak i denne HØP -1000SUM 0100 Byggestart av nytt bo- og aktivitetssenter med 65 nye sykehjemsplasser på Sørbo var i 2024, og ferdigstillelse etter testing er estimert til 2026. I handlings- og økonomiplan 2025-2028 ble det vedtatt å innarbeide budsjettmidler til to etasjer på totalt 30 plasser i slutten av 2026. Ytterligere en etasje med 15 plasser foreslås helt i slutten av 2027 og full drift med totalt 65 plasser fra slutten av 2028. 2026202720282029Plasser per 1.1.2025523523523523Lunde 2, 14 plasser 141414Sørbo, 65 plasser30456565Hana "skole", 70 plasser Lunde utvidelse, 50 plasser Sum per 31.12553582602602Dekningsgrad i prosent17,1 %17,0 %16,7 %16,1 % Kommunedirektøren foreslår i denne handlings- og økonomiplan å øke budsjettet med 20 millioner kroner i 2029 for helårsdrift av alle de 65 plassene. 2026202720282029Tidligere vedtatt midler (fra HØP 2025-2028)10 00030 00045 00045 000Endring på tidligere vedtatt tiltak i denne HØP 20 000SUM10 00030 00045 00065 000 Tiltaket er i tråd med rapporten til Agenda Kaupang, Effektiviseringsprosjekt 2025, tiltak 15: Barnehage, på side 124.Det foreslås å redusere med 1 vakant stilling innen våren 2026. Ytterligere reduksjon iverksette gradvis fra høsten 2026 med full iverksettelse 2027. Totalt 3 stillinger.Helhetlig støttesystem for utdanningsløpet er en pågående innsats i kommunen som er forankret i Plan for forebygging av omsorgssvikt og utvikling av atferdsvansker, samt Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis. Det vurderes at tilbudet kan organiseres på en mer effektiv måte samtidig som kvaliteten blir opprettholdt i forhold til forvaltning og administrasjon. Det er en pågående prosess for å vurdere fremtidig organisering av tjenestetilbudet i Styrket barnehagetilbud. Målsettingen er blant annet at de totale ressursene skal brukes best mulig, et inkluderende og tilrettelagt tilbud til alle barn samt at barns rettigheter ivaretas. Det vurderes også å starte en prosess for å vurdere fremtidig organisering av
Kultur og oppvekst	Kultur og oppvekst Barn og unge	AK - Organisering - Helhetlig støttesystem for utdanningsløpet	-1 000	-2 000	-2 000	-2 000	

Økonomiplan for 2026-2029

Org nivå 2	Org nivå 3	Tiltak	Øk.pla n 2026	Øk.pla n 2027	Øk.pla n 2028	Øk.pla n 2029	Tiltaksbeskrivelse
Kultur og oppvekst	Kultur og oppvekst Barn og unge	Barn og unge: Barnevern, økte utgifter til grunnstøtte og utgiftsdeknin g fosterhjem	11 000	11 000	11 000	11 000	Senter for flerspråklige barn og unge. I prosessen vil det bli vurdert muligheter for innsparing av stillingsressurser knyttet til forvaltning og administrasjon på inntil 3 årsverk som er stipulert til 2 millioner kroner. Det henvises til rapporten (vedlagt handlings- og økonomiplanen) for utfyllende tiltakstekst. Barnevern har økte kostnader knyttet til lønnsutgifter til fosterhjem. I 2024 var merforbruket på 6,6 millioner kroner, og hittil i 2025 har merforbruket allerede oversteget beløpet for 2024. Økningen skyldes, grunnet nasjonale føringer, betydelig økning i grunnstøtten til fosterforeldre. Disse føringene kom fra Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir). Føringene sier at alle fosterforeldre skal ha grunnstøtten i tillegg til eventuelle forsterkninger og frikjøp, i motsetning til tidligere hvor man enten hadde frikjøp eller grunnstøtten, ikke begge deler. Barnevern har fått tilleggsbevilget 10 millioner kroner i andre perioderapport i 2025 for å dekke forventet merforbruk dette året. Merforbruket for 2026 er estimert til 11 millioner kroner, og kommunedirektøren foreslår å innarbeide dette beløpet i budsjettet til virksomheten. Ved innføring av barnevernsreformen ble kommunene sin egenandelen til institusjon økt kraftig fra Staten. Kostnadene ble mer enn doblet. Tanken var at økte kostnader skulle motivere til forebyggende arbeid, og at andel plasserte skulle gå ned som resultat av dette. Men både i Sandnes og nasjonalt har trenden vært motsatt de siste årene, med økning i behov for barnevernsinstitusjon. Blant annet har økning i ungdomskriminalitet bidratt til økte plasseringer i barnevernsinstitusjon. Selv om det jobbes aktivt med forebyggende arbeid ser en at det også i kommende år vil være behov for kjøp av institusjon. Mangel på fosterhjem, og særlig spesialiserte fosterhjem, bidrar også til flere plasseringer. I handlings- og økonomiplan for 2024-2027 ble det vedtatt at Barnevern skulle få en budsjettstyrking i to år til kjøp av plasseringer i institusjon, og det ble innarbeidet 10 millioner kroner i hver av 2024 og 2025. Disse midlene er ikke videreført til 2026, samtidig som at det er forventet at utgiftene til institusjon fortsatt vil være høye. Kommunedirektøren foreslår i denne handlings- og økonomiplan å styrke budsjettet med 6 millioner kroner fra 2026. Senter for flerspråklige barn og unge har hatt ekstra ressurser for å registrere nyankomne/ha dialog med særskole og innføringstilbud. Nå når kommunen ikke skal ta i mot så mange flyktninger, vil det gradvis bli mindre behov for ressursene. Kommunen mottar integreringstilskudd fra IMDi for hver bosatt flyktning i fem år. Tilskuddet benyttes til å finansiere bemanningen. Det foreslås å trappe ned budsjetttrammen til FBU som følge av at kommunen nå tar imot færre flyktninger fra Ukraina. Rammen til FBU ble styrket med kr 2,4 millioner i 2020. Det
Kultur og oppvekst	Kultur og oppvekst Barn og unge	Barn og unge: Barnevern, utgifter til institusjon	6 000	6 000	6 000	6 000	
Kultur og oppvekst	Kultur og oppvekst Barn og unge	Barn og unge: Bemannin g FBU - Ukraina	1 800	800	0	0	

Økonomiplan for 2026-2029

Org nivå 2	Org nivå 3	Tiltak	Øk.pla n 2026	Øk.pla n 2027	Øk.pla n 2028	Øk.pla n 2029	Tiltaksbeskrivelse
Kultur og oppvekst	Kultur og oppvekst Barn og unge	Barn og unge: HST- 2 årsverk flyktningssarbeid - Ukraina	1 600	0	0	0	foreslås nå å redusere tilskuddet med 600 000 kr i 2026 og 1,6 millioner i 2027. I tiltak OV28 i handlings- og økonomiplan 2023-2026 vedtok kommunestyret fire årsverk til flyktningarbeid i forbindelse med krigen i Ukraina. Kommunedirektøren foreslo å trekke ut midlene fra 2026. Det er nødvendig å videreføre tiltaket knyttet til flyktninger fra Ukraina og andre land i 2026, da kommunen fortsatt vil ta i mot flyktninger, men lavere antall enn tidligere. Kommunedirektøren foreslår å innarbeide 1,6 millioner kroner for å opprettholde smittevernskontoen. Da helsestasjonen fikk ekstra midler på grunn av kostnader knyttet til ukrainske flyktninger, ble noe av pengene brukt til å etablere et smittevernkontor. I mars 2023 ble det bestemt at smittevernkontoret skulle opprettes i kommunen. Kontoret er lagt under helsestasjonstjenesten, siden de har nødvendig kompetanse. Flyktning/smittevernkontoret er bemannet med 3 årsverk, hvorav 2 av årsverkene er finansiert med midler til ukrainske flyktninger. De ansatte har en todelt funksjon, der arbeidsoppgavene omfatter:- Helsesamtaler og helsekartlegging av nyankomne flyktninger- Oppfølging etter helsesamtale- Smittevernsoppgaver- Vaksinasjon, inkludert reisevaksinerFør etableringen av smittevernkontoret hadde tjenesten ett årsverk som var knyttet til flyktningshelse (helsesamtaler), og ett årsverk knyttet til smittevern og vaksinasjon. Da kontoret ble opprettet, ble førstnevnte stilling flyttet dit, mens den andre stillingen ble værende i tjenesten og fikk utvidete oppgaver, blant annet i skolehelsetjenesten rettet mot barn i innføringsklasser i barne-, ungdoms- og videregående skole. Arbeidet som nå utføres ved smittevernkontoret er sammensatt, men tett integrert. Det er en styrke at samme personer arbeider med både flyktninghelse og vaksinasjon. Dette gir kontinuitet, kompetanseoverføring og bedre kvalitet i tjenestetilbudet. Tiltaket knyttet til Ukraina-tiltaket blir tatt ut av rammen i 2026, og det er ikke satt av egne midler til smittevernkontoret etter dette. For å kunne opprettholde dagens tjenester og samtidig være i stand til å møte nye smittevernsoppgaver og økt arbeidsmengde, er det nødvendig å sikre tilstrekkelig kapasitet og stabilitet i tjenesten. Uten midler til dette arbeidet, må kontoret avvikles. Da vil ikke kommunen kunne gjøre det loven krever innen smittevern. Smittevernsoverlegen vurderer at det er behov for finansiering av 2 stillinger for å klare de lovpålagte oppgavene, ettersom ukraina-tiltaket blir tatt ut av rammen.
Kultur og oppvekst	Kultur og oppvekst Barn og unge	Barn og unge: HST- Smittevernsk ontor	1 600	1 600	1 600	1 600	Barnevern har økte lisenskostnader til det nye fagprogrammet Visma flyt og Visma flyt barnevernsvakt på totalt 1 million kroner. Kommunedirektøren foreslår å innarbeide disse midlene i budsjettet til virksomheten.

Økonomiplan for 2026-2029

Org nivå 2	Org nivå 3	Tiltak	Øk.pla n 2026	Øk.pla n 2027	Øk.pla n 2028	Øk.pla n 2029	Tiltaksbeskrivelse
Kultur og oppvekst	Kultur og oppvekst Barn og unge	Barn og unge: Ressursenter, 2 årsverk Hele familien	1 750	1 750	1 750	1 750	I slutten av 2024 fikk Sandnes kommune tilskuddsmidler på 1 750 000 kroner, disse midlene finansierer to årsverk i tiltaket Hele familien i 2025. Kommunen søkte på nye tilskuddsmidler i 2025 på tilskuddsordningen, Skjønnsmidler til utvikling og innovasjon. Statsforvalteren ga avslag på søknaden. Ressursenteret ber derfor om midler til to årsverk i handlings- og økonomiplan, og kommunedirektøren foreslår å innarbeide tiltaket.
Kultur og oppvekst	Kultur og oppvekst Barnehage	AK - Øke effektiviteten i forhold til antall ansatte per barn i barnehagene - mål 5,9	-2 300	-5 000	-5 000	-5 000	Tiltaket er i tråd med rapporten til Agenda Kaupang, Effektiviseringsprosjekt 2025, tiltak 6: Øke effektiviteten i forhold til antall ansatte per barn i barnehage - mål 5,9 per ansatt, på side 114. Det foreslås at de kommunale barnehagene i Sandnes organiserer drift slik at bemanningen ligger på 5,9 barn per ansatt. Lovkravet er 6,0 barn per ansatte i barnehagen. De kommunale barnehagene i Sandnes hadde i 2024 i snitt 5,8 barn per ansatt i barnehagene. Tiltaket innebærer å øke effektiviteten i barnehagene ved å justere bemanningen til et gjennomsnitt på 5,9 barn per ansatt, noe som er fullt ut i tråd med barnehagelovens bemanningsnorm på 6,0, og gir en effektiviseringsgevinst uten å bryte lovkravet. Det henvises til rapporten (vedlagt handlings- og økonomiplanen) for utfyllende tiltakstekst.
Kultur og oppvekst	Kultur og oppvekst Barnehage	Barnehage - Finansiering av fleksibel vikarløsning for barnehagene	1 706	1 706	1 706	1 706	I 2024 fikk de kommunale barnehagene tildelt egne midler til å organisere fleksible løsninger for håndtering av fravær. Virksomhetene har valgt å etablere en ordning med ambulerende vikar, som kan benyttes på tvers av avdelinger innen samme barnehage. Erfaringene viser at dette er en effektiv og økonomisk forsvarlig måte å dekke korttidsfravær på, samtidig som stabiliteten i barnegruppene ivaretas. Når vikaren allerede kjenner til barn, ansatte og rutiner, reduseres både behovet for opplæring og belastningen på personalet – og kvaliteten på tilbudet sikres. For 2025 og videre fremover søkes det om videre finansiering av denne løsningen, basert på samme økonomiske ramme som tidligere. Dersom midlene ikke videreføres, vil barnehagene i mindre grad kunne opprettholde faste ambulerende vikarer. Dette kan føre til økt avhengighet av eksterne vikarbyråer eller mer tilfeldige løsninger, som gir høyere kostnader, mer administrasjon og mindre forutsigbarhet for både barn og ansatte. Alternativt kan fravær måtte dekkes internt, noe som belaster det faste personalet ytterligere og kan gå ut over kvaliteten i det pedagogiske arbeidet.
Kultur og oppvekst	Kultur og oppvekst Barnehage	Barnehage - Reduksjon av makspris i barnehage	18 263	18 263	18 263	18 263	Regjeringen har vedtatt å redusere maksprisen i barnehage med 800 kroner per måned fra 1. august 2025. For kommunen gjelder dette kun de kommunale barnehagene, og anslaget er at om lag 2 210 barn vil omfattes. Reduksjonen i foreldrebetalingen tilsvarer om lag 19,483 millioner kroner i reduserte inntekter i helårseffekt. Beløpet er beregnet ved å multiplisere antall barn med reduksjonen i månedspris på 800 kroner over 11 betalingsmåneder. Samtidig vil reduserte foreldrebetalingen føre til lavere refusjoner til private

Økonomiplan for 2026-2029

Org nivå 2	Org nivå 3	Tiltak	Øk.pla n 2026	Øk.pla n 2027	Øk.pla n 2028	Øk.pla n 2029	Tiltaksbeskrivelse
Kultur og oppvekst	Kultur og oppvekst felles	AK - Barnehage: Små private åpne barnehager - ordninger for tilskudd	-800	-2 000	-2 000	-2 000	barnehager knyttet til søskenmoderasjon og redusert foreldrebetalning. Denne effekten er beregnet til 1,220 millioner kroner i lavere refusjoner. Samlet sett utgjør tiltaket derfor en netto budsjettendring på 18,263 millioner kroner per år i planperioden (19,483 millioner kroner minus 1,220 millioner kroner). Kommunedirektøren foreslår på denne bakgrunn å justere rammen med 18,263 millioner kroner årlig fra 2026. Tiltaket er i tråd med rapporten til Agenda Kaupang, Effektiviseringsprosjekt 2025, tiltak 8: Barnehage, på side 116. Det foreslås reduksjon i tilskuddsutbetalinger til åpne barnehager ved at tilskudd gis etter aktivitet (innrapportering av faktisk barnetall). Når kommunen ikke selv har åpne barnehager, skal tilskuddssatsene til de åpne barnehagene være ut fra nasjonale satser, som blir justert hvert år. De 3 private åpne barnehagene i Sandnes kommune har fått tilskudd ut fra godkjent antall barn og ikke aktivitet (faktisk oppmøte). Ut fra åpningstider, feriestengt og rapportert inngangsbetaling gir grunnlag for at faktisk oppmøte er vesentlig lavere enn det antall barn den private åpne barnehagen er godkjent for. Anbefales til barnehageåret 2026-2027 og innføres fra 1. august 2026 som vil gi en 5/12 virkning for dette året. Det henvises til rapporten (vedlagt handlings- og økonomiplanen) for utfyllende tiltakstekst. Tiltaket er i tråd med rapporten til Agenda Kaupang, Effektiviseringsprosjekt 2025, tiltak 7 Barnehage og skole, på side 115. Det foreslås at Sandnes kommune anskaffer et nytt oppvekstadministrativt system som gir mer effektiv administrasjon på tvers av hele oppvekstsektoren. Systemet kan enten kjøpes som én samlet løsning eller som to separate systemer, dersom dette gir større innsparing uten å redusere kvaliteten. En felles løsning med flere funksjoner er beregnet å gi en lavere årlig systemkostnad på om lag 0,8 millioner kroner. I tillegg forventes det redusert ressursbruk til systemadministrasjon og barnehageopptak, tilsvarende en besparelse på 0,5 årsverk. Det henvises til rapporten (vedlagt handlings- og økonomiplanen) for utfyllende tiltakstekst. Kommunen har etter barnehageloven plikt til å dekke utgifter for barn bosatt i Sandnes som benytter barnehageplass i andre kommuner. Samtidig mottar kommunen inntekter fra nabokommuner for barn som er bosatt der, men som har plass i barnehage i Sandnes. Det er beregnet at for å kunne dekke utgiften for 2025 er det behov for et budsjett på 9,5 millioner kroner og det er rom for å øke inntektskravet knyttet til barn bosatt i nabokommuner med 2,2 millioner kroner. Kommunedirektøren foreslår å tilleggsbevilge 7,3 millioner kroner fra og med 2026. Kommunedirektøren foreslår at det settes av 500 000 kroner for å se på skole- og barnehagestrukturen. Det er behov for å se på endring i demografi og kapasitet og om området driftes på en mest mulig økonomisk og rasjonell måte i et lenger perspektiv. Dette for at
Kultur og oppvekst	Kultur og oppvekst felles	AK - Nytt adminstrasjo nssystem for barnehage og skole	0	-500	-500	-500	
Kultur og oppvekst	Kultur og oppvekst felles	Barnehage - Interkommunale oppgjør for barnehagepl asser	7 300	7 300	7 300	7 300	
Kultur og oppvekst	Kultur og oppvekst felles	Barnehage- og skolestruktur	500	0	0	0	

Økonomiplan for 2026-2029

Org nivå 2	Org nivå 3	Tiltak	Øk.pla n 2026	Øk.pla n 2027	Øk.pla n 2028	Øk.pla n 2029	Tiltaksbeskrivelse
Kultur og oppvekst	Kultur og oppvekst felles	Barnehage: Befolkningse ndring - nedgang i barnetall i barnehage	13 840	14 758	6 458	10 461	nødvendig omstilling kan planlegges på en kontrollert og god måte. Befolkningsprognoser viser en nedgang i antall barn i alderen 1–5 år i Sandnes i årene fremover. Dette innebærer at behovet for barnehageplasser reduseres, og kommunens budsjett korrigeres derfor i tråd med den faktiske befolkningsutviklingen. Tiltaket er en demografikorrigerende, der ressursbruken justeres etter antall barn som faktisk har behov for plass. Tiltaket fremstår som utgiftsøkning. Det skyldes at det ble beregnet for høy nedgang i barnetall jf tiltak fra HØP 2024-2027 og 2025-2028 som justeres. Tiltaket gjelder for både kommunale og private barnehager. For 2026 er korreksjonen på 0,8 millioner kroner. Dette er lavere enn i de påfølgende årene fordi deler av effekten allerede ble beregnet og lagt inn i forrige handlings- og økonomiplan. Fra 2027 øker korreksjonen til 5,5 millioner kroner, før den når et nivå på om lag 25 millioner kroner i 2028. Antall barn i barnehage synker gradvis fra om lag 4 672 i 2026 til rundt 4 579 i 2028. Dette gir en budsjetttilpasning fra pluss 0,84 millioner kroner i 2026 til minus 25 millioner kroner i 2028. Fra 2029 og fremover stabiliserer nedgangen seg, med en årlig korreksjon på om lag 21 millioner kroner. Kolonnen «Ramme HØP» viser hvordan deler av denne effekten allerede var innarbeidet i tidligere handlings- og økonomiplaner, og derfor blir de nye justeringene lavere i enkelte år. Tiltaket er en teknisk og faglig tilpasning som sikrer at kommunens barnehagebudsjett følger utviklingen i barnetall, og at midler ikke settes av til plasser som ikke benyttes. For 2026 blir det å reversere rammen 13 000 + økningen 840 = 13 840. År Barn 1–2 år Dekningsgrad 1–2 år (%) Barn 3–5 år Dekningsgrad 3–5 år (%) Budsjettkorrigering (1000 kr) Ramme HØP (1000 kr) 2026 173187,1294195,6840- 130002027 173787,1288995,6-5542- 203002028 170487,1282595,6-25042- 315002029 171787,1282695,6-21039- 315002030 172987,1283695,6-21039- 315002031 174287,1281495,6-21039- 315002032 175787,1283495,6-21039- 315002033 177587,1285495,6-21039- 315002034 179487,1287595,6-21039- 315002035 181487,1290095,6-21039-31500 Tilskuddssatsene for 2026 er beregnet til 307 021 kroner per småbarnsplass og 162 296 kroner per storbarnsplass. Med et anslag på 884 heltidsplasser for små barn og 1488 heltidsplasser for store barn i private barnehager, utgjør samlet tilskudd inklusive kapitaltilskudd om lag 544 millioner kroner. Budsjetttrammen for tiltaket er 506,3 millioner kroner. Kommunedirektøren foreslår på denne bakgrunn å øke budsjettet med 38 millioner kroner. Satsene for 2026 er beregnet på bakgrunn av regnskap for kommunale barnehager i 2024, justert med sjablon tillegg for pensjonsutgifter samt redusert foreldrebetaling til 1 200 kroner fra 1. august 2025. Tilskuddet er prisjustert med kommunal deflator på
Kultur og oppvekst	Kultur og oppvekst felles	Barnehage: Finansiering av private barnehager	36 710	36 710	36 710	36 710	

Økonomiplan for 2026-2029

Org nivå 2	Org nivå 3	Tiltak	Øk.pla n 2026	Øk.pla n 2027	Øk.pla n 2028	Øk.pla n 2029	Tiltaksbeskrivelse
Kultur og oppvekst	Kultur og oppvekst felles	Barnehage: Forslag om fjerning av innsparingskravet B13 – Oppvekst barn og unge	8 476	8 476	8 476	8 476	4,0 prosent for 2025 og 3,5 prosent for 2026.Reduksjonen i foreldrebetaling fra 2 000 kroner til 1 200 kroner fra 1. august 2025 medfører samtidig lavere refusjoner til private barnehager knyttet til søskenmoderasjon og redusert foreldrebetaling. Denne reduserte refusjonen er beregnet til 1 290 000 kroner, og er derfor trukket fra i budsjettberegningen. Tiltaket innebærer dermed en netto økning på 36,71 millioner kroner (38 millioner kroner minus 1,29 millioner kroner). Det vises til innsparingskrav på oppvekstområdet på kr 8,5 millioner kroner. Fra og med Handlings- og økonomiplanen 2020 har dette vært knyttet til en generell innsparingsforventning, uten konkrete tiltak. Det har over tid vært forsøkt å imøtekomme kravet, og deler av beløpet er dekket inn gjennom midlertidige løsninger og budsjetttilpasninger.Oppvekstområdet er presset etter flere år med effektivisering og store endringer, blant annet knyttet til innføring av pedagognorm og skjerpet krav til bemanning i barnehagene. Innsparingskravet har i tillegg vært forutsatt å få virkning også for tilskudd til private barnehager. Dette har imidlertid vist seg vanskelig å realisere i praksis, både juridisk og politisk, samtidig som behovet for stabile og forutsigbare rammer for både kommunale og private barnehager er økende. Tilskuddene til private barnehager utgjør en stor andel av sektorens økonomiske rammer, og reduserte tilskudd får direkte konsekvens for private aktørers evne til å levere et kvalitativt godt tilbud i tråd med lovverket og rammeplanen.I Stortingets budsjettsaldering av statbudsjettet for 2025 ble rammetilskuddet (frie inntekter) til kommunene økt. Det ble blant annet bevilget midler til kommunene til økt bemanning i barnehagene fra 1. januar 2025. Bevilgningen ble fordelt etter innbyggertall, og rammetilskuddet til Sandnes kommune ble økt med 8,3 millioner kroner til barnehage.Kommunedirektøren anbefaler at det generelle innsparingskravet på kr 8,5 millioner kroner slettes fra budsjettet fra og med HØP 2026. I HØP 2024-2027 ble det lagt inn kr 4,8 mill i 2027 for å dekke kapitaltilskudd til privat barnehage på Ganddal. Det er grunn til å tro at barnehagen ikke vil stå ferdig før tidligst i 2028. Det foreslås derfor å ta ut bevilgningen i 2027. I budsjettrammen for barnehage felles vil det med dette ligge inn 4,8 millioner i kapitaltilskudd fra og med 2028. Innsparingstiltak foreslås reversert og erstattet av konkrete innsparingstiltak fra innsparings og effektiviseringsprosjektet. De konkrete innsparingstiltakene er merket med AK (Agenda kaupang) Innsparingstiltak foreslås reversert og erstattet av konkrete innsparingstiltak fra innsparings og effektiviseringsprosjektet. De konkrete innsparingstiltakene er merket med AK (Agenda kaupang)
Kultur og oppvekst	Kultur og oppvekst felles	Barnehage: Kapitaltilskudd privat/ideell barnehage Ganddal	0	-4 800	0	0	
Kultur og oppvekst	Kultur og oppvekst felles	Innsparing fravær - 1 - Oppvekst	1 288	1 717	1 717	1 717	
Kultur og oppvekst	Kultur og oppvekst felles	Saldering - Innsparing	2 000	32 973	32 973	32 973	

Økonomiplan for 2026-2029

Org nivå 2	Org nivå 3	Tiltak	Øk.pla n 2026	Øk.pla n 2027	Øk.pla n 2028	Øk.pla n 2029	Tiltaksbeskrivelse
Kultur og oppvekst	Kultur og oppvekst Kultur	AK - Evaluering og endring av Sandneskortet	-7 000	-7 000	-7 000	-7 000	Tiltaket er i tråd med rapporten til Agenda Kaupang, Effektiviseringsprosjekt 2025, tiltak 1 Kultur og oppvekst, på side 107. Sandneskortet ble innført som en universell ordning for alle elever i 1.–10. klasse, men hypotesen er at ressurssterke familier i stor grad benytter seg av tilbudet, mens barn i familier med reelt behov ikke nødvendigvis får tilstrekkelig støtte. Dette svekker treffsikkerheten.Administrasjonen ferdigstiller en evaluering høsten 2025, som vil danne grunnlag for videre utforming av ordningen.Det foreslås å erstatte dagens modell med en behovsprøvd ordning, inspirert av Tønsberg. Støtten skal gå til barn i fare for utenforskap og dekke faktiske kostnader til fritidsaktiviteter. Tildeling skjer gjennom ansatte som kjenner familiene godt, og støtten utbetales direkte til organisasjonene. Ordningen skal være tillitsbasert og ikke kreve dokumentasjon fra foreldre. Løsningen kan driftes for om lag 5 millioner og gi en besparelse på 7 millioner (basert på erfaringstall fra Tønsberg kommune). Kommunedirektøren foreslår å evaluere og omgjøre ordningen, for å muliggjøre en målrettet og reel støtte til dem som trenger det mest.Det henvises til rapporten (vedlagt handlings- og økonomiplanen) for utfyllende tiltakstekst.
Kultur og oppvekst	Kultur og oppvekst Kultur	AK - Økt egenbetaling på kulturskolen	-500	-1 200	-1 200	-1 200	Tiltaket er i tråd med rapporten til Agenda Kaupang, Effektiviseringsprosjekt 2025, tiltak 13 Kultur og oppvekst, på side 122.Sandnes kulturskole har om lag 14 millioner kroner høyere driftskostnader enn gjennomsnittet i kommunegruppe 12. Dette skyldes særlig høy tjenestedekning og lav egenbetaling. Prisene på kulturskolen ble sist endret i 2021. Det foreslås å øke egenbetalingen for undervisningstilbudet fra høsten 2026. Satsene vil ligge på nivået i omkringliggende kommuner. For å sikre likeverdig tilgang, vil det samtidig innføres styrket friplassordning. Det legges opp til at husholdninger med en skattbar inntekt under 4G skal få innvilget friplass. Per mai 2025 er dette 520 640 kroner. Inntektsgrensen reguleres årlig i tråd med endringer i grunnbeløpet.Under vises prisforslag basert på dagens elevtall: Per semester 2025ØkningPer semesterTotalt per semesterTotalt per årIndividuell opplæring1 75030020502 100 0004 200 000Gruppeundervisning1 50045019501 900 0003 800 000Bandskole, Ensemble, SAUS600400100060 000120 000Kor500500100079 000158 000Orkester50020070086 000172 000Dagtidskort, demenskort5001000150069 000138 000Instrumentleie400/800400800160 000320 000FoTa1 0000100044 00088 000Kunsthag 60+2 900300320070 000140 000Materialutgifter, visuell kunst,Kunsthag 60+40015055076 000152 000 9 288 000Det henvises til rapporten (vedlagt handlings- og økonomiplanen) for utfyllende tiltakstekst.
Kultur og oppvekst	Kultur og oppvekst Kultur	Innsparing fravær - 3 - Kultur og næring	79	106	106	106	Innsparingstiltak foreslås reversert og erstattet av konkrete innsparingstiltak fra innsparings og effektiviseringsprosjektet. De konkrete innsparingstiltakene er merket med AK (Agenda kaupang)

Økonomiplan for 2026-2029

Org nivå 2	Org nivå 3	Tiltak	Øk.pla n 2026	Øk.pla n 2027	Øk.pla n 2028	Øk.pla n 2029	Tiltaksbeskrivelse
Kultur og oppvekst	Kultur og oppvekst Kultur	Justering avtalebaserte tilskudd	358	358	358	358	Sandnes kommune har avtaler om årlig tilskudd til blant annet stiftelsene Jærmuseet og Ryfylkemuseet. Tilskuddene ajourføres i samsvar med gjeldende avtalevilkår. Oversikt over alle kommunale tilskudd, og endringer fra 2025 til 2026, fremgår i eget vedlegg.
Kultur og oppvekst	Kultur og oppvekst Kultur	Kultur: Bibliotek - Økte driftskostnader	390	450	500	550	Selvbetjent bibliotekVed innføring av selvbetjent bibliotek i 2019 ble biblioteket tilført 100 000 kroner til vakthold. Beløpet er ikke justert siden. Kostnaden er økt til 210 000 kroner i 2025 på grunn av indeksjustering og nødvendige tilleggstjenester knyttet til innbygges og ansattes sikkerhet i forbindelse med selvbetjent bibliotek.Tiltaket er nødvendig for at biblioteket skal kunne opprettholde tilbudet om selvbetjent bibliotek, og tilbudet må avvikes dersom finansiering ikke sikres.BibliotektransportenBibliotektransporten var på anbud i 2023 og er nå over bibliotekets budsjett. Folkebibliotekene er en del av i et nasjonalt biblioteksystem (lov om folkebibliotek §1), og lån mellom ulike biblioteker i landet er en vesentlig del av dette biblioteksystemet. Bibliotektransporten muliggjør slike lån, og biblioteket kan derfor ikke velge å ikke ha bibliotektransport.Datasystemer og lisenserLisenskostnader til bibliotekets datasystemer er indeksjustert over mange år uten at budsjettet er justert tilsvarende. I tillegg har biblioteket måttet anskaffe nye systemer for å ivareta nye krav, som eksempelvis GDPR og universell utforming/tilgjengelighetserklæring.Hvis tiltak for bibliotektransport og datasystemer ikke iverksettes, vil tjenestetilbudet måtte reduseres ved at midler omdisponeres fra mediebudsjettet, noe som vil føre til mindre innkjøp av bøker, eller programbudsjettet som vil føre til redusert programtilbud til innbyggerne.
Kultur og oppvekst	Kultur og oppvekst Kultur	Kultur: Indeksregulering tilskudd	40	40	40	40	I henhold til vedtak i ksak 53/24 skal det frivillige kulturlivet og idretten likebehandles. Lik rutine for indeksregulering av tilskudd til frivillige lag og foreninger innarbeides i kommende årsbudsjett. Prisjusteringen på kulturområdet utgjør 40 000 kroner.
Kultur og oppvekst	Kultur og oppvekst Kultur	Saldering - Innsparing	1 212	3 053	3 053	3 053	Innsparingstiltak foreslås reversert og erstattet av konkrete innsparingstiltak fra innsparings og effektiviseringsprosjektet. De konkrete innsparingstiltakene er merket med AK (Agenda kaupang)
Kultur og oppvekst	Kultur og oppvekst Skole	AK - Målform på Sviland skule	-2 200	-2 900	-2 900	-3 600	Tiltaket er i tråd med rapporten til Agenda Kaupang, Effektiviseringsprosjekt 2025, tiltak 17 Skole, på side 125.Det foreslås at kommunestyret vedtar å starte et rådgivende valg angående hovedmål ved Sviland skule, med intensjon om at bokmål blir nytt hovedmål fordi det er denne målformen som i realiteten er størst på skolen.Voksnettheten ved skolen vil reduseres med omtrent 4,8 årsverk. Dette vil utgjøre en endring i organisering til normal ressursbruk i tråd med elevtallet. Det vil føre til en endring for ansatte og elever som har vært vant til forsterket grad av voksnetthet. Det vil oppstå en overtallighetsprosess, men alle ansatte er sikret

Økonomiplan for 2026-2029

Org nivå 2	Org nivå 3	Tiltak	Øk.pla n 2026	Øk.pla n 2027	Øk.pla n 2028	Øk.pla n 2029	Tiltaksbeskrivelse
Kultur og oppvekst	Kultur og oppvekst Skole	AK - Nytt adminstrasjo nssystem for barnehage og skole	100	-800	-800	-800	videre arbeid i kommunen. Dersom skolen endrer målform til bokmål vil elevene miste retten til opplæring i en særskilt målgruppe (for nynorsk). Opplæringsloven § 3-1 tredje ledd andre punktum sier at det må være ti eller flere elever på samme trinn for at elevene har rett på tilbudet på egen skole. På Sviland skule er det ingen trinn med mer enn ti elever som har nynorsk som målform.Overgang til ny målform:Elever som har hatt en målform de første fire årene på skolen har rett til å fortsette med samme målform ut skoletida på barneskolen. Elever som kommer flyttende inn i 1.-4. trinn, vil ikke ha samme krav på en annen målform. (https://www.udir.no/regelverk-og-tilsyn/skole-ogopplaring/opplaringssprak-og-talemal-i-skolen/)Det henvises til rapporten (vedlagt handlings- og økonomiplanen) for utfyllende tiltakstekst. Tiltaket er i tråd med rapporten til Agenda Kaupang, Effektiviseringsprosjekt 2025, tiltak 7 Barnehage og skole, på side 115.Det foreslås at Sandnes kommune anskaffer et nytt oppvekstadministrativt system som gir mer effektiv administrasjon på tvers av hele oppvekstsektoren. Systemet kan enten kjøpes som én samlet løsning eller som to separate systemer, dersom dette gir større innsparing uten å redusere kvaliteten. En felles løsning med flere funksjoner er beregnet å gi en lavere årlig systemkostnad på om lag 0,8 millioner kroner. I tillegg forventes det redusert ressursbruk til systemadministrasjon og barnehageopptak, tilsvarende en besparelse på 0,5 årsverk.Det henvises til rapporten (vedlagt handlings- og økonomiplanen) for utfyllende tiltakstekst. Tiltaket er i tråd med rapporten til Agenda Kaupang, Effektiviseringsprosjekt 2025, tiltak 12 Kultur og oppvekst, på side 122.Det foreslås at Sandnes folkebibliotek drifter skolebibliotekene med færre stillingsressurser, totalt 3 årsverk, samtidig som kvaliteten blir jevnere. Ved å slå sammen bok- og mediebudsjettene for folkebiblioteket og skolebibliotekene kan det jobbes mer helhetlig og strategisk med samlingen, og dermed blir tilbudet bedre totalt sett. Sandnes folkebibliotek har i 2024 gjennomført et prosjekt som blant annet har kartlagt hvordan skolebibliotekene driftes. Kartleggingen viser at skolebibliotekene drives ulikt og har varierende kvalitet. Stillingsressursene som brukes varierer fra 1,33 % til 60 % stilling. I følge GSI bruker skolene totalt 4,3 årsverk på drift av skolebibliotekene. 13 av skolene bruker 0 årsverk. Budsjettet for innkjøp av bøker varierer fra kr. 0 til kr 70 000 per år. Samlet budsjett er kr. 596 000. Det er en utfordring at kvaliteten på skolebibliotekene varierer såpass mye, siden alle elever i utgangspunktet skal få samme tilbud uavhengig av hvilken skole de går på.Konsekvenser for brukere og ansatte Skolene avviker ordningen med personell til skolebibliotek og redusere samlet med 4,3 årsverk og det overføres midler til tre årsverk og 0,6 millioner til bøker fra skolene samlet. Skolen kutter de siste 1,3 årsverkene samlet. Løsningen krever at det
Kultur og oppvekst	Kultur og oppvekst Skole	AK - Sandnes folkebibliotek overtar og drifter skolebibliotekene	0	-500	-1 300	-1 300	hvorfor skolebibliotekene drives ulikt og har varierende kvalitet. Stillingsressursene som brukes varierer fra 1,33 % til 60 % stilling. I følge GSI bruker skolene totalt 4,3 årsverk på drift av skolebibliotekene. 13 av skolene bruker 0 årsverk. Budsjettet for innkjøp av bøker varierer fra kr. 0 til kr 70 000 per år. Samlet budsjett er kr. 596 000. Det er en utfordring at kvaliteten på skolebibliotekene varierer såpass mye, siden alle elever i utgangspunktet skal få samme tilbud uavhengig av hvilken skole de går på.Konsekvenser for brukere og ansatte Skolene avviker ordningen med personell til skolebibliotek og redusere samlet med 4,3 årsverk og det overføres midler til tre årsverk og 0,6 millioner til bøker fra skolene samlet. Skolen kutter de siste 1,3 årsverkene samlet. Løsningen krever at det

Økonomiplan for 2026-2029

Org nivå 2	Org nivå 3	Tiltak	Øk.pla n 2026	Øk.pla n 2027	Øk.pla n 2028	Øk.pla n 2029	Tiltaksbeskrivelse
Kultur og oppvekst	Kultur og oppvekst Skole	AK - Sandnes læringssenter - inntektskrav	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000	omdisponeres tre årsverk til Sandnes folkebibliotek. Dette vil styrke kommunens fagmiljø på bibliotekfag og barne- og ungdomslitteraturfeltet, og gi positive ringvirkninger ift. å jobbe med leselyst/lesekompetanse også utenfor skolen (mot foreldre og barnehager, for eksempel). For de skolene som har satset på skolebibliotekene, vil løsningen kunne oppleves som et tilbakeskritt og tap av ressurser og eierskap. Elevene her vil kanskje få et mindre omfattende tilbud, mens andre skoler vil få et langt bedre tilbud enn i dag. Gevinsten er eventuelt at elevene i Sandnesskolen får et godt og tilnærmet likt skolebibliotektilbud, uavhengig av hvilken skole de går på. Effekten av tiltaket er beregnet til å være 1,3 millioner kroner og det er forventet et mer likeverdig og bedre tilbud. Det henvises til rapporten (vedlagt handlings- og økonomiplanen) for utfyllende tiltakstekst. Det foreslås å legge inn et inntektskrav i budsjettet til Sandnes læringssenter. Tiltaket vil ikke få konsekvenser for brukere eller medarbeidere. Det er kun en budsjetteknisk justering. Tiltaket er i tråd med rapporten til Agenda Kaupang, Effektiviseringsprosjekt 2025, tiltak 14 Voksenopplæring, på side 123. Sandnes læringssenter (SLS) får store refusjoner fra IMDi og får inntekter for tjenester de tilbyr andre kommuner, i tillegg til budsjett fra Sandnes kommune. I budsjettet er det lagt inn forventning om inntekter. Det er utfordrende for læringssenteret å beregne hvor mye de får inn i refusjoner da beløpene ofte kommer sent i budsjettåret. Over flere år har det vist seg at SLS har fått inn høyererefusjoner enn som det er budsjettet med. Fortsetter senteret med å få inn refusjoner og inntekter på samme nivå som de siste årene, kan en opprettholde aktiviteten på samme nivå selv om det tildelte budsjettet fra kommunen reduseres med 4 millioner. Sandnes læringssenter kan opprettholde driften med økt inntektskrav på 4 millioner kroner, noe som vil redusere kostnaden for kommunen til SLS. Det er da en forventning om at en får refusjoner fra IMDi og opprettholder/øker salg av tjenester til andre kommuner i tråd med forventningene. Det henvises til rapporten (vedlagt handlings- og økonomiplanen) for utfyllende tiltakstekst. Gratis 12 timer i skolefritidsordningen (SFO) er tenkt dekket av økt rammetilskuddet fra staten som kompensasjon for bortfall av inntekt. Budsjett for gratis kjernetid er for lavt, selv om det er blitt økt i takt med tildeling fra staten. Budsjett for å dekke bemanning vurderes tilstrekkelig. I Stortingets budsjettsaldering av statbudsjettet for 2025 ble rammetilskuddet (frie inntekter) til kommunene økt. Det ble bevilget midler til kommunene for å styrke bemanningen i SFO fra 1. august 2025. Bevilgningen ble fordelt etter innbyggertall, og rammetilskuddet til Sandnes kommune ble økt med 8,3 millioner kroner til SFO. Kommunedirektøren foreslår å tilleggsbevilge
Kultur og oppvekst	Kultur og oppvekst Skole	SFO - foreldrebetaling	8 335	8 335	8 335	8 335	

Økonomiplan for 2026-2029

Org nivå 2	Org nivå 3	Tiltak	Øk.pla n 2026	Øk.pla n 2027	Øk.pla n 2028	Øk.pla n 2029	Tiltaksbeskrivelse
Kultur og oppvekst	Kultur og oppvekst Skole	Skole: Effektiviserin g og driftsbepare lser - Riskaskolen	0	0	7 000	0	8,3 millioner kroner fra og med 2026 for å dekke gratis kjernetid. Det er budsjettet med ferdigstillelse av ny skole på Riska i 2028. Det forventes derfor at man kan se deler / hele innsparinger i omlegging av antall ansatte ved skolen i bydelen. Eksempelvis så går man nå fra å ha 3 rektorer til å ha 1 rektor, og dette gjelder for flere arbeidsområder samt økte stordriftsfordeler.I handlings og økonomiplan 2025-2028 ble det under politisk vedtak lagt inn en besparelse på -12 millioner kroner. Besparelsen er redusert med 7 millioner kroner i 2028 på grunn av at oppstart er planlagt skoleåret 2028/2029 (fra august av). 20252026202720282029Prognose elevtall10 80710 76010 66210 55810 428Elevressurs87 008,41 kroner Endring i elevtall-57157-99-103-130Korrigerings 2025 pga. avvik prognoser -7 381 000-7 381 000-7 381 000-7 381 000 Beregninger: Helårseffekt 2026 -57*87008-4 959 000-4 959 000-4 959 000-4 959 000Høstteffekt 2026157*87008*5/125 695 000 Helårseffekt 2027157*87008 13 669 00013 669 00013 669 000Høstteffekt 2027-99*87008*5/12 -3 574 000 Helårseffekt 2028-99*87008 -8 577 000-8 577 000Høstteffekt 2028-103*87008*5/12 -3 742 000 Helårseffekt 2029-103*87008 -8 982 000Høstteffekt 2029-130*87008*5/12 -4 720 000 Sum demografi -6 645 000-2 245 000-10 990 000-20 950 000Sum IOT -1 010 000-342 000-1 671 000-2 467 000Sum SFO -121 000-41 000-200 000-382 000 -7 776 000-2 628 000-12 861 000-23 799 000Ved den offisielle elevtellingen i Sandnesskolen er det registrert 10 603 elever per 1. september 2025. Dette er en nedgang på 57 elever sammenlignet med elevtellingen per 1. september 2024. Prognosen for elevtallsendringen bygger på forventet befolkningsendring, og et beløp per elev på 87 008 kroner, som justeres årlig med lønnsveksten. Elevressursen beregnes ut fra tildelingen til skolene delt på elevtall. I fjorårets HØP var det antatt 10 807 elever i 2025, som er en nedgang på 204 elever. -204* 87 008*5/12 kroner gir en reduksjon som tilsvarende -7,381 millioner kroner. Helårseffekten av nedgangen i antall elever for 2026 utgjør -4,959 millioner kroner og er beregnet av faktiske 57 færre elever i 2025. Prognosen for antall elever i 2026 er forventet å øke med 157 elever fra årets elevtall som gir en høstteffekten som øker budsjettet med 5,695 millioner kroner, men med nedgangen fra 2025 tatt i betraktning blir det totalt en reduksjon på -6,645 millioner kroner for hele 2026. Vi legger også til en justering av midler til spesialundervisning (ITO) i beregningen som justeres med elevtallene. Satsen for disse er 12 750 på barnetrinnet og 14 500 på ungdomstrinnet. Disse er vektlagt 73 % og 27 % for barne- og ungdomstrinn som gir en enkeltsats på 13 223 kroner per elev og beregnes på lik måte som over. Derfor reduserer budsjetttrammen ytterligere med -1 million kroner for 2026. Endringer i SFO er basert på tidligere vedtak om å tildele 12 % av
Kultur og oppvekst	Kultur og oppvekst Skole	Skole: Elevtallsendri ng i tråd med prognoser 2026-2029	-7 776	-2 628	-	12 861 23 799	

Økonomiplan for 2026-2029

Org nivå 2	Org nivå 3	Tiltak	Øk.pla n 2026	Øk.pla n 2027	Øk.pla n 2028	Øk.pla n 2029	Tiltaksbeskrivelse
Kultur og oppvekst	Kultur og oppvekst Skole	Skole: Økt bemanning i innføringsklasser -Ukraina	6 000	4 500	3 500	1 000	tildelingen til ITO på skole. Ved bruk av forventet elevtall justeres den totale rammen årlig og justeres deretter for årene fremover etter endringene fra fjorårets HØP. Kommunedirektøren foreslår budsjettmidler til elevtallsendringen i tråd med prognosen. I handlings- og økonomiplan 2025-2028 har det vært inne et tiltak på 6 millioner kroner for året 2025. Tiltaket skulle dekke bemanning ved 4 skoler/innføringsklasser, 4 lærere + 3 miljøpersonell + administrasjonskostnader relatert til krigen i Ukraina.Skolene trenger å opprettholde bemanningen skoleåret 2025/26, da det fremdeles er mange barn fra Ukraina som trenger særskilt norskopplæring. Fra skoleåret 2026/27 vil skolene ha lavere bemanning i innføringsklassene. Fortsetter Sandnes å ta i mot færre flyktninger, vil de ekstra ressursene bli faset ut.
Økonomi	Økonomi	Innsparing fravær - 6 - Økonomi	34	45	45	45	Innsparingstiltak foreslås reversert og erstattet av konkrete innsparingstiltak fra innsparings og effektiviseringsprosjektet. De konkrete innsparingstiltakene er merket med AK (Agenda kaupang)
Økonomi	Økonomi	Nytt ERP system	1 170	580	0	0	Kommunedirektøren foreslår at midler avsatt til nytt ERP system i HØP 2024-2027 omfordes ved at en tredjedel av midlene flyttes fra Organisasjon til Økonomi.Fra HØP 2024-2027: "Sandnes kommune har behov for å sette av ressurser til å gjennomgå kommunens ERP-systemer (Enterprise Resource Planning) med mål om forbedring, forenkling og tilrettelegging for optimal sammensetning av kommunens systemer. ERP er programvaresystemer som støtter automatisering og prosesser i økonomi, personaladministrasjon, produksjon, forsyningskjede, tjeneste, anskaffelse med mer. Det er oppnevnt en styringsgruppe for arbeidet. Det må i tillegg frigjøres ressurser internt til å jobbe med prosjektet, som er antatt å vare over flere år. Prosjektet vil gi svar på om det vil påløpe mer- eller mindretgifter til anskaffelse eller oppgradering av systemer. Kommunedirektøren foreslår å innarbeide 1,75 millioner kroner i budsjettet i 2024, 3,5 millioner kroner i 2025 og 2026, og 1,75 millioner kroner i 2027".
Økonomi	Økonomi	Økt inntekt - Fakturering av ytelser	-1 100	-1 100	-1 100	-1 100	Økonomistyring og analyse leverer fakturerbare tjenester til Sandnes Parkeringsdrift AS, Sandnes Havn KF og Rogaland kontrollsekretariat IKS mfl. Lønn leverer tjenester til Rogaland Brann og Redning IKS, mfl. Tjenesten leveres i utgangspunktet til selvkost, men har i praksis vært priset for lavt. Det er grunnlag for å fakturere en høyere andel i samsvar med faktisk leveranse.
Økonomi	Økonomi	Optimaliserin g av drift for økonomi, etter fullmakt	293	391	391	391	Innsparingstiltak foreslås reversert og erstattet av konkrete innsparingstiltak fra innsparings og effektiviseringsprosjektet. De konkrete innsparingstiltakene er merket med AK (Agenda kaupang)
Økonomi	Økonomi	Politiker og planmodul Framsikt	600	600	600	600	Sandnes kommune har kjøpt plan- og politikermodule i Framsikt. Hensikten med planmodulen er å kunne utarbeide en planoversikt hvor en kan legge inn ulike planer, planstrategier,

Økonomiplan for 2026-2029

Org nivå 2	Org nivå 3	Tiltak	Øk.pla n 2026	Øk.pla n 2027	Øk.pla n 2028	Øk.pla n 2029	Tiltaksbeskrivelse
Økonomi	Økonomi	Saldering - Innsparing	0	724	724	724	Økonomiplaner, samt publisere en planoversikt på web. Politikermodule er en tilleggsmodule til økonomiplanmodule, dem man kan gi politikere tilgang til å utarbeide alternativt budsjett. Dersom tiltaket ikke iverksettes kan konsekvensen bli at denne kontrakten med Framsikt må avsluttes. Økonomistyring og analyse har dekket kostnaden til begge modulene fra 2024, men fra 2026 foreslår kommunedirektøren å innarbeide 600 000 kroner i budsjettet. Innsparingstiltak foreslås reversert og erstattet av konkrete innsparingstiltak fra innsparings og effektiviseringsprosjektet. De konkrete innsparingstiltakene er merket med AK (Agenda kaupang) Kommunens leverandør av økonomisystem har varslet at de etter 31. desember 2025 kun tilbyr økonomisystemet som skytjeneste. Etter intensjonskunngjøring er det inngått midlertidig avtale (2+ 1 år) med nåværende leverandør om å levere økonomisystem som skyløsning. Arbeidet med konkurranse for en varig løsning er igangsatt. I den midlertidige avtalen er det høyere pris på flere av tjenestene fra Onprem løsning (lokalt lagret og håndtert) til skyløsning. Videre er det i leveransen tjenester vi tidligere ikke har hatt som for eksempel digital læring knyttet til Økonomi og HRM og kvalitativt bedre tjenester knyttet til produktutvikling på skytjenesten. Disse produktene er forutsetning for avtaleinngåelse fra leverandør (vi kan ikke velge bort produkter slik de er i onpremløsning). Oppgradering i systemet, sikkerhetskopiering, beredskap gjenoppretting mv. vil nå skje av leverandør og ikke kommunens IT avdeling. Avtalen inneholder faste månedlige priser og variable priser knyttet til antall innbyggere i Sandnes, samt elementer som prises per transaksjon. Det er beregnet at årlig økt pris ligger på 1,4 millioner kroner, herav transaksjonskostnader beregnet til 200 000 kroner. I HØP 2024-2027 ble økte kostnader anslått til 300 000 kroner med dette forbehold "Det er imidlertid stor usikkerhet rundt anslaget, og kommunedirektøren vil komme tilbake med et mer eksakt beløp når konkurransen er gjennomført". Det er gjennomført et arbeid for å videreutvikle overordnet internkontroll i kommunen. For å ivareta det videre arbeidet er det behov for å få en ny stilling som får ansvar for å koordinere og videreutvikle overordnet internkontroll. Retningslinjer og rutiner skal videreutvikles og etableres, det vil være økt fokus på risikovurdering og internkontrollsystemet skal henge sammen på de ulike organisatoriske nivåene i kommunen. Tiltaket er nødvendig for å sikre kommunens internkontroll til en hver tid tråd med gjeldende lov og avtaleverk. Tiltaket er i tråd med rapporten til Agenda Kaupang, Effektiviseringsprosjekt 2025, tiltak 12 Administrasjon, på side 63. Det er tidligere gitt en bevilgning på 4,5 millioner kroner per år for å arbeide
Økonomi	Økonomi	Skyløsninger	1 100	1 100	1 100	1 100	
Organisasjon	Organisasjon	1 årsverk fagleder overordnet internkontroll	1 200	1 200	1 200	1 200	
Organisasjon	Organisasjon	AK - Effektivisere heltidsprosjektet	-1 300	-1 800	-1 800	-1 800	

Økonomiplan for 2026-2029

Org nivå 2	Org nivå 3	Tiltak	Øk.pla n 2026	Øk.pla n 2027	Øk.pla n 2028	Øk.pla n 2029	Tiltaksbeskrivelse
Organisasjon	Organisasjon	Innsparing fravær - 5 - Organisasjon	96	129	129	129	med heltid utenom helse/velferd (som er et eget prosjekt). De siste årene viser at en ikke har brukt disse midlene fullt ut. Det foreslås at en reduserer prosjektbudsjettet for heltid. Gjenstående midler finansierer to stillinger og ulike tiltak knyttet til heltidsarbeid i kommunen. Det henvises til rapporten (vedlagt handlings- og økonomiplanen) for utfyllende tiltakstekst. Innsparingstiltak foreslås reversert og erstattet av konkrete innsparingstiltak fra innsparings og effektiviseringsprosjektet. De konkrete innsparingstiltakene er merket med AK (Agenda kaupang)
Organisasjon	Organisasjon	Justering avtalebaserte tilskudd	48	48	48	48	Sandnes kommune har avtaler om årlig tilskudd til blant annet Miljøfyrtårn kommune og Stiftelsen Miljøfyrtårn (Certnor). Tilskuddene ajourføres i samsvar med gjeldende avtalevilkår. Oversikt over alle kommunale tilskudd, og endringer fra 2025 til 2026, fremgår i eget vedlegg.
Organisasjon	Organisasjon	Nytt ERP system	-1 170	-580	0	0	Kommunedirektøren foreslår at midler avsatt til nytt ERP system i HØP 2024-2027 omfordeler ved at en tredjedel av midlene flyttes fra Organisasjon til Økonomi. Fra HØP 2024-2027: "Sandnes kommune har behov for å sette av ressurser til å gjennomgå kommunens ERP-systemer (Enterprise Resource Planning) med mål om forbedring, forenkling og tilrettelegging for optimal sammensetning av kommunens systemer. ERP er programvaresystemer som støtter automatisering og prosesser i økonomi, personaladministrasjon, produksjon, forsyningskjede, tjeneste, anskaffelse med mer. Det er oppnevnt en styringsgruppe for arbeidet. Det må i tillegg frigjøres ressurser internt til å jobbe med prosjektet, som er antatt å vare over flere år. Prosjektet vil gi svar på om det vil påløpe mer- eller mindretgifter til anskaffelse eller oppgradering av systemer. Kommunedirektøren foreslår å innarbeide 1,75 millioner kroner i budsjettet i 2024, 3,5 millioner kroner i 2025 og 2026, og 1,75 millioner kroner i 2027".
Organisasjon	Organisasjon	Omdisponering fra Politisk virksomhet til Dokumentse nteret	250	250	250	250	I handlings- og økonomiplan 2024-2027 ble det vedtatt 250 000 kroner til lisenskostnader knyttet til digitale møtedokumenter. Budsjettposten foreslås omdisponert fra Politisk virksomhet til Dokumentsenteret, hvor kostnaden belastes.
Organisasjon	Organisasjon	Optimalisering av drift for organisasjon, etter fullmakt	929	1 239	1 239	1 239	Innsparingstiltak foreslås reversert og erstattet av konkrete innsparingstiltak fra innsparings og effektiviseringsprosjektet. De konkrete innsparingstiltakene er merket med AK (Agenda kaupang)
Organisasjon	Organisasjon	Organisasjon - 1 årsverk beredskapsrådgiver	1 000	1 000	1 000	1 000	Kommunedirektøren foreslår å øke med ett årsverk knyttet til beredskapstilling. Det foreslås at finansiering dekkes gjennom bruk av områdets disposisjonsfond de første tre årene, og at budsjettet for området deretter økes fra om med det fjerde året. Siden 2020 har det vært stilt økt krav til overordnet beredskap knyttet til pandemi og samfunnssikkerhet, i tillegg til store og små beredskapshendelser i egen organisasjon. Det stilles

Økonomiplan for 2026-2029

Org nivå 2	Org nivå 3	Tiltak	Øk.pla n 2026	Øk.pla n 2027	Øk.pla n 2028	Øk.pla n 2029	Tiltaksbeskrivelse
							stadig større krav til utarbeidelse og revidering av retningslinjer og planer og økt fokus på øvelser. Økte ressurser til beredskap hos eksterne samarbeidsparter gir økt krav rettet mot kommunene. Med kun en ansatt på overordnet beredskap blir en veldig sårbar i kritiske situasjoner, spesielt når flere beredskapssituasjoner opptrer samtidig. Konsekvens av ikke vedtatt tiltak vil være at Sandnes kommune ikke klarer å møte økte krav knyttet til beredskap.
Organisasjon	Organisasjon	Saldering - Innsparing	0	2 297	2 297	2 297	Innsparingstiltak foreslås reversert og erstattet av konkrete innsparingstiltak fra innsparings og effektiviseringsprosjektet. De konkrete innsparingstiltakene er merket med AK (Agenda kaupang)
Sentrale staber, politisk virksomhet og fellesutgifter	Kommunedirektørens stab	Justering avtalebaserte tilskudd	136	136	136	136	Sandnes kommune, ved avdeling næring, har avtaler om årlig tilskudd til blant annet Stavangerregionens Europakontor, Region Stavanger BA, Lysefjorden utvikling AS, Skape og Næringsforeningen i Stavangerregionen. Tilskuddene ajourføres i samsvar med gjeldende avtalevilkår. Oversikt over alle kommunale tilskudd, og endringer fra 2025 til 2026, fremgår i eget vedlegg. Tiltaket er justert for feil i basisbudsjett.
Sentrale staber, politisk virksomhet og fellesutgifter	Kommunedirektørens stab	Kontrollutvalget	200	200	200	200	Sandnes kontrollutvalg foreslår i sak 36/25 en ramme på 6,2 millioner kroner for 2026. Dette utgjør en økning på 200 000 kroner. Økningen skyldes hovedsakelig kjøp av tjenester fra Rogaland Revisjon IKS. Budsjettforslaget fremmes i egen sak til kommunestyret parallelt med handlings- og økonomiplanen.
Sentrale staber, politisk virksomhet og fellesutgifter	Kommunedirektørens stab	Redusert aktivitet regionale prosjekter	-400	-400	-400	-400	Næringsavdelingen melder om redusert aktivitet blant annet knyttet til regionale prosjekter. Kommunedirektøren har derfor innarbeidet reduksjon av budsjettposten på 400 000 kroner.
Sentrale staber, politisk virksomhet og fellesutgifter	Kommunedirektørens stab	Saldering - Innsparing	0	6 358	6 358	6 358	Innsparingstiltak foreslås reversert og erstattet av konkrete innsparingstiltak fra innsparings og effektiviseringsprosjektet. De konkrete innsparingstiltakene er merket med AK (Agenda kaupang)
Sentrale staber, politisk virksomhet og fellesutgifter	Kommunedirektørens stab	Skifestivalen Blink	2 400	0	0	0	Ref Ksak 154/24: Samarbeidsavtalen mellom tidligere Sandnes Tomteselskap KF og Axelar AS videreføres for 2026 med grunnlag i gjeldende avtale. Sandnes Tomteselskap er avviklet og budsjettet på 2,4 millioner kroner legges til Næring, Kommunedirektørens stab. Prioritering av ett stort sommerarrangement årlig følger av Fsak 76/24.
Sentrale staber, politisk virksomhet og fellesutgifter	Kommunedirektørens stab	Transporttilbud reiseliv i Lysefjorden	350	350	350	0	Ref Ksak 165/24: Sandnes kommune bidrar med medfinansiering til oppstart av transporttilbud for reiseliv i Lysefjorden, kommersielt og supplerende tilbud, i perioden 2026-2028.

Økonomiplan for 2026-2029

Org nivå 2	Org nivå 3	Tiltak	Øk.pla n 2026	Øk.pla n 2027	Øk.pla n 2028	Øk.pla n 2029	Tiltaksbeskrivelse
Sentrale staber, politisk virksomhet og fellesutgifter	Kommunen	Endret finansiering kirkebygg	-8 565	-8 565	-8 565	-8 565	Kommunen finansierer i sitt årlige tilskudd til Sandnes kirkelige fellesråd finansutgiftene til 3 lån. Lånene som Fellesrådet betjener gjelder Bogafjell kirke, tiltak i Gand, Lura og Høyland kirker og et lån knyttet til rehabilitering av kirkebygg hvor staten via Husbanken yter rentekompensasjon. Gjennomgangen som er gjort sammen med kirkevergen viser at utgiftene kan reduseres årlig med vel 0,42 millioner kroner ved at kommunen overtar og selv finansierer lånene. Tiltaket er ikke en innsparing ovenfor kirkevergen. Som del av kommunens finansforvaltning oppnås lavere renteutgifter enn det Fellesrådet har på to av de eksisterende lånene. Det 3. lånet har fastrente tom juli 2028. Når det skal reforhandles legges det opp til samme løsning. Endringene i finansieringen foreslås fra og med 2026. Avdragsutgiftene for de to lånene utgjør om lag 5,6 millioner kroner årlig og finansieres innenfor rammen ved omdisponering fra tilskudd til finansutgifter. Initiativ er tatt for utforming av egen avtale om endringene mellom Fellesrådet og kommunen.
Sentrale staber, politisk virksomhet og fellesutgifter	Kommunen	Innsparing fravær - 7 - Sentrale staber, politisk virksomhet og fellesutgifter	29	38	38	38	Innsparingstiltak foreslås reversert og erstattet av konkrete innsparingstiltak fra innsparings og effektiviseringsprosjektet. De konkrete innsparingstiltakene er merket med AK (Agenda kaupang)
Sentrale staber, politisk virksomhet og fellesutgifter	Kommunen	Justering avtalebaserte tilskudd	612	612	612	612	Sandnes kommune har avtaler om årlig tilskudd til blant annet Filmkraft Rogaland AS, Opera Rogaland IKS og Frilager Nord-Jæren. Tilskuddene ajourføres i samsvar med gjeldende avtalevilkår. Oversikt over alle kommunale tilskudd, og endringer fra 2025 til 2026, fremgår i eget vedlegg. I tillegg har kostnadene til Interkommunalt ambulant rehabiliteringsteam (IKART) økt. Kostnadene er knyttet til Kommunens fellesutgifter.
Sentrale staber, politisk virksomhet og fellesutgifter	Kommunen	Justering Kommunens fellesutgifter	850	850	850	850	Kommunens fellesutgifter håndteres samlet på ett budsjettområde. Det omfatter blant annet utgifter til KS Digital for SvarUt-løsningen, avtalen KS har fremforhandlet med Kopinor, og fellesutgifter i rådhuset til leie av printere samt internrekvisita og forbruksvarer på rådhuset. Budsjettpostene er gjennomgått og justert for faktisk prisvekst. KS Digital er delvis dekket ved omdisponering av midler. Utgifter til Kopinor-avtalen er oppjustert i henhold til avtalevilkår. Samlet utgjør ryddingen 850 000 kroner i økning på kommune fellesområdet.
Sentrale staber, politisk virksomhet og fellesutgifter	Kommunen	Justering KS kontingent og OU-midler	1 800	1 800	1 800	1 800	Jamfør rundskriv fra Kommunesektorens organisasjon om kontingent 2026, og foreløpig anslag av opplærings- og utviklingskontingent, er beregnet økning 1,8 millioner kroner. Økningen innarbeides i budsjettposten som ligger på Kommunens fellesutgifter.
Sentrale staber, politisk	Kommunen	Kommunens fellesforsikringer	750	750	750	750	Kommunens fellesforsikringer er oppdatert med grunnlag i faktiske kostnader 2025. Estimert økning 2026 utgjør 750 000 kroner. Kostnadsdrivere er

Økonomiplan for 2026-2029

Org nivå 2	Org nivå 3	Tiltak	Øk.pla n 2026	Øk.pla n 2027	Øk.pla n 2028	Øk.pla n 2029	Tiltaksbeskrivelse
virksomhet og fellesutgifter	fellesutgifter						regulering av G-faktor, alderssammensetning av ansatte og volum vekst.
Sentrale staber, politisk virksomhet og fellesutgifter	Kommunen	Rogaland brann og redning IKS, lønns- og prisvekst	4 500	0	0	0	Tilskudd til selskapet utformes i samsvar med vedtatt branndokument og finansieringsstruktur, jamfør ksak 67/25. Lønns- og prisvekst har prioritet i justeringen av tilskudd. Det er beregnet til 14,6 millioner kroner i 2026. I tillegg er oppdraget å søke å løse lønns- og prisvekst fra 2024 og 2025 på 27,3 millioner kroner, som har blitt finansiert av fri egenkapital, over perioden 2026-2028. Vedtaket er at kommunene løser 2/3 av beløpet i gjennom tilskudd og 1/3 (9 millioner kroner) håndteres gjennom omstilling i selskapet. Selskapet har omstillingskrav i gjeldende økonomiplan på 5 millioner kroner, økende til 20 millioner kroner i 2028. Dette videreføres. En kompliserende sak som er kommet til i slutten av budsjettarbeidet er hvordan selvkostfond til feiing skal håndteres i samsvar med departementets presisering og revisors merknad i årsoppgjøret 2024. Eierkommunene legger til grunn at revisors anbefaling følges. Det betyr at fondet skal være i kommunene. Tjenestekjøpet fra selskapet budsjetteres i økonomiplanen og avregnes årlig mot faktisk kostnad. Håndtering av overgangsordningen og fordelinger av fondet skjer i årsoppgjøret 2025. Investeringsnivået i fireårsperioden er på netto 75 millioner kroner. Ny låneramme er dermed disponert. Det største tiltaket er ny brann- og redningsbåt, med en ramme på 40 millioner kroner. Anskaffelsen er besluttet og gjennomføres i samarbeid med Oslo brann- og redningsetat. Representantskapet behandler forslag til handlings- og økonomiplan 2026-2029 i slutten av oktober. I budsjettforslaget er det lagt til grunn et samlet tilskudd fra eierkommunene på 339 millioner kroner, en vekst på 22 millioner kroner fra 2025. Økningen består av pris- og lønnsvekst, samt 10 millioner kroner i innfasing av akkumulert lønns- og prisvekst fra 2024 og 2025. Selskapet budsjetterer med bruk av egne fond. Det samlede budsjettforslaget er ikke endelig saldert. Arbeid pågår for å bringe budsjettet i tråd med kommunenes vedtatte ramme for bruk av fri egenkapital på inntil 15 millioner kroner per år. Basert på styrets budsjettforslag, prinsipper vedtatt for langsiktig finansieringsstruktur og branndokument, legger eierkommunene til grunn et samlet tilskudd for 2029 på 339 millioner kroner, inkludert selvkostområdet. For Sandnes kommune er økningen i 2026 beregnet til om lag 4,5 millioner kroner.
Sentrale staber, politisk virksomhet og fellesutgifter	Kommunen	Støtte til kaileie over Høgsfjorden	0	0	0	-4 000	I handlings- og økonomiplan 2025-2028 ble det politisk vedtatt at kaileie på 4 millioner kroner per år tom. 2028, skal finansieres ved bruk av ubrukte fondsmidler fra kommunesammenslåingen. Saldo på fondet er 12,5 millioner kroner. For 2028 er det lagt inn 3,5 millioner kroner for å dekke forpliktelsen. Avtalen utgår fra og med 2029.

Økonomiplan for 2026-2029

Org nivå 2	Org nivå 3	Tiltak	Øk.pla n 2026	Øk.pla n 2027	Øk.pla n 2028	Øk.pla n 2029	Tiltaksbeskrivelse
Sentrale staber, politisk virksomhe t og fellesutgift er	Kommunen s fellesutgifte r	Tilskudd Folkehallene IKS	800	0	0	0	Folkahall IKSene består av to eiendomsselskapet og ett driftsselskap. Folkehallene IKS (driftsselskapet) betaler leie til de to eiendomsselskapene og drifter de fire regionale anleggene, i tillegg til Forus Sportssenter AS. I leien inngår rentekostnader knyttet til de langsiktige lånene som løper fra oppføring av anleggene. Å budsjettere nivået på renteutgiftene er krevende. Resultatet de siste årene har bidratt til at selskapet har lav egenkapital. Styrets forslag til budsjett for Folkehallene legger til grunn et samlet tilskudd, korrigert for omstillingstiltak og oppdatert prenteprognoose, på 61 millioner kroner i 2026, 59,2 millioner kroner i 2027, 58,5 millioner kroner i 2028 og 62,4 millioner kroner i 2029. i tilskuddsnivået inngår er årlig overskudd på om lag 1,7 millioner kroner, som skal muliggjøre en styrking av egenkapitalen for å bygge et vedlikeholdsfond for håndtering av fremtidig vedlikeholdsbehov i anleggene. Renteendringer i perioden er forutsatt dekket av økt tilskudd. Det er videre lagt opp til investeringer på totalt 39 millioner kroner i planperioden. Representantskapet i de tre IKSene godkjente i august forslag til økonomiplan 2026-2029, under forutsetning av at blant annet vedtatte omstillingstiltak blir ytterligere konkretisert og rammer lagt i gjeldende økonomiplan følges. Endelig forslag til økonomiplan fremmes til behandling i desember. Eierkommunene har i 2025 startet opp arbeidet med en felles eierstrategi for Folkehall IKSene. Her vurderes også spørsmålet om forsvarlig nivå på egenkapitalen i de tre selskapene. Nivået ses opp mot behov for midler til fremtidig vedlikehold, evnen til å håndtere renterisiko og rammer egenfinansiering av investeringer. Valg av endelige løsninger tas av eierkommunene i eierstrategien. Prinsippene blir grunnlaget for økonomiplaner fremover. Frem til det foreligger en felles eierstrategi med vedtatte finansieringsprinsipper for Folkehall IKSene, legger eierkommunene til grunn et samlet tilskudd til drift av de fem anleggene på 60,6 millioner kroner i 2026. For de tre påfølgende årene videreføres gjeldende handlings- og økonomiplan inkludert vedtatte rammer for omstilling. Tilskudd i 2026 er vedtatt ramme korrigert for renteendring som følge av oppdaterte prognoser. Sandnes sin andel er beregnet til om lag 800 000 kroner. Tiltaket er i tråd med rapporten til Agenda Kaupang, Effektiviseringsprosjekt 2025, tiltak 13 Administrasjon, på side 64. Ved å reversere endringene dagens kommunestyre vedtok under og etter konstituerende møte i 2023 knyttet til folkevalgtes arbeidsvilkår (reglement og godtgjørelse), vil kostnadsreduksjonen utgjøre 1,8 millioner kroner fra og med 2028. Tiltaket er del av arbeidet Administrasjonsutvalget skal igang med høsten 2025, frem mot ny kommunevalgperiode. Tiltakene som reverseres: Formannskapet reduseres fra 15 til 13 representanter. Kommuneplanutvalget legges ned. Frikjøp av nestlederne i hovedutvalgene og kommuneplanutvalget utgår. Økning i frikjøp til
Sentrale staber, politisk virksomhe t og fellesutgift er	Politisk virksomhet	AK - Reduserte kostnader til politisk styring	0	0	-1 800	-1 800	

Økonomiplan for 2026-2029

Org nivå 2	Org nivå 3	Tiltak	Øk.pla n 2026	Øk.pla n 2027	Øk.pla n 2028	Øk.pla n 2029	Tiltaksbeskrivelse
							gruppeleder for det største opposisjonspartiet knyttet til møter i Næringlivsutvalget reduseres. Gruppeledernes frikjøp på 40 % skal også dekke møtegodtgjørelse for møtene i kommunestyret. Det henvises til rapporten (vedlagt handlings- og økonomiplanen) for utfyllende tiltakstekst.
Sentrale staber, politisk virksomhet og fellesutgifter	Politisk virksomhet	Omdisponering fra Politisk virksomhet til Dokumentseanteret	-250	-250	-250	-250	I handlings- og økonomiplan 2024-2027 ble det vedtatt 250 000 kroner til lisenskostnader knyttet til digitale møtedokumenter. Budsjettposten foreslås omdisponert fra Politisk virksomhet til Dokumentsenteret, hvor kostnaden belastes.
Totalsum			164 241	180 414	145 554	143 409	

Disponering av driftsrammen

Driftsbudsjett fordelt på endringskategorier

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2026	2027	2028	2029
Opprinnelig budsjett	6 164 969	6 164 969	6 164 969	6 164 969
Vedtak forrige periode	25 623	-32 984	-8 916	-19 386
Budsjettendring i år	112 378	108 628	107 578	107 578
Konsekvensjusteringer	138 001	75 644	98 662	88 192
Konsekvensjustert ramme	6 302 970	6 240 613	6 263 631	6 253 161
Endringer i tidligere vedtatte tiltak	53 952	112 800	117 470	125 230
Innsparingstiltak	-52 300	-99 800	-129 700	-157 100
Nye tiltak	162 589	167 414	157 784	175 279
Nye tiltak og realendringer	164 241	180 414	145 554	143 409
Ramme 2026-2029	6 467 211	6 421 027	6 409 185	6 396 570

Investeringsbudsjettet

Investeringer i varige driftsmidler i planperioden summerer seg til om lag 4,5 milliarder kroner. Dette er 235 millioner kroner mindre enn forrige planperiode. Nivået for kommende planperiode er om lag det som var skissert for årene 2026-2029 i forrige fremleggelse av handlings- og økonomiplan. Det er etter planperioden (2026-2029) at endringene i investeringsnivå er størst sammenlignet med forrige handlings- og økonomiplan. Dette vil påvirke driften etter planperioden i form av utgifter til renter og avdrag, men også mer utgifter til drift av nye bo- og aktivitetssentre og andre nye bygg. Investeringer er i hovedsak finansiert av låneopptak. Ved et redusert låneopptak på 100 millioner kroner vil sparte rente- og avdragsutgifter i kommende tiårsperiode utgjøre om lag 7 millioner kroner årlig, med utgangspunkt i en rente på 4 prosent og 30 års avdragstid.

Prinsippendringer

Prisstigning:

I årets forslag til handlings- og økonomiplan er det endret prinsipp for hvordan investeringene budsjetteres frem i tid. Tidligere har store investeringsprosjekter blitt budsjettert med forventet prisstigning. En av fordelene med å legge på forventet prisstigning er at budsjettet viser mer realistiske anslag for hva prosjektene vil koste når de blir bygget. Jo lenger ut i perioden prosjektene ligger, jo større del vil prisstigningselementet utgjøre. For resterende del av handlings- og økonomiplanen legges det derimot ikke på forventet prisstigning i budsjetteringen. Når inntektene som finansierer investeringene ikke blir budsjettert med forventet prisstigning, gir handlings- og økonomiplanen dermed et bilde av at investeringene er underfinansiert frem i tid. Ved å ha alle prosjektene i 2026-kroner unngår en dette. Det vil også gjøre det lettere å sammenligne prosjekter basert på pris, uavhengig av hvilket år prosjektene er budsjettert i. Med bakgrunn i at inntektssiden og resten av driftsbudsjettet ikke kan prisjusteres flere år frem i tid, har kommunedirektøren vurdert at det er best å budsjettere alle investeringene i 2026-kroner, og prisjustere alle store investeringer hvert år.

Forskyvninger:

Kommunedirektøren foreslår å budsjettere med forskyvninger av investeringsmidler på totalt 400 millioner kroner fra 2026 til 2027. Den samlede forskyvningen består av flere korrigerings tiltak, som ligger ute på tjenesteområdene. Tiltakene er basert på erfaring fra tidligere år, og en antakelse om at det på porteføljnivå også i fremtiden vil komme forskyvninger. Hvilke konkrete prosjekter som vil bli forskyvnet er ikke kjent når handlings- og økonomiplanen legges frem. Over tid har en sett at deler av investeringsporteføljen til kommunen blir utsatt i tid sammenlignet med opprinnelig plan. Dette gir seg utslag i store forskyvninger mellom år, kommunisert i perioderapporter og årsoppgjørssaker. Grunner til forskyvninger er sammensatte, men felles for mange av dem er ny informasjon som ikke var tilgjengelig ved budsjetteringstidspunkt.

Kommunedirektøren er av den oppfatning at økonomiplanen vil gi et mer realistisk bilde av forventet investeringsnivå og låneopptak når det tas hensyn til erfaringstall som viser at det blir store forskyvninger av investeringer mellom år. På denne måten kan hvert enkelt prosjekt bli vurdert ut fra informasjon på budsjetteringstidspunkt, samtidig som investeringsporteføljen på et mer aggregert nivå hensyntar forventning om forskyvning. Tiltakene vil følges opp i rapporteringer gjennom året, når det viser seg hvilke prosjekter som må forskyves. Forskyvningstiltakene vil bli en salderingspost mot tiltak som forskyves.

Investeringer i et tiårig perspektiv

Kommuneloven legger sterk vekt på langsiktig og helhetlig økonomistyring, der finansielle måltall er et av verktøyene. Bestemmelsene stiller overordnede krav til styring og forvaltning av kommunens virksomhet og økonomi over tid. Økt søkelys på langsiktig bærekraft betyr økt søkelys på kommunens gjeld. En bærekraftig økonomi vil kreve aktive grep for å opprettholde kommunens økonomiske bæreevne. Som et ledd i økonomistyringen synliggjør kommunedirektøren behovet for investeringer utover planperioden på fire år. Formålet er å vise hvilke investeringsprosjekter og finansieringsbehov som vil være nødvendige i en tidshorisont på ti år, for å møte de økende behovene som følge av vekst og demografisk utvikling. En slik langsiktig plan vil være et viktig styringsredskap for å forberede kommunen på de utfordringer som vil komme.

Sandnes kommune har utarbeidet et [investeringsreglement](#) som alle investeringsprosjekter følger. Det er lagt opp til at det er flere faser frem til prosjektene settes i verk. Prosjektene går fra idéfase til

konseptvalg til forprosjekt til gjennomføring. Hvor i stadiet de ulike prosjektene er, omtales gjerne som beslutningspunkt 1, 2 og 3, forkortet til BP1, BP2 og BP3. Dette indikerer hvor langt prosjektene har kommet, med tanke på blant annet planlegging og sikkerhet i estimater. Mellom første og siste fase er prosjektene innom flere politiske behandlinger. For mindre prosjekter er det ikke alle som går gjennom alle fire faser. For utdypende beskrivelse av reglement og prosess, henvises det til [investeringsreglementet](#).

For Kultur og oppvekst utvides Sørbø skole, klar til skolestart i 2026. Det er lagt opp til ferdigstillelse av Riska skole og idrettshall i 2028. Ny B28-skole på Trones, med forsterket avdeling og flerbrukshall, har ferdigstillelse i 2031. Det ligger også inne midler til regulering og en mulig utvidelse av Ganddal og Kleivane skole, med ferdigstillelse i henholdsvis 2033 og 2035. På Høyland er flerbrukshallen ventet ferdig i 2033. Det er lagt opp til ny barnehage på Skarabakken i 2028 og videre midler til Brueland barnehage, med ferdigstillelse i 2030. Det er også behov for flere barnehageplasser i Figgjo, og eiendomsavdelingen jobber aktivt med å finne løsninger for å sikre flere permanente barnehageplasser i bydelen. Kommunedirektøren har også lagt inn midler i 2031/2032 og 2034/2035 til bygging av nye barnehageplasser på Hommersåk og Lura. Disse er i hovedsak ment å erstatte eksisterende plasser. Kommunedirektøren foreslår helhetlig utredning for ny barnehage- og skolestruktur i Sandnes kommune, jamfør [ksak 92/25](#). Utredningen skal gi kommunen et beslutningsgrunnlag for å tilpasse driften i et langtidsperspektiv. Totalrenovering av Kinokino planlegges ferdigstilt i 2030 og oppgradering av Varatun gård i 2034.

Innenfor skattefinansiert del av Byutvikling og teknisk legges det opp til flere tiltak de kommende årene. Det største satsingsområdet i planperioden blir åpning av Storåna, inkludert Elveparken. Det fortsettes videre med oppgradering av gatelysene til LED. I perioden 2024-2028 skal det oppgraderes for 81 millioner kroner, noe som vil gi store besparelser, både i strømkostnader og generelle driftskostnader av lyktene. Andre store prosjekter som planlegges de kommende årene er blant annet rehabilitering av Giske idrettshall i 2026, Altona park og oppgradering St. Olavsgate, begge planlagt ferdig i 2029.

Gebyrfinansiert del av Byutvikling og teknisk skal i kommende planperiode investere for om lag 684 millioner kroner. Dette innebærer blant annet betydelige oppgraderinger av ledningsnett, med flytting og oppgradering av vann- og avløpsledninger i forbindelse med bussveien som et av de store prosjektene. Det største prosjektet er ventet å bli prosjektet Foren-Helleveien, Ringen, Buen separering, hvor det er planlagt å bruke i underkant av 100 millioner kroner i kommende planperiode.

Innen Helse og velferd vil det i planperioden blant annet bli bygget nytt bo- og aktivitetssenter på Sørbø, nytt aktivitetssenter i Skarabakken, omsorgsboliger på Forsand, bofellesskap for unge funksjonshemmede på Sørbø Hove og nybygg med 6 boenheter med personalbase i Åsveien. Skarabakken aktivitetssenter skal tilby dagtilbud for voksne med utviklingshemming og/eller autisme, samt dekke et økende behov for dagaktivitetsplasser på sikt. Det satses videre på kjøp og bygging av boliger for vanskeligstilte som et ledd i arbeidet med boligsosial handlingsplan. Bevilgningen er økt til 100 millioner kroner per år i tiårsperioden. Utenfor planperioden planlegges Lunde bo- og aktivitetssenter ferdigstilt i 2030 og bo- og aktivitetssenter på Hana i 2031. Til tross for både bygging av bo- og aktivitetssenter på Sørbø, Lunde og Hana, er det ventet reduksjon i dekningsgraden for plasser med heldøgnsbemanning utover i tiårsperioden. Det er lagt inn midler til botiltak for senior + i 2027 og 2028 samt flere botiltak for personer med funksjonsnedsettelse, ferdigstilt i henholdsvis 2029, 2031 og 2034. Kommunedirektøren har innarbeidet tilskudd fra Husbanken til bygg innenfor Helse og velferd på om lag 241 millioner kroner i planperioden og om lag 487 millioner kroner i tiårsperioden.

Det vil også komme utgifter til ferdigstillelse av aktivitetshus på Lura i 2033 og tilskudd til ny kirke og bydelslokaler på Ganddal, med ferdigstillelse i 2033.

Det er i kommende tiårsperiode ventet flere store prosjekter som vil komme etter planperioden (2026-2029). Det er verdt å merke seg at investeringsbehovet i tiårsperioden vil være større enn det som fremkommer av handlings- og økonomiplan 2026-2029. Det er i hovedsak store investeringsprosjekt, samt årlige bevilgninger, som ligger inne utover planperioden på fire år og frem mot 2035. Usikkerheten er større jo lenger ut i perioden en kommer, både med tanke på hvilke behov og hvilke konkrete tiltak som vil være nødvendig.

I tabellen nedenfor vises investeringsnivå per tjenesteområde. Her inngår både investeringer i varige driftsmidler, aksjer og andeler i selskaper, tilskudd til andres investeringer, utlån av egne midler og tilhørende avdrag. Summene vil derfor variere noe fra tabellen senere i dette kapittel, som sammenlikner investeringsnivået mot økonomiplan i fjor, da den tabellen bare tar utgangspunkt i varige driftsmidler og tilskudd til andres investeringer.

Investeringsnivå per tjenesteområde

Beløp i 1000 kr

Eiende org 2 (T)	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030	Øk.plan 2031	Øk.plan 2032	Øk.plan 2033	Øk.plan 2034	Øk.plan 2035
Byutvikling og teknisk	255 777	410 570	333 118	301 773	211 300	183 100	223 800	207 400	172 400	170 600
Helse og velferd	336 319	239 779	242 750	448 150	525 150	465 150	133 150	135 150	223 150	115 150
Kultur og oppvekst	435 977	527 960	602 923	364 243	536 848	238 364	317 823	265 461	198 310	192 470
Sentrale staber, politisk virksomhet og fellesutgifter	12 654	36 729	36 300	47 300	87 200	88 880	54 200	39 300	52 300	40 300
Totalsum	1 040 727	1 215 038	1 215 091	1 161 466	1 360 498	975 494	728 973	647 311	646 160	518 520

Nye investeringer

Tabellen nedenfor viser nye investeringer som kommunedirektøren foreslår. Tabellen viser investeringsutgifter og ikke eventuelle tilhørende inntekter.

Nye investeringer

Beløp i 1000 kr

Hovedprosjekt (T)	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030	Øk.plan 2031	Øk.plan 2032	Øk.plan 2033	Øk.plan 2034	Øk.plan 2035
AK - Innføre digitalt tilsyn på alle sykehjemsplassene	12 000	12 000	0	0	0	0	0	0	0	0
AK - Oppgradere Austrått bo- og aktivitetssenter	5 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
AK - Parkeringsskilt i hele sentrum	0	0	1 500	0	0	0	0	0	0	0
Altona park	7 500	0	5 000	25 000	0	0	0	0	0	0
Barnehage Hommersåk	0	1 000	1 000	0	0	80 000	80 000	0	0	0
Barnehage Lura	0	1 000	1 000	0	0	0	0	0	90 000	90 000

Økonomiplan for 2026-2029

Hovedprosjekt (T)	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030	Øk.plan 2031	Øk.plan 2032	Øk.plan 2033	Øk.plan 2034	Øk.plan 2035
Bo- og aktivitetssenter, Hana gamle skole	2 000	6 000	0	0	260 000	260 000	0	0	0	0
Brueland barnehage	0	2 500	40 000	112 000	50 000	0	0	0	0	0
Flere møterom Rådhuset, ombygging for bedre utnyttelse	1 125	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Hogstad-lms, vann og avløp	0	0	2 000	22 000	23 000	0	0	0	0	0
Jadarmarka parkanlegg	3 400	2 300	0	0	0	0	0	0	0	0
Minnelunder gravplasser	500	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
Nye ladestasjoner for elbysykler	2 500	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Optimalisering av ledningsnett	0	0	0	0	0	20 000	10 000	10 000	40 000	35 000
Overløpsledning Vågen pumpestasjon	0	4 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Overvannshåndtering og utbedring av bru, Likaiveien og Nedre Livei	500	2 500	0	0	0	0	0	0	0	0
Parkering - Sviland kyrkje og gravplass	0	0	3 000	3 000	0	0	0	0	0	0
Prestheibekken - bekkekryssing	1 000	500	0	0	0	0	0	0	0	0
Riarveien og Spinnargata, separering	0	0	0	0	0	14 000	21 000	21 000	4 000	0
Rishagen, separering	0	0	0	0	0	0	8 000	21 000	11 000	0
Sorteringsordning avfall, gravplasser	1 000	1 000	500	0	0	0	0	0	0	0
Tiltak til NM i svømming	875	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Trygg sykkelparkering	1 000	4 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Utskifting av overvåkingsutstyr, Bibliotek	200	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Utskifting og oppgradering av bruer i parkområder	2 000	6 400	2 000	2 000	900	0	0	0	0	0
Utvide Kleivane skole	0	0	0	0	0	0	0	0	30 000	64 000
Vannledning - St. Olavsgate/Langgata	0	0	2 000	2 000	2 000	0	0	0	0	0
Totalsum	40 600	45 200	60 000	168 000	337 900	376 000	121 000	54 000	177 000	191 000

Tabellen nedenfor viser løpende investeringspotter som har fått økt ramme, sammenlignet med forrige handlings- og økonomiplan.

Endring i årlige investeringsbevilgninger

Beløp i 1000 kr

Økonomiplan for 2026-2029

Hovedprosjekt (T)	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030	Øk.plan 2031	Øk.plan 2032	Øk.plan 2033	Øk.plan 2034	Øk.plan 2035
Boliger for vanskeligstilte, småhus	22 764	0	18 000	0	18 000	0	18 000	0	18 000	0
Boligsosial handlingsplan - fremskaffelse av boliger	99 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000
Gatelys	2 000	2 000	2 000	1 600	1 600	1 600	1 600	1 600	1 600	1 600
Kunstnerisk utsmykning	10 155	2 571	3 179	3 393	4 712	2 598	1 767	1 209	660	820
Oppgradering av gravlunder	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
Oppgradering bygningsmasse barnehage	9 800	11 000	9 000	9 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000
Oppgradering bygningsmasse omsorgsbygg	12 000	6 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Rehabilitering gatelys: LED-armatur, styring, kommunikasjon	16 093	17 040	15 000	0	0	0	0	0	0	0
Trafikksikkerhet, strakstiltak	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
Varslingsanlegg, skoler	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	0	0	0	0	0
Totalsum	179 312	146 111	159 679	126 493	140 812	116 698	133 867	115 309	132 760	114 920

Investeringsinntekter

Tabellen nedenfor viser tiltak som har investeringsinntekter.

Investeringsinntekter

Beløp i 1000 kr

Hovedprosjekt (T)	Samlet øremerket finansiering	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030	Øk.plan 2031	Øk.plan 2032	Øk.plan 2033	Øk.plan 2034	Øk.plan 2035
6 boenheter med personalbase, Åsveien	-12 108	-12 108	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bo- og aktivitetssenter, Hana gamle skole	-173 000	0	0	0	0	-69 200	0	-	103 800	0	0
Bo- og aktivitetssenter, Lunde	-120 000	0	0	0	-47 520	0	-72 480	0	0	0	0
Boligtomter Annas Hage, Hommersåk	-15 356	-10 260	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Boligtomter Kleivane B3/B4	-9 500	0	-9 500	0	0	0	0	0	0	0	0
Boligtomter Øygarden	-20 800	-8 000	-7 400	-5 400	0	0	0	0	0	0	0
Branntekniske tiltak helsebygg	-5 000	-2 000	-3 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Flytting hestesport, Foss Eikeland	-60 000	0	0	0	0	-30 000	-30 000	0	0	0	0
Høyland ungdomsskole, ny flerbrukshall	-14 200	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-14 200

Økonomiplan for 2026-2029

Hovedprosjekt (T)	Samlet øremerket finansiering	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030	Øk.plan 2031	Øk.plan 2032	Øk.plan 2033	Øk.plan 2034	Øk.plan 2035
Korrigeringsnivå, stab utvikling og gjennomføring	3 000	3 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kulvert Stangelandsåna	-7 770	0	0	-7 770	0	0	0	0	0	0	0
Ledig tomt, Foss Eikeland	-1 500	0	-1 500	0	0	0	0	0	0	0	0
Næringsområde Gøysamyra, Forsand	-8 000	-3 000	-5 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Næringstomt Bergekrossen, Forsand	-2 711	-1 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nye Hommersåk skole, B35	-17 100	0	0	0	0	-17 100	0	0	0	0	0
Nye Trones skole	-17 100	0	0	0	0	0	0	0	-17 100	0	0
Omsorgsboliger Øvre Espedal	-8 496	-3 398	0	0	-5 098	0	0	0	0	0	0
Planlegging/prosjektering, åpning Storåna inkludert Elveparken	-12 000	0	-5 000	-5 000	-2 000	0	0	0	0	0	0
Skarabakken aktivitetssenter	-123 000	0	-81 200	0	0	0	0	0	0	0	0
Sørbo bo- og aktivitetssenter	-144 820	0	-86 892	0	0	0	0	0	0	0	0
Totalsum	-769 462	-36 766	-199 492	-18 170	-54 618	116 300	102 480	103 800	-17 100	0	-14 200

Oversikt Investering og finansiering

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2026	2027	2028	2029
Investeringer i varige driftsmidler	1 028 427	1 188 738	1 188 791	1 133 295
Tilskudd til andres investeringer	0	0	0	871
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	25 300	26 300	26 300	27 300
Utlån av egne midler	0	0	0	0
Avdrag på lån	-13 000	0	0	0
Sum	1 040 727	1 215 038	1 215 091	1 161 466
finansieringsbehov				
Kompensasjon for merverdiavgift	-104 184	-138 903	-155 463	-151 699
Tilskudd fra andre	-17 506	-176 092	-12 770	-54 618
Salg av varige driftsmidler	-19 260	-23 400	-5 400	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-27 342	-27 342	-27 342	-27 342
Bruk av lån	-764 411	-682 039	-891 919	-848 308

Økonomiplan for 2026-2029

	Økonomiplan			
	2026	2027	2028	2029
Videreutlån	240 000	240 000	240 000	240 000
Bruk av lån til videreutlån	-240 000	-240 000	-240 000	-240 000
Avdrag på lån til videreutlån	170 000	180 000	190 000	200 000
Mottatte avdrag på videreutlån	-170 000	-180 000	-190 000	-200 000
Overføring fra drift	-108 024	-167 262	-122 197	-78 455
Avsetninger til bundne investeringsfond	0	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond	0	0	0	-1 044
Avsetninger til ubundet investeringsfond	0	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond	0	0	0	0
Sum finansiering	-	-	-	-
Sum finansieringsbehov	1 040 727	1 215 038	1 215 091	1 161 466
Sum finansiering	-	-	-	-
Udekket finansiering	0	0	0	0

Finansiering beskrivelse

Sammenlikne investeringsnivå mot økonomiplan i fjor

Beløp i 1000

Investeringer i varige driftsmidler	2025	2026	2027	2028	2029	Sum
Vedtatt økonomiplan 2025-2028						
Sandnes	1 398 462	1 245 170	964 531	1 167 002		4 775 165
Ny økonomiplan 2026-2029						
Sandnes		1 028 427	1 188 738	1 188 791	1 134 166	4 540 122

Investeringstabell for kommunen samlet

Skole

Beløp i 1000

Økonomiplan for 2026-2029

	Samlede prosjektbeløp		Økonomiplan				Sum øvrige år					
Investeringsprosjekter	Brutto prosjektutgift	Ørem . fin.	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Andre investeringer												
B28-skole Ganddal	253 116	0	0	0	0	0	0	8 116	135 000	110 000	0	0
Branntekniske tiltak, Bogafjell skole og Høyland ungdomsskole	3 500	0	2 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Høyland ungdomsskole, ny flerbrukshall	152 888	- 14 200	0	0	0	0	3 000	10 000	61 406	75 802	0	0
Korrigeringsnivå, skole	-122 000	0	- 122 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nye Hommersåk skole, B35	947 400	- 17 100	291 094	330 094	269 094	0	0	0	0	0	0	0
Nye Trones skole	705 486	- 17 100	1 000	9 000	150 000	200 000	239 686	100 000	0	0	0	0
Oppgradering bygningsmasse skolebygg			3 750	5 715	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Oppgradering utendørsanlegg skoler			4 750	5 715	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Sørbo skole utvidelse	182 125	0	47 741	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Trones skole, avlastningsskole	4 950	0	2 500	2 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Utbedre skolebygg til korps	1 000	0	500	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Utskiftning av digitale enheter i Sandnesskolen			16 800	16 800	16 800	16 800	16 800	16 800	16 800	16 800	16 800	16 800
Utvide Kleivane skole	94 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	30 000	64 000
Varslingsanlegg, skoler			4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	0	0	0	0	0
Sum Andre investeringer	2 222 465	- 48 400	252 135	373 324	449 894	230 800	273 486	144 916	223 206	212 602	56 800	90 800
Sum	2 222 465	- 48 400	252 135	373 324	449 894	230 800	273 486	144 916	223 206	212 602	56 800	90 800

Barnehage

Beløp i 1000

	Samlede prosjektbeløp		Økonomiplan				Sum øvrige år					
Investeringsprosjekter	Brutto prosjektutgift	Ørem . fin.	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Andre investeringer												

Økonomiplan for 2026-2029

	Samlede prosjektbeløp		Økonomiplan				Sum øvrige år					
Investeringsprosjekter	Brutto prosjektutgift	Ørem. fin.	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Barnehage Figgjo vurdering	5 349	0	2 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Barnehage Hommersåk	162 000	0	0	1 000	1 000	0	0	80 000	80 000	0	0	0
Barnehage Lura	182 000	0	0	1 000	1 000	0	0	0	0	0	90 000	90 000
Brueland barnehage	204 500	0	0	2 500	40 000	112 000	50 000	0	0	0	0	0
Kjøp av tomter barnehageformål	36 650	0	650	36 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Korrigeringsnivå, barnehage	-7 000	0	-7 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Oppgradering bygningsmasse barnehage			9 800	11 000	9 000	9 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000
Oppgradering utendørsanlegg barnehage			6 750	5 715	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Skarabakken barnehage	186 000	0	2 000	92 000	92 000	0	0	0	0	0	0	0
Sum Andre investeringer	769 499	0	14 200	149 215	148 000	126 000	59 000	89 000	89 000	9 000	99 000	99 000
Sum	769 499	0	14 200	149 215	148 000	126 000	59 000	89 000	89 000	9 000	99 000	99 000

Kultur

Beløp i 1000

	Samlede prosjektbeløp		Økonomiplan				Sum øvrige år					
Investeringsprosjekter	Brutto prosjektutgift	Ørem. fin.	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Andre investeringer												
Kinokino utstyr			800	300	300	300	300	300	300	300	300	300
Kinokino: Tiltak for videre brukstillatelse	73 101	0	57 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kinokino: Totalrenovering – gjenstående tiltak	200 000	0	0	0	0	2 200	197 800	0	0	0	0	0
Korrigeringsnivå, kultur	-24 000	0	-24 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kunstnerisk utsmykning			10 155	2 571	3 179	3 393	4 712	2 598	1 767	1 209	660	820
Oppgradering bygningsmasse kulturbygg			3 687	2 250	1 250	1 250	1 250	1 250	1 250	1 250	1 250	1 250
Oppgradering Varatun Gård	82 800	0	0	0	0	0	0	0	2 000	40 800	40 000	0
Sandnes kulturhus teknisk utstyr, foaje	4 000	0	1 500	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sandnes kulturhus, utstyr			300	300	300	300	300	300	300	300	300	300

Økonomiplan for 2026-2029

	Samlede prosjektbeløp		Økonomiplan				Sum øvrige år					
Investeringsprosjekter	Brutto prosjektutgift	Ørem. fin.	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Utskifting av overvåkingsutstyr, Bibliotek	200	0	200	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum Andre investeringer	336 101	0	49 642	5 421	5 029	7 443	204 362	4 448	5 617	43 859	42 510	2 670
Sum	336 101	0	49 642	5 421	5 029	7 443	204 362	4 448	5 617	43 859	42 510	2 670

Sykehjemstjenester

Beløp i 1000

	Samlede prosjektbeløp		Økonomiplan				Sum øvrige år					
Investeringsprosjekter	Brutto prosjektutgift	Ørem. fin.	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Andre investeringer												
Adgangskontroll medisinrom boas	1 426	0	300	0	0	0	0	0	0	0	0	0
AK - Innføre digitalt tilsyn på alle sykehjemsplassene	24 000	0	12 000	12 000	0	0	0	0	0	0	0	0
AK - Oppgradere Austrått bo- og aktivitetssenter	5 000	0	5 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bo- og aktivitetssenter, Hana gamle skole	528 568	- 173 000	2 000	6 000	0	0	260 000	260 000	0	0	0	0
Bo- og aktivitetssenter, Lunde	430 225	- 120 000	1 500	9 000	20 000	288 000	112 000	0	0	0	0	0
Branntekniske tiltak helsebygg	51 150	-5 000	9 000	11 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Korrigeringsnivå, sykehjemstjenester	-51 000	0	-51 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nye tomter til fremtidige bo- og aktivitetssentre	1 000	0	500	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Oppgradering 14 leiligheter, Lunde bo- og aktivitetssenter	14 000	0	13 500	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Oppgradering byggningsmasse omsorgsbygg			12 000	6 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Sørbo bo- og aktivitetssenter	429 500	- 144 820	101 850	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum Andre investeringer	1 433 869	- 442 820	106 650	44 000	25 000	293 000	377 000	265 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Sum	1 433 869	- 442 820	106 650	44 000	25 000	293 000	377 000	265 000	5 000	5 000	5 000	5 000

Enhet for funksjonshemmede(EFF)

Beløp i 1000

Økonomiplan for 2026-2029

	Samlede prosjektbeløp		Økonomiplan				Sum øvrige år					
Investeringsprosjekter	Brutto prosjektutgift	Ørem. fin.	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Andre investeringer												
6 boenheter med personalbase, Åsveien	56 100	-12 108	38 900	10 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Bofellesskap unge funksjonshemmede, Sørbø Hove	104 677	-17 271	24 400	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bolig for personer med funksjonsnedsettelse, flere botiltak	320 000	0	0	5 000	50 000	45 000	20 000	90 000	0	20 000	90 000	0
Branntekniske tiltak EFF- boliger	40 650	0	7 900	6 500	4 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500
Korrigeringsnivå, enhet for funksjonshemmede(EFF)	-56 000	0	-56 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Omsorgsboliger Øvre Espedal	66 429	-8 496	14 676	35 200	12 600	0	0	0	0	0	0	0
Oppgradering boliger med fellesareal, EFF			2 367	2 650	1 650	1 650	1 650	1 650	1 650	1 650	1 650	1 650
Skarabakken aktivitetssenter	244 000	-123 000	97 333	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum Andre investeringer	775 856	-160 875	129 576	59 350	68 750	49 150	24 150	94 150	4 150	24 150	94 150	4 150
Sum	775 856	-160 875	129 576	59 350	68 750	49 150	24 150	94 150	4 150	24 150	94 150	4 150

Sosiale tjenester

Beløp i 1000

	Samlede prosjektbeløp		Økonomiplan				Sum øvrige år					
Investeringsprosjekter	Brutto prosjektutgift	Ørem. fin.	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Andre investeringer												
Boliger for vanskeligstilte, boliger med robust utforming	44 816	-5 800	15 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Boliger for vanskeligstilte, småhus			22 764	0	18 000	0	18 000	0	18 000	0	18 000	0
Boligsosial handlingsplan - fremskaffelse av boliger			99 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000
Botiltak for senior+	51 000	0	1 000	25 000	25 000	0	0	0	0	0	0	0
Kommunale boliger rehabilitering			9 129	9 429	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000
Korrigeringsnivå, sosiale tjenester	-50 000	0	-50 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Strømmålere omsorgsboliger	6 650	0	3 500	2 000	0	0	0	0	0	0	0	0

Økonomiplan for 2026-2029

	Samlede prosjektbeløp		Økonomiplan				Sum øvrige år					
Investeringsprosjekter	Brutto prosjektutgifter	Ørem. . fin.	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Varatun psykiatriske	62 000	0	1 000	41 000	20 000	0	0	0	0	0	0	0
Sum Andre investeringer	114 466	-5 800	101 393	177 429	169 000	106 000	124 000	106 000	124 000	106 000	124 000	106 000
Sum	114 466	-5 800	101 393	177 429	169 000	106 000	124 000	106 000	124 000	106 000	124 000	106 000

Trafikksikring/tilrettelegging

Beløp i 1000

	Samlede prosjektbeløp		Økonomiplan				Sum øvrige år					
Investeringsprosjekter	Brutto prosjektutgifter	Ørem. . fin.	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Andre investeringer												
AK - Parkeringsskilt i hele sentrum	1 500	0	0	0	1 500	0	0	0	0	0	0	0
Anskaffe lav- og nullutslipps anleggsmaskiner og kjøretøy	2 500	0	1 500	1 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Etablere ladeinfrastruktur for anleggsmaskiner og kjøretøy	2 000	0	1 000	1 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Foren - fortau, kantstein, belysning	8 000	0	3 000	3 000	2 000	0	0	0	0	0	0	0
Gang- og sykkelvei, Løwenstrase	1 100	0	1 100	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gatelys			2 000	2 000	2 000	1 600	1 600	1 600	1 600	1 600	1 600	1 600
Korrigeringsnivå, trafikkisikring/tilrettelegging	-18 000	0	-18 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Melsheiveien	6 000	0	0	3 000	3 000	0	0	0	0	0	0	0
Melsheiveien, med gang og sykkelvei	16 500	0	500	8 000	8 000	0	0	0	0	0	0	0
Nye ladestasjoner for elbysykler	2 500	0	2 500	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Oppgradering St. Olavsgate	37 000	0	1 000	1 000	15 000	20 000	0	0	0	0	0	0
Oppgradering vei			6 390	6 600	7 000	7 000	7 000	7 000	7 000	7 000	7 000	7 000
Overvannshåndtering og utbedring av bru, Likaiveien og Nedre Livei	3 000	0	500	2 500	0	0	0	0	0	0	0	0
Parkering - Sviland kyrkje og gravplass	6 000	0	0	0	3 000	3 000	0	0	0	0	0	0
PIV - Bratteli kai gjenoppbygging	3 500	0	2 100	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rehabilitering Kirkegata fra Storgata-Eidsvollgata	2 000	0	2 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rehabilitering bro over jernbanen Brugata	8 000	0	2 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Økonomiplan for 2026-2029

	Samlede prosjektbeløp		Økonomiplan				Sum øvrige år					
Investeringsprosjekter	Brutto prosjektutgift	Ørem. fin.	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Rehabilitering gatelys: LED-armatur, styring, kommunikasjon	81 054	0	16 093	17 040	15 000	0	0	0	0	0	0	0
Songesand gjestebrygge	2 500	0	2 500	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Støytiltak Bogafjellbakken og Myrsnipa bhg, Skaraveien - Kleivane og Torvmyrå	4 750	0	4 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Trafikksikkerhet, strakstiltak			2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
Trygg sykkelparkering	5 000	0	1 000	4 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Utskiftning av Bråstein bru	12 674	0	2 000	9 500	0	0	0	0	0	0	0	0
Vei- Sikring kommunale broer			1 250	1 250	1 250	1 250	1 250	1 250	1 250	1 250	1 250	1 250
Sum Andre investeringer	187 577	0	36 433	61 890	59 750	34 850	11 850	11 850	11 850	11 850	11 850	11 850
Sum	187 577	0	36 433	61 890	59 750	34 850	11 850	11 850	11 850	11 850	11 850	11 850

Idrett og friluft/folkehelse

Beløp i 1000

	Samlede prosjektbeløp		Økonomiplan				Sum øvrige år					
Investeringsprosjekter	Brutto prosjektutgift	Ørem. fin.	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Andre investeringer												
Attraktivitet og aktivitetssteder i sentrum og bydelssentrum	1 600	0	400	400	400	0	0	0	0	0	0	0
Belysning turvei Ulsneset	1 700	0	0	150	1 550	0	0	0	0	0	0	0
Folkehelse, oppgradering og sammenkobling av turveinettet			1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Friluftsområder			1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Havnebasseng	10 000	0	0	8 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Hestesportanlegg	50 000	0	2 000	13 000	35 000	0	0	0	0	0	0	0
Idrettsplasser og løkker			900	900	900	900	900	900	900	900	900	900
Korrigeringsnivå, idrett og friluft/folkehelse	-28 000	0	-28 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ny dobbel idrettshall	3 000	0	0	0	0	0	0	0	1 000	0	2 000	0
Nye seter på Sandnes stadion, hovedtribune	1 200	0	1 200	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Oppgradering bygningssmasse idrettsbygg			1 117	650	650	650	650	650	650	650	650	650
Oppgradering Giskehallen 1	70 172	0	60 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Økonomiplan for 2026-2029

	Samlede prosjektbeløp		Økonomiplan				Sum øvrige år					
Investeringsprosjekter	Brutto prosjektutgift	Ørem. fin.	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Oppgradering lysanlegg fotballbaner			3 000	3 000	1 500	1 500	0	0	0	0	0	0
PIV - Naturforvaltning	866	-806	590	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Prestheibekken - bekkekryssing	1 500	0	1 000	500	0	0	0	0	0	0	0	0
Rekkefølgetiltak Iglemyr idrettspark (vei, adkomst og parkering)	5 564	0	4 000	1 500	0	0	0	0	0	0	0	0
Sandnes idrettspark	3 700	0	1 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Skifte av kunstgress			8 820	0	7 800	0	7 800	0	7 800	0	7 800	0
Tiltak til NM i svømming	875	0	875	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum Andre investeringer	122 177	-806	58 902	30 100	49 800	5 050	11 350	3 550	12 350	3 550	13 350	3 550
Sum	122 177	-806	58 902	30 100	49 800	5 050	11 350	3 550	12 350	3 550	13 350	3 550

Parker og grøntanlegg

Beløp i 1000

	Samlede prosjektbeløp		Økonomiplan				Sum øvrige år					
Investeringsprosjekter	Brutto prosjektutgift	Ørem. fin.	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Andre investeringer												
Altona park	37 500	-1 044	7 500	0	5 000	25 000	0	0	0	0	0	0
Jadarmarka parkanlegg	5 700	0	3 400	2 300	0	0	0	0	0	0	0	0
Korrigeringsnivå, parker og grøntanlegg	-8 000	0	-8 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lekeplasser			6 846	7 543	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000	8 000
Oppfølging av tiltaksplan for parkdraget langs Storåna			750	750	750	750	750	750	750	750	750	750
Parkdrag langs Storåna i Sandvedparken	12 350	0	4 350	8 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Parker og grøntanlegg			900	900	900	900	900	900	900	900	900	900
Utsifting og oppgradering av bruer i parkområder	13 300	0	2 000	6 400	2 000	2 000	900	0	0	0	0	0
Sum Andre investeringer	60 850	-1 044	17 746	25 893	16 650	36 650	10 550	9 650	9 650	9 650	9 650	9 650
Sum	60 850	-1 044	17 746	25 893	16 650	36 650	10 550	9 650	9 650	9 650	9 650	9 650

Gravplasser

Beløp i 1000

	Samlede prosjektbeløp		Økonomiplan				Sum øvrige år					
Investeringsprosjekter	Brutto prosjektutgift	Ørem. fin.	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Andre investeringer												
Forsand gravplass, utvidelse og opparbeiding	3 000	0	0	0	3 000	0	0	0	0	0	0	0

Økonomiplan for 2026-2029

	Samlede prosjektbeløp		Økonomiplan				Sum øvrige år					
Investeringsprosjekter	Brutto prosjektutgift	Ørem. fin.	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Korrigerings av investeringsnivå, gravplasser	-3 000	0	-3 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Minnelunder gravplasser			500	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
Ny gravplass i Sandnes øst	48 725	0	0	2 000	1 000	0	22 000	22 000	0	0	0	0
Omregulering av eksisterende graver på Gand gravlund	1 500	0	1 500	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Oppgradering av gravlunder			1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
Oppgradering bygningsmasse gravplass			4 000	2 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
Sorteringsordning avfall, gravplasser	2 500	0	1 000	1 000	500	0	0	0	0	0	0	0
Sum Andre investeringer	52 725	0	5 500	9 000	9 500	5 000	27 000	27 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Sum	52 725	0	5 500	9 000	9 500	5 000	27 000	27 000	5 000	5 000	5 000	5 000

Sentrumsprosjekter, Byutvikling og teknisk skattefinansiert

Beløp i 1000

	Samlede prosjektbeløp		Økonomiplan				Sum øvrige år					
Investeringsprosjekter	Brutto prosjektutgift	Ørem. fin.	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Andre investeringer												
Elvegata opparbeidelse, plan 201907	0	0	1 500	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Korrigerings av investeringsnivå, sentrumsprosjekter, Byutvikling og teknisk skattefinansiert	-3 000	0	-3 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Oppgradering av sentrumsarealer	3 582	0	2 700	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Planlegging/prosjektering, åpning Storåna inkludert Elveparken	90 915	-12 000	4 000	7 500	37 668	26 473	0	0	0	0	0	0
Sum Andre investeringer	91 497	-12 000	5 200	7 500	37 668	26 473	0	0	0	0	0	0
Sum	91 497	-12 000	5 200	7 500	37 668	26 473	0	0	0	0	0	0

Andre tiltak, Byutvikling og teknisk skattefinansiert

Beløp i 1000

	Samlede prosjektbeløp		Økonomiplan				Sum øvrige år					
Investeringsprosjekter	Brutto prosjektutgift	Ørem. fin.	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Andre investeringer												

Økonomiplan for 2026-2029

	Samlede prosjektbeløp		Økonomiplan				Sum øvrige år					
Investeringsprosjekter	Brutto prosjektutgift	Ørem. fin.	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Flomtiltak Bergebakkane	3 000	0	2 500	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kommunal egenandel miljøtiltak			300	300	300	300	300	300	300	300	300	300
Korrigerer av investeringsnivå, andre tiltak, Byutvikling og teknisk skattefinansiert	-1 000	0	-1 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Maskinpark, biler, utstyr			400	400	400	400	400	400	400	400	400	400
Tiltak på grunn av økt vannføring i Frøylandsbekken	8 813	0	0	8 772	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum Andre investeringer	10 813	0	2 200	9 472	700	700	700	700	700	700	700	700
Sum	10 813	0	2 200	9 472	700	700	700	700	700	700	700	700

Stab utvikling og gjennomføring

Beløp i 1000

	Samlede prosjektbeløp		Økonomiplan				Sum øvrige år					
Investeringsprosjekter	Brutto prosjektutgift	Ørem. fin.	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Andre investeringer												
Bolig Høle	6 330	0	4 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Boligtomter Hommerandslia	17 128	0	1 200	1 300	0	0	0	0	0	0	0	0
Boligtomter Marta's Hage, Hommersåk	6 000	0	2 500	3 200	0	0	0	0	0	0	0	0
Boligtomter Øygarden	20 692	- 20 800	3 900	6 600	4 000	0	0	0	0	0	0	0
Havneparken, inkludert senkekasser	5 000	0	0	2 000	3 000	0	0	0	0	0	0	0
Næringsområde Gøysamyra, Forsand	146	-8 000	50	50	0	0	0	0	0	0	0	0
Næringstomt Folkvordveien	1 003	0	500	500	0	0	0	0	0	0	0	0
Næringsutvikling, Vatnekrossen	500	0	500	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Salg av skoletomtene på Maudland og Kyrkjevollen	-26 000	0	0	0	- 26 000	0	0	0	0	0	0	0
Sum Andre investeringer	30 799	- 28 800	12 650	13 650	- 19 000	0	0	0	0	0	0	0
Sum	30 799	- 28 800	12 650	13 650	- 19 000	0	0	0	0	0	0	0

Vann og avløp

Beløp i 1000

Økonomiplan for 2026-2029

	Samlede prosjektbeløp		Økonomiplan				Sum øvrige år					
Investeringsprosjekter	Brutto prosjektutgifter	Ørem. fin.	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Selvkost												
Andreashagen, separering og utvidelse av vannledningsnett	17 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5 000	5 000
Austråttveien, separering	25 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	13 000	12 000
Bauneveien, separering	22 000	0	0	0	11 000	11 000	0	0	0	0	0	0
Bjørnstjerne Bjørnsons gate, Arne Garborgs vei og Møllegata, separering	14 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	14 000
ENØK-tiltak tekniske installasjoner			19 000	8 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Foren - Helleveien, Ringen, Buen separering	159 500	0	23 000	23 000	23 000	23 000	23 000	23 000	13 500	0	0	0
Forsand – hovedavløpsledninger	20 900	0	0	0	0	0	0	11 000	9 900	0	0	0
Gamle Austråttvei, vann og avløp	10 000	0	0	5 000	5 000	0	0	0	0	0	0	0
Gamle Ålgårdsvei, separering	11 000	0	0	11 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Ganddal skole, separering	6 000	0	6 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Hogstad-lms, vann og avløp	47 000	0	0	0	2 000	22 000	23 000	0	0	0	0	0
Klokkerveien og Bispeveien, vann og avløp	9 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9 000
Kulvert Stangelandsåna	1 581	-7 770	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kvartsveien, fornyelse av avløpsledninger	8 800	0	0	0	0	0	0	0	0	8 800	0	0
Lurabekken, Furuveien, Eikeveien, separering	6 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6 000
Myrveien, vann og avløp	22 000	0	12 000	10 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Oppfølging avløpsstrategi spredt bebyggelse			500	500	500	500	500	500	500	500	500	500
Oppgradering kulvert Lurabekken - Seljeveien	73 008	0	10 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Optimalisering av ledningsnett	115 000	0	0	0	0	0	0	20 000	10 000	10 000	40 000	35 000
Overføringsledning Vatnekrossen-Kommandantveien	88 000	0	0	0	44 000	44 000	0	0	0	0	0	0
Overløpsledning Vågen pumpestasjon	4 000	0	0	4 000	0	0	0	0	0	0	0	0

Økonomiplan for 2026-2029

	Samlede prosjektbeløp		Økonomiplan				Sum øvrige år					
Investeringsprosjekter	Brutto prosjektutgifter	Ørem. fin.	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Overvannsledning Forsand	1 100	0	1 100	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Overvannsledning i Kirkegata/Langgata	25 000	0	23 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Riarveien og Spinnargata, separering	60 000	0	0	0	0	0	0	14 000	21 000	21 000	4 000	0
Rishagen, separering	40 000	0	0	0	0	0	0	0	8 000	21 000	11 000	0
Riska - Li, etablering av vann- og avløpsledninger	36 130	0	12 880	18 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Roald Amundsens gate m fl. Separering	82 000	0	0	0	0	0	0	0	16 000	22 000	22 000	22 000
Sanering pumpestasjon Glettefjell	6 000	0	0	6 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Sanering Sleipnersgate - Odinsgate med flere	73 200	0	17 200	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Skippergata - Daleveien og Skoleveien, separering	38 500	0	0	0	0	14 000	22 000	2 500	0	0	0	0
Smeaheiveien og Viggo Ullmanns vei, separering	24 200	0	0	8 000	16 200	0	0	0	0	0	0	0
Teknisk utstyr VA-nett; pumping, slamsuging osv.			5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Tronsholen, omlegging av Ålgårdskloakken	16 500	0	0	0	0	11 000	5 500	0	0	0	0	0
Tyrihans- og Askeladdveien, separering	7 700	0	0	0	3 000	4 700	0	0	0	0	0	0
Vannledning - St. Olavsgate/Langgata	6 000	0	0	0	2 000	2 000	2 000	0	0	0	0	0
Vannledning, Hanabassenget-Mindeveien	33 000	0	0	0	0	16 500	16 500	0	0	0	0	0
Vannledning, IVAR-uttak Skjæveland-Luftå	27 500	0	0	27 500	0	0	0	0	0	0	0	0
Ventilkammer Eskemyrveien	11 000	0	0	11 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Øygardsbakken og Eddaveien, separering	58 000	0	0	0	0	8 000	21 000	21 000	8 000	0	0	0
Sum Selvkost	1 205 619	-7 770	129 680	137 000	112 700	162 700	119 500	98 000	92 900	89 300	101 500	109 500
Sum	1 205 619	-7 770	129 680	137 000	112 700	162 700	119 500	98 000	92 900	89 300	101 500	109 500

Renovasjon

Økonomiplan for 2026-2029

Beløp i 1000

	Samlede prosjektbeløp		Økonomiplan				Sum øvrige år					
Investeringsprosjekter	Brutto prosjektutgift	Ørem. fin.	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Selvkost												
Fornyning/utskifting renovasjonsbeholdere			4 500	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
Kommunale returpunkt			2 754	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Sum Selvkost	0	0	7 254	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000
Sum	0	0	7 254	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000	4 000

Samarbeidsprosjekt, VAR

Beløp i 1000

	Samlede prosjektbeløp		Økonomiplan				Sum øvrige år					
Investeringsprosjekter	Brutto prosjektutgift	Ørem. fin.	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Selvkost												
Bussveien flytting og oppgradering av VA-ledninger	191 000	0	40 000	15 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Oalsgata oppgradering VA-ledninger	58 500	0	15 000	17 500	15 000	0	0	0	0	0	0	0
Oppgradering kommunalt nett utløst av eksterne utbyggere			5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Sanering avløp jernbanen pumpestasjon - Gjesdalsveien	22 000	0	0	0	0	0	0	0	11 000	11 000	0	0
Sum Selvkost	271 500	0	60 000	37 500	20 000	5 000	5 000	5 000	16 000	16 000	5 000	5 000
Sum	271 500	0	60 000	37 500	20 000	5 000	5 000	5 000	16 000	16 000	5 000	5 000

Kommunens fellesområde

Beløp i 1000

	Samlede prosjektbeløp		Økonomiplan				Sum øvrige år					
Investeringsprosjekter	Brutto prosjektutgift	Ørem. fin.	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Andre investeringer												
Bygging av møterom og stillerom 1.etg. Rådhuset	1 800	0	1 600	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Egenkapitalinnskudd			25 300	26 300	26 300	27 300	27 300	28 300	28 300	29 300	29 300	30 300
Flere møterom Rådhuset, ombygging for bedre utnyttelse	1 125	0	1 125	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Forskuttering SIAS, rekkefølgekrav	53 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	13 000	0
Korrigeringsnivå, kommunens fellesområde	-13 000	0	-13 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lydette fokusrom, rådhuset	3 000	0	1 500	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Økonomiplan for 2026-2029

	Samlede prosjektbeløp		Økonomiplan				Sum øvrige år					
Investeringsprosjekter	Brutto prosjektutgift	Ørem. fin.	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Ny kirke og bydelslokaler Ganddal	138 000	0	0	0	0	10 000	49 900	49 580	15 900	0	0	0
Nytt utstyr for elektronisk løsning for politiske dokumenter			0	1 000	0	0	0	1 000	0	0	0	0
Offentlige arealer (alle formål)			9 129	9 429	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
Sum Andre investeringer	183 925	0	25 654	36 729	36 300	47 300	87 200	88 880	54 200	39 300	52 300	40 300
Sum	183 925	0	25 654	36 729	36 300	47 300	87 200	88 880	54 200	39 300	52 300	40 300

Eiendom

Beløp i 1000

	Samlede prosjektbeløp		Økonomiplan				Sum øvrige år					
Investeringsprosjekter	Brutto prosjektutgift	Ørem. fin.	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Andre investeringer												
Adgangskontroll			2 425	2 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
Branntekniske tiltak kontorbygg	5 286	0	3 000	1 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Energieffektivisering	33 498	0	4 500	4 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Innemiljø kommunale bygg, oppgradering			3 925	4 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500
Kameraovervåking			1 550	2 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Klimatiltak kommunale bygg			5 825	4 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500
Korrigerer av investeringsnivå, eiendom	-19 000	0	- 19 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lura aktivitetshus (med tomt)	99 490	0	1 490	0	0	0	0	2 000	50 000	46 000	0	0
Nedgravde søppelcontainere			950	1 500	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Oppgradering ballbinger			1 975	500	500	500	500	500	500	500	500	500
Oppgradering brannvarslingsanlegg			1 725	2 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
Oppgradering dusjanlegg for å hindre legionella			425	2 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
Oppgradering tekniske styresystemer og fagservere bygg			1 187	1 250	1 250	1 250	1 250	1 250	1 250	1 250	1 250	1 250
Oppgradering varmetekniske anlegg i kommunens formålsbygg			570	600	600	600	600	600	600	600	600	600
Radontiltak bygg med for høye bq-verdier			1 375	500	500	500	500	500	500	500	500	500
Regulering av områder/tomter for fremtidig bruk	17 294	0	12 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Riving gamle bygg og brakker	11 940	0	10 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0

	Samlede prosjektbeløp		Økonomiplan				Sum øvrige år					
Investeringsprosjekter	Brutto prosjektutgift	Ørem. fin.	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Sandnes kulturhus teknisk utstyr	6 770	0	1 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Universell utforming			3 990	5 715	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Sum Andre investeringer	155 278	0	38 912	33 565	21 350	21 350	21 350	23 350	71 350	67 350	21 350	21 350
Sum	155 278	0	38 912	33 565	21 350	21 350	21 350	23 350	71 350	67 350	21 350	21 350

Klimabudsjett

Klimastatistikk

Klimaarbeidets betydning for handlings- og økonomiplanen

Sandnes kommune har gjennom kommuneplanen forpliktet seg til å redusere klimagassutslippene i hele kommunen med 55 prosent innen 2030, sammenlignet med nivået i 2015. Klimamålet er i tråd med nasjonale forpliktelser, som følger opp den internasjonale Klimaavtalen.

Klimaendringene blir stadig tydeligere, og nok et år fylt med ekstremvær gir en ny påminning om viktigheten av en styrket innsats på klimaarbeid. Dette gjelder både for å kutte klimagassutslipp, men også for å sikre en robust klimatilpasning, som gir trygge boområder, infrastruktur og forutsigbarhet. Vår region vil oppleve økt intensnedbør, økte temperaturer, og havnivåstigning. Dette kan gi utfordringer relatert til flom, overvann, ras og skred, stormflo, redusert matsikkerhet og helseutfordringer. I tillegg til å gi fare for liv, helse og infrastruktur, vil håndteringen av denne risikoen kunne påvirke kommunens attraktivitet, spesielt dersom den mangler en tydelig, helhetlig innsats.

I klimaomstillingen ligger også mange muligheter for bedre boområder og samfunn, med fokus på livskvalitet, nærhet til natur og muligheter for verdiskaping i et grønt skifte. Å ikke delta i denne utviklingen kan gjøre at kommunen taper attraktivitet, omdømme og konkurransekraft i en region som kjemper om innbyggere, arbeidskraft, næringsliv og industri. I tillegg er det økende risiko for å bli stilt til ansvar for beslutninger, eller mangel derav, knyttet til klimapolitikk eller klimaendringer, med tilhørende erstatningskrav.

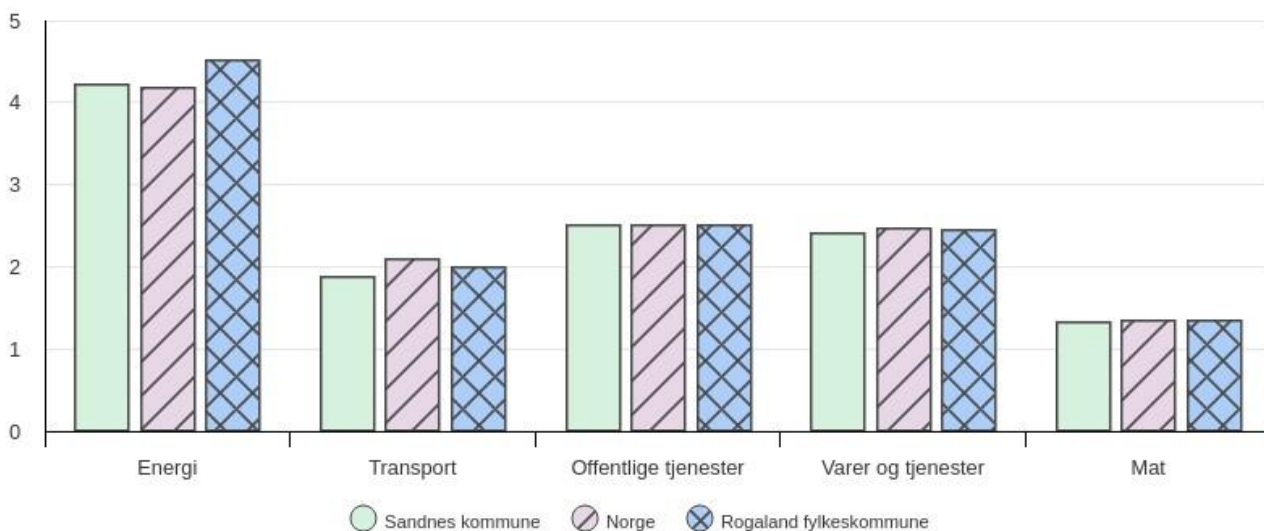
Klimagassutslipp i dag

Utslipp deles i to kategorier: Utslipp fra kommunens egen drift, og utslipp innenfor kommunens geografiske grenser. Klimamålet gjelder alle utslipp innenfor kommunens grenser.

I 2015 var Sandnes sine totale utslipp 293 205 tonn CO₂, og vil være sammenligningsgrunnlaget for klimamålet. I 2023 (nyeste tall) var utslippene redusert til 275 124 tonn CO₂, en nedgang på 6,2 prosent. Figuren under viser utslippene fordelt på utslippssektorer, og viser at veitrafikken er den største utslippskilden i kommunen. Sammen med energiforsyning og annen mobil forbrenning (bygg og anlegg, og annet maskineri) utgjør disse over **72 prosent** av totale utslipp i kommunen, og det er her innsatsen dermed må rettes. I et lavutslippsperspektiv vil utslippene i størst grad være knyttet til jordbruk og industri, som viser at tiltak i spesielt jordbrukssektoren har relativt lite reduksjonspotensial (Wang m.fl., 2018).

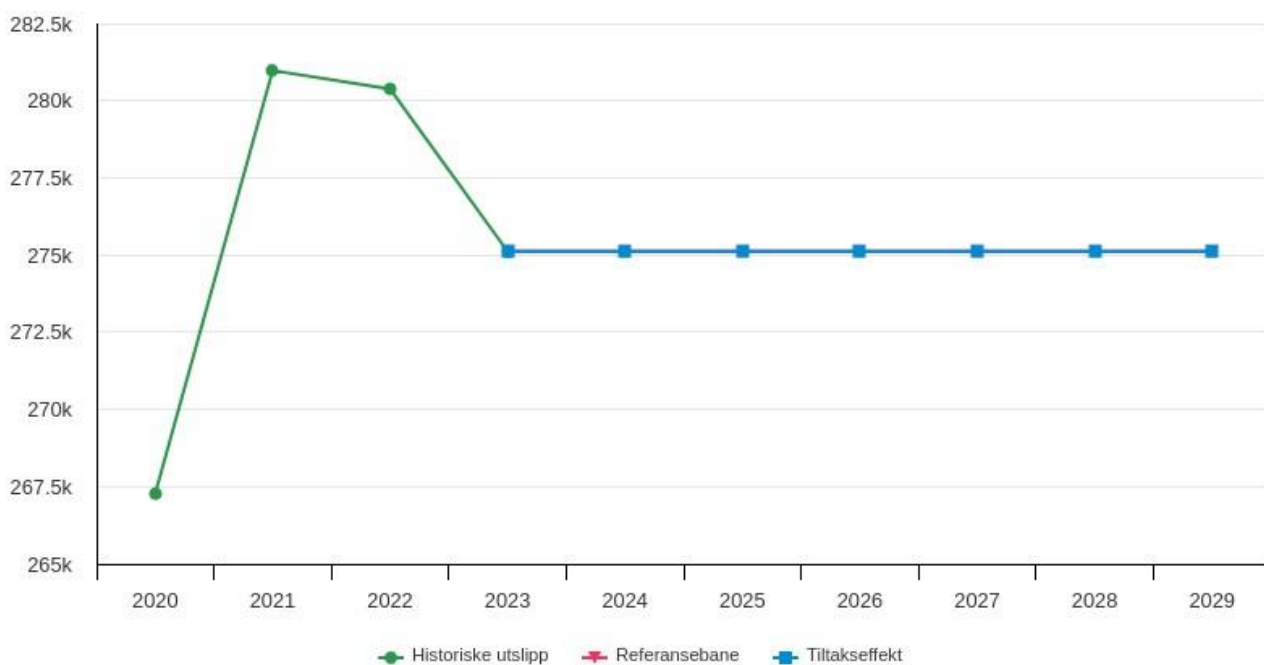
Gjennomsnittlig klimafotavtrykk

Utslipp i tonn

Klimagassutslipp (graf)

Grafen vises i tonn CO₂-ekvivalenter

Risikoanalyse for selskaper kommunen har eierskap i

Kommunens portefølje av selskaper med aksjer og andeler har lang historikk. Porteføljen består av eierskapene fra både tidligere Forsand og Sandnes kommune. Siden den nye kommunen ble etablert 1.

januar 2020 har det både kommet til og blitt avviklet/fusjonert selskaper. Noen endringer er eierinitierte, andre er konsekvenser av endringer i lov- og regelverk. Eksempelvis har endringer i lovverk resultert i krav om konsernstrukturer i tiltaksbedriftene og krav om omdanning av de tidligere interkommunale samarbeidene til kommunale oppgavefellesskap eller interkommunale selskaper.

Kommunens eierskapsportefølje omfatter både aksjeselskaper og interkommunale selskaper, og fra 2023 også kommunale oppgavefellesskap. Lov om interkommunale selskaper (IKSer) ble endret av Stortinget i 2023. Deler av endringene fikk virkning fra 1. juli 2023, mens full virkning av både lov og forskrift kom fra 1. januar 2024. Krav til møteoffentlighet, nye krav til møter i representantskapet, samt ny økonomiforskrift for IKSer medført at arbeidet med å oppdatere styringsdokumentene for IKSe hadde høy prioritet i 2024. De ulike eierfellesskapene har fått frem ajourførte selskapsavtaler og eierstrategier. Å ha målrettede selskapsspesifikke styringsdokumenter overfor det enkelte selskapet er fastholdt som høyt prioritert oppgave i 2025. Prioritering mellom selskapene skjer utfra grad av risiko som eierskapet gir kommunene. Arbeidet gjennomføres som et administrativt samarbeid i det enkelte eierfellesskapet. Selskapenes styrende organ involveres. Endelig godkjenning av reviderte selskapsdokumenter tilligger det by-/kommunestyrene selv å godkjenne.

Kommuneloven setter tydelige krav til konsernstyring av økonomiforvaltningen i kommunen og til en samlet risikostyring. Risikoanalyse av det kommunale eierskapet i selskaper og de kommunale foretakene er en del av dette. Kommunen praktiserer derfor rapportering av resultater og utviklingen i selskaper og risiko knyttet til eierporteføljen som del av perioderapportene til kommunestyret.

31. desember 2024 besto eierporteføljen av 39 selskaper og kommunale oppgavefellesskap, og som i hovedsak er egne rettssubjekter, i tillegg kommer stiftelser. Kommunens kommunale foretak Sandnes Havn KF er en del av kommunen som juridisk enhet og har kommunestyret som sitt øverste organ. Stiftelser er selveiende og har ikke et eierorgan. Kommunestyret har derfor marginal påvirkningsmulighet i en stiftelse.

I løpet av 2025 har kommunestyret vedtatt å tre ut av Ryfylke IKS og å kjøpe aksjene i Hammaren Utvikling AS for så å avvikle selskapet. I tillegg er Opera Rogaland IKS og Jæren Recovery College AS selskaper under avvikling per 31. august. Ved utgangen av 2025 påregnes at eierporteføljen å være redusert med 3 til 36 selskaper og kommunale oppgavefellesskap. Utmeldingen fra Ryfylke IKS vil med de øvrige eiernes godkjenning tre inn fra 2027.

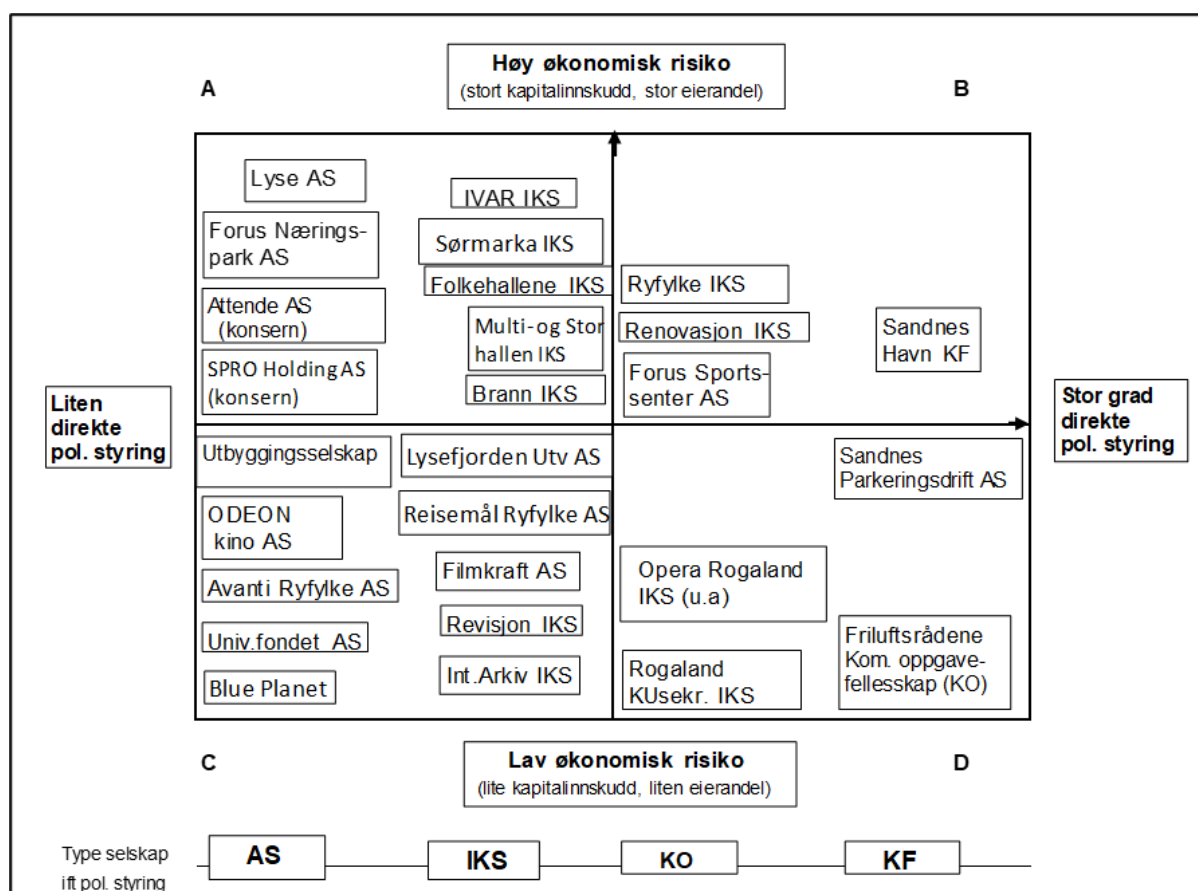
Meroffentlighet om det offentlige eierskap i selskaper er tydeliggjort i lovverket. Tilsvarende gjelder også behovet for å forenkle eierstyringen, og sikre økt reell deltakelse i eierorganene. I IKS-loven er nå møter i representantskapet underlagt de samme bestemmelsene som for folkevalgte organ jamfør kommuneloven. Ansvar for etterlevelse ligger hos det enkelte selskap og eierorganet selv. Skillet mellom eierorganets og styrets oppgaver og ansvar er også tydeliggjort i IKS-loven. Den slår fast at det eierkommunene selv som skal dekke møtegodtgjørelse for sine medlemmer i representantskapet i et IKS. Velges medlemmet til verv som leder eller nestleder, eller til styret plikter selskapet å dekke godtgjørelsen. Nettopp skillet mellom eiernes og styret sitt ansvar og oppgaver i et selskap, var hovedtema på felles opplæringsdag for syv kommuner i mars 2024. Her ble det også understreket at de som velges til å representere kommunene i eierorganer utøver dette på vegne av kommunestyret. Kommunestyret har derfor myndighet til å binde sine valgte medlemmer, i saker som skal behandles i eierorganet i et selskap og til å foreta nyvalg av sitt/sine medlemmer i valgperioden.

Risikoen som kommunen har ved sitt eierskap i selskapene er knyttet til størrelsen på eierandelen, kapital som er skutt inn, tilskuddet som ytres og til tjenestekjøp som skjer. Det enkelte selskap sin økonomiske og likviditetsmessige stilling har derfor også betydning for kommunens risiko. Eierandelen er direkte uttrykk for graden av styring kommunen har gjennom eierorganet i selskapet. I IKSer uttrykker

den også pro-rata ansvaret kommunen har for selskapets gjeld og forpliktelser. For å anskueliggjøre økonomisk risiko og grad av politisk styring er selskapene grovt vurdert og innplassert i følgende fire hovedgrupper:

1. Høy grad av økonomisk risiko – liten grad direkte politisk styring.
2. Høy grad av økonomisk risiko – stor grad av politisk styring.
3. Lav økonomisk risiko – liten direkte politisk styring.
4. Lav økonomisk risiko – stor grad av politisk styring.

I figuren under framstilles de ulike selskapene fordelt etter den overnevnte grupperingen.

Figur 1: Selskaper, foretak og samarbeider etter grad av økonomisk risiko og politisk styring

Figuren over illustrerer at kommunen har både ulik grad av økonomisk risiko og grad av politisk styring overfor det enkelte selskap. Type selskapsform, selskapenes virksomhet og produksjon er med på å fastsette dette. Kommunens risiko er imidlertid ikke kun begrenset til den økonomiske risikoen. Andre risikoelementer er for eksempel tap av tingsinnskudd/produksjonsmidler, opphør i produksjon av ulike tjenester eller andre lovpålagte oppgaver og bortfall av samfunnsutvikleroppgaver. Det knytter seg også omdømmerisiko for kommunen som en offentlig eier.

Resultater og analyser som rapporteres her er gjort med grunnlag i siste tilgjengelige regnskapstall og årsberetninger fra selskapenes avlagte for regnskapsåret 2024. Generalforsamlinger og

representantskapsmøter som behandler resultatene for 2024 ble avholdt 1. halvår 2025. Endringer ut året fremgår av årsrapporten, mens fullstendig rapportering for 2025 skjer i 2. perioderapport i 2026.

IKS – Interkommunale selskaper (Lov om interkommunale selskaper)

IKS er egne rettssubjekt. Et særtrekk ved selskapsformen er at hver deltaker har et ubegrenset ansvar (pro rata-ansvar) for selskapets samlede forpliktelser og gjeld. Sandnes kommune sin eierandel i et IKS er derfor bestemmende både for omfanget av kommunens ubegrensede ansvar og for hvilken grad av innflytelse kommunen har i eierorganet. På grunn av det ubegrensede ansvaret slår også IKS-loven fast at et selskap ikke kan ta opp lån med mindre det er definert en låneramme i selskapsavtalen. Hva som kan finansieres ved bruk av lån er lovbestemt. Dersom et IKS avvikles, er deltakerkommunene ansvarlig for alle selskapets forpliktelser i inntil tre år etter avviklingstidspunktet.

Kommunens totale potensielle risiko tilsvarer dermed kommunens prosentvise eierandel av lånerammen og selskapets forpliktelser. Andre økonomiske risikoaspekter for kommunen gjelder tap av eventuell innskutt kapital, tingsinnskudd i form av anlegg/utstyr/bygg og tap av utbetalt årlig driftstilskudd til selskapet. Selskapsavtalen og/eller eierstrategien kan også fastsette utbyttestrategi og avkastningskrav overfor et IKS. Forventet utbytte budsjetteres i handlings- og økonomiplan. I tabellen under fremkommer resultater fra IKSene i 2024, herunder driftstilskudd, utbetalt utbytte til eierne for regnskapsåret 2024 og selskapenes resultat og egenkapital per 2024.

Selskap (beløp i 1000 kr)	Eierandel	Kapitalinnskudd	Driftstilskudd 2024	Utbetalt utbytte 2024	Resultat 2024	Sum EK 2024
Rogaland brann og redning IKS 1)	24,60 %	8 658	71 546		-9 695	151 000
Rogaland Revisjon IKS 2)	13,94 %	648			2 928	24 035
IVAR IKS 3)	22,81 %				-28 035	304 296
Interkommunalt Arkiv i Rogaland (IKA) IKS 4)	18,41 %		2 837		96	5 091
Renovasjonen IKS 5)	50,00 %	600		1 000	4 181	101 086
Opera Rogaland IKS	50,00 %		800		-2 339	3 944
Sørmarka Flerbrukshall IKS 6)	30,76 %	141	4 931		2 483	9 204
Multihallen og Storhallen IKS 6)	30,76 %	195	3 829		560	4 093

Økonomiplan for 2026-2029

Folkehallene IKS (driftsselskapet) 6)	30,76 %	2 031	15 652		655	1 112
Ryfylke IKS 7)	20,00 %	300	318		391	1 785
Rogaland Kontrollutvalgssekretaria t	19,37 %	210	685			
Sum		12 783	100 598	1 000	-27 653	614 597

IVAR IKS: Forsand kommune eide 5,22 prosent i Ryfylke Miljøverk IKS (RYMI), selskapet er avviklet og driften overtatt av IVAR IKS fra 2020.

1) Fra 1. januar 2022 har Rogaland brann og redning IKS folketallsbasert eierbrøk. Stasjoner leies av eierkommunene. Langsiktig lån utløper i 2025. I løpet av 1. halvår 2025 har det blitt utredet stordriftsfordeler, sett på kostnadsstrukturen jamfør mandat gitt av i representantskapet. Revidert finansieringsstruktur og brannordning ble lagt frem i egen fellessak juni 2025. Vedtatt av alle kommunene.

2) Det ble i 2024 kjøpt revisjonstjenester for 4,5 millioner kroner fra Rogaland Revisjon IKS. Kontrollutvalget er bestiller og utgiftene inngår i utvalget sitt budsjett. Selskapet er i leide lokaler. Selskapets gjeld er pensjonsforpliktelser. Ny modell for eierbrøk ble utformet i 2023 og tatt i bruk da Time kommune gikk inn som ny deltaker. Klepp kommune gikk inn fra 1. november 2024. Sandnes sin eierandel er nå 13,94 prosent.

3) Eierbrøken i IVAR IKS justeres hvert 4. år jamfør folketallet. Sandnes sin andel fra 1. januar 2024 er 22,81 prosent. Restgjeld i IVAR IKS var per utgangen av 2024 på 5,5 milliarder kroner.

4) IKA IKS sin selskapsavtale ble ajourført og eierstrategi laget i 2022. Oppdraget om å revidere modell for kostnadsfordeling og eierbrøk er fullført i 2023. Sandnes kommune sin eierandel er 18,41 prosent. Selskapet har i 2024 budsjettert med merforbruk som finansieres av eget disposisjonsfond.

5) Konsernbidrag fra Renovasjonen Næring AS 4,6 millioner i 2024 kroner. Konserngjeld er leasingbiler og pensjon.

6) I Folkehallene IKS er all drift og ansatte. Eksisterende to selskap ble samtidig i 2022 omdannet til rene eiendomsselskaper som eier de fire regionale anleggene og leier ut til Folkehallene IKS. I 2022 ble 7,7 millioner kroner av tidligere opptjent egenkapital overført fra Multihallen/Storhallen IKS til Folkehallene IKS i form av engangsutbytte for å styrke egenkapitalen i driftsselskapet og 2,8 millioner kroner fra Sørmarka IKS i pensjonsmidler, etter restruktureringen. I 2023 ble ytterligere 2,3 millioner kroner tilført driftsselskapet i styrket egenkapital. Ved utgangen av 2024 var egenkapitalen på 1,1 millioner kroner. Da den fortsatt er lav ytes ytterligere tilskudd på 3 millioner kroner i 2025. De to eiendomsselskapene har ved utgangen av 2024 349 millioner kroner i langsiktig gjeld (lån). Sum anleggsmidler er 517 millioner kroner.

Kommunen betalte i 2024 totalt 99,6 millioner kroner i driftstilskudd til IKS-ene, en økning på 3,3 millioner kroner fra 2023. Om lag 72 prosent gjelder tjenester fra Rogaland brann- og redning IKS (75 prosent i 2023). Eierfellesskapet har arbeidet målrettet med å dempe veksten i tilskuddsnivået og en finansieringsmodell er vedtatt i Ksak 67/25. Drifts- og kapitaltilskuddet til de tre Folkehall IKSene utgjør

om lag 24,5 prosent av totalt driftstilskudd i 2023. Økningen fra 2023 skyldes primært økte renteutgifter og nødvendig utskiftning av utstyr grunnet elde, men også noe aktivitetsvekst. I tillegg ble egenkapitalen i driftsselskapet ytterligere styrket med 3 millioner kroner i 2024 fra eierne. Sett som konsern har Folkehall IKSene positiv egenkapital ved utgangen av 2024, men driftsselskapet har fortsatt lav egenkapital. Våren 2025 ble arbeid med eierstrategi startet. Spørsmålet om mulig rentefond avklares her. Fra Renovasjonen IKS mottok kommunen utbytte på 1 million kroner i 2024, likt som i 2023. Konsernets egenkapital er vel 100 millioner kroner. Eierne ser behov for at arbeidet med finansforvaltning prioriteres i 2025, herunder også håndtering av eventuelt nybygg for selskapet. Selvkostområdet må håndteres særskilt i dette arbeidet. Avklaringer skjer i utarbeidelsen av eierstrategien som er påbegynt. Flere av IKSene har langsiktig gjeld og anleggsmidler som kun er knyttet til balanseføring av pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser.

Den største økonomiske risikoen for Sandnes som eierkommune knytter seg til IKSenes evne til å håndtere egne forpliktelser og gjeld. Per 31. desember 2024 viser regnskapene for IKS-ene en total langsiktig gjeld på 6 milliarder kroner (eksklusive pensjonsmidler). Om lag 5,6 milliarder kroner er i IVAR IKS og selskapets investeringsplan. De samme selskapene har tilsvarende regnskapsførte anleggsmidler (eksklusive pensjonsmidler) på 6,1 milliarder kroner. Anleggsmidler i IVAR IKS utgjør vel 5,4 milliarder kroner, mens det i eiendomsselskapene i Folkehallene er regnskapsført snaut 527 millioner kroner.

Følgende tabell viser oversikt over Sandnes sitt pro-rata ansvar i IKS-ene ved utgangen av 2024:

Selskap (beløp i 1000 kr)	Garantiansvar per 31.12.2024	Pro rata-ansvar per 31.12.2024	Total låneramme for IKS-et	Andel langsiktig gjeld i % av anleggsmidler *) 2024
Rogaland brann og redning IKS	63	27 987	25 000	0,27
Rogaland Revisjon IKS		2 593	4 000	-
IVAR IKS 1)	1 267 635	1 280 668	6 000 000	103,75
Interkommunalt Arkiv (IKA) IKS		3 932	1 000	-
Renovasjonen IKS (konsern)		97 959	25 000	82,79
Opera Rogaland IKS		180	1 000	-
Sørmarka Flerbrukshall IKS 2)		89 027	411 700	73,87
Multihallen og Storhallen IKS 2)		19 517	206 000	48,22
Folkehallene IKS (driftsselskapet) 2)		13 581	15 000	-
Ryfylke IKS		2 532	5 000	-
Rogaland Kontrollutvalgssekretariat 4)		1 699	-	-
Sum	1 267 697	1 539 674	6 693 700	

*) Eksklusive pensjonsmidler, forpliktelser og fond.

1) IVAR IKS rapporterte til eierkommunene et samlet garantiansvar 31. desember 2024 på 5,6 milliarder kroner (5,2 milliarder kroner i 2023). Sandnes sitt garantisansvar er 1,268 milliarder kroner. Samlet prorata-ansvar Sandnes har ved utgangen av 2024 var på 1,28 milliarder kroner.

2) Folkehallene mottar årlig kapitaltilskudd fra eierkommunene knyttet til oppføring av hallene. Selskapene har balanseført både langsiktig gjeld (lån) og utsatt inntektsføring under langsiktig gjeld. Samtidig er utestående lånebeløp ført som kortsiktig fordring på eierkommune under omløpsmidlene. Utsatt inntektsføring er trukket ut av tallene i analysen.

3) Ryfylke IKS har kortsiktig gjeld på 11,6 millioner kroner ved utgangen av 2024. Dette gjelder prosjekter som er i arbeid (4,8 millioner kroner) og forskudd på mottatte tilskudd til prosjekter. Tilskudd inntektsføres i takt med utgifter. I 2024 kjøpte selskapet fylkeskommunen sine aksjer i New Kaupang AS og er nå eneksjonær.

4) Rogaland Kontrollutvalgssekretariat IKS ble etablert på slutten av 2023, etter omdanning fra interkommunalt samarbeid. Selskapet kan ikke ta opp lån. Forpliktelser er i hovedsak knyttet til pensjonsmidler og utgifter.

Kommunen har, som det fremgår av tabellen ovenfor, påtatt seg et betydelig økonomisk ansvar ved eierskapet i IKS-ene. Totalt utgjør kommunens ansvar av IKS-enes brutto gjeld 1,54 milliarder kroner (økning på 16,4 millioner kroner fra 2023). Samtidig er det regnskapsført 0,615 milliarder kroner i egenkapital i selskapene. Størst pro rata-ansvar er det overfor IVAR IKS som nå utgjør 1,2 milliarder kroner. Tjenestene kommunen kjøper fra IVAR IKS er finansiert gjennom selvkostgebyrene. Det betyr at økonomisk risiko er direkte knyttet til gebyrene fra kommunen til innbyggere og næringsliv. Ved utgangen av 2024 har selskapet disponibelt snaut 0,44 milliarder kroner av lånerammen fastsatt i selskapsavtalen. Representantskapet har pekt på at utviklingen i investeringsplanen kan tyde på at handlingsrommet er brukt i 4-årsperioden. I arbeidet med revidert eierstrategi er dette et tema som i 2025 blir undersøkt nærmere. Rapporten etter eierkontrollen av IVAR IKS som kontrollutvalgene har bestilt er et kunnskapsgrunnlag inn i dette arbeidet. Rapporten kom til høring i august, eierne har avgitt uttalelse.

Sørmarka Flerbrukshall IKS bærer finansiell risiko knyttet til gjenstående langsiktige lån på om lag 350 millioner kroner. Det gjelder oppføringen av Sørmarka Arena og sykkelvelodromen Sola Arena. Sola Arena var ved regnskapsavleggelsen for 2024 anlegg under oppføring. Eiendomsselskapet Multihallen og Storhallen IKS forvalter lånene knyttet Sandneshallen og Randaberghallen. All drift og personell er samlet i Folkehallene IKS. Eierkommunene yter årlig driftstilskudd til Folkehallene IKS, inkludert rentekostnader i leien av anleggene. Kapitaltilskudd som dekker avdragsutgiftene tilføres som tilskudd til de to eiendomsselskapene. I 2024 var det ventet at byggherren avla byggregnskapet for Sola Arena. Grunnet tvistesaker som gjenstår besluttet representantskapet at disse oversendes til politisk og administrativ ledelse i eierkommunene for videre oppfølging. Flere drøftingsmøter mellom eierne er avholdt. Per august foreligger det ikke et endelig resultat av drøftingene.

Siden 2021 har Folkehallene IKS leid og driftet Forus Sportssenter AS etter tilsvarende modell som de øvrige fire regionale anleggene. Eierskapet for Sportssenteret står uendret ved utgangen av 2024. En kortsiktig avtale om leie- og drift mellom de fire eierkommunene kom på plass i 2023. Arbeidet har vært krevende. Å få til en fusjon med IKS-ene i Folkehallene har blitt utredet, men er lagt bort. Det vil utløse betydelige engangsutgifter for eierkommunene. Kontinuitetsprinsippet kan ikke anvendes når det gjelder fusjon mellom ulike juridisk rettssubjekt. Løsninger krever per i dag lovendringer.

Opera Rogaland IKS er av eierkommunene Sandnes og Stavanger vedtatt avviklet og virksomheten overføres per 1. juli 2025 til Stiftelsen Stavanger Symfoniorkester. Avtalen om virksomhets-

overdragelsen er ferdig. Selskapets avviklingsstyre avla avviklingsregnskapet i august til representantskapet. Likvidasjonsutbyttet tilfaller i sin helhet SSO. Selskapet slettes i løpet av høsten.

Samlet er kommunens økonomiske risiko knyttet til IKS-ene høy, med et pro-rata ansvar på 1,54 milliarder kroner. Samtidig viser regnskapene 2024 at sum anleggsmidler er omtrent 110 millioner kroner høyere enn langsiktig gjeld, og egenkapitalen i IKS-ene utgjør om lag 610 millioner kroner. Kommunens mulighet til reell politisk styring varierer i samsvar med eierbrøk. Sandnes har ikke alene flertall i noen av selskapene.

Kommunale oppgavefellesskap (KO) og Interkommunale Politiske råd (IPR)

Med iverksettelsen av ny kommunelov fulgte også bestemmelse om at interkommunale samarbeid hjemlet i tidligere kommunelovs §27, skulle omdannes eller avvikles. Kommuneloven tydeliggjør nå tre måter å løse interkommunalt samarbeid på. I tillegg er vertskommune løsningen som er videreført, hjemles to nye samarbeidsformer; Kommunalt oppgavefellesskap og Interkommunalt politisk råd.

Sandnes kommune var deltaker i fire interkommunale samarbeid, alle er omdannet. Jæren og Ryfylke friluftsråd er begge kommunale oppgavefellesskap fra 1. januar 2022. For kommunene betyr det et økt pro-rata ansvar, da begge er gitt en låneramme på 4 millioner kroner ifølge samarbeidsavtalene. Pro-rata ansvaret følger av lovens bestemmelser. Ingen av friluftsrådene har per nå langsiktig gjeld av stor betydning. I hovedsak iverksettes investeringer først når tilskudd og annen finansiering er sikret gjennom tilsagn/utbetalt. Ubrukte prosjektmidler føres som bundne fond.

Kommunalt oppgavefellesskap (KO)	Eierandel	Regnskapsresultat 2024	Netto driftsresultat 2024	Investering 2024	Disposisjonsfond 2024	Eksterne gjeld 2024
Jæren Friluftsråd	21,80 %	543	1 845	474	2 162	584
Ryfylke Friluftsråd	24,16 %	1 602	2 012	943	8 473	

Omdanningen har vært et krevende arbeid for friluftsrådene. De er begge operative organisasjoner med begrensede administrative ressurser. Etter dialog med Ryfylke friluftsråd i løpet av våren 2025 er det tatt initiativ til å se på justeringer av samarbeidsavtale. Representantskapets behandling av spørsmålet skjer nå i høst og er bestemmende for videre prosess. Det er naturlig at det også er dialog med Jæren friluftsråd i såfall, slik at erfaringer trekkes inn fra begge oppgavefellesskapene.

For det tredje samarbeidet - IUA sør-Rogaland[\[1\]](#) fremgikk det av statlig forskrift at omdanningen måtte skje til enten et IKS eller et kommunalt oppgavefellesskap. Eierkommunene vedtok å omdanne IUA-samarbeidet til et kommunalt oppgavefellesskap. Samarbeidsavtalen gir ikke anledning til å ta opp lån. Oppgavefellesskapet er heller ikke eget rettssubjekt. For denne valgperioden er Stavanger kommune valgt som ansvarlig for merkantile oppgaver og regnskapsføring. Faglige tjenester kjøpes fra Rogaland brann- og redning IKS.

Erfaringene med kommunale oppgavefellesskap hittil, er at samarbeidsformen krever utprøving, men også en tydeligere definering i loven. Det foreligger flere tolkningsuttalelser fra departementet med bakgrunn i spørsmål som kommunene har stilt.

Det fjerde samarbeidet som ble omdannet er Rogaland kontrollutvalgssekretariat. Det ble som nevnt ovenfor vedtatt omdannet til IKS. Selskapet har fire årsverk og er i leide lokaler i Sandnes sentrum. Virksomheten ble overdratt til nytt IKS som den var. Selskapet har ikke adgang til å ta opp lån.

Etter de fire omdanningene er kommunens økonomiske risiko først og fremst knyttet til friluftsrådene, som har låneramme i avtalen. Eierutøvelsen skjer i representantskapet. Det tilligger derfor eierorganet å påse at det er betryggende styring og forvaltning av lånerammen og oppgavefelleskapets forpliktelser.

Interkommunalt politisk råd (IPR) er en samarbeidsform i kommuneloven som regulerer politisk samarbeid mellom kommuner. Rådet har kun et organ - representantskap og det er et folkevalgt organ etter lovens bestemmelser. Et IPR kan verken gis myndighet til å utføre tjenester eller oppgaver på vegne av kommunestyret. Det kan heller ikke ta opp lån. Risikoen som følger av å delta i et IPR er først og fremst knyttet til selve samarbeidet om felles regionale oppgaver, om resultatene oppnås, og kommunens og regionens omdømme. Den økonomiske risikoen for kommunen er lav. Den 9. september 2024 vedtok kommunestyret å gå inn som deltaker i Nord-Jæren IPR. Det ble konstituert 27. november. Sola kommune er leder av representantskapet og kontorkommune. Jærkommunene har tilsvarende formalisere sitt samarbeid i Jærrådet IPR. I Ryfylke har også spørsmålet om å etablere et IPR være behandlet politisk i Ryfylke IKS sine eierkommuner. Det påregnes at spørsmålet vil komme opp igjen i løpet av høsten/våren 2026. Sandnes kommunens prinsippavklaringer om deltakelse i IPRer ble vedtatt i [Ksak 122/24](#).

[\[1\]](#) Interkommunalt samarbeid for akutt forurensning i sør-Rogaland

AS - Aksjeselskaper (Lov om aksjeselskaper)

Aksjeselskap er egne rettssubjekt. Aksjonærene hefter for innskutt aksjekapital. Kommunens økonomiske risiko er dermed direkte knyttet til verdien av aksjekapitalen som ble skutt inn ved etableringen. Den kan imidlertid være betydelig høyere enn den innskutte kapitalen (eksempelvis Lyse AS), og størrelsen på et eventuelt tap kan således bli betydelig større enn den innskutte kapitalen. Kommunen kan i enkelte tilfeller også kunne få et direkte ansvar for selskapsforpliktelsene. Et slikt ansvar oppstår dersom kommunen har stilt garanti overfor selskapskreditorene. Andre risikomomenter for kommunen knytter seg til selskapenes utbyttestrategi, kapital- og tingsinnskudd, makroøkonomiske og markedsmessige forhold samt skatte- og avgiftsmessige forhold og reglene om ulovlig offentlig støtte. Styret i et aksjeselskap har et særskilt ansvar for utvikling og drift av selskapet. Derfor er et styremedlem også personlig ansvarlig. Flere av aksjeselskapene har følgelig tegnet en styreforsikring for styremedlemmene. Som styremedlem foreslår kommunestyret kandidater. Blir kandidaten valgt, er oppgaven å arbeide for selskapets beste utfra den strategien og de forventinger aksjonærene har trukket opp for selskapet.

Kommunen hadde ved utgangen av 2024 eierskap i 23 [\[2\]](#) aksjeselskap. Av disse er eierskapet i selskapene Avanti Ryfylke AS, Blue Planet AS, Kommunekraft AS, Det norske teater LA og Reisemål Ryfylke AS selskaper som tidligere Forsand kommune var aksjonær i. Syv selskaper er kommet til som følge av tidligere Sandnes tomteselskap KF ble avviklet og overflyttet til linjeorganisasjonen (se detaljer nedenfor). Av disse har seks til formål å utvikle utbyggingsarealer til bolig- og/eller næringsformål og selge disse til sluttkjøper. Sandnes indre havn infrastruktur AS (SIAS) er et rent gjennomføringsselskap av felles infrastruktur i Havneparken for grunneieren, og har ikke økonomisk formål. Jæren Recovery College AS ble etablert i desember 2024. Da selskapet fikk avslag på søknad om statlig tilskudd som et brukerstyrt senter, vedtok generalforsamlingen 27. juni 2025 å avvikle selskapet i samsvar med politiske vedtak. Selskapet ventes slettet innen utgangen av 2025.

[2] Jæren Recovery College AS er ikke medregnet her, da selskapet ble registrert rett før årsskiftet 24/25.

Selskap (beløp i 1000 kr)	Eierandel	Driftstilskudd 2024	Utbetalt utbytte 2024	Garantiansvar	Resultat 2024	Sum EK 2024
Sandnes Pro-Service konsern AS 1)	83,33 %		Forbud jf. lov		8 964	68 683
Allservice/Attende konsern AS 1)	12,70 %		Forbud jf. lov		-3 239	45 318
Avanti Ryfylke AS	10,00 %		Forbud jf. lov	700	1 305	8 152
Universitetsfondet i Rogaland AS	13,16 %		Forbud jf. vedtekter		65	59 462
Lyse AS 2)	19,53 %		152 342		2 225 176	22 169 991
Lysefjorden Utvikling AS	22,63 %	632			45	2 379
Forus Næringspark AS	49,00 %			30 800	40 407	588 548
ODEON Stavanger/Sandnes AS	17,85 %		357		146	21 486
Blue Planet AS	2,56 %				872	13 947
Forus Sportssenter AS 3)	23,00 %				490	20 471
Kommunekraft AS	1 aksje				-168	1 231
L/L Det norske teater	0,02 %				11 513	31 817
Reisemål Ryfylke AS	5,15 %	253			-72	1 077
Sandnes Parkeringsdrift AS 4)	100,00 %		1 000		2 337	5 594
Glad Mat AS	2 aksjer				417	1 606

Økonomiplan for 2026-2029

Filmkraft Rogaland AS 4)	20,00 %	2 350			-1 252	5 640
Sum		3 235	153 699	31 500	2 286 173	23 045 404

1) Allservice Holding AS (konsern) og Attende Holding (konsern) er fusjonert (Ksak 96/23). Sandnes eier 12,70 prosent etter fusjon. I løpet av våren 2025 er fusjonen gjennomført. Konsernets navn er Attende AS. Styret arbeider med å «bygge» organisasjonene sammen. Parallelt har det pågått restrukturering av aksjonærfellesskapet for å oppnå flere store eiere. Det fullføres i løpet av september 2025. Sandnes har vedtatt å beholde sin eierandel uendret. Det arbeides nå med aksjonæravtale som fordeler noen av tiltaksplassene til andre enn lokaliseringskommunen jamfør kommunestyrets vedtak. Sandnes Pro-Service konsern består av SPRO-Eiendom AS (marginal aktivitet), Sandnes Pro-Service AS alle ansatte og tiltaksvirksomheten, samt SPRO-Holding AS (morselskapet) som eier alle aksjene i datterselskapene. I tillegg er eiendommen Skippergata 123 skilt ut i eget selskap, som forberedelse til salg. Konsernet har ikke langsiktig gjeld. Generalforsamlingen har besluttet å iverksette utfisjonering av anleggsmidlene til SPRO-Eiendom AS og starte opp utbyggingsplan for eiendommen. Beslutning om iverksettelse av salg og nybygg er i løpet av 2024 skjøvet noe ut i tid. Kostnadsrammen er den vesentligste årsaken. Styret arbeider for tiden med nødvendige planendringer og tilpasninger.

2) For regnskapsåret 2022 ble det i 2023 fastsatt et utbytte på 1,1 milliarder kroner hvorav 700 millioner kroner ble utbetalt, mens 400 millioner kroner ble etablert som nytt ansvarlig lån. Lånet løper i 10 år med like årlig avdrag, renten er 3 mnd nibor + 2,16 prosent. Den enkelte aksjonær har rett til å kreve lånet innfridd med førtdilig oppgjør. Varsel må gis innen januar i oppgjørsåret. Førtdilig oppgjør kan også være delvis oppgjør av lånet. Avtale ble inngått av kommunestyret i ksak 73/23. Verdivurdering april 2024 av Lyse Konsern var 58 milliarder kroner. For regnskapsåret 2024 er det i 2025 utbetalt 780 millioner kroner i utbytte til aksjonærene, hvorav 180 millioner kroner er «hentet» fra utbyttefondet. Tilbakeholdt utbytte utgjør nå 219 millioner kroner. Lyse AS betaler i tillegg renter og avdrag på de to ansvarlige lånene til eierne.

3) Fra og med 2021 er Forus Sportssenter ett eiendomsselskap. Anlegget leies ut til Folkehallene IKS. Det foreligger leie- og driftsavtaler mellom selskapene. De fire samarbeidskommunene har inngått underliggende avtale og bruk, drift og leie av anlegget.

4) Kommunestyret har i handlings- og økonomiplan vedtatt en forventning til Sandnes Parkeringsdrift AS om årlig utbytte fra parkeringsvirksomheten på 1 million kroner. Selskapet innfridde forventingen i regnskapet for 2024. Det er tatt initiativ til å lage en eierstrategi overfor selskapet. Der vil også utbytteforventning være et tema.

5) Sandnes kommune sin eierandel i Filmkraft Rogaland AS var 20 prosent ved utgangen av 2024. I ksak 100/25 ble det vedtatt å kjøpe halvparten av Haugesund kommune sine aksjer, da Haugesund vil selge seg ut av selskapet. Sandnes sin aksjeandel vil ved utgangen av 2025 være på 22,5 prosent. Filmkraft Rogaland AS forvalter tilførte statlige midler gjennom tilskuddsordninger. Egenkapitalen består i stor grad av bundne prosjektmidler i gitte tilsagn som kommer til utbetaling i 2025. Selskapet er lokalisert på KinoKino i Sandnes.

I ODEON kino Stavanger/Sandnes AS er det kalt inn til ekstraordinær generalforsamling i september. Styret har gjort en vurdering ut i fra halvårsregnskapet 2025 og det er varslet om et ekstra utbytte i år på totalt 2 millioner kroner. I Ksak 101/25 ble oppdatert eierstrategi overfor selskapet vedtatt. Der fastholdes forventningene om årlig utbytte til aksjonærene.

Generalforsamlingen i Forus Næringspark AS vedtok i juni å sette i gang arbeid om å se på selskapets rolle og funksjon fremover, styresammensetningen og lignende. Mandatet ble fastsatt i august og arbeidet skal gjennomføres i løpet av høsten, se egen orienteringssak til kommunestyret.

Kommunen mottok for regnskapsåret 2024 145,5 millioner kroner i utbetalt utbytte fra Lyse AS, en økning på 6,8 millioner kroner fra 2023. Budsjettert utbytteforventing ble innfridd. Avtalen fra 2023 om nytt ansvarlig lån på 400 millioner kroner mellom Lyse og aksjonærene betyr for Sandnes årlig 7,8 millioner kroner i avdragsinntekt (investering) og renteinntekter på om lag 4-4,5 millioner kroner (drift).

Utbytte fra selskapene skal føres i driftsregnskapet. Det utgjør et vesentlig bidrag til kommunens netto driftsresultat. Sandnes kommune hadde et netto driftsresultat på 95,1 millioner kroner i 2024 (338 millioner kroner året før). Dersom inntekten i utbyttet fra Lyse AS hadde bortfalt, ville netto driftsresultat vært negativt med vel 50 millioner kroner. Et sentralt risikomoment for kommunen som eier er derfor knyttet til selskapenes fremtidsutsikter. Endringer i utbetaling av utbytte påvirker direkte kommunens netto driftsresultat. I sak 61/24 ble rapport etter eierkontroll av Lyse AS behandlet. En av anbefalingene fra revisjonen er tiltak for å dempe risikoen for aksjonærene knyttet til utbytte. En annen anbefaling er å vurdere bedriftsforsamlingens rolle og funksjon. Begge oppgavene følges opp og status er gitt kontrollutvalget i august 2025.

Andre selskapsspesifikke forhold

Eierskapet i Lyse AS er det AS-et som har størst direkte inngripen i kommunens økonomi. Gjeldende eierstrategi slår fast at selskapet skal fremlegge rullerende femårig utbytteprognose. Videre er eierforventningene et jevnt økende utbytte og bruk av utbyttereguleringsfond for å sikre måloppnåelse i enkeltår med svake resultater. Motivet for eierskapet i Lyse AS er både finansielt og regionalpolitisk. I revidert eierstrategi er det stilt klare eierforventninger om fremtidig utvikling av selskapet. Lyse har grunnlag for å videreutvikle selskapet som en regional viktig aktør i leveranser av samfunnskritisk infrastruktur, og pådriver i det grønne skiftet. I april 2024 ble ny verdivurdering av selskapet lagt frem. Den viste 58 milliarder kroner, en økning på 11 milliarder kroner på to år. Økte energipriser og oppkjøpet av ICE, samt fibersatsingen er fremholdt som noen av forklaringene til økningen. Lyse AS avla halvårsrapport for 2025 med et overskudd på 2,5 milliarder kroner (1,027 milliarder kroner i 2024) etter skatt. Andelen tilordnet Lyses aksjonærer er 2 milliarder kroner. Utbyttegrunnlaget dannes av konsernets samlede resultat. Halvårsresultatet gir grunnlag for å forvente at utbytte-forventingen om 0,815 milliarder kroner for regnskapsåret 2025 innfris. Lyse AS avlegger sitt endelige årsregnskap 2025 til bedriftsforsamlingen i april 2026.

KF – Kommunale foretak og datterselskap - øvrige aksjeselskaper

Etter at Sandnes tomteselskap ble avviklet som KF og virksomheter lagt inn i linjeorganisasjonen i 2024, har kommune et kommunale foretak, [Sandnes Havn KF](#). Av kommuneloven følger at a opprette og avvikle kommunale foretak tilligger kommunestyret selv å avgjøre. Det velger også foretakets styre. Styret er underordnet kommunestyret. Til forskjell fra IKS-er og ASer, er kommunale foretak en del av kommunen som juridisk enhet. Følgelig tilligger det også kommunestyret å avgjøre i saker som forplikter kommunen, og å godkjenne foretakets handlings- og økonomiplan årlig.

Risiko i tilknytning til datterselskap i kommunale foretak (KF) og øvrige aksjeselskaper

Sandnes Havn KF har ett datterselskap, Sandnes Havneterminal AS. Ved utgangen av 2024 eier foretaket 20 prosent, mens Seafrond Holding og Husøy Terminalen AS eier 40 prosent hver. Formålet med å få inn andre aksjonærer har vært å styrke kompetansen og muligheter for utvikling av selskapet og over tid gjøre det enda mer robust. Datterselskapet har 11 årsverk og avla et årsregnskap i 2024 med et underskudd på 0,27 millioner kroner. Opptjent egenkapital var på 0,749 millioner kroner og selskapets

anleggsmidler utgjorde 1,065 millioner kroner. Havneterminalen har ikke langsiktig gjeld. Sandnes Havn KF er selvfinansiert og det ytes ikke ordinært tilskudd fra kommunekassen. Eventuelt lånebehov i KFet behandles i økonomiplan og tas opp i kommunekassen.

Tidligere Sandnes tomteselskap KF har i mange år drevet sin hovedvirksomhet sammen med andre, gjennom datterselskaper og tilknyttede selskaper. De kjennetegnes ved at aktiviteten og dermed også den økonomiske situasjon variere over tid, avhengig av hvor i utviklingsløpet selskapets aktivitet er. Risiko håndteres ved stram prosjektstyring på fremdrift, økonomi og likviditet. Etter hvert som salg av delfelter kommer i gang styrkes inntektssiden og den økonomiske balansen. Salg er forbundet med markedsrisiko. I ferdigstillelsesfasen er normalt omsetningen i selskapene liten og risikoen lav. Kommunestyret har fastsatt mål for kommunens fremtidige prioriteringer og rolle i byutviklingen, i prinsippssaken fra januar 2023. Porteføljen av aksjer og virksomhet i datterselskaper/tilknyttede selskaper følges opp av Stab utvikling og gjennomføring. Tabellen under viser de selskapene som kommunen har direkte eierskap i. Da porteføljen består av selskaper som i hovedsak er i sluttfasen, med unntak av Austrått Utvikling AS og Vagle Næringspark AS er verdien av anlegg under utførelse inkludert. Nøkkeltallene er hentet fra selskapenes egne avlagte årsregnskaper for 2024:

Selskap (beløp i 1000 kr)	Ervervet	Eierandel	Egenkapital 100 %	Herav opptjent EK	Sum langsiktig gjeld	Anlegg under utførelse	Resultat før skatt 2024	Utbytte 2024
Kleivane utviklingsselskap AS 1)	2011	93,5 %	27 792	7 812	0	114 443	-1 798	
Sandnes Indre Havn Infrastruktur AS 2)	2012	65,05 %	2 943	0	2 815	0	-	
Bogafjell Vest Utvikling AS	2014	60 %	3 212	712	0	0	2 649	3 000
Hammaren Utvikling AS 3)	2015	78 %	485	-2 815	21 851	22 336	126	
Sørbø Hove AS	2007	36 %	6 261	631	0	0	5 037	2 520
Austrått Utvikling AS	2014	6,7 %	17 984	8 884	140 531	151 428	2 893	
Vagle Næringspark AS	2015	20 %	77 522	70 988	116 963	228 462	4 330	
Sum			136 199	86 212	282 160	516 669	13 237	5 520

Bogafjell Vest Utvikling AS og Sørbø Hove AS har begge realisert arealene og er i ferdigstillelsesfasen. Det ble etter 2024 utbetalt utbytter til aksjonærene. Kleivane Utvikling AS er i sluttproduksjon av siste delfelt og reguleringsplanen ventes godkjent i høst. I Hammaren Utvikling AS har kommunen i 2025 kjøpt alle aksjene og selskapet er av kommunestyret i sak 66/25 besluttet avvirket. Gjenstående arealer utvikles i egenregi av kommunen jamfør prioriteringer i ny handlings- og økonomiplan. Vagle

Næringspark AS er et konsern, der arealene ligger i datterselskaper. Opparbeidelse av infastruktur har pågått i 2024. Hovedtyngden av arealene defineres som anlegg under utførelse. Realiseringen vil avhenge av avtaler om salg til slutt kunder.

Øvrige økonomiske forpliktelser – garantier og lån

I tillegg til risikoelementer som følger av kommunens eierskap i selskaper presentert ovenfor, har kommunen også økonomisk risiko knyttet til løpende garantiansvar overfor flere andre aktører. Garantiansvar er rapport i noteføring i årsregnskapet 2024, besto per 31. desember 2024 av følgende:

Garantihaver (beløp i 1000 kr)	Garanti per 31.12.2024	Øvrig vedtatt/utstedt garanti	Total
Barnehager	25 031		25 031
Borettslag/bofellesskap	0		0
Sandnes kirkelige fellesråd	63 700		63 700
Sandnes Ulf Arena AS	22 600		22 600
Forus Utvikling AS	28 600		28 600
Avanti Ryfylke AS	700		700
Sum	140 631	-	140 631

Kommunens samlede direkte garantiforpliktelser ved utgangen av 2024 var på 1,408 milliarder. Trekkes garantiansvaret overfor IVAR IKS og Rogaland brann- og redning i fra, utgjør øvrig garantiansvar overfor andre om lag 141 millioner kroner ved utgangen av 2024. Det er en reduksjon på 3,5 millioner kroner fra 2023. Forus Utvikling AS er datterselskap eid av Forus Næringspark AS.

Overfor Sandnes kirkelige fellesråd er det ikke stilt ordinære garantier. Det er avtaler om kommunal fullfinansiering av Fellesrådets rente- og avdragsutgifter knyttet til oppføring av nye kirkebygg og rehabilitering av eksisterende. Forpliktelsen kommunen har påtatt seg følger av Lov om tros- og livssynssamfunn. Tilskuddet inngår i ordinært årlig driftstilskudd til Fellesrådet. Som del av innsparingsprosjektet i 2025 er det sett på hvordan utgiftene til lånefinansieringen kan reduseres. Løsninger fremmes i samarbeid med Fellesrådet, i forslaget til ny handlings- og økonomiplan.

ØsterHus Arena stod ferdig mars 2020. Anlegget ble tatt i bruk senere enn planlagt, grunnet restriksjonene for idretten i covid-19 pandemien. Det er etablert avtale med banken i henhold til kommunens vilkår for selvskyldnergaranti på 80 prosent, maks 23,97 millioner kroner, for det langsiktige lånet på 29,9 millioner kroner. Ved utgangen av 2024 er forpliktelsen 22,6 millioner kroner. Garantien har sikkerhet i 2. prioritert pant og tinglyst langsiktig leieavtale.

Sandnes kommune har også inngått avtaler om utlån til aktører i næringslivet og idretten. Ved utgangen av 2023 var sum utlån på 399 millioner kroner, en reduksjon på 29 millioner kroner fra 2023. Hovedårsaken er nedbetaling på to avtaler om ansvarlig lån til Lyse AS på 27,3 millioner kroner.

Per 31. desember 2024 har kommunen følgende aktive utlån:

Utlån	Verdi per 31.12.2024	Øvrig vedtatt/utbetalt lån	Total	Avdragsfritak	Renteform	Forfall/løpetid lån
Bergebakkane (1)	4 783		4 783	Alle år (1)	Rentefritt	Restgjeld forfaller 29.04.2028
Lyse AS - to ansv. lån (2)	343 741		343 741	Nei	Nibor + 2 %	Restsaldo 1,5 milliarder kroner utløper 2038
			-	Nei	Nibor + 2,16 %	Restsaldo 0,32 milliarder kroner utløper 2033
Forus Sportssenter AS (3)	3 450		3 450		Rentefritt	Vurderes ifm. årsoppgjør
Sandnes Ulf Arena AS (4)	45 131		45 131	2021	Fastrente 3,89 %	Gjenstående etter 2022, 37 år
Austrått Utvikling AS (5)	2 031		2 031		Rentefritt	Tidsubestemt
	399 136		399 136			

1) Bergebakkane betaler inn 0,1 million kroner som avdrag ved salg av tomt jamfør avtale med tidligere Forsand.

2) Ansvarlig lån til Lyse AS fra aksjonærene siden selskapsetableringen. Selskapet betaler årlig avdrag og rente NIBOR + 2 prosent. I Ksak 73/23 ble nytt ansvarlig lån på 78,124 millioner kroner godkjent. Løpetiden er 10 år og endelig forfall 30. april 2033. Første år med betaling av avdrag var 2024. Renten er NIBOR + 2,16 prosent. Totalt er det nye ansvarlige lånet mellom aksjonærene og Lyse AS på 400 millioner kroner.

3) Stavanger og Sandnes kommuner eier hver henholdsvis 77 og 23 prosent, etter innfrielse av garanti.

4) Grunnet covid-19 pandemien og nedstengingen ble det gitt utsettelse ut 2021 på tilbakebetaling av lånet. Avkortningen tillegges på gjenstående 38 år av låneperioden, løpetiden står uendret, til 2040.

5) Kommunens eierandelen er 6,7 prosent etter avvikling av KF tomteselskapet. Ansvarlig lån fra 2015 og 2017 er rente og avdragsfritt fra aksjonærene. Forfaller i sin helhet når selskapet har likviditet til å gjøre opp.

Lov- og regelverk som setter krav til eierutøvelsen

Også andre lov- og regelverk som må følges i utøvelsen av kommunens eierrolle. Lov og forskrift om offentlige anskaffelser har bestemmelser som angår eiernes muligheter og begrensninger til å gjøre tjenestekjøp fra selskapene. I tillegg gjelder også regelverket om offentlig støtte jamfør EØS-avtalen artikkel 61. Her er det et forbud mot tildeling av offentlig støtte (drift og investering) til foretak dersom støtten kan vri eller true med å vri konkurransen og påvirke samhandelen innen EØS-området. Reglene om offentlig støtte skiller ikke mellom private og offentlige støttemottakere. Når kommunen yter tilskudd og kommunale selskaper tilbyr varer og tjenester i konkurranseutsatte markeder kan det ikke tildeles støtte som er i strid med EØS avtalens regelverk. Kommunene både som eiere og som tilskuddsforvaltere er tillagt et komplekst og krevende ansvar i å sørge for at støtteregelverket følges. En klage på kommunens disponeringer rettes direkte til ESA, og blir avgjort der. Klage til ESA er ikke gjenstand for noen form for politisk behandling lokalt.

Oppsummert – kommunens samlede økonomiske risiko

Kommunen har en omfattende og kompleks eierskapsportefølje å forvalte. De 39 eierskapene omfatter direkte eierskap i selskaper, tre oppgavefellesskap, ett kommunale foretak. I tillegg er kommunen medstifter i flere stiftelser, men de har ikke et eierorgan. Hvert enkelt selskap har forventninger til sine eiere om både forutsigbar eierstyring og engasjement i utviklingen av selskapet. Det stiller krav til både administrativt og politisk nivå om å ha ressurser til oppfølging og i å prioritere deltakelse i eierstyringen. Arbeidet er nødvendig, for å ivareta det totale egenkontrollansvaret. Kommuneloven stiller klare krav om å foreta risikovurdering av eierskapet og iverksette nødvendige tiltak for å dempe identifisert risiko. Kommunens risiko er først og fremst knyttet til de økonomiske sidene, slik som tilskuddsnivå, utbytte og soliditeten i selskapene. Samtidig er det risiko forbundet med at flere av selskapene produserer tjenester for kommunen til innbyggerne. Det gjelder også lovpålagte tjenester eksempelvis brann- og redning, vannforsyning, avløp og renovasjon og beredskap for akutt forurensing. Aktivt eierskap krever målrettet innsats og klare mål for hva som søkes oppnådd ved å være aksjonær/deltaker. Erfaringene viser at å ha tydelige eierstrategier overfor det enkelte selskapet er kommunenes viktigste redskap i operativ eierstyring. Eierkontroller som kontrollutvalget bestiller er her verdifulle bidrag til en målrettet og utviklende eierstyring. Resultatene av eierkontrollene av Lyse AS i 2024 og IVAR IKS i 2025 er eksempler på det. Anbefalingene fra eierkontrollene følges opp og resultater rapporteres til kontrollutvalget i 2025.

Nyskaping som frembringer vekst og videreutvikling, økt verdiskaping og samfunnsøkonomisk nytte, er viktige egenskaper for sunne bedrifter. Det handler om omstilling og konkurransekvifisering for fremtiden. Kommunen som eier har et særlig ansvar for å se til at alle selskapene utvikles for å møte endringer og behov i fremtiden. Flere av selskapene har lærlingeordninger. Kun noen få har lærekandidatplasser som en del av en målrettet inkludering i arbeidslivet. Rett og tilstrekkelig kompetanse blir et mer vesentlig kriterium fremover for å skape utviklingsmuligheter, evne til omstilling og sikre økonomisk fundament for selskapene. Slike mål blir vesentlig å fremholde i eierstrategiene som revideres og lag fremover. Selskapene trenger forutsigbare eiere for å skape resultater.

De økonomiske resultatene i 2024 viser behov for å styrke innsatsen overfor noen selskaper. Blant annet for å et bedre grep om økonomisk risiko, dempe vekst i tilskuddsbehov og skape bærekraftig langsiktig utvikling. Prioritet i 2025 har Folkehall IKSene og Rogaland brann og redning IKS, men også IKS Renovasjonen og IVAR IKS. I tillegg er det behov for at eierne i Attende AS har god oppfølging av økonomisk utvikling og implementering av konsernstrukturen etter fusjonen. Konsernet trenger en mer robust økonomisk situasjon, der det også tas strategiske retningsvalg om utviklingen. Initiativer er av

eierne i fellesskap og dialogen hittil er konstruktiv. Med konsernet SPRO-Holdning AS er det dialog om utviklingen av utbyggingsplanene de har. I alle tiltaksbedriftene er vilje til utvikling og en sunn økonomisk utvikling vesentlig for fremtiden. Det krever forutsigbar eierstyring fra eierfellesskapene. Bedriftene utfører et samfunnsoppdrag som angår muligheten for arbeid til en stor gruppe innbyggere i eierkommunene. I revidert forslag til eierpolitisk strategi som legges frem i desember vil målrettet eierstyring og prioriteringer være et hovedtema, i tillegg til kritisk gjennomgang av hele eierporteføljen opp mot kommunens overordnede mål og regionale innsats.

Sandnes Havn KF

Innledning

Sandnes kommune har ett kommunalt foretak, Sandnes Havn KF. Økonomiplanforslaget fra foretaksstyret følger i sin helhet i vedlegg til økonomiplan 2026-2029.

Nedenfor fremlegges hovedtallene, mål og prioriteringer slik de fremgår av foretaksstyret sine forslag. Til hvert av forslagene gir kommunedirektøren sine vurderinger og tilrådning. Dersom forslaget fra foretaksstyret avviker fra det kommunedirektøren har innarbeidet av endringer i sitt forslag, er dette særskilt omtalt.

Om foretaket

Sandnes havn KF sitt formål er å drive Sandnes havn med tilhørende bygg og eiendommer på en forretningsmessig måte, samt sørge for at havnen til enhver tid er en effektiv havn som tilfredsstiller brukernes behov. Av sist reviderte vedtekter i [ksak 26/21](#) fremgår det at foretaket ikke skal ha erverv som formål.

Formålet i havne- og farvannsloven som regulerer havnens virksomhet, er å fremme sjøtransport som transportform og legge til rette for effektiv, sikker og miljøvennlig drift av havn og bruk av farvann, samtidig som det skal tas hensyn til et konkurransedyktig næringsliv.

Farvannsforvaltning har delt ansvaret mellom staten og kommunene når det gjelder kommunenes sjøområder jamfør Havneloven §6. Foretakets ansvar i store deler av Gandsfjorden, Høgsfjorden og Lysefjorden er sjøområdet langs land. Det er avtale med Ryfylke Friluftsråd om bistand ved behov.

Drift og utvikling av gjestehavnene i Lysebotn og Sandnes sentrum er også en del av foretakets ansvarsområde.

Mål i planperioden

Foretakets visjon er:

«Sandnes havn skal være et attraktivt, miljøvennlig og effektivt logistikknutepunkt for næringslivet i Sandnes og på Jæren til beste for innbyggerne og samfunnet. Kundens behov skal være styrende for våre tjenester».

Sandnes havn skal fremstå som den beste og mest kostnadseffektive havnen i regionen for stykkgoods, herunder stål og elementer samt bulklaster. Annen tilknyttet virksomhet er utleie av havnebygg og arealer, som skal gi avkastning til havneformål som bestemt i lov.

Resultatet måles blant annet i antall tonn losset og lastet, fordeling på varetyper, leieinntekter og regnskapsmessig resultat. Dette legges frem i forbindelse med perioderapporter og årsregnskap.

Styrets forslag til drifts- og investeringsbudsjett 2026-2029

Nøkkeltall fra foretakets driftsbudsjett - styrets forslag:

	2026	2027	2028	2029
Driftsinntekter	-21 735	-22 387	-23 059	-23 750
Driftsutgifter	24 483	26 197	27 339	28 204
Brutto driftsresultat	2 748	3 810	4 280	4 453
Finansinntekter	-2 800	-2 000	-2 000	-2 000
Finansutgifter	-	-	-	-
Motpost avskrivninger	-12 206	-13 400	-14 000	-14 300
Netto driftsresultat	-12 258	-11 590	-11 720	-11 847
Disponeringer 1)	12 258	11 590	11 720	11 847
Årsresultat	-	-	-	-

*Disponeres i sin helhet til overføring investeringsbudsjett

Basisbudsjett

I et normalt driftsår for Sandnes Havn KF er driftsinntektene eksklusiv finans omlag 21 millioner kroner. Driftskostnader inklusiv avskrivninger og avsetninger til fremtidige investeringer er på omlag 24 millioner kroner. Avskrivningene på 12 millioner kroner har ikke noen resultatvirkning i kommunale regnskap.

Kai- og varevederlag er budsjettet omtrent på samme nivå som i 2025, dette ut ifra forventet trafikk og det faktum at ny kai ikke er klar før i mai 2026. Leieinntekter vil øke i forhold til 2025.

Antall stillinger er 3. For tiden er 2 stillinger vakant. Foretaket har gjort endringer i drift og fordeling av oppgaver slik at 2 årsverk skal være tilfredsstillende. Det kan være aktuelt å styrke staben med en stilling som i hovedsak brukes til forretningsutvikling og markedsarbeid. Havnen har også en del teknisk utstyr og innretninger som sammen med de ulike byggene medfører ett visst behov for kompetanse på drift. Det er av den grunn inngått avtale med Sandnes kommune avdeling Byggheldrift om dette.

Det tilligger administrasjonen å fastsette alminnelige forretningsbetingelser og priser.

Havneparken

I henhold til tidligere inngått avtale om salg av tomten «Havneparken» i indre havn til Sandnes kommune, gjenstår det per i dag en restfordring på 25 millioner kroner. I tillegg kommer en 60 prosent andel av forventet overskudd når utbyggingen er gjennomført. Avtalen innebærer at Sandnes havn KF ikke får oppgjør før de enkelte delfelt blir betalt av utbygger. Fordringen forrentes med 3 mnd NIBOR rente. Det er ifølge opplysninger som Sandnes kommune er kjent med, usikkert når tomtene blir tiltrådt med påfølgende betaling.

Driftstiltak

Hoveddelen av bygningsmassen er relativt ny, derfor blir det foretatt normalt utvendig vedlikehold etter behov. Det samme gjelder for kaianleggene. Foretaket eier to verneverdige eiendommer, Strandgata 145 og Strandgata 157 «Polen». Begge eiendommene har behov for oppgradering og foretaket prøver å forvalte disse på en god måte. Vern gjennom bruk er et viktig prinsipp som legges til grunn i den videre planlegging.

De årlige driftsresultater settes av til investeringsbudsjettet. I 2026 er dette budsjettet med 12,2 millioner kroner.

Investeringer

Forlengelse av dagens hovedkai: For å kunne betjene både cruiseskip og godsskip samtidig, samt sikre en mer kostnadseffektiv havnedrift er det satt i gang en forlenging av dagens hovedkai med omlag 60 meter. Dette vil gi en totallengde på omlag 400 meter kailinje. Med tiltaket oppnås det å bli enklere å plassere gods som skal ut eller kommer inn på en mer hensiktsmessig måte. Den nye kaien vil bli klargjort for kranskiner slik at havnens elektriske havnekraner kan betjene skip også på dette strekket. Til utvidelsen er det mottatt tilsagn om tilskudd på inntil 8 millioner kroner fra Kystverket. Fremdriften er forsinket da kaien ligger inntil gyteområde for fisk og peling, og kan ikke starte før i november 2025. Ferdigstillelse er beregnet til mai 2026.

Ny trekai: Foretaket eier gjestehavnen og serviceanlegget, som er lokalisert i kulturhuset. Utbygging av havneparken har medført reduksjon i antall båtplasser i Indre havn. Sandnes skal satse på turisme, og det er viktig å kunne tilby gode båtplasser til gjester som vil besøke byen. Siden gjestehavnen ligger i bysentrum antas det at båtgjestene også bidrar til omsetning i både butikker, utesteder og kulturtilbud. I 2026 er det avsatt 2 millioner kroner til ny trekai «Honnørbyrget» ved utløpet av Storåna.

Utvidet areal: For å kunne tilby gode tjenester er det behov for utvidet areal. Det pågår arbeid med ny reguleringsplan som kan åpne for etablering av et uteområde i nord, utenfor Lura båtforening. Planene utvikles i samarbeid med båtforeningen, med mål om flere småbåtplasser samt ny kai og uteareal. Det er satt av midler fra og med 2026. Forutsetning for tiltaket er at den varslede reguleringsplan godkjennes og at de nødvendige økonomiske rammene er på plass.

Havnebasseng: Det arbeides med å etablere et flytende svømmebasseng i indre vågen. Et slikt tilbud vil gjøre gjestehavnen mer attraktiv, samtidig som det forventes å bli et populært tilbud for både innbyggere i Sandnes og besøkende fra nabokommunene. Plassering og driftsmodell vurderes som en del av prosjektet. Foretaket har satt av inntil 30 millioner kroner til etablering av basseng i løpet av 2026. Det er planlagt at bassenget skal driftes av Sandnes kommune eller av private aktører dersom dette vurderes som mer hensiktsmessig. Prosjektet har mottatt tilsagn om 15 millioner kroner fra Sparebanken Norge sitt gavefond, og 5 millioner kroner fra Sandnes Sparebanks gavefond. Dette oppfattes som et tydelig signal om at både innbyggere og næringsliv ser verdien av et slikt tilbud i sentrum.

Ny havnebåt: Som følge av et mye større sjøområde som dekker store deler av Lysefjorden er foretakets eksisterende havnebåt (Minor 25 1991 modell) ikke tilfredsstillende. Det er behov for en båt som kan krysse Høgsfjorden i påregnelig vær og som har en marsjfart som gjør at man kan komme til både Lysebotn og kommunale kaier ved behov. Ved melding om gjenstander som flyter i kommunens sjøområde og som kan være en fare for ferdselen ordner havnen dette på egenhånd, eller via avtaler med for eksempel Ryfylke Friluftsråd. Sandnes kommune har også eget behov for båt og det er en forutsetning for ny båt at det inngås avtale om bruk av havnebåten for befaring og frakt av personell ved for eksempel vedlikehold. Som en del av havnens sikringstiltak kreves det vaktbåt ved forhøyet beredskap og da må personellet ha tilfredsstillende fasiliteter, inkludert tilgang til toalett om bord. Innkjøp av ny havnebåt er planlagt i 2026. Tiltaket er innarbeidet med 2 millioner kroner.

I 2026-2029 er følgende investeringstiltak prioritert (millioner kroner):

	2026	2027	2028	2029
Investeringer	58 500	25 000	15 000	15 000
Egne inntekter/overført fra drift	-12 258	-11 590	-11 720	-11 847
Bruk av fond	-39 242	-3 410		-3 153
Inntekter fra salg av eiendom		-10 000	-10 000	0
Tilskudd fra Kystverket	-7000			
Avsetning til fond			6 720	
Finansieringsbehov/investeringer	-58 500	-25 000	-15 000	-15 000

I 2026 er følgende investeringstiltak prioritert:

Ferdigstilling kai sør	20 millioner kroner
Svømmeanlegg gjestehavn	30 millioner kroner

Mudring hovedkai	2 millioner kroner
Ny trebrygge Øglændskaien	2 millioner kroner
Ny havnebåt	2 millioner kroner
Ombygging og rehabilitering Strandgata 157	2 millioner kroner
Regulering nytt areal Somaneset	0,5 million kroner
	58,5 millioner kroner

Investeringer i tilknytning til havnedrift og annen investering i eiendomsmassen, dekkes av salgsinntekter fra «Havneparken», fond og årets inntekter.

Kommunedirektørens merknader og tilrådninger som er innarbeidet i

kommunedirektørens forslag til økonomiplan - drifts- og investeringsbudsjettet

Styrets forslag til drift- og investeringsbudsjett er etter kommunedirektørens vurdering i samsvar med foretakets formål og kommunestyrets prioriteringer av virksomheten.

Når det gjelder endelig investeringsramme for utendørs svømmebasseng i indre Vågen, skal det i samsvar med økonomireglement fremmes egen sak om dette når resultatene etter gjennomført prosjektering og konkurranse foreligger. Kontrakt med entreprenør er signert. Første del av samspillsfasen pågår. Sandnes Eiendom utfører oppdraget om byggeprosjektet. Rammen som legges til grunn for prosjektet er styrets forslag med 30 millioner kroner. Eventuelle endringer som måtte følge av prosjektering må håndteres i saken der resultatene fremlegges for endelig godkjenning av kostnadsramme, fremdrift og gjennomføring av prosjektet. Det ventes å kunne ta havnebassenget i bruk i første halvår 2027.

Kommunedirektøren slutter seg til prioriteringene styret foreslår i investeringsbudsjett. Behovet for mulig låneopptak på inntil 13 millioner kroner over 2025 og 2026 i kommunekassen, vedtatt i gjeldende handlings- og økonomiplan utgår. Forskudd av netto salgsoppgjør for Havneparken på 5 millioner kroner er budsjettet i 2025. Inntekten disponeres til medfinansiering av årets investeringsbudsjett i foretaket. Det ble undersøkt risikoen som knytter seg en slik a-konto utbetaling av fremtidig salgsoppgjør. Risikoen samlet ble vurdert å være håndterbare mht å foreta en engangs a-konto utbetaling i 2025. Utbetaling skjer fra balansekonto i kommunekassen til foretaket. Transaksjonen har ikke resultateffekt for kommunekassen. Å gjenta slike a-konto utbetalinger fremover er ikke forsvarlig. Det må i stedet foretas en grundig vurdering av gjenstående salg og risiko som hefter ved fremtidige utgifter til grunnforhold mv. som kommunen (selger) har. En slik vurdering må gjennomføres av havneforetaket og kommunekassen sammen. Resultatene må foreligge som del av årsoppgjørssaken i 1. kvartal 2026 slik at dette kan være underlag for arbeidet med neste HØP. Foretakets forslag til investeringsbudsjett forutsetter ordinært oppgjør i 2027 og 2028 etter salg av arealene i Havneparken.

Med ovenforstående merknader slutter kommunedirektøren seg til økonomiplanforslaget fra styret i Sandnes Havn KF.

Forslag til vedtak:

1. Økonomiplan 2026-2029 for Sandnes Havn KF godkjennes.
2. Kommunestyret godkjenner årsbudsjettet for Sandnes Havn KF med et netto driftsresultat på 12,258 millioner kroner og som disponeres til overføring for finansiering av foretakets investeringsbudsjett.

Plangrunnlaget

Måltabell for kommunen

Hovedmål	Delmål
Mål 1: Sandnes skal være et inkluderende og mangfoldig samfunn	Delmål 1: Tilby gode tjenester
	Delmål 2: Skape gode og likeverdige livsvilkår for alle
	Delmål 3: Styrke mangfoldet og det frivillige engasjementet i befolkningen
	Delmål 4: Sikre god dialog med innbyggerne
Mål 2: Sandnes skal være en attraktiv kommune	Delmål 1: Styrke kommunens storbykvaliteter
	Delmål 2: Sikre gode leve- og oppvekstsvilkår i hele kommunen
	Delmål 3: Ivareta og videreutvikle naturgitte kvaliteter
	Delmål 4: Inspirere og tilrettelegge for aktiv og grønn mobilitet
	Delmål 5: Sandnes skal tilby gode boliger i attraktive nærmiljø
Mål 3: Sandnes kommune skal være en ansvarlig og offensiv samfunnsutvikler	Delmål 1: Utøve et bevisst samfunnsansvar
	Delmål 2: Arbeide målrettet for å oppfylle klimaforliket
	Delmål 3: Tilrettelegge for framtidens næringer og nye arbeidsplasser
	Delmål 4: Være en attraktiv og utviklende arbeidsgiver

Kommunens tjenesteområder

Kultur og oppvekst

Om området

Kultur og oppvekst er delt inn i fire hovedområder som ledes av hver sin kommunalsjef:

- Barn og unge: Ressurssenter for barn og familie, barnevern, Senter for flerspråklige barn og unge (FBU), Styrket barnehagetilbud, Pedagogiske psykologiske tjenester (PPT) og helsestasjonstjenester (inkludert: vaksinasjons- og smittevernkontor og helsetjenester for flyktninger)

Økonomiplan for 2026-2029

- Barnehage: 28 kommunale barnehager som er fordelt i 12 virksomheter
- Skole: 31 barne- og ungdomsskoler, Senter for trygt og godt læringsmiljø (TGL) og Sandnes læringssenter (SLS)
- Kultur og fritid: Kulturavdelingen, Sandnes bibliotek, Sandnes kulturskole og Sandnes kunst- og kulturhus

Tjenesteområdet har en fagstab som har ansvar for oppfølging av virksomhetene og utvikling av området.

Myndighetsansvar for private barnehager er lagt direkte under direktør.

Hovedutfordringer

En god barndom legger grunnlaget for et godt liv, og bringes videre gjennom generasjoner. Å gi barn et best mulig utgangspunkt for å mestre hverdagen og voksenlivet er en av våre viktigste oppgaver. Tjenesteområdet har stort fokus på forebygging og tidlig innsats. Arbeidet med å utvikle god kvalitet i det ordinære tilbudet i barnehager, skoler, helsetjenester for barn og unge og på kulturområdet, er viktige bidrag for å utjevne sosiale forskjeller og minske behovet for mer omfattende tjenester fra kommunen. Gjennom kulturtilbud ønsker vi at flest mulig får oppleve og utøve kunst og kultur, uavhengig av alder, bosted, livssyn og økonomi.

Større forventninger fra innbyggerne til kommunens tjenester, sammen med statlige føringer, setter tjenesten under press. De demografiske forskjellene i kommunen blir tydeligere. Barnetallet går ned, noe som påvirker barnehage- og skolestrukturen fremover. Samtidig ser en at det er levekårsforskjeller mellom bydelene. Dette kommer vi til å arbeide mer med i planperioden.

Kulturfeltet har en viktig rolle i et folkehelseperspektiv. Deltakelse i kultur og fritidsaktiviteter bidrar til å forebygge utenforskap. Ensomhet og opplevelse av å ikke høre til i et fellesskap, påvirker vår mentale helse og øker faren for flere alvorlige lidelser.

Hovedutfordringer i kultur og oppvekst:

- Endring i befolkningssammensetningen/demografi - i bydelene
- Barn og unges psykiske helse
- Økende forventninger
- Økende skolefravær
- Sikre gode og likeverdige fritidstilbud
- Kunne gi alle mulighet til å delta i kulturaktiviteter og oppleve et mangfold av kulturuttrykk
- Sikre nødvendig kompetanse
- Ytterligere behov for innsparinger og effektivisering

Hovedgrepene er:

- **Skape gode hverdagsliv**
 - Styrke kultur og oppveksttilbudet i levekårsutsatte områder
 - Traumebevisst omsorg i arbeidet med barn og unge
 - Inkludering, fellesskap og vennskap
 - Samskaping med frivillig sektor
 - Deltakelse for alle - i alle aldre
 - Gode grunntjenester
 - Lederutvikling og videreutdanning for alle avdelingsledere på SFO
- **Arbeide systematisk for å gi alle like muligheter**
 - Sandneskortet
 - Høy kvalitet på grunntjenestene
 - Bedre tverrfaglig innsats (BTI)
 - Helhetlig koordinerte tjenester
 - Skolenærværprosjekt
 - Overgangsprosjekt
- **Rekruttering**
 - Kompetanse
- **Omstilling**

- Skolekretsgrenser
- Helhetlig støttesystem i utdanningsløpet

Dette skal vi oppnå

Skape gode hverdagsliv for alle

En god barndom legger grunnlaget for et godt liv og bringes videre gjennom generasjoner. Å gi barn et best mulig utgangspunkt for å mestre hverdagen og voksenlivet, er en av våre viktigste oppgaver. Det handler om å bidra til at innbyggere i alle aldre har et godt liv hjemme, i lokalmiljøet i barnehage og skole og på kultur- og fritidsarenaen. Tilhørighet og opplevelse av påvirkningsmuligheter er sentrale faktorer for et godt hverdagsliv.

De fleste barn og unge i Sandnes lever slike gode liv. [Ungdata-undersøkelsen fra 2025](#) bekrefter dette:

- Over 80 prosent av de eldste i barneskolen (mellomtrinnet) sier at de har alt de ønsker seg i livene sine.
- Om lag 85 prosent av ungdoms- og videregående skoleelever rapporterer om god psykisk helse, trivsel på skolen med mer.
- Færre ungdommer har vært beruset på alkohol siste året (11 prosent i 2022, 8 prosent i 2025).

Samtidig viser samme undersøkelse at det er en liten økning i elever som rapporterer å bli mobbet. Både Ungdata og egne virksomheter i utdanningsløpet rapporterer om økende skolefravær og svakt stigende psykisk uhelse. Litt flere jenter enn gutter rapporterer om psykiske plager. I tillegg viser Ungdata noe nedgang i skoletrivsel.

Gode hverdagsliv innebærer også at flest mulig skal kunne oppleve og engasjere seg i kunst og kultur, ha tilgang til arrangementer og fritidsaktiviteter.

Prioriterte tiltak i planperioden:

- Opprettholde kostnadseffektiv drift og justere tjenestetilbudet i forhold til endringer i barnebefolkningen. Barnetallet i kommunen går ned i en periode, noe som gir bedre barnehagekapasitet. Elevtallet i skolen går ned, likevel vil noen skoler ha liten kapasitet til å ta i mot alle elevene pga større utbygginger i dagens inntaksområde. Det foreslås å innføre skolekretsgrenser som tar hensyn til kapasiteten til skolene.
- [\(evt lenke til barnetallsutvikling\)](#)
- Iverksette flere tiltak i levekårsutsatte områder. Sandnes har ikke store levekårsutfordringer sammenlignet med mange andre byer. Samtidig viser de siste års levekårsundersøkelser en tydeligere opphopning av levekårsutfordringer i enkelte levekårssoner i Sandnes.
- Fire barnehager har fått styrka bemanningen for å forsterke språkopplæringen
 - Gratis korttidstilbud i barnehage planlegges med oppstart i 2026.
 - Ressursfordelingen til skoler. I dag er det lik ressurstildeling, ut fra elevtall, til alle skolene. Det er satt i gang et prosjekt som skal se på om ressursene bør fordeles på en annen måte i områder der det er levekårsutfordringer.
 - Vi må sikre at det er gode og tilgjengelige fritidstilbud også i levekårsutsatte områder. Dette vil bli kartlagt gjennom arbeidet med kommunedelplan for kunst og kultur.
- Videreføre felles kompetanseløft på tvers av virksomheter og tjenesteområder (traumebevisst omsorg).
- Øke gjennomføring av videregående skole. Det ble høsten 2024 tilsatt en prosjektleder i prosjektet: "Øke gjennomføring av videregående skole". Prosjektet varer ut 2027. Det er

etablert et samarbeid med fylkeskommunen og tverrfaglig samarbeid internt i kommunen. Prosjektet er utvidet til også å gjelde overgangen barnehage - skole og barneskole - ungdomsskole.

- Opprettholde og videreutvikle kulturvirksomhetenes fritids- og ferietilbud og møteplasser for ungdom.
- Gjennomføre mulighetsstudiet for Innbyggernes hus i samarbeid med den tverrfaglige arbeidsgruppen. Mulighetsstudiet ferdigstilles innen første kvartal 2027. Biblioteket blir kjernevirksomheten i Innbyggernes hus.
- Innretningen på Sandneskortet skal endres.
- Ny kommunedelplan for kunst og kultur skal vedtas i planperioden og vil legge grunnlaget for en helhetlig kulturpolitikk.

Arbeide systematisk for å gi alle like muligheter

Det er barn og unge som av ulike grunner står utenfor fellesskapet. Barn med foreldre med lav inntekt eller utdanning, har økt risiko for å oppleve psykiske helseproblemer. I Sandnes mottok nær 900 husstander med barn sosialhjelp i 2024.

Kommunene på Nord- Jæren er bekymret for utviklingen av alvorlig kriminalitet og rus blant noen ungdommer. Sandnes har sammen med Stavanger, Sola og Randaberg fått midler til å opprette Nord-Jæren ungdomsprosjekt. Sandnes er vertskommune og tiltaket er plassert organisatorisk til Ressurssenteret.

Prioriterte tiltak i planperioden:

- Forebyggende og helsefremmende tiltak i helsestasjons- og skolehelsetjenesten. Et eksempel er universelle kurs for foreldre.
- Videreutvikle det tverrfaglige arbeidet for skolenærvær. En tverretattlig gruppe har sammen med forsker Trude Havik laget en ny modell for å arbeide med skolenærvær i Sandnes. Modellen har fokus på forebygging, tidlig innsats, tverretattlig samarbeid, støtte til foresatte og elevmedvirkning. Det er også etablert et skolenærværsteam som kan støtte skolene i enkeltsaker.
- Tiltaket «Hele familien» videreføres og skal oppnå full drift i løpet av planperioden. I samarbeid med NAV vurderes utvidelse av tiltaket. Dette er et tilbud til barnefamilier med vedvarende lav inntekt og som har sammensatte og komplekse utfordringer.
- Implementere modell for bedre tverrfaglig innsats (BTI) i kommunen. Dette er en samhandlingsmodell for alle tjenester til barn, unge, gravide og familier. Målet er å samle tiltakene for å unngå brudd i oppfølgingen, slik at riktige tiltak settes inn til rett tid.
- Styrke samarbeid med frivilligheten slik forutsetningen er i kommunens frivillighetsstrategi. Tjenesteområdet har ansvar for prosjektet "For alle", som er et samarbeid mellom tre frivillige organisasjoner og kommunen.
- Jobbe for å fjerne barrierer for deltakelse i kultur og fritidsaktivitet.
- Jobbe strategisk med å øke barnehagedeltakelsen for barn i alderen 1-5 år gjennom å opprettholde satsingen for rekruttering av minoritetsspråklige og innføre gratis korttidstilbud i tre barnehager.

Rekruttering

Det er konkurranse om relevant arbeidskraft i regionen. Kommunen skal være en attraktiv arbeidsgiver som tiltrekker seg og beholder kompetente medarbeidere. Vi skal rekruttere og utvikle fremtidsrettet

kompetanse innenfor våre områder. Kultur og oppvekst samarbeider med UiS og andre relevante utdanningsinstitusjoner. Dette samarbeidet vil fortsette fremover.

Høsten 2025 vil det være en høring fra Kunnskapdepartementet om forskrifter til tre tilskuddsordninger for kompetanseutvikling i barnehage, grunnskole og videregående opplæring. Det gjelder:

1. Forskrift om tilskudd til kollektiv kompetanseutvikling i barnehage og grunnskole
2. Forskrift om tilskudd til kollektiv kompetanseutvikling i videregående opplæring
3. Forskrift om tilskudd til videreutdanning i barnehage, grunnskole og videregående opplæring.

Midlene i tilskuddsordningen skal brukes til kollektiv kompetanseutvikling i barnehage og grunnskole i partnerskap med universitet og høyskole eller andre relevante kompetansemiljø.

Per i dag er det en utfordring å rekruttere ledere (barnehage og skole) og ansatte med spesialkompetanse. Målet for planperioden er systematisk arbeid for å rekruttere kvalifisert personell og fortsette å utvikle framtidsrettet kompetanse.

Omstilling

Tjenesten er i gang med vurderinger av fremtidig organisering av tjenestene som ligger i styrket barnehagetilbud.

Barnehagestrukturen:

I områder med mange små kommunale barnehager, som Riska og Lura, kan de små, gamle barnehagene erstattes med en stor barnehage med om lag 200 plasser. Dersom de små barnehagene erstattes med en stor barnehage vil barnehagene være rustet til å endre barnegruppene fra år til år tilstrekkelig til at gruppene samsvarer med søkergrunnlaget i bydelen. Dette vil også føre til bedre kvalitet og mer effektiv drift, og en besparelse på administrasjon på 0,5-1 stilling.

Skolekretsgrenser:

Enkelte skoler har lav kapasitet på grunn av rask boligutbygging og voksende elevtall. Det fremmes sak om skolekretser som tar hensyn til kapasitet ved skolene der målet er å utnytte den eksisterende kapasiteten best mulig.

Måltabell

Hovedmål

Mål 1: Sandnes skal være et inkluderende og mangfoldig samfunn

Mål 2: Sandnes skal være en attraktiv kommune

Mål 3: Sandnes kommune skal være en ansvarlig og offensiv samfunnsutvikler

Delmål

Delmål 1: Tilby gode tjenester

Delmål 2: Skape gode og likeverdige livsvilkår for alle

Delmål 3: Styrke mangfoldet og det frivillige engasjementet i befolkningen

Delmål 4: Sikre god dialog med innbyggerne

Delmål 1: Styrke kommunens storbykvaliteter

Delmål 2: Sikre gode leve- og oppvekstvilkår i hele kommunen

Delmål 1: Utøve et bevisst samfunnsansvar

Delmål 2: Arbeide målrettet for å oppfylle klimaforliket

Delmål 4: Være en attraktiv og utviklende arbeidsgiver

Rammeoversikt

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2026	2027	2028	2029
Opprinnelig budsjett	2 778 309	2 778 309	2 778 309	2 778 309
Sum Vedtak forrige periode	-26 690	-94 125	-117 797	-130 797
Sum Budsjettendring i år	55 188	55 188	55 188	55 188
Konsekvensjusteringer	28 498	-38 937	-62 609	-75 609
Konsekvensjustert ramme	2 806 807	2 739 372	2 715 700	2 702 700
Endringer i tidligere vedtatte tiltak				
Barn og unge: Bemanning FBU - Ukraina	1 800	800	0	0
Barnehage: Befolkningsendring - nedgang i barnetall i barnehage	13 840	14 758	6 458	10 461
Barnehage: Kapitaltilskudd privat/ideell barnehage Ganddal	0	-4 800	0	0
Innsparing fravær - 1 - Oppvekst	1 288	1 717	1 717	1 717
Innsparing fravær - 3 - Kultur og næring	79	106	106	106
Justering avtalebaserte tilskudd	358	358	358	358
Kultur: Indeksregulering tilskudd	40	40	40	40
Saldering - Innsparing	2 000	32 973	32 973	32 973
Saldering - Innsparing	1 212	3 053	3 053	3 053

Økonomiplan for 2026-2029

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2026	2027	2028	2029
Skole: Effektivisering og driftsbesparelser - Riskaskolen	0	0	7 000	0
Skole: Elevtallsendring i tråd med prognoser 2026-2029	-7 776	-2 628	-12 861	-23 799
Skole: Økt bemanning i innføringsklasser - Ukraina	6 000	4 500	3 500	1 000
Sum Endringer i tidligere vedtatte tiltak	18 841	50 877	42 344	25 909
Innsparingstiltak				
AK - Barnehage: Små private åpne barnehager - ordninger for tilskudd	-800	-2 000	-2 000	-2 000
AK - Evaluering og endring av Sandneskortet	-7 000	-7 000	-7 000	-7 000
AK - Målform på Sviland skule	-2 200	-2 900	-2 900	-3 600
AK - Nytt administrasjonssystem for barnehage og skole	100	-1 300	-1 300	-1 300
AK - Organisering - Helhetlig støttesystem for utdanningsløpet	-1 000	-2 000	-2 000	-2 000
AK - Sandnes folkebibliotek overtar og drifter skolebibliotekene	0	-500	-1 300	-1 300
AK - Sandnes læringssenter - inntektskrav	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000
AK - Øke effektiviteten i forhold til antall ansatte per barn i barnehagene - mål 5,9	-2 300	-5 000	-5 000	-5 000
AK - Økt egenbetaling på kulturskolen	-500	-1 200	-1 200	-1 200
Sum Innsparingstiltak	-17 700	-25 900	-26 700	-27 400
Nye tiltak				
Barn og unge: Barnevern, utgifter til institusjon	6 000	6 000	6 000	6 000
Barn og unge: Barnevern, økte utgifter til grunnstøtte og utgiftsdekning fosterhjem	11 000	11 000	11 000	11 000
Barn og unge: HST- 2 årsverk	1 600	0	0	0

Økonomiplan for 2026-2029

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2026	2027	2028	2029
flyktningsarbeid - Ukraina				
Barn og unge: HST-Smittevernkontor	1 600	1 600	1 600	1 600
Barn og unge: Ressurssenter, 2 årsverk Hele familien	1 750	1 750	1 750	1 750
Barn og unge: Økte faste kostnader ved nytt fagsystem	1 000	1 000	1 000	1 000
Barnehage - Finansiering av fleksibel vikarløsning for barnehagene	1 706	1 706	1 706	1 706
Barnehage - Interkommunale oppgjør for barnehageplasser	7 300	7 300	7 300	7 300
Barnehage - Reduksjon av makspris i barnehage	18 263	18 263	18 263	18 263
Barnehage- og skolestruktur	500	0	0	0
Barnehage: Finansiering av private barnehager	36 710	36 710	36 710	36 710
Barnehage: Forslag om fjerning av innsparingskravet B13 – Oppvekst barn og unge	8 476	8 476	8 476	8 476
Kultur: Bibliotek - Økte driftskostnader	390	450	500	550
SFO - foreldrebetaling	8 335	8 335	8 335	8 335
Sum Nye tiltak	104 630	102 590	102 640	102 690
Nye tiltak og realendringer	105 771	127 567	118 284	101 199
Ramme 2026-2029	2 912 578	2 866 939	2 833 984	2 803 899

Helse og velferd

Om området

Helse og velferd skal levere trygge og faglig forsvarlige tjenester på en ressurseffektiv måte. Dette oppnås gjennom målrettede tiltak og tidlig innsats.

Tjenesteområdet bygger på tydelige verdier som ligger til grunn for hvordan tjenester tildeles og hvordan innbyggere møtes. Målet er å støtte opp under mestring og selvstendighet hos den enkelte.

Holdninger og arbeidsmetoder skal bidra til at innbyggere klarer mest mulig selv. Dialog, brukermedvirkning og prinsippet «Hva er viktig for deg?» er sentrale elementer i både tjenesteyting og utvikling av tjenestene.

Tjenesteområdet er organisert i følgende virksomhetsområder:

- Enhet for hjemmetjenester og rehabilitering (EHR)
- Enhet for sykehjem (EFS)
- Enhet for funksjonshemmede (EFF)
- Legevakt med Jæren øyeblikkelig hjelp (vertskommunesamarbeid)
- Legetjenester
- Boligtjenesten
- Samordningsenheten
- Fysio- og ergoterapitjenesten
- Mestringsenheten
- NAV
- Sandnes matservice

Hovedutfordringer

Helse og velferd vil stå overfor flere hovedutfordringer i årene fremover:

- Sterkt økende antall eldre
- Rekruttere og beholde kvalifisert personell
- Økonomiske rammer følger ikke vekst i behov og demografi
- Mangel på boliger for vanskeligstilte
- Fare for mer utenforskap – økt sosial ulikhet
- Overføring av oppgaver fra spesialisthelsetjenesten til kommunehelsetjenesten
- Statlige føringer med nye oppgaver og ansvar
- Gap mellom forventninger og det som kan leveres

Helse og velferd jobber bredt og helhetlig for å møte utfordringene, samtidig som ressursbruken må være nøktern.

Hovedgrepene er:

- At flest mulig eldre skal bo i eget hjem
- Å styrke innbyggerne til å mestre mest mulig selv
- Å bruke fagkompetansen og fagressursene best mulig
- Å legge til rette for å ta i bruk nye arbeidsmetoder
- Å bedre bruk av teknologi i tjenestene
- Flere boliger for vanskeligstilte

Dette skal vi oppnå

Flest mulig eldre skal bo i eget hjem

Demografiske endringer

Sandnes vil få en kraftig økning i antall eldre de neste årene. Innen 2045 forventes det 65 prosent flere innbyggere over 67 år.

Av disse vil antall personer i aldersgruppen 80+ bli mer enn fordoblet frem til 2045, fra 3000 personer i 2026 til 6 700 i 2045. Denne gruppen vil utgjøre 6,8 prosent av befolkningen i Sandnes.

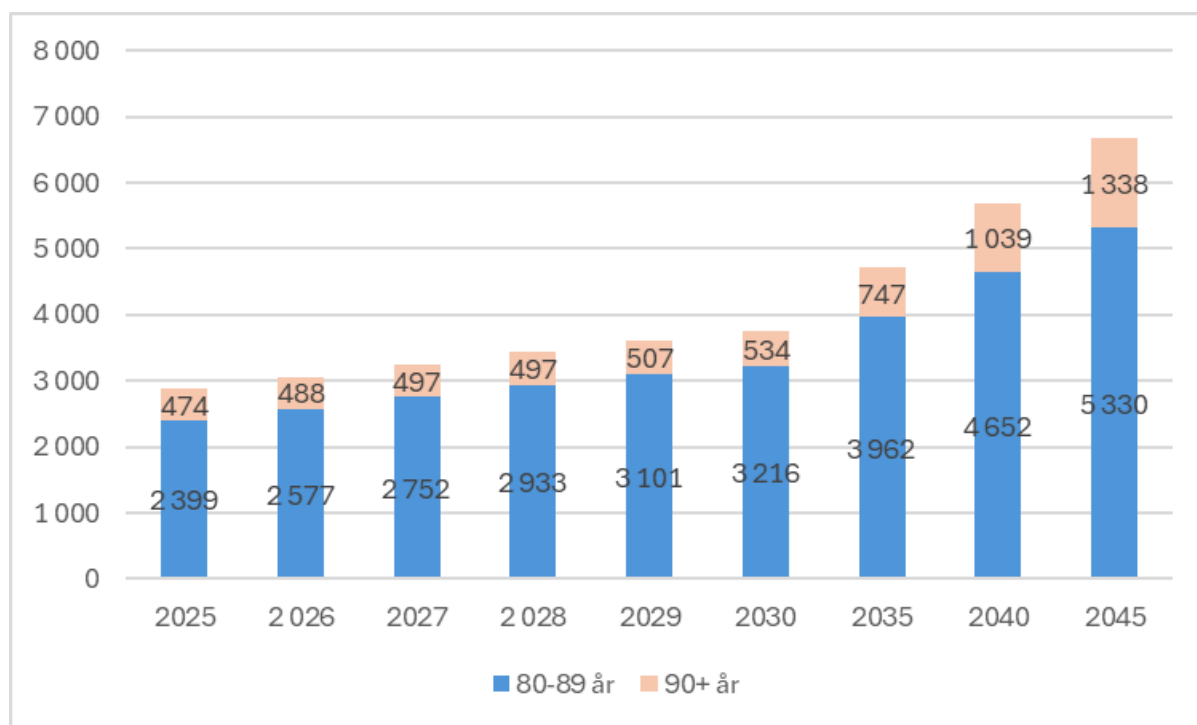
Utviklingen vil gi økt behov for kommunale helse- og velferdstjenester.

For å møte denne utviklingen jobber kommunen systematisk og langsiktig gjennom prosjektet «Sandnes blir eldre». Målet er at flest mulig skal kunne bo trygt hjemme – så lenge som mulig.

Løsningene ligger i å:

- utvikle flere og bedre boligløsninger
- fornye og forbedre tjenestene
- ta i bruk ny teknologi
- gjøre samfunnet mer aldersvennlig

Et viktig grep er å styrke hjemmebaserte tjenester, slik at behovet for heldøgntjenester blir mindre.

Figur 1: Endring i antall eldre over 80 år

Heldøgntjenester

For å møte fremtidige behov må kommunen dreie ressursinnsatsen fra institusjonsbaserte tjenester til

hjemmetjenester, samt ha flere boliger med heldøgns omsorg. Dette vil gi økt fleksibilitet, bedre ressursutnyttelse og et mer tilpasset tjenestetilbud for innbyggerne. Sandnes kommune har i dag en høy andel institusjonsplasser, samtidig som antall boliger med mulighet for heldøgns omsorg er begrenset. Kostnadsnivået per plass i bolig med heldøgns tjenester ligger tett opp mot kostnadene for institusjonsbasert omsorg.

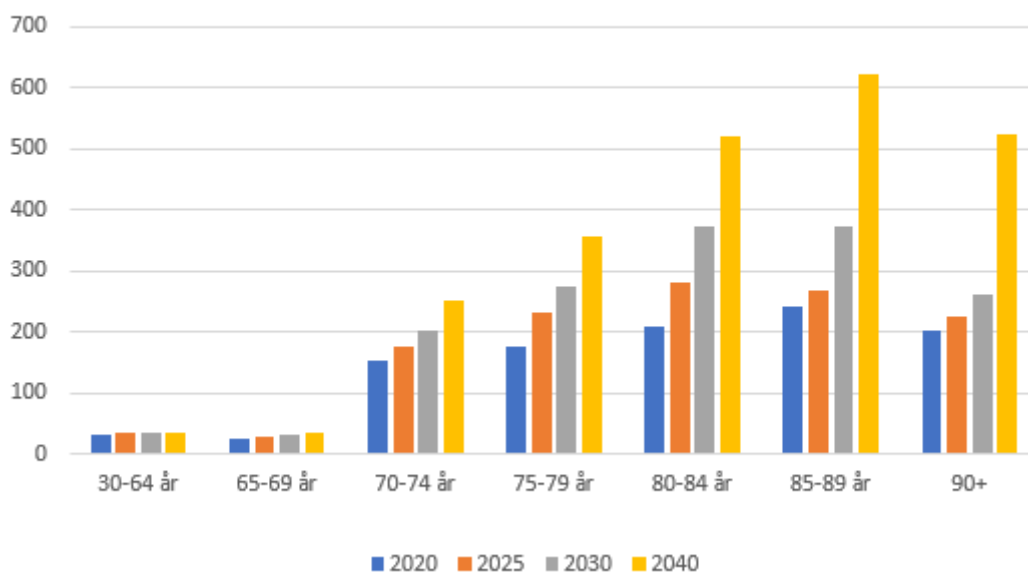
Korttidsplasser er et sentralt virkemiddel for at innbyggere kan bo lengst mulig hjemme, forebygge unødvendige institusjonsinnleggelser og legge til rette for raskere utskriving fra sykehus. Antall korttidsplasser bør derfor økes.

Tabellen under viser dekningsgraden av heldøgns plasser for planperioden og frem til 2039. Behovet for å fremskaffe ytterligere plasser må vurderes i fremtidige handlings- og økonomiplaner.

	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2039
Plasser per 1.1.2025	523	523	523	523	523	523	523	523	523	523
Lunde 2, 14 plasser		14	14	14	14	14	14	14	14	14
Sørbø, 65 plasser	30	45	65	65	65	65	65	65	65	65
Hana skole, 70 plasser						20	45	70	70	70
Lunde, utvidelse 50 plasser					30	50	50	50	50	50
Sum per 31.12	553	582	602	602	632	672	697	722	722	722
Dekningsgrad i prosent	17,0 %	17,0 %	16,7 %	16,1 %	16,1 %	16,4 %	16,2 %	16,1 %	15,3 %	12,7 %

Det er i dag utfordrende å ta imot alle pasienter i det de er meldt utskrivningsklare fra sykehuset. Flere skrives ut med krevende behandlingsopplegg, og omfattende behov for tilsyn. Et annet usikkerhetsmoment er at sengetallet på nye SUS ikke økes og at sykehuset arbeider med ulike effektiviseringstiltak for å redusere antall liggedøgn.

Det nasjonale kompetansesenteret «Aldring og helse» beregner at [Sandnes vil ha 3200 personer med demens i 2050](#), en økning på rundt 2000 personer fra 2025 til 2050. Personer med demens vil ofte ha behov for omfattende helsetjenester når sykdommen er langt kommet. Aldring og helse fremskriver utviklingen slik:

Figur 2: Antall personer med demens fordelt på alder

Styrking av hjemmetjenesten

For å møte den store veksten i antall eldre, må kommunen ha en robust og velfungerende hjemmetjeneste. I tillegg trengs ordninger som kan gi pårørende nødvendig avlastning.

Hjemmetjenesten må bygges ut og styrkes betydelig i årene som kommer. Dette er viktig for at flere eldre skal kunne bo trygt hjemme, samtidig som andelen sykehjemsplasser reduseres.

Som en del av arbeidet etableres tverrfaglig vurderingsteam. Teamet skal møte nye søkere på en ny måte – med samlet innsats fra ulike faggrupper. Målet er å redusere eller forebygge behovet for videre kommunale tjenester.

En sykepleieklipp er under etablering, og skal tilby noen av de tjenester som i dag gis av hjemmesykepleien. Erfaringer fra andre kommuner er mellom annet at dette gir høyere kvalitet på tjenesten, bedre arbeidsforhold for ansatte, det frigjør tid for tjenesten, samt at innbyggere er fornøyde med å få tjenesten på denne måten. Klinikken skal bemannes av ansatte i hjemmetjenesten, og krever ikke økning i antall stillinger.

Senior pluss-boliger

Senior pluss er leiligheter i et bomiljø med fellesarealer og mulighet for husvert. Målet er å skape trygghet, aktivitet og sosialt fellesskap. Slike boliger kan bidra til å forebygge ensomhet og styrke både fysisk og psykisk helse.

Sandnes kommune planlegger å etablere flere Senior pluss-boliger. I 2025 gjennomførte kommunen en markedsundersøkelse for å komme i kontakt med utbyggere som ønsker å utvikle slike boligkonsepter. Undersøkelsen viste at det er stor interesse for samarbeid, dette arbeidet videreføres.

Styrke innbyggerne til å mestre mest mulig selv

Boligsosial satsing

Boligsosialt arbeid handler både om å skaffe bolig til personer som har vanskeligheter med å finne bolig selv, og å gi støtte slik at de kan klare å bo trygt og stabilt. Målet er at flest mulig skal bo i en varig bolig i et vanlig nabolag.

Det er utfordrende å skaffe nok egnede boliger. Boligmarkedet er presset, med høye priser og stor konkurranse om boligene. Dette gjør det vanskelig for kommunen å kjøpe så mange boliger som ønsket. Samtidig fører høy etterspørsel og et sterkt arbeidsmarked til at leiemarkedet blir dyrt og trangt.

Høye boligpriser og renter har også ført til at færre bruker startlån. Det kan føre til at flere blir boende lenger i kommunale boliger.

Sandnes kommune prøver i samarbeid med Husbanken ut startlån for førstegangsetablerere. Ordningen skal gjøre det lettere for disse å kjøpe egen bolig.

Gjennom kommunens boligsosiale handlingsprogram skal flere boligprosjekter gjennomføres, mellom annet utvikling av småhusprosjekter.

Boliger til personer med funksjonsnedsettelser

Per august 2025 er det 36 på venteliste for bolig. Et nybygg med seks leiligheter og personalbase i Åsveien er planlagt ferdigstilt i 2026.

Våren 2025 var ni leiligheter på Sørbo klar for innflytting. Byggingen var organisert som et foreldreinitiativ, dette er det tredje som er bygget. Kommunestyret har fattet vedtak at alle foreldreinitiativ skal evalueres, og dette planlegges gjennomført i 2026.

Sandnes kommune kjøper heldøgntjenester fra private leverandører til noen innbyggere med atferdsutfordringer. Kommunen planlegger å etablere et eget botilbud for dette formålet, i Forsand. Reguleringsplanarbeidet har blitt forsinket. Planen er å ta i bruk botilbudet i 2028.

Motvirke sosial ulikhet

Flere barn vokser opp i familier med lav inntekt.

Tiltak som Kongesommer, For Alle Sandnes, Sandneskortet og Opplevelseskortet gjør det mulig for barn i lavinntektsfamilier å delta i fritidsaktiviteter på lik linje med andre.

NAV Sandnes har blitt styrket for å møte økt behov for hjelp og styrke innsatsen mot bostedsløshet, lav arbeidsdeltakelse og langvarig sosialhjelp – særlig blant unge og flyktninger. Dette har gitt gode resultater:

- Flere har unngått midlertidig bolig med bakgrunn i forebyggende tiltak
- Flere unge kommer i aktivitet
- Flere flyktninger går videre til arbeid eller utdanning

For å bremse veksten i utgifter til sosialhjelp, er det viktig at flere kommer i jobb. Antall deltakere i kvalifiseringsprogrammet er økende, og stadig flere går videre til arbeid eller utdanning.

NAV Sandnes skal videreføre tett samarbeid med Flyktingetjenesten og Sandnes Læringssenter, for å sikre tidlig innsats og tilgang til praksisplasser. Dette bidrar til at færre trenger langvarig økonomisk støtte.

Innvandring og bosetting av flyktninger

I 2025 er det vedtatt å bosette 150 flyktninger, og per 31.august er 136 allerede bosatt. Bosetting av flyktninger krever innsats fra flere tjenester i kommunen, særlig innen boligjenester, NAV, voksenopplæring, helsetjenester og legetjenester. Utgiftene til disse tjenestene dekkes i stor grad av statlige integreringstilskudd. Den største utfordringen er å skaffe boliger og arbeid.

Det er usikkerhet knyttet til hvor mange flyktninger som vil komme i årene fremover. Derfor må kommunen planlegge for fleksibilitet – både for å kunne trappe opp og ned tjenestene etter behov og økonomiske rammer.

For at integreringen skal lykkes og kommunens utgifter holdes nede, er det viktig at både kommunen og næringslivet bidrar til at flyktninger kommer i arbeid. Svak integrering i arbeidslivet gir økt belastning både for den enkelte og for kommunen.

Samarbeid med frivillig sektor

Frivillige organisasjoner er viktige samarbeidspartnere og spiller en sentral rolle i å fremme helse, forebygge ensomhet og skape deltakelse i samfunnet. Helse og velferd har et godt samarbeid med frivillig sektor, men det er fortsatt rom for å utvikle nye løsninger og samarbeidsformer.

Kommunen gir tilskudd til flere frivillige og ideelle organisasjoner. En oversikt over tilskuddene finnes i vedlegget til handlings- og økonomiplanen.

Utnytte fagkompetansen og fagressursene best mulig

Sikre robust fastlegeordning og legevaktjenester

I Sandnes, som i Norge generelt, er det vanskelig å rekruttere og beholde leger. Fastlegeordningen i Sandnes er underdimensjonert i forhold til kommunens folketall. Det er nødvendig med flere samtidige og målrettede tiltak.

Sandnes kommune har interkommunalt legevaktsamarbeid med Gjesdal kommune. Det ble opprettet seks nye nullhjemler i 2025 for å bedre fastlegekapasiteten i kommunen. Tiltak i revidert legetjenesteplan skal fremover bedre listekapasitet, stimulere til rekruttering og beholde eksisterende fastleger i kommunen.

Helse og velferd som attraktiv arbeidsplass

Helse og velferd skal være en attraktiv arbeidsplass som legger til rette for faglig utvikling og kompetanseutvikling. Det er en utfordring å sikre tilstrekkelig godt kvalifisert arbeidskraft i helse- og omsorgstjenestene. Tjenestene opplever at de faglige oppgavene har økt i omfang og kompleksitet.

For å ha god kompetanse satses det på intern opplæring, kurs og kvalifisering av ufaglærte. Flere ansatte tar akademiske grader innen sitt fagfelt og flere virksomheter deltar i ulike forskningsprosjekter. Helse og velferd har utarbeidet en overordnet kompetansestrategi som en del av kvalitetsarbeidet.

Det er utfordrende å rekruttere nok høyskoleutdannet personell, og det er mangel på kvalifiserte søkere blant annet til sykepleier- og vernepleierstillinger. Det må satses på rekruttering ved å ha store stillinger, aktive fagmiljø og muligheter for kompetansebygging.

Heltidskultur

Mangel på personell er en av de største utfordringene i helse- og omsorgstjenestene. Det er hard konkurranse om arbeidskraften. Heltid gir bedre kontinuitet for brukerne, styrker fagmiljøene og gjør kommunen mer attraktiv som arbeidsgiver. Arbeidet fremover vil fokusere på smartere organisering og bedre bruk av kompetanse.

Sandnes kommune jobber systematisk med å innføre heltidskultur i hele organisasjonen.

Fremover blir det lagt særlig vekt på:

- Oppgavekartlegging og vurdering av oppgavedeling/forskyving.
- Utvikling av arbeidstidsordninger som støtter heltidskultur og faglig kvalitet.
- Implementering av teknologi og smartere bemanningsplanlegging.

Digitalisering og velferdsteknologi

Digitalisering og bruk av velferdsteknologi er viktig for å kunne gi gode tjenester til innbyggerne i fremtiden.

Å ta i bruk ny teknologi medfører betydelige kostnader til innkjøp, drift, infrastruktur og lisenser. Det kreves også høy teknologisk kompetanse og god kapasitet i organisasjonen for at teknologien skal fungere godt.

For å bruke teknologien effektivt må infrastrukturen i kommunens bygg forbedres og utvikles. Kommunen planlegger å bruke digitalt tilsyn både i hjemmetjenester og på sykehjem.

Kommunen må betale for nasjonale digitale e-helseløsninger og kostnadene vil øke etter hvert som flere løsninger tas i bruk.

Dagens elektroniske pasientjournal (EPJ) er utdatert og må skiftes ut. En ny EPJ vil gi mer effektive arbeidsprosesser og bedre deling av pasientinformasjon. Sandnes kommune deltar i et samarbeid med andre Rogalandskommuner om anskaffelse av ny EPJ, med planlagt oppstart i 2027. Det forventes at årlige lisenskostnader vil bli tre til ti ganger høyere enn i dag.

Måltabell

Hovedmål

Mål 1: Sandnes skal være et inkluderende og mangfoldig samfunn

Delmål

Delmål 1: Tilby gode tjenester

Delmål 2: Skape gode og likeverdige livsvilkår for alle

Delmål 3: Styrke mangfoldet og det frivillige engasjementet i befolkningen

Delmål 4: Sikre god dialog med innbyggerne

Mål 2: Sandnes skal være en attraktiv kommune

Delmål 2: Sikre gode leve- og oppvekstvilkår i hele kommunen

Delmål 5: Sandnes skal tilby gode boliger i attraktive nærmiljø

Mål 3: Sandnes kommune skal være en ansvarlig og offensiv samfunnsutvikler

Delmål 1: Utøve et bevisst samfunnsansvar

Delmål 2: Arbeide målrettet for å oppfylle klimaforliket

Delmål 4: Være en attraktiv og utviklende arbeidsgiver

Rammeoversikt

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2026	2027	2028	2029
Opprinnelig budsjett	2 271 454	2 271 454	2 271 454	2 271 454
Sum Vedtak forrige periode	43 827	66 695	113 883	113 883
Sum Budsjettendring i år	38 615	39 365	40 115	40 115
Konsekvensjusteringer	82 442	106 060	153 998	153 998
Konsekvensjustert ramme	2 353 896	2 377 514	2 425 452	2 425 452
Endringer i tidligere vedtatte tiltak				
Basistilskudd til fastleger i henhold til befolkningsvekst og endring i takst	11 300	11 400	11 400	12 000
Bolig, 4 årsverk Ukraina	2 700	0	0	0
Boligtjenesten, økte husleieinntekter	2 000	4 000	6 000	6 000
Hjemmetjeneste, justert befolkningsvekst	100	0	0	8 200
Hjemmetjenester, økt budsjett grunnet redusert dekningsgrad på sykehjem	0	0	-1 000	11 000
Innsparing fravær - 2 - Helse og velferd	1 239	1 651	1 651	1 651
Integreringstilskudd enslige mindreårige	-5 200	-4 800	-2 100	900
Introduksjonsprogrammet	-590	-443	-295	-8 105
Mestring/flyktning, 8 årsverk + drift Ukraina	7 400	0	0	0
NAV, 8 årsverk Ukraina	7 500	0	0	0
Nytt bo- og aktivitetssenter på Lunde	0	0	-100	0
Prisstigning Norsk Helsenett, lovpålagt for kommunene	0	0	0	500
Saldering - Innsparing	2 000	25 808	25 808	25 808
Samordning, kjøp av BPA tjenester fra private	0	0	0	5 000
Sørbø bo- og aktivitetssenter, driftsmidler nye sykehjemsplasser	0	0	0	20 000
Sum Endringer i tidligere vedtatte tiltak	28 449	37 616	41 364	82 954
Innsparingstiltak				
AK: Bolig, økt husleie i kommunale boliger	-17 000	-19 000	-19 000	-19 000
AK: Etablere Austrått bo- og aktivitetssenter som et bosenter for personer med demens	0	0	-5 000	-5 000
AK: Helse, omorganisering av frisklivstilbudet	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500
AK: Innføre digitalt tilsyn på alle sykehjem med mulighet for døgtjenester	4 300	-1 100	-4 000	-6 700

Økonomiplan for 2026-2029

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2026	2027	2028	2029
AK: Mer effektiv organisering av natt-tjenesten på tvers av virksomheter	0	-2 000	-6 000	-6 000
AK: Mer effektiv vekst i hjemmesykepleien med innføring av digital hjemmesykepleie og mer helseteknologi	-900	-2 900	-2 900	-2 900
AK: Overføre renhold av bo- og aktivitetssentrene til Bydrift	0	-2 000	-2 000	-2 000
AK: Redusere kjøp av døgntjenester fra private leverandører	0	0	-1 500	-17 000
AK: Sosial, endret praksis for utmåling av økonomisk sosialhjelp	-5 000	-10 000	-10 000	-10 000
AK: Sosial, kartlegge og avklare rettigheter for innbyggere over 29 år som er langtidsmottakere av sosialhjelp	-3 000	-8 000	-8 000	-8 000
AK: Sosial, kartlegge og avklare rettigheter for innbyggere under 30 år	-2 000	-3 000	-5 000	-5 000
AK: Sosial, redusere antall familier som lever av sosialhjelp	0	-8 000	-13 000	-21 000
AK: Sosial, redusere behovet for bruk av midlertidig botilbud	0	-1 500	-1 500	-1 500
AK: Sosial, redusere utbetalinger til sosialhjelpsmottakere med andre inntekter	-1 000	-4 000	-4 000	-4 000
AK: Vri fra døgnbasert avlastning til mer fleksible avlastningstiltak for barn og unge	-2 600	-2 900	-7 900	-7 900
Sum Innsparingstiltak	-29 700	-66 900	-92 300	-118 500
Nye tiltak				
Drift av botiltak for personer med funksjonsnedsettelse	0	0	0	100
Drift av nybygg i Åsveien 156	0	10 000	10 000	10 000
Elektronisk pasientjournal (EPJ)	1 000	1 000	1 000	1 000
Ett årsverk barnekoordinator	800	800	800	800
Fysio, økning driftstilskudd fysioterapeuter	1 009	1 009	1 009	1 009
Fysio, årlig lisenskostnad av eLås	500	500	500	500
Innkjøp av utstyr beredskapslager	800	300	300	300
Legetjenester 1, vaksinasjonsprogram	1 000	1 000	1 000	1 000

Økonomiplan for 2026-2029

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2026	2027	2028	2029
Legetjenester 1, økt basistilskudd	8 900	3 000	0	0
Legevakt, ny avdelingsleder	1 100	1 100	1 100	1 100
Sum Nye tiltak	15 109	18 709	15 709	15 809
Nye tiltak og realendringer	13 858	-10 575	-35 227	-19 737
Ramme 2026-2029	2 367 754	2 366 939	2 390 225	2 405 715

Byutvikling og teknisk

Om området

Byutvikling og teknisk har ansvaret for:

- Kommunale planer og strategier
- Plan- og byggesaksbehandling
- Forvaltning, drift og vedlikehold av kommunens bygningsmasse
- Kart- og registerinformasjon
- Kommunal infrastruktur og renovasjon
- Anskaffelse og tilretteleggelse av arealer for bolig-, nærings- og offentlig formål
- Myndighetsutøvelse innenfor flere fagområder, herunder kommunens myndighet etter plan- og bygningsloven, forurensingsloven, jord, skog- og konsesjonslov, vegloven (deler), vegtrafikkloven, lov om friluftslivet, motorferdsel i utmark, hundehold og kirkegårder.
- Kulturminner
- Forvaltning av nasjonal landbrukspolitikk, inkludert tilskuddsordninger for jord- og skogbruk.

Tjenesteområdet er organisert i seks virksomheter og en stabsenhet:

- Samfunn, plan og bygg
- Vann, avløp og renovasjon
- Park, idrett og vei
- Geodata
- Bydrift
- Eiendom
- Stab utvikling og gjennomføring

Hovedutfordringer

Endringer i klima og demografi, samt urbanisering vil påvirke Sandnes på flere områder. De viktigste utfordringene er:

- Et villere og våtere klima fører til større belastning på kommunalteknisk infrastruktur.
- Krav om bærekraftige løsninger (sirkulærøkonomi 2.0) og reduksjon av klimaavtrykk stiller nye krav til både drift og planlegging.
- Krav om reduserte CO2-utslipp og mer miljøvennlig mobilitet vil kreve bedre tilrettelegging for gående og syklende.
- Økt fokus på folkehelse og hverdagsaktivitet stiller krav til gode aktivitetsanlegg og tilrettelegging for natur- og friluftsliv.
- Byutvikling gjennom transformasjon og fortetting i byutviklingsaksen stiller større krav til og behov for samhandling.
- Kampen om kompetent arbeidskraft vil utfordre oss til å løse oppgavene på nye måter. Utvikling av nye teknologiske løsninger og anvendelse av kunstig intelligens vil være vesentlig.

Dette skal vi oppnå

Her beskriver vi *hva* vi skal oppnå (målene), og *hvordan* vi skal oppnå dette (disse målene). Det vi skal oppnå er konkretisert i form av 12 mål, som alle er hentet fra kommunens felles sett av mål. Gjennom å oppnå disse målene vil vi også adressere og håndtere de hovedutfordringene som er identifisert i kapittelet om hovedutfordringer.

Tilby gode tjenester

Byutvikling og teknisk skal bidra til å gi gode kommunale tjenester. Dette skal vi oppnå gjennom å:

- Kontinuerlig arbeide med å utvikle tjenestene for å møte fremtidens behov.
- Løse oppgavene på nye måter når mangel på kompetent arbeidskraft nå blir en stadig større utfordring.
- Ta i bruk kunstig intelligens i saksbehandlingen.
- Forbedre arbeidsprosesser som involverer flere enheter i kommunen.

Skape gode og likeverdige livsvilkår for alle

Byutvikling og teknisk skal bidra til å skape gode og likeverdige levevilkår for alle byens innbyggere.

Dette skal vi oppnå gjennom å:

- Bruke kommuneplanen og kommunedelplan sentrum som planverktøy for å sikre nærmiljøkvaliteter og attraktive, varierte bomiljø.
- Bruke handlingsplaner som byromstrategien og byroms- og gatebruksplanen til å konkretisere tilrettelegging for innbyggere og næringsliv, eksempelvis i form av gang- og sykkelforbindelser.
- Forvalte og drifte god kommunalteknisk infrastruktur med stabil og trygg vannforsyning, samt avløps- og avfallshåndtering.
- Forvalte og drifte idrettsanlegg, friluftsområder og parker til egenorganisert og organisert aktivitet for innbyggerne.
- Forvalte, drifte og vedlikeholde kommunens bygg slik at Sandnes kommune oppnår sine kvalitative mål i tjenesteproduksjonen.

Styrke mangfoldet og det frivillige engasjementet i befolkningen

Byutvikling og teknisk skal bidra til at Sandnes kommune tar vare på mangfoldet og bygger opp om det frivillige engasjementet. Dette skal vi oppnå ved å:

- Tilrettelegge for tilgang til anlegg slik at foreningslivet kan skape gode aktivitetstilbud i bydelene.
- Administrere etablerte økonomiske støtteordninger for idrettslag og velforeninger.
- Bidra til arrangementer til glede for våre innbyggere og besøkende.

Sikre god dialog med innbyggere

Byutvikling og teknisk skal ha en aktiv og god dialog med kommunens innbyggere og næringslivsaktører.

Dette skal vi oppnå ved å:

- Tilby brukervennlige digitale løsninger.
- Ha god og bred brukermedvirkning ved utarbeidelse av kommunale planer. Tillegge barn og unges stemme særskilt vekt.
- Utvikle nye digitale verktøy for medvirkning.
- Dele kart, kunnskapsgrunnlag og analyser på kommunens nettsider.

- Informere i forkant om konsekvenser for trafikkavviklingen i forbindelse med veiarbeid og oppgradering av infrastrukturanlegg.

Styrke kommunens storbykvaliteter

Byutvikling og teknisk skal gjennom kommunedelplan for sentrum, legge til rette for å skape et attraktivt og levende sentrum som bygger på Sandnes sin identitet som en liten storby ved fjorden. Vi skal styrke kommunens storbykvaliteter ved å:

- Videreutvikle Sandnes sentrum som et helhetlig og attraktivt hovedsenter for regionen.
- Gjennomføre tiltak innenfor trafiksikkerhet, gange og sykkel, mobilitet og kollektivtransport.
- Gjennomføre byutviklingstiltak, som å oppgradere og utvikle byrom, gater, elveløp og infrastruktur under bakken i sentrum i parallell med realiseringen av store prosjekt i regi av private utbyggere på begge sider av indre vågen, Havneparken, Strandgata, i Langgata og Skeiane-området.

Sikre gode leve- og oppvekstvilkår i hele kommunen

Variasjonen mellom bydelene er et viktig særpreg ved Sandnes, og kommunen legger til grunn en strategi for lokalsenterutvikling i alle bydelene. Lokalsentrene skal utvikles med vekt på lokalt særpreg, kulturmiljø og grønne kvaliteter. Sentrene skal betjene bydelene med sosiale møtesteder, nærservice og dagligvarehandel. Dette skal vi oppnå ved å:

- Fortrinnsvis lokalisere offentlige og private tjenestetilbud i bydelen innenfor lokalsenteret.
- Jobbe for at lokalsentra skal ha et effektivt kollektivtilbud til Sandnes sentrum.
- Innarbeide krav til nærmiljø og bokvalitet i overordnede planer som bidrar til å sikre gode leve- og oppvekstvilkår i alle bydeler.
- Sikre gode områdekvaliteter, høy bokvalitet og en variasjon av boligtyper i alle reguleringsplaner.
- Sikre gjennomføringen av tiltak i tråd med planene i den påfølgende byggesaksbehandlingen.
- Ha god dialog med regionale myndigheter og transportaktører for å sikre gode transporttilbud i alle deler av kommunen, også de utenfor bussveiens influensområde.
- Sikre tilstrekkelig vedlikehold av lekeplasser, aktivitets- og grøntområder samt gravplasser.
- Sørge for at veinettet har en tilstand som sikrer tryggest mulig transport.
- Gi vedlikehold av sykkel- og gangveier høy prioritet.
- Erstatte tre skoler på Hommersåk med en ny og fremtidsrettet skole.

Ivareta og videreutvikle naturgitte kvaliteter

Sandnes kommune har store landbruksområder og flott natur med fjord, fjell og skog. Vi skal ivareta og videreutvikle naturgitte kvaliteter gjennom å:

- Styrke kunnskapsgrunnlaget om naturgitte kvaliteter.
- Bevare og tilrettelegge for aktiv bruk av naturområdene.
- Bevare og styrke bynære naturområder som en viktig ressurs i Sandnes kommune.
- Tilrettelegge for ferdsel i sentrale friluftsområder, uten at dette går på bekostning av de naturgitte kvalitetene i områdene.
- Gjennomføre naturtiltak som fremmer det stedegne natur- og dyreliv.
- Følge opp Riksantikvarens forslag om at Lysefjorden får status som kulturlandskap med nasjonale interesser (KULA-område). Dette vil kunne få stor betydning for reise- og friluftslivet og den lokale verdiskapningen.

Inspirere og tilrettelegge for aktiv grønn mobilitet

Tilrettelegging for sunn mobilitet er et nasjonalt satsingsområde. Føringene fra statlig hold tilsier at veksten i persontransport skal skje i form av kollektivtransport, sykkel og gange. Flere planer og strategier er utarbeidet for å tilrettelegge for dette i Sandnes. Vi skal tilrettelegge for aktiv grønn mobilitet ved å:

- Aktivt bruke byromsstrategien og byroms- og gatebruksplanen.
- Melde inn aktuelle prosjekter til Bymiljøpakken, Nasjonal transportplan (NTP) og byvekstavtalen.
- Prioritere myke trafikanter i reguleringsplaner gjennom å sikre trygge, tilgjengelige og attraktive mobilitetsløsninger.
- Kommunisere at det er attraktivt å gå og sykle i hverdagen ved å synliggjøre folkehelseaspektene.
- Utarbeide ny overordnet mobilitetsstrategi som del av ny kommuneplan.

Sandnes skal tilby gode boliger i attraktive nærmiljø

En trygg bosituasjon er viktig for alle. Kommunen har et særlig ansvar for å tilrettelegge for dem som ikke selv klarer å skaffe egen bolig. Det legges vekt på at kommunale utleieboliger skal være lokalisert i hele kommunen, og inngå som en integrert del av nærområdet. Behovet er fremdeles stort for boliger til dette formålet, både for ordinære kommunale gjennomgangsboliger, flyktningeboliger og spesielt tilrettelagte boenheter for personer med lav boevne. Vi skal tilby gode boliger i attraktive nærmiljø gjennom å:

- Utvikle boligområder i sentrum, i byaksen og lokalsentrene.
- Legge vekt på at det skal tilbys varierte boligtyper for ulike behov ved utviklingen av planer.

Utøve et bevisst samfunnsansvar

Byutvikling og teknisk skal bidra til å styrke byens attraktivitet, identitet og konkurransekraft. Vi skal bidra til at planer og tiltak bygger opp om FNs bærekraftsmål. Konsekvenser av fremtidig klimautvikling i Sandnes sentrum er kartlagt. Kartleggingen viser at deler av sentrumsområdet er utsatt for flom og stormflo. Kommunen må vurdere hvilke tiltak som må gjennomføres og hvilket flomnivå som kan aksepteres.

Vi skal ta samfunnsansvar gjennom å:

- Sikre løsninger som er både økonomisk, sosialt og miljømessig bærekraftige gjennom reguleringsplanprosesser.
- Sørge for likebehandling og forutsigbarhet i planprosessene.
- Ved å fremme kunnskap og sikre vern gjennom bruk skal vi bidra til at eldre bebyggelse og bystrukturer blir en ressurs i en sirkulær økonomi.

Arbeide målrettet for å oppfylle klimaforliket

Klimaforliket setter mål om 55 prosent reduksjon av klimagassutslipp innen 2030. Dette inkluderer et «føre var»-prinsipp for klimatilpasning og bevaring av biologisk mangfold, bærekraftig forvaltning av naturressursene, samt arbeide for å sikre god miljøkvalitet i jord, luft og vann. Videre omfatter dette å sikre befolkningen mulighet for helse og trivsel gjennom fysisk aktivitet og opplevelse i natur og nærmiljø. I egen drift og tjenesteutvikling skal vi også å bidra til reduserte utslipp av klimagasser og ikke påføre miljøet unødig skade.

Byutvikling og teknisk skal arbeide for at kommunen når sine klimamål gjennom rollen som planmyndighet, myndighetsutøver, tjenesteprodusent og samfunnsutvikler. Det skal føres en areal- og

transportpolitikk som bidrar til utslippsreduksjoner og ivaretagelse av miljø og ressurser. Vi skal ha et bevisst forhold til klimagassutslipp fra alle aktiviteter i tjenesteområdet.

Vi skal arbeide målrettet for å oppfylle klimaforliket ved å:

- Sikre at reguleringsplaner fremmer en kortreist hverdag, med kort avstand til viktige hverdagsfunksjoner og løsninger der grønn mobilitet prioriteres.
- Tilby gode muligheter for kollektiv, sykkel og gange i hverdagen.
- Gjennomføre tiltak i handlingsdelen av miljø- og klimaplan for Sandnes.
- Redusere avfallsmengder og redusere forbruk gjennom aktiviteter som hindrer matsvinn, fremmer ombruk, gjenbruk og reparasjoner.
- Tilby renovasjonsordninger med størst mulig grad av gjenvinning med enkle og gode løsninger for innbyggerne.
- Velge løsninger med lavest mulig CO₂-avtrykk innenfor våre ansvarsområder og aktiviteter.
- Tilstrebe miljøvennlig drift med redusert bruk av kjemisk plantevern og mer bruk av elektrisk verktøy, biler og maskiner.
- Utarbeide klimastrategi for Sandnes kommune.

Tilrettelegge for framtidens næringer og nye arbeidsplasser

Byutvikling og teknisk skal gjennom utvikling av nye næringsområder og kommunal infrastruktur legge til rette for at Sandnes kommune blir en foretrukken næringsadresse, der arbeidsplasser etableres i kommunen. Vi skal oppnå dette ved å:

- Tilrettelegge for virksomheter som støtter opp om det grønne skiftet ved å utvikle avsatt område på Sviland på om lag 1000 dekar.
- Videreutvikle og styrke næringsområdet Forus ved å bidra til å realisere interkommunal kommunedelplan for Forus.
- Legge til rette for å sikre gode næringsarealer for fremtidig utvikling gjennom områdeplaner og kommunedelplan sentrum.
- Stimulere til utbygging og vekst ved å etablere nødvendig kommunalteknisk infrastruktur gjennom bruk av anleggsbidragsavtaler eller avtaler om justeringsrett.

Være en ansvarlig og offensiv samfunnsutvikler

Vi skal være en ansvarlig og offensive samfunnsutvikler gjennom å:

- Utvikle planer og modeller for byutvikling som viser hvor og hvordan vekst kan skje i Sandnes.
- Utarbeide befolkningsprognoser, boligreserveanalyser og levekårsundersøkelser med jevne mellomrom. Kommunens øvrige tjenesteområder bruker disse i vurdering av behov for sykehjemsplasser, skoler og barnehager.
- Ivareta kommunens behov gjennom overordnede planer for tilrettelegging av offentlige arealer.
- Ha saksbehandling som preges av effektive planprosesser tuftet på fagkompetanse og god dialog.
- Sørge for at utbyggere bidrar til å realisere infrastrukturtiltak der utbygging utløser behov for økt kapasitet.
- Inkludere forventede klimaendringer og planlagt vekst i folketall i hovedplaner for vann, avløp og renovasjon.
- Utrede behov for, og planlegge, robuste og funksjonelle offentlige anlegg i utbyggingsområdene.
- Tilby kostnadseffektive og funksjonelle bygg til kommunens tjenester.
- Tilby bygg som er tilpasset endringene i demografi og tjenestebehov.
- Utarbeide strategi for langsiktig eiendomsutvikling.

- Tilby relevant arbeidsutprøving og arbeidstrening gjennom konkrete arbeidsoppgaver for innbyggere som har falt utenfor skole og arbeidsliv.

Måltabell

Hovedmål

Mål 1: Sandnes skal være et inkluderende og mangfoldig samfunn

Delmål

Delmål 1: Tilby gode tjenester

Delmål 2: Skape gode og likeverdige livsvilkår for alle

Delmål 3: Styrke mangfoldet og det frivillige engasjementet i befolkningen

Delmål 4: Sikre god dialog med innbyggerne

Mål 2: Sandnes skal være en attraktiv kommune

Delmål 1: Styrke kommunens storbykvaliteter

Delmål 2: Sikre gode leve- og oppvekstvilkår i hele kommunen

Delmål 3: Ivareta og videreutvikle naturgitte kvaliteter

Delmål 4: Inspirere og tilrettelegge for aktiv og grønn mobilitet

Delmål 5: Sandnes skal tilby gode boliger i attraktive nærmiljø

Mål 3: Sandnes kommune skal være en ansvarlig og offensiv samfunnsutvikler

Delmål 1: Utøve et bevisst samfunnsansvar

Delmål 2: Arbeide målrettet for å oppfylle klimaforliket

Delmål 3: Tilrettelegge for framtidens næringer og nye arbeidsplasser

Delmål 4: Være en attraktiv og utviklende arbeidsgiver

Rammeoversikt

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2026	2027	2028	2029
Opprinnelig budsjett	634 101	634 101	634 101	634 101
Sum Vedtak forrige periode	16 096	4 869	9 981	9 981
Sum Budsjettendring i år	15 052	11 452	9 652	9 652
Konsekvensjusteringer	31 148	16 321	19 633	19 633
Konsekvensjustert ramme	665 249	650 422	653 734	653 734
Endringer i tidligere vedtatte tiltak				
Flerbrukshall Riska	0	0	10 000	0
Indeksregulering tilskudd	104	109	114	119
Innsparing fravær - 4 - Byutvikling og teknisk	78	157	157	157
Justering avtalebaserte tilskudd	233	233	233	233
Leie av midlertidig bro ved Bråstein	450	450	0	0
PIV - Drift havnebad	200	200	0	0
Robotgressklippere	640	640	640	640
Saldering - Innsparing	0	2 521	2 521	2 521
Sikker skolevei	0	7 500	7 500	0
Hommersåk - ny undergang				
Hommersåkveien				
Økte kostnader til kremasjon	380	480	580	680
Sum Endringer i tidligere vedtatte tiltak	2 085	12 290	21 745	4 350
Innsparingstiltak				
AK - Tiltak 10: Redusere saksbehandlingsskapasitet innen forvaltning	-1 000	-1 500	-2 000	-2 500
AK - Tiltak 11 - Øke utnyttelsen av rådhuset	-1 000	-2 100	-2 100	-2 100
AK - Tiltak 9: Samferdsel: Øke parkeringsavgift i sentrum	-1 600	-1 600	-3 000	-3 000
Sum Innsparingstiltak	-3 600	-5 200	-7 100	-7 600
Nye tiltak				
Ekstraordinær nedetid	1 200	0	0	0
Austrått svømmehall				
Energi nye bygg	-340	-340	-1 550	2 550
Husleie Langgata 54, 1 etg	1 120	1 120	1 120	1 120
Innføring av ordning for refusjon av plan- og byggesaksgebyr for frivillige lag og foreninger	150	150	150	150
Kpi justering basisbudsjett	4 500	4 500	4 500	4 500
Kpi justering husleie innleide bygg	2 300	2 300	2 300	2 300
Nye bygg (Vedlikehold / FDV, eks. energi og renhold)	1 300	50	-2 700	8 975
PIV - Kompostering av hageavfall på gravplasser	150	150	150	150

Økonomiplan for 2026-2029

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2026	2027	2028	2029
PIV - Nye anlegg til drift, grønt- og lekearealer	750	800	980	1 050
PIV - Nye gravplassarealer til drift	150	150	150	150
PIV - Verneplan gravplasser - driftskonsekvenser	300	450	600	750
Renhold nye bygg	-165	650	-2 400	3 300
Tilskuddsordning til oppgradering av felles lekeplasser	500	500	500	500
Økte driftskostnader felles programvare-ELA avtale	450	450	450	450
Økte midler til vedlikehold, forespørsel fra politikere	27 400	37 400	37 400	37 400
Sum Nye tiltak	39 765	48 330	41 650	63 345
Nye tiltak og realendringer	38 250	55 420	56 295	60 095
Ramme 2026-2029	703 499	705 842	710 029	713 829

Organisasjon

Om området

Organisasjon består av interne tjenester som skal støtte kommunens virksomheter. Vi skal være utviklingsorienterte, aktive støttespillere og en strategisk partner. Fagstab ivaretar beredskap, forhandling, nærværprosjektet og personvernombud.

Tjenesteområdet består av følgende virksomheter:

- Dokumentsenter
- HR
- Digitalisering og IT
- Servicekontor
- Politisk sekretariat
- Avdeling for HMS

Hovedutfordringer

Et krevende utfordringsbilde stiller krav til kompetanse og nytenking

Kommunen står overfor et utfordringsbilde med lavere befolkningsvekst, befolkningssammensetning med flere eldre og reduksjon i antall yrkesaktive som medfører behov for kontinuerlig utviklings-, effektiviserings-, og omstillingsarbeid. Raske endringer i arbeidslivet og stadig større digital transformasjon medfører utfordringer som øker behovet for omstilling og livslang læring. Det er behov for teknologiske endringer som involverer implementering av nye verktøy og løsninger, samtidig som det er behov for endringer av kompetanse og måten det jobbes på. Gevinstrealisering gjennom digitalisering og organisatoriske endringsprosesser krever aktivt eierskap fra politisk og administrativ ledelse og at tillitsvalgte og ansatte involveres.

Arbeidslivet vil i årene som kommer preges av knapphet på kompetent arbeidskraft. Sandnes kommune har allerede i dag utfordringer med rekruttering til enkelte yrker og det vil kunne øke i omfang. Knapphet på arbeidskraft sammen med økt behov for digital kompetanse medfører behov for satsning på rekrutteringstiltak og satsning på medarbeidere som allerede jobber i kommunen. Kompetanseheving som skaper sterke fagmiljøer, legger til rette for ny organisering og oppgavefordeling blir spesielt viktig.

Sandnes kommune har jobbet systematisk og målrettet med å forbedre beredskap og sikkerhet. Fremover er det forventet økt fokus på beredskap og samfunnsikkerhet, og god beredskap for nåtidens hendelser er ikke det samme som for fremtidens hendelser. Beredskapspresset medfører at dagens beredskapskapasitet ikke nødvendigvis vil være tilstrekkelig. I fremtiden forventes det både hendelser som følge av klimaendringer, cyberangrep og pandemi. Terrorisme, naturkatastrofer og teknologiske feil kan også utgjøre risiko for beredskapen.

Dette skal vi oppnå

Digital transformasjon og digitaliseringsstrategi

Digital transformasjon vil i årene som kommer gi nye muligheter, men også utfordringer. I dagens digitale verden er digital transformasjon en nødvendig strategi for å kunne håndtere fremtidige utfordringer, og utnytte nye muligheter. Digital transformasjon skal oppnås gjennom god samhandling mellom teknologiske endringer, og menneskelige ressurser.

Gjennom endringer og effektivisering av prosesser og bruk av digitale løsninger skal Sandnes kommune endre kultur, teknologi og arbeidsmetoder for å møte nye utfordringer i ny digital tidsalder. Målet er ikke bare å innføre ny teknologi, men å bruke den for å øke effektiviteten, stimulere til innovasjon og forbedre innbyggeropplevelsen. Dagens digitaliseringsstrategi ble vedtatt i 2019, og det er behov for å revidere denne. Ny digitaliseringsstrategi skal utarbeides for å gi ny langsiktig retning, hvordan nå målene i kommuneplan og sørge for riktige prioriteringer.

Effektive prosesser vil frigjøre kapasitet og gjøre ting enklere. For å få det til er det helt nødvendig å ha et godt ERP-system (Enterprise Resource Planning) som legger til rette for forenkling og effektivisering av prosesser. Systemet vil kunne håndtere virksomhetens mange prosesser innen økonomihåndtering, regnskap, ressursplanlegging, innkjøp, produksjonsplanlegging, samt personaladministrasjon. Et godt ERP-system vil kunne automatisere rutinemessige oppgaver og prosesser, som gir ledere og medarbeidere mer tid til verdiskapende oppgaver. Systemet vil også kunne gi et overgripende bilde av virksomheten, som gjør det lettere å holde kontroll på ulike prosesser og aktiviteter. Bruk av kunstig intelligens (KI) kan skape verdi av tilgjengelig data på en måte som ikke var mulig før. På kort tid kan store mengder data analyseres, og mønstre kan avdekkes. Tidskrevende prosesser kan automatiseres, og gjøres mer konsistente.

Arbeidsgiverstrategi

Samfunnet- og arbeidslivet er i stor endring. Arbeidsgiverstrategien - Strategi for ledelse og medarbeiderskap - skal revideres i perioden. Dette for at Sandnes kommune også i fremtiden skal beholde, utvikle og rekruttere kompetente medarbeidere, samtidig som forventning til ledere synliggjøres og utvikles. Ny arbeidsgiverstrategi skal vise vei og synliggjøre hvordan kommunen skal jobbe for å utvikle organisasjonen, og de menneskelige ressursene for å oppnå kommunens overordnede mål. For at Sandnes kommune skal bli en enda mer likestilt arbeidsplass skal strategien gjøres enda tydeligere på mål og retning i arbeidet mot diskriminering.

Overordnet plan for kompetanse og rekruttering skal utarbeides for første gang, og satse videre på rett kompetanse og kunnskapsbygging. Planen skal sikre ønsket fremtidig kompetanse, og hvordan vi skal benytte rekruttering for å fornye organisasjonen. Planen skal identifisere dagens og fremtidens kompetansebehov, se på eksisterende kompetanse og hvordan den kan utvikles, sette mål for rekruttering, vurdere effektive rekrutteringsmetoder og markedsføring av Sandnes kommune som arbeidsgiver. Rekruttere og beholde er delegert ned i linjen så planen skal inneholde tiltak for å sikre oppfølging og kvalitet.

For å sikre fremtidig kompetent arbeidskraft er, ett av flere tiltak, å ta inn læringer, i tillegg til at kommunen har et samfunnsansvar for at ungdommer får lære plass. Målet i Sandnes kommune er å kunne tilby antall lærlingeplasser tilsvarende to prosent per 1 000 innbyggere. Det utgjør omtrent 170 læreplasser. I tillegg vil en ha fokus på at egne ansatte uten formell kompetanse skal ha mulighet til å ta fagbrev.

Målet med heltidsprosjektet er å få flere til å jobbe heltid, særlig innenfor turnusbaserte virksomheter i helse og velferd hvor behovet for arbeidskraft er størst. Kartlegging av status gjennomføres og sees opp mot målene i vedtatt plan for heltid, for å eventuelt videreutvikle og justere til treffsikre tiltak.

Å jobbe aktivt med arbeidsmiljøet og risikofaktorene på de ulike arbeidsplassene er viktig for å kunne få til økt nærvær, og redusert sykefravær. Dette er viktig for medarbeiders helse og trivsel, lederes arbeidshverdag og ikke minst sikre at brukere har ansatte rundt seg som kjenner dem og kan gi gode tjenester.

Kommunens totale sykefravær er høyt i forhold til måltallet på 6,5 prosent. Ny prosjektkoordinator er ansatt og det skal videre arbeides målrettet og langsiktig med arbeidsmiljøet for å øke nærværet. En vil ha spesielt fokus på kompetanseheving, kvinnehelse, samhandling med fastleger og statistikk. En vil samtidig bistå enheter som har hatt høyt sykefravær over tid.

Medarbeiderundersøkelsen er ett av flere verktøy for å gi medarbeidere en mulighet til å gi tilbakemelding på opplevelsen av eget arbeidsmiljø. Undersøkelsen vil bli gjennomført i 2027 og 2029, og følges opp med interne prosesser for å få frem tiltak for å bedre arbeidsmiljøet.

Lønnspolitisk plan skal revideres og danne grunnlaget for lokale lønnsforhandlinger. Planen vil gi føringer for hvordan forhandlingene skal gjennomføres, og hvilke kriterier som skal vektlegges. Planen skal inneholde mål for lønnspolitikken, beskrivelse av lønssystemet, kriterier for lønnsfastsettelse, forhandlingsprosedyrer og tidsrammer for å oppnå rettferdig lønnsutvikling, tilrettelegge for rekruttering og motivasjon, øke forutsigbarhet og fremme god dialog.

Beredskap

For å møte forventet økt fokus på beredskap og samfunnssikkerhet er det utarbeidet ny Helhetlig risiko og sårbarhetsvurdering (H-ROS). H-ROS skal i perioden følges opp med overordnet beredskapsplan, og egen plan for hvert tjenesteområde. Alle tjenesteområder og virksomheter skal i perioden vurdere og utarbeide lokale beredskapsplaner. Det er samtidig nødvendig at beredskaps kapasiteten skaleres opp, og samarbeidet med frivillige blir spesielt viktig. På tvers av sektorene er det behov for bedre og samkjørte systemer, flere øvelser og evalueringer for å kunne optimalisere innsatsen når det faktisk gjelder.

Et krevende utfordringsbilde med behov for kontinuerlig utviklings-, effektiviserings-, og omstillingsarbeid medfører økt press på Organisasjonen og tjenesteområdets ansatte. Tjenesteområde Organisasjon skal i omstillingsarbeidet bistå hele kommunen med strategier, utarbeidelse av retningslinjer, råd og veiledning til kommunens ledere. Samtidig må tjenesteområdet se på egne prosesser og ressurser. Prioriteringer fremover vil bli helt nødvendige og det vil bli satt i gang et arbeid med å se på skille mellom stab, støtte og ledelse.

Måltabell

Hovedmål

Mål 1: Sandnes skal være et inkluderende og mangfoldig samfunn

Mål 2: Sandnes skal være en attraktiv kommune

Mål 3: Sandnes kommune skal være en ansvarlig og offensiv samfunnsutvikler

Delmål

Delmål 1: Tilby gode tjenester

Delmål 3: Styrke mangfoldet og det frivillige engasjementet i befolkningen

Delmål 4: Sikre god dialog med innbyggerne

Delmål 4: Inspirere og tilrettelegge for aktiv og grønn mobilitet

Delmål 1: Utøve et bevisst samfunnsansvar

Delmål 2: Arbeide målrettet for å oppfylle klimaforliket

Delmål 4: Være en attraktiv og utviklende arbeidsgiver

Rammeoversikt

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2026	2027	2028	2029
Opprinnelig budsjett	171 155	171 155	171 155	171 155
Sum Vedtak forrige periode	973	-5 217	-6 867	-6 867
Sum Budsjettendring i år	1 977	1 077	1 077	1 077
Konsekvensjusteringer	2 950	-4 140	-5 790	-5 790
Konsekvensjustert ramme	174 105	167 015	165 365	165 365
Endringer i tidligere vedtatte tiltak				
Innsparing fravær - 5 - Organisasjon	96	129	129	129
Justering avtalebaserte tilskudd	48	48	48	48
Nytt ERP system	-1 170	-580	0	0
Optimalisering av drift for organisasjon, etter fullmakt	929	1 239	1 239	1 239
Saldering - Innsparing	0	2 297	2 297	2 297
Sum Endringer i tidligere vedtatte tiltak	-97	3 133	3 713	3 713
Innsparingstiltak				
AK - Effektivisere heltidsprosjektet	-1 300	-1 800	-1 800	-1 800
Sum Innsparingstiltak	-1 300	-1 800	-1 800	-1 800
Nye tiltak				
1 årsverk fagleder overordnet internkontroll	1 200	1 200	1 200	1 200
Omdisponering fra Politisk virksomhet til Dokumentsenteret	250	250	250	250

Økonomiplan for 2026-2029

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2026	2027	2028	2029
Organisasjon - 1 årsverk beredskapsrådgiver	1 000	1 000	1 000	1 000
Sum Nye tiltak	2 450	2 450	2 450	2 450
Nye tiltak og realendringer	1 053	3 783	4 363	4 363
Ramme 2026-2029	175 158	170 798	169 728	169 728

Økonomi

Om området

Økonomi har ansvar for kommunens handlings- og økonomiplan, tertialrapporter og kommunens årsrapport. Avdelingen har strategisk ansvar, gir råd og har kompetanse innen fagområdene anskaffelser, lønn, regnskap og økonomi. I tillegg gir avdelingen tjenester internt til kommunens virksomheter innen anskaffelser, regnskap, lønn og økonomistyring. Kommunens kraftkontor, eiendomsskattekontor og ansvaret for finansforvaltningen ligger i Stab kraft og finans.

Tjenesteområdet er organisert i følgende virksomhetsområder:

- Stab kraft og finans
- Økonomistyring og analyse
- Lønn
- Anskaffelser

Hovedutfordringer

Stramt arbeidsmarked i kombinasjon med et noe lavt lønnsnivå og rigide regler i forhold til innplassering på lønnsnivå, har over flere år medført utfordringer med å beholde og rekruttere personer med rett kompetanse. For å oppfylle kompetansekrav i hovedtariffavtalen for rådgiverstillinger og konsulenter/saksbehandlere, er det i tillegg svært vanskelig å rekruttere personer med relevant arbeidserfaring. Det benyttes relativt mye ressurser til rekruttering og opplæring av nye medarbeidere. Dette medfører også at det er vanskelig å sette av tilstrekkelig med ressurser til utviklingsarbeid.

I Økonomistyring og analyse er hovedutfordringen å sikre god samhandling med tjenesteområdene for å kunne legge til rette for best mulig bistand og oppfølging i forbindelse med økonomistyringen på tjenesteområdene. Den økonomiske situasjonen i kommunen krever at det er god budsjettdisiplin og fornuftig bruk av budsjettrammen. Forbedring av økonomistyringen, god og relevant rapportering og gode analyser er en hovedprioritet. Videre arbeides det med å effektivisere alle prosesser knyttet til regnskap, fakturering og innfordring ut fra de muligheter som oppstår i forbindelse med nytt økonomi- og innfordringssystem som skyløsning.

Utfordringen for lønnsavdelingen er å sikre god samhandling, forståelse og oppfølging fra tjenesteområdene for å kunne nå avdelingens mål med rett lønn til rett tid. Lønnsavdelingen arbeider med å effektivisere alle prosesser knyttet til innmelding, utbetaling og rapportering av lønn, ut fra de muligheter som oppstår i forbindelse med nytt økonomi- og lønnssystem som skyløsning.

Dette skal vi oppnå

Nytt økonomisystem

I økonomiplanperioden 2026-2029 skal det anskaffes nytt økonomisystem. Anskaffelsen og implementeringen vil kreve betydelige ressurser. Det må settes av dedikerte ressurser til å jobbe med prosjektet. Fokus vil være på utvikling/forbedring og effektivisering. Systemendringen vil kunne påvirke hele kommunen, med endringer i prosesser, nye systemer og opplæring.

Gode selvbetjeningsløsninger

I takt med omstilling og digitalisering er det viktig å være tydelig på hvilke servicenivå kommunens innbyggere og interne virksomheter kan forvente å få. Dette gjelder spesielt i forhold til telefonhenvendelser og personlig kontakt med saksbehandlere. Gode selvbetjeningsløsninger og systemer for innbyggere og virksomheter vil bedre legge til rette for at de kan finne informasjon og utføre oppgaver selv.

Ambisjonene for selvbetjening gjelder også for tjenester til egne virksomheter. Dette gjelder blant annet lønnsområdet, økonomistyring, fakturering, innfordringstiltak og konkurransegrunnlag i forbindelse med anskaffelser. Personlig veiledning og kontakt bør beholdes saker av mer kompleks karakter.

Arbeidet for mer effektive prosesser knyttet til inntektsbasert fakturering (innbyggere skal slippe å levere inn opplysninger), og at det gis god informasjon om grunnlaget for fakturering videreføres.

Standardisere kontrakter

Leverandører og næringsliv skal oppleve Sandnes kommune som en ryddig kontraktspart som etterlever de grunnleggende prinsipper om likebehandling, forutsigbarhet, etterprøvbarehet og forholdsmessighet. Sandnes kommune skal jobbe for standardiserte kontrakter i regionen slik at næringslivet kan være trygge på prosessene, og vilkårene som legges til grunn når de interagerer med kommunen. Sandnes kommune skal være samarbeidsvillige og stille krav i møte med leverandører, samtidig som vi er løsningsorienterte.

Samfunnsansvar i anskaffelser

Anskaffelsene til kommunen skal redusere miljøbelastningen, påvirke arbeidsforhold og sikre like konkurransevilkår og fremtidig konkurransekraft for næringslivet. Samfunnsansvarlige anskaffelser skal bidra til å sikre godt omdømme, og tillit til offentlig anskaffelsesvirksomhet. Etablert metodikk og rutiner for krav og kriterier når det gjelder miljøansvar skal følges. Det skal stilles krav i kontrakter som sikrer seriositet og motvirker sosial dumping og forhindrer arbeidskriminalitet.

Det jobbes i dag aktivt med å ta miljøhensyn i anskaffelser. Dersom kommunen i større grad skal bidra til å oppfylle mål om miljø- og klimamessig bærekraft, bør det brukes mer ressurser på å videreutvikle kompetanse på området.

Innovasjon i anskaffelser

Sandnes kommune skal gjennom sine anskaffelser bidra til bedre behovsdekning, og økt innovasjonsevne. Behov skal vurderes åpent og defineres basert på en grundig og bred involvering av alle interessenter, både fagpersoner og brukere.

Anskaffelser vil øke og legge til rette for involvering og samspill mellom interessenter i forkant av en anskaffelsesprosess for å utfordre og stimulere til nytenkning både internt og i leverandørmarkedet. Dette vil bidra til å øke forståelsen, kompetansen og kunnskapen om innovative offentlige anskaffelser i kommunen og næringslivet.

Måltabell

Hovedmål

Mål 1: Sandnes skal være et inkluderende og mangfoldig samfunn

Mål 2: Sandnes skal være en attraktiv kommune

Mål 3: Sandnes kommune skal være en ansvarlig og offensiv samfunnsutvikler

Delmål

Delmål 1: Tilby gode tjenester

Delmål 2: Skape gode og likeverdige livsvilkår for alle

Delmål 3: Styrke mangfoldet og det frivillige engasjementet i befolkningen

Delmål 4: Sikre god dialog med innbyggerne

Delmål 1: Styrke kommunens storbykvaliteter

Delmål 2: Sikre gode leve- og oppvekstvilkår i hele kommunen

Delmål 3: Ivareta og videreutvikle naturgitte kvaliteter

Delmål 4: Inspirere og tilrettelegge for aktiv og grønn mobilitet

Delmål 5: Sandnes skal tilby gode boliger i attraktive nærmiljø

Delmål 1: Utøve et bevisst samfunnsansvar

Delmål 2: Arbeide målrettet for å oppfylle klimaforliket

Delmål 3: Tilrettelegge for framtidens næringer og nye arbeidsplasser

Delmål 4: Være en attraktiv og utviklende arbeidsgiver

Rammeoversikt

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2026	2027	2028	2029
Opprinnelig budsjett	53 526	53 526	53 526	53 526
Sum Vedtak forrige periode	-104	-937	-937	-937
Sum Budsjettendring i år	620	620	620	620
Konsekvensjusteringer	516	-317	-317	-317
Konsekvensjustert ramme	54 042	53 209	53 209	53 209
Endringer i tidligere vedtatte tiltak				
Innsparing fravær - 6 - Økonomi	34	45	45	45
Nytt ERP system	1 170	580	0	0
Optimalisering av drift for økonomi, etter fullmakt	293	391	391	391
Saldering - Innsparing	0	724	724	724
Sum Endringer i tidligere vedtatte tiltak	1 497	1 740	1 160	1 160
Nye tiltak				
Politiker og planmodul Framsikt	600	600	600	600
Skyløsninger	1 100	1 100	1 100	1 100

Økonomiplan for 2026-2029

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2026	2027	2028	2029
Økt inntekt -	-1 100	-1 100	-1 100	-1 100
Fakturering av ytelser				
Sum Nye tiltak	600	600	600	600
Nye tiltak og realendringer	2 097	2 340	1 760	1 760
Ramme 2026-2029	56 139	55 549	54 969	54 969

Sentrale staber, politisk virksomhet og fellesutgifter

Om området

Kommunedirektørens staber jobber kommuneovergripende og har hele kommune konsernet som ansvarsområde. I dette inngår også oppgaver knyttet til det faglige eierstyringsarbeidet med utøvelsen av kommunens eierskap i selskaper og tilhørende avtaler. Avtaleområdet med Den norske kirke ligger også her. Rent budsjetteknisk er kontrollutvalgets budsjett knyttet opp til dette området. Utvalget fremmer selv sitt budsjettforslag direkte til kommunestyret. Tilsvarende rapporterer utvalget også direkte til kommunestyret.

Organisering av tjenesteområdet:

- Kommunedirektørens stab
- Kommuneadvokat
- Kommunikasjon
- Næring
- Politisk virksomhet
- Kommune felles (budsjettområdet har ingen ansatte)

Hovedutfordringer

Demografiske og økonomiske utfordringer medfører behov for omfattende omstilling i alle deler av kommuneorganisasjonen. Det krever en helhetlig og tverrfaglig tilnærming, der kommunen evner å finne nye løsninger på tvers av etablerte organisasjonsstrukturer. Sentrale staber spiller en viktig rolle i det kommuneovergripende arbeidet, og skal sammen med resten av organisasjonen sikre helhetlig og målrettet utvikling av kommunen.

Knappe ressurser og flere oppgaver gjør at kommunen står i et økende forventningsgap. Gapet mellom det som forventes av kommunen og det som er mulig å yte med de ressursene som tilgjengelig kan utfordre innbyggernes tillit til kommunen og kommunens generelle omdømme. God og tillitsskapende kommunikasjon, i tillegg til åpenhet i forvaltning og styring av kommunen, både administrativt og politisk, er sentralt for å opprettholde tillit til kommunen som samfunnsaktør og tjenesteutvikler.

Økende sosiale og økonomiske forskjeller og mer polarisering i samfunnsdebatten utfordrer også den generelle tilliten i samfunnet. Arbeid for å bygge ned forskjeller og bygge opp om et inkluderende og mangfoldig samfunn er viktig for å sikre at alle innbyggere føler tilhørighet og medborgerskap.

Målrettet regionalt samarbeid er et viktig virkemiddel for å løse kommunens ulike samfunnsoppdrag. Kommunen er medeier og medstifter i mer enn 40 ulike interkommunale selskaper og stiftelser. I tillegg er det et stort og variert regionalt samarbeid om felles oppgaver. Det regionale engasjementet krever prioritering av ressurser både administrativt og politisk. For Sandnes er samarbeid med både Ryfylke, Jæren og Nord-Jæren vesentlig for å kunne løse felles oppgaver. Samtidig må kommunen spisse sin regionale innsats slik at den blir et verktøy til å realisere målene i kommuneplan. Sandnes prioriterer deltakelse i Nord-Jæren interkommunalt politisk råd. Samarbeidet med Ryfylke og Jæren knyttes til samarbeid om konkrete felles oppgaver.

Næringsutvikling og veien mot det grønne skiftet har til hensikt å videreutvikle eksisterende næringer i en mer bærekraftig retning, men også å skape nye næringer som vil bidra til verdiskaping i regionen. For å sikre nødvendig vekst i sysselsetting, verdiskaping og offentlige inntekter, er regionen avhengig av et konkurransedyktig og velfungerende næringsliv med «flere ben å stå på». Konkurransen om arbeidsplassene og bedriftene vil bli hardere i årene fremover, både nasjonalt og internasjonalt. I denne sammenheng står regionene i Norge i et konkurranseforhold. For å skape ny vekst og videreutvikling er det viktig med forutsigbarhet og at kommunen tilrettelegger både for nyetableringer og utvikling av eksisterende næringsliv.

Olje - og gassnæringen er den største næringen i vår region når det kommer til lokalisering. Konkurransen er mer åpen når det kommer til omstilling i eksisterende og utvikling av nye næringer som gjerne ser de andre storbyområdene som like attraktive. Det har vært - og vil i enda større grad være - viktig å ha et overordnet perspektiv på næringsutviklingen, og å stå sammen når ressurser skal fordeles. Nord-Jæren er et sammenhengende bo- og arbeidsmarked, og om lag 90 000 av innbyggerne i regionen arbeider i en annen kommune enn den de bor i. Storbyområdet Sola, Sandnes og Stavanger har egne utfordringer som gir behov for tett samarbeid på tvers i byområdet, i form av forvaltning av felles sammenhengende tettstedsarealer, og tilsvarende infrastruktur. For å lykkes som en attraktiv næringsregion er det viktig å ivareta et interkommunalt og regionalt samarbeid med våre nabokommuner. Det er formalisert et prosjektbasert samarbeid innen næringsutvikling med kommunene Randaberg, Sola, Stavanger og Sandnes.

Dette skal vi oppnå

Områdesatsing

I enkelte byer og områder med konsentrasjon av levekårsutfordringer har staten og kommunene avtalebaserte langsiktige samarbeid gjennom områdesatsinger. Områdesatsinger er et virkemiddel for å gjøre en ekstra innsats for tjenesteutvikling og bedre nærmiljøkvaliteter i levekårsutsatte områder. Sandnes har tradisjonelt vært et samfunn med lite ulikheter, både økonomisk og sosialt, men utviklingen de siste 10 årene viser at ulikheter i levekår er økende. Nye analyser viser også at levekårsutfordringer er overrepresentert i enkelte bydeler. Arbeid for å bygge ned forskjeller og bygge opp om et inkluderende og mangfoldig samfunn krever en helhetlig og tverrfaglig tilnærming, der alle tjenesteområder må være med å bidra. Gjennom en områdesatsing gjøres en tidsavgrenset og koordinert fellesinnsats, der kommune, sivil sektor og nabolag går sammen for å styrke levekår i utvalgte områder. Kommunedirektørens stab koordinerer arbeidet med å utvikle rammeverk for slik satsing i Sandnes, og søke samarbeid med staten om en koordinert statlig innsats og delfinansiering av arbeidet gjennom en avtale om områdesatsing i Sandnes.

Bolig for alle

En trygg bosituasjon er viktig for alle. Kommunen har et særlig ansvar for å tilrettelegge for de som ikke selv klarer å skaffe eller beholde en egnet bolig. Det legges vekt på at kommunale utleieboliger skal være lokalisert i hele kommunen, og være en integrert del av nærområdet. Behovet er fremdeles stort for boliger til dette formålet, både for ordinære kommunale gjennomgangsboliger og spesielt tilrettelagte boenheter for personer med lav boevne. Det boligsosiale arbeidet spenner over de fleste tjenesteområdene i kommunen, og kommunedirektørens stab har et særlig ansvar for overordnet koordinering og utvikling av politikkområdet.

Inkluderende arbeidsliv

Kommunen er aksjonær i tre tiltaksbedrifter. Bedriftene har tilrettelagte arbeidsplasser og arbeidsplasser med forberedelser og trening til videre karrierevei eller utdanning. Sandnes kommune skal også være en organisasjon som prioriterer å legge til rette for varig tilrettelagt arbeid i egen virksomhet for relevante arbeidsplasser. Deltakelse i det statlige programmet "[Helt med](#)", og videreføring av de tilrettelagte arbeidsplassene står fast i perioden. Tilsvarende fortsetter arbeidet med å være arena for språkpraksis. Nasjonalt skjer det kontinuerlig vurderinger og tilpasninger av tiltaksvirksomheten. Kommunedirektøren prioriterer videre engasjement i dette arbeidet gjennom aktiv deltakelse i høringer. Sandnes kommune vil også ta en mer aktiv og en mer målrettet og strategisk eierrolle overfor tiltaksbedriftene, blant annet ved å ta initiativ i aksjonærfellesskapene til å lage eierstrategier. For kommunen er det vesentlig at bedriftene er rustet til å møte morgendagens krav til arbeid.

Sikre gode og forutsigbare rammer for frivillig sektor

Sandnes kommune skal være et inkluderende og mangfoldig samfunn. Frivillige kultur- og samfunnsorganisasjoner, tros- og livssynssamfunn og idrettslag bidrar til et stort mangfold av aktiviteter, men også arenaer for tilhørighet, mestring og inkludering. Frivillighetsstrategien for Sandnes kommune ble vedtatt i 2023. Strategien skal være med å sikre gode og forutsigbare rammer for en bred og frivillig sektor i Sandnes kommune, og legge til rette for at kommunen og frivillig sektor samhandler og utfyller hverandre til beste for utvikling i Sandnes. Frivillighetsstrategien følges opp gjennom tiltaksplaner for de enkelte tjenesteområdene. Samtidig er det viktig at kommunen er godt koordinert i dette arbeidet, og at vi sikrer gode rammebetingelser for samhandling mellom kommune og frivillig sektor. Kommunedirektørens stab har ansvar for overordnet koordinering og oppfølging av strategien.

Tydelig kommunikasjon

Kommunikasjon er et helt sentralt verktøy for kommunen. Det sikrer at innbyggerne får riktig

informasjon om tjenester, frister, rettigheter og plikter, og det bidrar til å bygge tillit mellom kommunen og innbyggerne. Sandnes kommune skal kommunisere på en måte som er enkel å forstå, med klart språk, til rett tid og i rett kanal.

Kommunikasjonen vår skal bidra til at Sandnes kommune oppleves som en attraktiv kommune, både for innbyggere, ansatte, næringsliv og besøkende. Åpenhet i forvaltning og styring av kommunen, både administrativt og politisk, er en viktig del av omdømmet vårt, og vil bli prioritert ved arbeid med internkontroll og utvikling av organisasjonen.

Ansattes kommunikasjonskompetanse skal løftes

God kommunikasjon krever nøye planlegging. Kommunikasjon skal alltid være en integrert del av alle beslutnings- og arbeidsprosesser i kommunen, og en naturlig del av all planlegging. Arbeidet med å heve ansattes kommunikasjonskompetanse fortsetter i planperioden. Det vil bli utarbeidet egne kurs i kommunikasjonsplanlegging, særlig med tanke på større prosjekter og prosesser.

Det avholdes jevnlig kurs i klarspråk for saksbehandlere og kurs i mediehåndtering for ledere og andre talspersoner. Dette vil bli videreført i planperioden.

Arbeidet med å styrke internkommunikasjonen i kommunen vil også videreføres. God internkommunikasjon bidrar til at vi blir en mer effektiv organisasjon. Det bidrar til å bygge samhold, lagfølelse og god arbeidskultur.

Enhetlig visuell profil for alle

Alle som mottar informasjon fra Sandnes kommune, skal enkelt kunne forstå hvem som er avsender. Dette er ekstra viktig i dagens samfunn, hvor vi ser en oppblomstring av useriøse aktører som sprer feilinformasjon. Sandnes kommune står for kvalitet, troverdighet og trygghet for innbyggerne. Derfor skal det aldri være tvil om at det er kommunen som er avsender. Arbeidet med en felles visuell profil for alle virksomheter i Sandnes kommune vil intensiveres i planperioden.

Sandnes kommune har etablert en egen nettside for å profilere Sandnes som attraktiv næringsadresse. I første fase har nettsiden fokus og innretning på etablering av kontorarbeidsplasser i Sandnes sentrum. Arbeidet videreføres i planperioden.

Samarbeid om næringsutvikling

Kommunene på Nord-Jæren (Stavanger, Sandnes, Sola, Randaberg) har etablert et prosjektbasert næringsutviklingsarbeid. Oppgaven som Sekretariatet rulleres mellom medlemskommunene. Gjennom samarbeidet jobbes det med en rekke næringutviklingsprosjekt og høringer. Sandnes har prosjektledelse for prosjekt Helårsturisme og er også aktivt med i prosjekt Energi hovedstad, der Stavanger har prosjektledelse. Prosjektet har en styringsgruppe, bestående av kommunedirektører og ordførere, hvor de store prosjektene forankres.

Flere arbeidsplasser til Sandnes

Kommunen jobber systematisk med å være en proaktiv næringskommune, og bygge omdømme og attraktivitet for Sandnes. Næringsstrategi 2021-2030 og Reiselivsstrategi 2019-2030 gir strategisk retning for arbeid og engasjement. Store arrangementer er viktig for å styrke omdømme og attraktivitet. Kommunen kanaliserer sin støtte til ett stort arrangement i sommerhalvåret og ett i vinterhalvåret. For tiden er Skifestivalen Blink på sommeren og Vinterland på vinteren prioritert. Begge arrangementene er av regional karakter. Blinkfestivalen er i tillegg av nasjonal karakter. Det er viktig å utnytte potensiale og mulighetene i arrangementene, for gode opplevelser og videreutvikling.

Næringsavdelingen har fokus på etablering og videreutvikling av arbeidsplasser, med særskilt fokus på Sandnes sentrum og Forsand. Det skjer i samarbeider med innovasjons- og oppstartsmiljøer som Innovation Dock, Valide og FOMO for utvikling av flere arbeidsplasser. Næringsavdelingen bidrar i flere planarbeid lokalt og regionalt med fokus på muligheter for etablering, omstilling og videreutvikling av flere arbeidsplasser. Eksempel er Regionalplan for Preikestolen og Lysefjorden, Forsand som lokalsenter og Lauvvik, Songesand, Flørli og Lysebotn som knutepunkter. God infrastruktur er grunnlag og forutsetning for næringsutvikling. Sandnes deltar også i utvikling av stinett for vandring og sykling langs Lysefjorden. Næringsavdelingen samarbeider innenfor ulike næringer. Et eksempel er mulig tilrettelegging for utvikling av havbruksnæringen. Et annet eksempel er deltakelse i prosjektet Agritech, som utvikler en næringsklynge for landbruksteknologi.

Næringlivsprisen Næringsgauken ble delt ut første gang i 2024 og videreføres i 2025.

Aktiv forvaltning av grønne Sandnes

Sandnes har et regionalt ansvar for å forvalte den sammenhengende regionale grøntstrukturen for hele befolkningen i storbyområdet og søndre Ryfylke. Samarbeidsavtalene med friluftsrådene [Ryfylke](#) og [Jæren](#), [Rogaland Arboret](#) og [Lysefjorden Utvikling AS](#) er fulgt opp med årlige tilskudd i planperioden. Kommunen er en del av [nasjonalpark-/verneområdet for Setesdal Vestehei, Ryfylkeheiane og Frafjordheiane](#), og er også representert i styret. Videreføring av tilskuddet til Frilager nord-Jæren legger til rette for alle skal kunne bruke friluftsområdene, uavhengig av familiens økonomiske situasjon. Tilskuddet gir våre virksomheter og lag/organisasjoner i Sandnes mulighet til gratis lån av utstyr og klær til turer og opplevelser.

Energikommune

Sandnes er i nasjonal målestokk en stor vannkraftkommune. Inntektene fra de etablerte kraftverkene er innarbeidet i økonomiplanforslaget. Både vannkraft og vindkraft på land er i utvikling. Samtidig har eEndringer i rammebetingelser for aktørene og kommunene aktualiserte flere problemstillinger rundt de fremtidig innretning av så vel vannkraftregimet som regulering av vindkraftverk. Sandnes sitt engasjement skjer både som medlem av [Landssamanslutninga av Vasskraftkommunar \(LVK\)](#) og [Nettverket for kommunale vannkraftiere](#). Hovedinnsatsen fremover vil være oppfølging overfor nasjonale myndigheter og instanser for å sikre kommunens interesser og for å sette fornybarressursene på dagsorden.

Måltabell

Hovedmål

Mål 1: Sandnes skal være et inkluderende og mangfoldig samfunn

Mål 2: Sandnes skal være en attraktiv kommune

Mål 3: Sandnes kommune skal være en ansvarlig og offensiv samfunnsutvikler

Delmål

Delmål 1: Tilby gode tjenester

Delmål 2: Skape gode og likeverdige livsvilkår for alle

Delmål 3: Styrke mangfoldet og det frivillige engasjementet i befolkningen

Delmål 4: Sikre god dialog med innbyggerne

Delmål 1: Styrke kommunens storbykvaliteter

Delmål 1: Utøve et bevisst samfunnsansvar

Delmål 3: Tilrettelegge for framtidens næringer og nye arbeidsplasser

Rammeoversikt

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2026	2027	2028	2029
Opprinnelig budsjett	236 424	236 424	236 424	236 424
Sum Vedtak forrige periode	-8 479	-4 269	-7 179	-4 649
Sum Budsjettendring i år	926	926	926	926
Konsekvensjusteringer	-7 553	-3 343	-6 253	-3 723
Konsekvensjustert ramme	228 871	233 081	230 171	232 701
Endringer i tidligere vedtatte tiltak				
Innsparing fravær - 7 - Sentrale staber, politisk virksomhet og fellesutgifter	29	38	38	38
Justering avtalebaserte tilskudd	612	612	612	612
Justering avtalebaserte tilskudd	136	136	136	136
Saldering - Innsparing	0	6 358	6 358	6 358
Skifestivalen Blink	2 400	0	0	0
Sum Endringer i tidligere vedtatte tiltak	3 177	7 144	7 144	7 144
Innsparingstiltak				
AK - Reduserte kostnader til politisk styring	0	0	-1 800	-1 800
Sum	0	0	-1 800	-1 800
Innsparingstiltak				
Nye tiltak				
Endret finansiering kirkebygg	-8 565	-8 565	-8 565	-8 565
Justering Kommunens fellesutgifter	850	850	850	850

Økonomiplan for 2026-2029

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2026	2027	2028	2029
Justering KS kontingent og OU- midler	1 800	1 800	1 800	1 800
Kommunens fellesforsikringer	750	750	750	750
Kontrollutvalget	200	200	200	200
Omdisponering fra Politisk virksomhet til Dokumentsenteret	-250	-250	-250	-250
Redusert aktivitet regionale prosjekter	-400	-400	-400	-400
Rogaland brann og redning IKS, lønns- og prisvekst	4 500	0	0	0
Støtte til kaileie over Høgsfjorden	0	0	0	-4 000
Tilskudd Folkehallene IKS	800	0	0	0
Transporttilbud reiseliv i Lysefjorden	350	350	350	0
Sum Nye tiltak	35	-5 265	-5 265	-9 615
Nye tiltak og realendringer	3 212	1 879	79	-4 271
Ramme 2026-2029	232 083	234 960	230 250	228 430

Vedlegg

Tilskuddsliste

ELDRESENTER	Vedtatt 2025	Budsjett 2026	Endring	Kommentar
Huset Vårt bo- og servicesenter	7 555 000	7 772 000	217 000	Mottar tilskudd i tråd med driftsavtale.
Gandsfjord seniorsenter	4 142 000	4 309 000	167 000	Mottar tilskudd i tråd med driftsavtale.
Mossiges Minde bo- og seniorsenter	3 927 000	4 109 000	182 000	Mottar tilskudd i tråd med driftsavtale.
Kirkens sykevaktsordning	1 382 000	1 431 000	49 000	Mottar tilskudd i tråd med driftsavtale.
Austrått seniorsenter	635 000	662 000	27 000	Mottar tilskudd i tråd med driftsavtale.
Høle eldresenter	390 000	404 000	14 000	Mottar tilskudd i tråd med driftsavtale.
Figgjo Helselags eldresenter	358 000	368 000	10 000	Mottar tilskudd i tråd med driftsavtale.
Sum tilskudd eldresenter	18 389 000	19 055 000	666 000	Økt tilskudd finansieres fra lønnsreserven.

LAG OG ORGANISASJONER	Vedtatt 2025	Budsjett 2026	Endring	Kommentar
Stiftelsen huset / Funkishuset	3 154 000	3 264 000	110 000	Det foreligger driftsavtale med Funkishuset ut 2026. Tilskuddet justeres med kommunal deflator, 3,4 prosent for 2026.
CRUX oppfølgingssenter	1 093 000	1 130 000	37 000	Driftsavtale med Crux oppfølgingssenter fra 1. januar 2022. Tilskuddet justeres med kommunal deflator, 3,4 prosent for 2026.
Mental helse	415 000	415 000	0	Mental Helse - Sandnes mottar tilskudd i tråd med driftsavtale.
Veiledningssenteret	360 000	360 000	0	Veiledningssenter for pårørende

Økonomiplan for 2026-2029

Matsentralen Rogaland	300 000	300 000	0	Matsentralen Rogaland
Nok. Sør-Vest	200 000	260 000	60 000	Ny driftsavtale med Nok. Sør-Vest fra 1. januar 2022. Et lavterskel hjelpetilbud for utsatte for seksuelle overgrep.
Hjerte for Sandnes	200 000	200 000	0	Hjerte for Sandnes
Kirkens SOS	140 000	140 000	0	Kirkens SOS Rogaland
ROS-rådgivning om spiseforstyrrelser	130 000	130 000	0	ROS Senter for spiseforstyrrelser i Rogaland
Kompasset Blå Kors	95 000	95 000	0	Blå Kors kompasset Sandnes er et tilbud til unge pårørende.
Pensjonistforbundet	90 000	90 000	0	Trim for eldre på Austrått Bydelshus
Pårørendesenteret	70 000	70 000	0	Pårørendesenteret
Ditt nabolag Ganddal	60 000	0	-60 000	Ditt Nabolag
Rogaland ME	50 000	0	-50 000	ME-foreningen Rogaland
Kreftomsorg Rogaland	40 000	20 000	-20 000	Kreftomsorg Rogaland
Mental helse ungdom	25 000	25 000	0	Sandnes - Mental Helse Ungdom
Klippen no.13	10 000	10 000	0	Kafé No 13
Evangeliesenteret Kontakten Sandnes	10 000	10 000	0	Evangeliesenteret
Kirkelig dialogsenter	10 000	0	-10 000	Kirkeligdialogsenter Rogaland
Søkt for 2026	0	0	0	Ditt nabolag Ganddal, SEIF, Alarm, Krikelig dialogsenter og Sandnes og Stavanger Røde Kors har søkt for 2026, men kommunedirektøren har ikke funnet rom for å prioritere disse.
Sum tilskudd lag og organisasjoner	6 452 000	6 519 000	67 000	Økt tilskudd på 67 000 kroner foreslås finansiert innenfor rammen til Helse og velferd.

Økonomiplan for 2026-2029

KOMMUNALE AVTALEFORHOLD	Avtaleform	Vedtatt 2025	Budsjett 2026	Endring	Kommentar
Filmkraft Rogaland AS	Aksjonær	2 420 000	2 648 000	228 000	Sandnes kommune eier 22,5 prosent etter vedtak om å kjøpe 2,5 prosent fra Haugesund kommune. KPI-justeres årlig.
Lysefjorden Utvikling AS	Aksjonær	651 000	667 000	16 000	Sandnes kommune eier 22,63 prosent. KPI-justeres årlig.
Reisemål Ryfylke AS	Aksjonær	260 000	268 000	8 000	Sandnes kommune eier 5,15 prosent. KPI-justeres årlig.
Jæren Friluftsråd KO, årskontingent	Deltaker	1 476 000	1 547 000	71 000	Omdannet til kommunalt oppgavefelleskap fra 2022. Tilskuddet justeres med folketall per 1. januar og kommunal deflator, 17,97 kroner per innbygger.
Opera Rogaland IKS	Deltaker	800 000	900 000	100 000	Sandnes kommune og Stavanger kommune har hver 50 prosent eierandel. Tilskudd trappes opp etter restrukturering av selskapet, ref ksak 45/25 .
Ryfylke IKS	Deltaker	326 000	326 000	0	Sandnes kommune eier 20 prosent. Årlig grunnbeløp. Utmelding fra og med 2027 er sendt, svar ikke mottatt.
Ryfylke friluftsråd KO, årskontingent	Deltaker	1 476 000	1 547 000	71 000	Omdannet til kommunalt oppgavefelleskap fra 2022. Tilskuddet justeres med folketall per 1. januar og kommunal deflator,

Økonomiplan for 2026-2029

					17,97 kroner per innbygger.
ASSS-nettverket, sekretariatsfunksjonen	Medlemskap	249 000	257 000	8 000	Årskontingent for sekretariatstjenester, KPI-justeres. Økningen dekkes innenfor rammen på kommune felles.
Landssamanslutninga av vasskraftkommunar	Medlemskap	336 000	336 000	0	Medlemskontingenten beregnes ved konsesjonsavgift, naturressursskatt og eiendomsskatt. Endelig avstemming gjøres i perioderapporten.
Maritimt Forum	Medlemskap	10 000	10 000	0	Medlemskontingent.
Miljøfyrtårnkommune	Medlemskap	235 000	250 000	15 000	Årlig medlems-/serviceavgift for hele kommunen inkludert kommunale foretak, basert på årsverk.
Nettverket for kommunale vannkrafteiere	Medlemskap	30 000	30 000	0	Forening stiftet i 2021. Interesseorganisasjon for eierkommuner av vannkraftselskaper. Årlig kontingent.
New Kaupang	Medlemskap	100 000	100 000	0	Medlemskontingent.
Næringsforeningen i Stavanger-regionen	Medlemskap	19 000	20 000	1 000	Medlemskontingent, ressursgruppe Sandnes.
Region Stavanger BA	Medlemskap	1 758 000	1 807 000	49 000	Tilskuddet til Region Stavanger BA er 21 kroner per innbygger. Tilskuddet justeres årlig i samsvar med folketall. Endelig tilskudd adresseres i perioderapporten.
Sandnes sentrum AS	Medlemskap	600 000	600 000	0	Årlig tilskudd til samarbeidsprosjekter.

Økonomiplan for 2026-2029

Skape	Medlemskap	445 000	452 000	7 000	Kommunestyret vedtok i sak 95/23 ny avtale om tjenestekjøp for perioden 2024-2027. Tilskuddet er 5,25 kroner per innbygger den 1. januar i budsjettåret.
Stavangerregionens Europakontor	Medlemskap	596 000	625 000	29 000	Medlemskontingent er 6,60 kroner per innbygger. Årlig justering i samsvar med kommunal deflator og folketall i året før budsjettåret.
Stiftelsen Miljøfyrtårn (Certnor)	Medlemskap	78 000	111 000	33 000	Sertifisørkontroll, innovasjon og utvikling.
Sunne kommuner, WHO's norske nettverk	Medlemskap	90 000	90 000	0	Årskontingent. 1,97 kroner per innbygger, justert for kommunal deflator og folketall. Maksimalt årlig beløp kr 90 000.
Stiftelsen Rogaland Aboret	Medstifter	2 129 000	2 216 000	87 000	Sandnes som vertskommune betaler grunnbeløp og vertskommunetillegg. Tilskuddet justeres årlig i samsvar med folketall og KPI, 19 kroner per innbygger. 4-årig pilotprosjekt om felles drift av Aboretet og Stavanger Botaniske hage er utredet. Resultater fremmes i egen sak. I pilotperioden yter Sandnes et økt tilskudd på 450 000 kroner per år.
Stiftinga Jærmuseet	Medstifter	8 031 000	8 330 000	299 000	Kontingenten justeres årlig med folketall per 1. januar og

Økonomiplan for 2026-2029

					prisjustering, 20,38 kroner per innbygger. Endelig tilskudd adresseres perioderapporten. Tilskuddet inkluderer driftsavtalen for Vitenfabrikken og antikvarisk anlegg.
Stiftinga Ryfylkemuseet	Medstifter	60 000	120 000	60 000	Medstifter fra 2020. Søknad om å øke årlig tilskudd tilrås.
Blinkfestivalen	Samarbeid	2 400 000	2 400 000	0	Avtale med Axelar AS utløp i 2024. Kommunalt tilskudd videreføres, fremmes som eget tiltak. Kommunens teknisk avdeling yter i tillegg egeninnsats i forbindelse med arena og gjennomføring.
Frilager Nord-Jæren	Samarbeid	832 000	1 030 000	198 000	Sandnes kommune har avtale for 2023-2026 med Frilager Nord-Jæren. Årlig grunnstøtte er økt til 800 000 kroner i 2025. Fremover økes beløpet til kr 12 per innbygger, og justeres årlig med kommunal deflator.
Jæren vannområde	Samarbeid	0	0	0	Budsjettmidler fra Rogaland fylkeskommune.
Partnerskap for folkehelse	Samarbeid	0	0	0	Budsjettmidler fra Rogaland fylkeskommune.
Ryfylke vannområde	Samarbeid	0	0	0	Budsjettmidler fra Rogaland fylkeskommune.
SUM		25 407 000	26 687 000	1 307 000	Økningen foreslås delvis finansiert innenfor ramme, og

					av tiltak i handlings- og økonomiplan 2026-2029. Tiltak er justert for avvik i basisbudsjett.
--	--	--	--	--	---

ANDRE KOMMUNALE TILSKUDD	Vedtatt 2025	Budsjett 2026	Endring	Kommentar
Kulturminnetilskudd	300 000	300 000	0	Tilskuddsordning til kulturminnevern ble etablert i etterkant av arbeidet med kommunedelplan for kulturminner og kulturmiljøer i Sandnes 2005-2017. Formålet er å bevare kulturminner i samsvar med gjeldende plans generelle mål. Tilskuddsordningen skal motivere til bevaring av kulturminner i privat eie, og dekke dokumenterte merkostnader utover vanlig vedlikehold som følge av krav om antikvarisk utførelse. Tildeling skjer etter søknad som vurderes etter gjeldende antikvariske prinsipper (retningslinjer vedtatt av bystyret, sak 25/07). Ordningen forvaltes av byantikvaren.
Tilskudd til idrettsformål, arrangementer, aktivitet og anlegg	3 500 000	3 584 000	84 000	Tilskuddet er inflasjonsjustert.
Bidrag til TV-aksjonen	311 000	318 000	7 000	Bidrag til TV-aksjonen finansieres av formannskapetets reserverte tilleggsbevilgning. Formannskapet behandler årlig sak om rammen og gavebeløpet som skal gis. For 2025 er samlet ramme 311 000 kroner. Gavebeløpet som inngår i bidraget er 125 000 kroner, ref fsak 33/25 . Det

Økonomiplan for 2026-2029

				opprettes en prosjektorganisasjon som gjennomfører aksjonen. Beløpet for 2026 er KPI-justert med 2,4 %, jamfør KS kommunal deflator. Endelig beregning for 2026 gjøres i saken som fremmes i 1. kvartal 2026.
Barn og unges kommunestyre (BUKS) tilskudd til Barnas humanitære 60 000 fond	85 000	86 000	1 000	Tilskudd til Barnas humanitære 60 000 fond finansieres av formannskapetets reserverte tilleggsbevilgning. Tilskuddet tilsvarer 1 krone per innbygger og justeres årlig i samsvar med folketallet på det tidspunktet BUKS avholdes. BUKS vedtar tildelingen.
Tilskudd til kulturtiltak	2 700 000	2 700 000	0	Tilskudd til åpne kulturarrangement/prosjekt, ungdomstiltak, kulturpris og -stipend (inkludert tidligere tilskudd til lokalproduksjon), jamfør vedtatte retningslinjer for kulturtiltak i Sandnes kommune. Inkluderer fast tilskudd til Sandnes symfoniorkester, Sandnes kunstforening, Sandnes musikkråd og Den kulturelle spaserstokken (DKSS).
Kultur- barn og unge: Driftstilskudd til frivillige lag og foreninger	1 565 000	1 605 000	40 000	Driftstilskudd til barne- og ungdomsforeninger. Tilskuddet er inflasjonsjustert.
Driftstilskudd til private bydelshus	1 854 000	1 879 000	25 000	Justert for prisstigning i samsvar med vedtak.
Tilskudd til husleie ved bruk av Sandnes kulturhus og Kinokino	880 000	880 000	0	Formålet med ordningen er å gjøre det økonomisk mulig for frivillige lokale og regionale organisasjoner, kunstnere og ikke-kommersielle kulturaktører, å bruke Sandnes kulturhus og Kinokino som arena for sine kulturarrangement.

Tilskudd til Barn og unges kommunestyre (BUKS)	315 000	315 000	0	BUKS - Barn og unges kommunestyre.
Krafttak for inkluderende musikk	40 000	40 000	0	Vedtatt i ksak 123/21.
Sandnes Historielag	10 000	10 000	0	Vedtatt i ksak 112/22.
Sandnes inkluderingsråd (SIR)	400 000	400 000	0	Sandnes inkluderingsråd
Sum andre kommunale tilskudd	11 960 000	12 117 000	157 000	Økt tilskudd finansieres av formannskapetets reserverte tilleggsbevilgning og tiltak i handlings- og økonomiplan 2026-2029.

Vedlegg - Sandnes Havn KF

Sandnes Havn KF sin økonomiplan fremkommer i [styresak nummer 15-25.](#)

Vedlegg - Sandnes kirkelige fellesråd

[Sandnes kirkelige fellesråd, økonomiplan 2026-2029](#)

Kommunedirektørens tilsvaer til budsjettforslaget fra den norsk kirke, Sandnes kirkelige fellesråd

I driftsbudsjettet foreslår fellesrådet 5 millioner kroner til isolering og skallsikring av taket på Gand kirke, samt bevilgning på 1 million kroner i 2026, deretter 2 millioner kroner årlig utover i planperioden til vedlikehold av kirkebygg. I ettersending har fellesrådet meldt inn prioritering av skifte av tak over koret på Høle kirke med 575 000 kroner og nytt tak på gamle Riska kirke med 3,7 millioner kroner. Kalkylene som er innhentet inkluderer 15 prosent til uforutsette kostnader, og er ekskludert merverdiavgift.

I samsvar med vedtak i [ksak 65/24](#) er det i 2025 avsatt inntil 250 000 kroner som et engangstilskudd for å få frem oppdaterte tilstandsrapporter og kalkyler, samt fremdriftsplaner for vedlikehold av hvert enkelt kirkebygg. Hensikten er å få dette underlaget på plass, for deretter å kunne gjøre reelle prioriteringer av tiltakene fremover. Oppdatering av tilstandsrapportene fra 2019 er ikke fullført. Arbeid med lekkasjer i Gand kirke har blitt prioritert med befaring og etterfølgende vurderinger fra ekstern konsulent om mulige løsninger og tiltak. Sandnes Eiendom har bistått med fagkompetanse. Ekstern konsulent tilrår at før større utbedringsarbeider iverksettes gjøres det en komplett tilstandsvurdering av hele klimaskallet til kirkebygget. Jamfør befaringen og teknisk levetid tilrås full omteking av flatt tak. Kommunedirektøren omdisponerer engangstilskudd på 250 000 kroner, finansiert ved disposisjonsfond til kommune felles og prosjekter, for å få frem tilstandsrapport, tiltaksplan og kalkyle for Gand kirke. Vilkaeret som følger omdisponeringen er at resultatene foreligger innen mars 2026, slik at det dermed er mulig for kommunedirektøren å kunne komme tilbake i 1. perioderapport om eventuell igangsetting av tiltak i 2026. I Sandnes kommune er Høyland og Høle kirker omfattet av den nye statlige ordningen for bevaring av kirkebygg. Fellesrådet bes om å søke midler fra ordningen til prioriterte tiltak i Høle kirke for

2026. Ryfylkemuseet har god fagkompetanse på kirkebygg bevaring og kan forespørres om bistand til utforming av søknad.

Av fellesrådets forslag til investeringsbudsjett, fremgår ny kirke i Ganddalen og oppstart av ny kirke på Austrått. I tillegg 4 millioner kroner totalt til tilbygg med toalettfasiliteter i Høyland kirke.

Prosjektet om ny kirke i Austrått har ikke et tilstrekkelig grunnlag til å foreta realitetsvurderinger av på nåværende tidspunkt. Løsninger for tilbygg ved Høyland kirke arbeides sammen med byantikvaren og biskopen om. Omforent løsning med fremdrift, kalkyle og Riksantikvarens godkjenning avklarer om det er grunnlag for å søke tilskudd til fra den statlige ordningen for bevaring av kirkebygg og andre statlige tilskuddsordninger for økt tilgjengelighet. Kommunedirektøren har innarbeidet oppdatert kalkyle for ny kirke og bydelslokaler i Ganddal på netto 138 millioner kroner og ferdigstilling høsten 2031 i samsvar med kommunestyret vedtak i [ksak 98/25](#). Finansieringen av kirkebygg har hittil vært løst som del av del av tilskuddet. Gjennomgang sammen med kirken viser at de samlede utgiftene reduseres dersom kommunen håndterer lånene direkte som del av sin finansforvaltning. Finansieringen av ny kirke og bydelslokaler er vedtatt løst på denne måten. Omlegging av gjenstående lån som kirken betjener, er innarbeidet som eget tiltak med virkning fra 2026.

Vedlegg Agenda Kaupang

[Rapporten fra Agenda Kaupang](#)

[Tiltakslisten fra Agenda Kaupang](#)

Vedlegg – Forskriftsrapporter

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første ledd

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029
Rammetilskudd	-2 529 564	-	-	-	-	-
		2 632 000	2 787 000	2 813 000	2 825 000	2 835 000
Inntekts- og formuesskatt	-3 190 249	-	-	-	-	-
		3 535 000	3 868 000	3 904 000	3 933 000	3 963 000
Eiendomsskatt	-75 856	-71 000	-71 000	-71 000	-71 000	-71 000
Andre generelle driftsinntekter	-285 466	-278 500	-229 900	-168 000	-128 300	-91 800
Sum generelle driftsinntekter	-6 081 136	-	-	-	-	-
		6 516 500	6 955 900	6 956 000	6 957 300	6 960 800
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	5 802 328	6 233 987	6 630 011	6 572 773	6 551 794	6 531 492
Avskrivninger	433 170	460 000	490 000	520 000	550 000	580 000
Sum netto driftsutgifter	6 235 498	6 693 987	7 120 011	7 092 773	7 101 794	7 111 492
Brutto driftsresultat	154 362	177 487	164 111	136 773	144 494	150 692

Økonomiplan for 2026-2029

	Regnskap 2024	Oppr. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029
Renteinntekter	-174 568	-174 500	-166 500	-154 500	-151 500	-156 500
Utbytter	-154 809	-156 014	-161 914	-200 714	-208 870	-180 826
Gvinster og tap på finansielle omløpsmidler	-52 496	-700	-25 700	-25 700	-25 700	-25 700
Renteutgifter	280 940	293 012	292 012	275 012	286 012	300 012
Avdrag på lån	284 609	251 000	304 000	324 000	349 000	378 000
Netto finansutgifter	183 676	212 798	241 898	218 098	248 942	314 986
Motpost avskrivninger	-433 170	-460 000	-490 000	-520 000	-550 000	-580 000
Netto driftsresultat	-95 132	-69 715	-83 991	-165 129	-156 564	-114 322
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering	81 838	194 724	108 024	167 262	122 197	78 455
Avsetninger til bundne driftsfond	65 220	13 895	13 895	13 895	13 895	13 895
Bruk av bundne driftsfond	-15 969	-12 527	-8 527	-8 527	-8 027	-8 027
Avsetninger til disposisjonsfond	221 148	5 000	30 000	30 000	30 000	30 000
Bruk av disposisjonsfond	-257 104	-131 376	-59 400	-37 500	-1 500	0
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	95 132	69 715	83 991	165 129	156 564	114 322
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029
Kultur og oppvekst	1 270 966	1 285 344	1 323 559	1 295 763	1 278 799	1 244 692
Skole						
Herav:						

Økonomiplan for 2026-2029

	Regnskap 2024	Oppr. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029
Netto renteutgifter og - inntekter	1	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	689	0	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	-807	0	0	0	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond	8 954	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-281	0	0	0	0	0
Kultur og oppvekst felles	536 692	543 624	596 541	588 935	574 324	578 327
Herav:						
Bruk av bundne driftsfond	-9	0	0	0	0	0
Kultur og oppvekst Barnehage	377 565	384 699	415 815	412 515	412 015	412 015
Herav:						
Avsetninger til bundne driftsfond	2 474	0	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	-16	0	0	0	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond	1 958	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-173	0	0	0	0	0
Kultur og oppvekst Barn og unge	423 521	431 989	448 710	444 134	443 145	443 145
Herav:						
Netto renteutgifter og - inntekter	8	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	7 134	0	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	-386	0	0	0	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond	2 726	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-699	0	0	0	0	0
Enhet for funksjonshemmede	450 409	481 147	487 668	497 368	497 368	497 468
Herav:						
Avsetninger til disposisjonsfond	3 248	0	0	0	0	0
Enhet for hjemmetjenester og rehabilitering	279 906	286 777	291 778	289 778	289 778	289 778
Herav:						
Netto renteutgifter og - inntekter	1	0	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	-40	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-552	0	0	0	0	0
H&V felles og samordningstjenester	143 863	143 652	166 847	177 947	186 447	196 647
Herav:						
Avsetninger til bundne driftsfond	565	0	0	0	0	0

Økonomiplan for 2026-2029

	Regnskap 2024	Oppr. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029
Bruk av disposisjonsfond	-4 102	0	0	0	0	0
Helse og rehabiliteringstjenester	499 796	505 331	520 546	498 031	487 717	483 507
Herav:						
Netto renteutgifter og -inntekter	1	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	2 122	0	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	-683	0	0	0	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond	2 137	0	0	0	0	0
Sosiale tjenester	304 234	344 438	360 484	339 784	357 784	349 784
Herav:						
Avsetninger til bundne driftsfond	3 868	0	0	0	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond	2 146	0	0	0	0	0
Sykehjemstjenester	506 403	510 109	540 431	564 031	571 131	588 531
Herav:						
Avsetninger til bundne driftsfond	172	0	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	-500	0	0	0	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond	725	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-1 228	0	0	0	0	0
Kultur og oppvekst	115 350	132 653	128 101	125 724	125 824	125 874
Kultur						
Herav:						
Netto renteutgifter og -inntekter	-1	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	122	0	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	-782	0	0	0	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond	629	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-301	0	0	0	0	0
Samfunn, plan og bygg	39 923	42 784	41 625	41 625	41 275	41 275
Herav:						
Avsetninger til bundne driftsfond	0	1 275	1 275	1 275	1 275	1 275
Avsetninger til disposisjonsfond	2 284	0	0	0	0	0
B&T felles, Geodata, miljø og utbygging	15 099	19 739	19 149	18 649	18 149	17 649
Herav:						
Netto renteutgifter og -inntekter	2	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	10	365	365	365	365	365
Bruk av bundne driftsfond	-255	0	0	0	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond	530	0	0	0	0	0

Økonomiplan for 2026-2029

	Regnskap 2024	Oppr. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029
Kommunalteknisk infrastruktur (skattefinansiert)	139 181	147 347	163 339	157 704	163 619	153 944
Herav:						
Netto renteutgifter og -inntekter	20	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	217	0	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	-847	0	0	0	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond	8 457	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Bruk av disposisjonsfond	-41	0	0	0	0	0
Kommunalteknisk infrastruktur (selvkost)	-39 395	1 678	2 660	2 660	2 659	2 659
Herav:						
Avskrivninger	85 733	89 628	87 027	98 065	107 193	114 911
Netto renteutgifter og -inntekter	1	12	12	12	12	12
Avsetninger til bundne driftsfond	0	755	755	755	755	755
Bruk av bundne driftsfond	0	-8 577	-8 577	-8 577	-8 577	-8 577
Organisasjon	131 191	171 155	175 158	170 798	169 728	169 728
Herav:						
Netto renteutgifter og -inntekter	1	0	0	0	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond	2 655	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-41	0	0	0	0	0
Økonomi	51 038	53 526	56 139	55 549	54 969	54 969
Herav:						
Avsetninger til disposisjonsfond	771	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-188	0	0	0	0	0
Eiendom	395 032	422 553	476 726	485 204	484 327	498 302
Herav:						
Netto renteutgifter og -inntekter	6	0	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	0	550	550	550	550	550
Avsetninger til disposisjonsfond	16 248	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-1 065	0	0	0	0	0
Kommunens fellesutgifter	298 841	404 019	506 039	506 899	507 419	503 419
Herav:						
Netto renteutgifter og -inntekter	-1 750	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
Avsetninger til bundne driftsfond	0	11 500	11 500	11 500	11 500	11 500
Avsetninger til disposisjonsfond	1 379	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-785	0	0	0	0	0
Politisk virksomhet	27 663	31 287	27 295	31 725	26 495	29 025

Økonomiplan for 2026-2029

	Regnskap 2024	Oppr. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029
Herav:						
Avsetninger til disposisjonsfond	707	0	0	0	0	0
Kommunedirektørens stab	36 182	40 143	37 807	35 394	35 394	35 044
Skatt og rammetilskudd, særtilskudd, renter og avdrag	-57 960	-51 000	-60 000	-60 000	-60 000	-60 000
Sum bevilgninger drift, netto	5 945 499	6 332 994	6 726 417	6 680 217	6 668 366	6 655 782
Herav:						
Avskrivninger	85 733	89 628	87 027	98 065	107 193	114 911
Kommunalteknisk infrastruktur (selvkost)	85 733	89 628	87 027	98 065	107 193	114 911
Motpost avskrivninger	0	0	0	0	0	0
Netto renteutgifter og -inntekter	-1 710	-1 488	-1 488	-1 488	-1 488	-1 488
Kultur og oppvekst Skole	1	0	0	0	0	0
Kultur og oppvekst Barn og unge	8	0	0	0	0	0
Enhet for hjemmetjenester og rehabilitering	1	0	0	0	0	0
Helse og rehabiliteringstjenester	1	0	0	0	0	0
Kultur og oppvekst Kultur	-1	0	0	0	0	0
B&T felles, Geodata, miljø og utbygging	2	0	0	0	0	0
Kommunalteknisk infrastruktur (skattefinansiert)	20	0	0	0	0	0
Kommunalteknisk infrastruktur (selvkost)	1	12	12	12	12	12
Organisasjon	1	0	0	0	0	0
Eiendom	6	0	0	0	0	0
Kommunens fellesutgifter	-1 750	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
Avsetninger til bundne driftsfond	17 373	13 895	13 895	13 895	13 895	13 895
Kultur og oppvekst Skole	689	0	0	0	0	0
Kultur og oppvekst Barnehage	2 474	0	0	0	0	0
Kultur og oppvekst Barn og unge	7 134	0	0	0	0	0
H&V felles og samordningstjenester	565	0	0	0	0	0
Helse og rehabiliteringstjenester	2 122	0	0	0	0	0
Sosiale tjenester	3 868	0	0	0	0	0
Sykehjemstjenester	172	0	0	0	0	0
Kultur og oppvekst Kultur	122	0	0	0	0	0
Samfunn, plan og bygg	0	1 275	1 275	1 275	1 275	1 275
B&T felles, Geodata, miljø og utbygging	10	365	365	365	365	365

Økonomiplan for 2026-2029

	Regnskap 2024	Oppr. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029
Kommunalteknisk infrastruktur (skattefinansiert)	217	0	0	0	0	0
Kommunalteknisk infrastruktur (selvkost)	0	755	755	755	755	755
Kommunens fellesutgifter	0	11 500	11 500	11 500	11 500	11 500
Bruk av bundne driftsfond	-4 325	-8 027	-8 027	-8 027	-8 027	-8 027
Kultur og oppvekst	-807	0	0	0	0	0
Skole	-9	0	0	0	0	0
Kultur og oppvekst felles	-16	0	0	0	0	0
Kultur og oppvekst Barnehage	-386	0	0	0	0	0
Kultur og oppvekst Barn og unge	-40	0	0	0	0	0
Enhet for hjemmetjenester og rehabilitering	-683	0	0	0	0	0
Helse og rehabiliteringstjenester	-500	0	0	0	0	0
Sykehjemstjenester	-782	0	0	0	0	0
Kultur og oppvekst Kultur	-255	0	0	0	0	0
B&T felles, Geodata, miljø og utbygging	-847	0	0	0	0	0
Kommunalteknisk infrastruktur (skattefinansiert)	0	-8 577	-8 577	-8 577	-8 577	-8 577
Kommunalteknisk infrastruktur (selvkost)	0	550	550	550	550	550
Eiendom	55 556	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Avsetninger til disposisjonsfond						
Kultur og oppvekst	8 954	0	0	0	0	0
Skole	1 958	0	0	0	0	0
Kultur og oppvekst Barnehage	2 726	0	0	0	0	0
Kultur og oppvekst Barn og unge	3 248	0	0	0	0	0
Enhet for funksjonshemmede	2 137	0	0	0	0	0
Helse og rehabiliteringstjenester	2 146	0	0	0	0	0
Sosiale tjenester	725	0	0	0	0	0
Sykehjemstjenester	629	0	0	0	0	0
Kultur og oppvekst Kultur	2 284	0	0	0	0	0
Samfunn, plan og bygg	530	0	0	0	0	0
B&T felles, Geodata, miljø og utbygging	8 457	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Kommunalteknisk infrastruktur (skattefinansiert)	2 655	0	0	0	0	0
Organisasjon	771	0	0	0	0	0
Økonomi	16 248	0	0	0	0	0
Eiendom	1 379	0	0	0	0	0
Kommunens fellesutgifter						

Økonomiplan for 2026-2029

	Regnskap 2024	Oppr. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029
Politisk virksomhet	707	0	0	0	0	0
Bruk av	-9 457	0	0	0	0	0
disposisjonsfond						
Kultur og oppvekst	-281	0	0	0	0	0
Skole						
Kultur og oppvekst	-173	0	0	0	0	0
Barnehage						
Kultur og oppvekst Barn	-699	0	0	0	0	0
og unge						
Enhet for	-552	0	0	0	0	0
hjemmetjenester og						
rehabilitering						
H&V felles og	-4 102	0	0	0	0	0
samordningstjenester						
Sykehjemstjenester	-1 228	0	0	0	0	0
Kultur og oppvekst	-301	0	0	0	0	0
Kultur						
Kommunalteknisk	-41	0	0	0	0	0
infrastruktur						
(skattefinansiert)						
Organisasjon	-41	0	0	0	0	0
Økonomi	-188	0	0	0	0	0
Eiendom	-1 065	0	0	0	0	0
Kommunens	-785	0	0	0	0	0
fellesutgifter						
Korrigert sum	5 802 328	6 233 987	6 630 011	6 572 773	6 551 794	6 531 492
bevilgninger drift,						
netto						
Kultur og oppvekst	1 262 410	1 285 344	1 323 559	1 295 763	1 278 799	1 244 692
Skole						
Kultur og oppvekst	536 700	543 624	596 541	588 935	574 324	578 327
felles						
Kultur og oppvekst	373 322	384 699	415 815	412 515	412 015	412 015
Barnehage						
Kultur og oppvekst Barn	414 739	431 989	448 710	444 134	443 145	443 145
og unge						
Enhet for	447 160	481 147	487 668	497 368	497 368	497 468
funksjonshemmede						
Enhet for	280 497	286 777	291 778	289 778	289 778	289 778
hjemmetjenester og						
rehabilitering						
H&V felles og	147 400	143 652	166 847	177 947	186 447	196 647
samordningstjenester						
Helse og	496 219	505 331	520 546	498 031	487 717	483 507
rehabiliteringstjenester						
Sosiale tjenester	298 220	344 438	360 484	339 784	357 784	349 784
Sykehjemstjenester	507 234	510 109	540 431	564 031	571 131	588 531
Kultur og oppvekst	115 683	132 653	128 101	125 724	125 824	125 874
Kultur						
Samfunn, plan og bygg	37 639	41 509	40 350	40 350	40 000	40 000
B&T felles, Geodata,	14 811	19 374	18 784	18 284	17 784	17 284
miljø og utbygging						
Kommunalteknisk	131 375	142 347	158 339	152 704	158 619	148 944
infrastruktur						
(skattefinansiert)						
Kommunalteknisk	-125 129	-80 140	-76 557	-87 595	-96 724	-104 442
infrastruktur (selvkost)						
Organisasjon	128 576	171 155	175 158	170 798	169 728	169 728
Økonomi	50 456	53 526	56 139	55 549	54 969	54 969
Eiendom	379 843	422 003	476 176	484 654	483 777	497 752

Økonomiplan for 2026-2029

	Regnskap 2024	Oppr. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029
Kommunens fellesutgifter	299 996	394 019	496 039	496 899	497 419	493 419
Politisk virksomhet	26 957	31 287	27 295	31 725	26 495	29 025
Kommunedirektørens stab	36 182	40 143	37 807	35 394	35 394	35 044
Skatt og rammetilskudd, særtilskudd, renter og avdrag	-57 960	-51 000	-60 000	-60 000	-60 000	-60 000

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 første ledd

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029
Investeringer i varige driftsmidler	966 969	1 397 838	1 028 427	1 188 738	1 188 791	1 133 295
Tilskudd til andres investeringer	2 183	0	0	0	0	871
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	24 894	25 300	25 300	26 300	26 300	27 300
Utlån av egne midler	122	13 000	0	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	-13 000	0	0	0
Sum investeringsutgifter	994 169	1 436 138	1 040 727	1 215 038	1 215 091	1 161 466
Kompensasjon for merverdiavgift	-90 148	-179 369	-104 184	-138 903	-155 463	-151 699
Tilskudd fra andre	-113 787	-129 999	-17 506	-176 092	-12 770	-54 618
Salg av varige driftsmidler	-94 991	-73 461	-19 260	-23 400	-5 400	0
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-28 493	-27 342	-27 342	-27 342	-27 342	-27 342
Bruk av lån	-422 067	-831 755	-764 411	-682 039	-891 919	-848 308
Sum investeringsinntekter	-749 486	-	-932 703	-	-	-
Sum	244 683	596 139	117 024	933 046	923 172	997 259
Videreutlån	135 891	240 000	240 000	240 000	240 000	240 000
Bruk av lån til videreutlån	-135 891	-240 000	-240 000	-240 000	-240 000	-240 000
Avdrag på lån til videreutlån	139 165	160 000	170 000	180 000	190 000	200 000
Mottatte avdrag på videreutlån	-143 100	-160 000	-170 000	-180 000	-190 000	-200 000
Netto utgifter videreutlån	-3 935	0	0	0	0	0
Overføring fra drift	-81 838	-194 724	-108 024	-167 262	-122 197	-78 455
Avsetninger til bundne investeringsfond	4 944	0	0	0	0	0
Bruk av bundne investeringsfond	0	0	0	0	0	-1 044

Økonomiplan for 2026-2029

	Regnskap 2024	Oppr. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029
Avsetninger til ubundet investeringsfond	0	0	0	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond	-163 853	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-240 747	-194 724	-108 024	-167 262	-122 197	-79 499
Fremført til inndekning i senere år (udekket)	0	-511	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 andre ledd

1. Investeringer i varige driftsmidler

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029
Kultur og oppvekst Skole						
Utbedre skolebygg til korps	0	500	500	0	0	0
Digital satsing - Trådløs infrastruktur	23	0	0	0	0	0
Utskiftning av digitale enheter i Sandnesskolen	11 337	16 800	16 800	16 800	16 800	16 800
Oppgradering utendørsanlegg skoler	3 319	4 750	4 750	5 715	5 000	5 000
Oppgradering bygningsmasse skolebygg	104	4 119	3 750	5 715	5 000	5 000
Ombygging/utvidelse Sviland skule	-194	0	0	0	0	0
Utvidelse Sandved skole, B28	1 127	0	0	0	0	0
Høyland ungdomsskole, ny flerbrukshall	1 306	0	0	0	0	0
Nye Hommersåk skole, B35	15 152	75 000	291 094	330 094	269 094	0
Varslingsanlegg, skoler	4 546	2 200	4 000	4 000	4 000	4 000
Nye Trones skole	107	0	1 000	9 000	150 000	200 000
Trones skole, avlastningsskole	0	0	2 500	2 000	0	0
Lura, utred. skolestruktur inkl. alt.vurdering	0	2 185	0	0	0	0
Sørbo skole utvidelse	24 602	111 733	47 741	0	0	0
Branntekniske tiltak Trones skole	149	0	0	0	0	0
Branntekniske tiltak Stangeland	22	0	0	0	0	0
Langgata 72 helsestasjon	149	0	0	0	0	0

Økonomiplan for 2026-2029

	Regnskap 2024	Oppr. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029
Sum Kultur og oppvekst Skole	61 749	217 287	372 135	373 324	449 894	230 800
Kultur og oppvekst Barnehage						
Barnehager infoskjermer	8	0	0	0	0	0
Brueland	15	0	0	0	0	0
barnehagebrakker						
Oppgradering	4 707	3 250	6 750	5 715	5 000	5 000
utendørsanlegg barnehage						
Oppgradering	1 353	4 000	9 800	11 000	9 000	9 000
byggningsmasse barnehage						
Barnehage Figgjo vurdering	994	1 000	2 000	0	0	0
Kjøp av tomter	0	34 650	650	36 000	0	0
barnehageformål						
Nye barnehageplasser i sentrum	415	0	0	0	0	0
Nye barnehageplasser på Ganddal	8	0	0	0	0	0
Forsand barnehage, vogn/soveskur	238	0	0	0	0	0
Skarabakken barnehage	0	0	2 000	92 000	92 000	0
Barnehage Hommersåk	0	0	0	1 000	1 000	0
Barnehage Lura	0	0	0	1 000	1 000	0
Brueland barnehage	0	0	0	2 500	40 000	112 000
Korrigeringsnivå, barnehage	0	0	-7 000	0	0	0
Sum Kultur og oppvekst Barnehage	7 737	42 900	14 200	149 215	148 000	126 000
Kultur og oppvekst Barn og unge						
Sum Kultur og oppvekst Barn og unge	0	0	0	0	0	0
Enhet for funksjonshemmede						
EFF-boliger Olsokveien	440	0	0	0	0	0
Omsorgsboliger Øvre Espedal	1 170	41 000	14 676	35 200	12 600	0
Bofellesskap unge funksjonshemmede, Sørbø Hove	15 169	48 612	24 400	0	0	0
Foreldreinitiativet III	51 710	7 080	0	0	0	0
Skarabakken aktivitetssenter	5 513	88 685	97 333	0	0	0
6 boenheter med personalbase, Åsveien	2 586	35 566	38 900	10 000	0	0
Oppgradering boliger med fellesareal, EFF	395	1 567	2 367	2 650	1 650	1 650
Oppgradering 14 leiligheter, Lunde bo- og aktivitetssenter	0	0	13 500	0	0	0
Branntekniske tiltak EFF-boliger	0	5 900	7 900	6 500	4 500	2 500

Økonomiplan for 2026-2029

	Regnskap 2024	Oppr. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029
Bolig for personer med funksjonsnedsettelse, flere botiltak	0	0	0	5 000	50 000	45 000
Korrigeringsnivå, enhet for funksjonshemmede(EFF)	0	0	-56 000	0	0	0
Sum Enhet for funksjonshemmede	76 982	228 410	143 076	59 350	68 750	49 150
H&V felles og samordningstjenester						
Nye tomter til fremtidige bo- og aktivitetssentre	0	1 000	500	0	0	0
Sum H&V felles og samordningstjenester	0	1 000	500	0	0	0
Helse og rehabiliteringstjenester						
Utstyr Mestringsenheten (flytting Jærveien 33)	7 919	0	0	0	0	0
Sum Helse og rehabiliteringstjenester	7 919	0	0	0	0	0
Sosiale tjenester						
Kommunale boliger rehabilitering	16 321	9 074	9 129	9 429	6 000	6 000
Boligsosial handlingsplan - fremskaffelse av boliger	241 260	60 000	99 000	100 000	100 000	100 000
Boliger for vanskeligstilte, boliger med robust utforming	5 121	12 000	15 000	0	0	0
Boliger for vanskeligstilte, småhus	2	14 724	22 764	0	18 000	0
Boligsos leie-til eie	0	10 000	0	0	0	0
Strømmålere	129	3 500	3 500	2 000	0	0
omsorgsboliger	0	0	-50 000	0	0	0
Korrigeringsnivå, sosiale tjenester	0	0	-50 000	0	0	0
Sum Sosiale tjenester	262 834	109 298	99 393	111 429	124 000	106 000
Sykehjemstjenester						
Sykesignalanlegg boas	1 936	0	0	0	0	0
Utstyr, bo- og aktivitetssenter	2 662	475	0	0	0	0
Oppgradering bygningsmasse omsorgsbygg	5 614	3 000	12 000	6 000	5 000	5 000
Bo- og aktivitetssenter, Lunde	26	4 000	1 500	9 000	20 000	288 000
Oppgradering trådløst nett, bo- og aktivitetssentre	2 496	4 200	0	0	0	0
Sørbø bo- og aktivitetssenter	73 675	217 725	101 850	0	0	0
Bo- og aktivitetssenter, Hana gamle skole	1	2 000	2 000	6 000	0	0
Åseheimen borettslag oppgradering	147	0	0	0	0	0
Botiltak for senior+	0	0	1 000	25 000	25 000	0

Økonomiplan for 2026-2029

	Regnskap 2024	Oppr. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029
Branntekniske tiltak helsebygg	2 856	6 850	9 000	11 000	0	0
Kommunalt legekantor	1 544	0	0	0	0	0
AK - Oppgradere Austrått bo- og aktivitetssenter	0	0	5 000	0	0	0
AK - Innføre digitalt tilsyn på alle sykehjemsplassene	0	0	12 000	12 000	0	0
Korrigeringsnivå, sykehjemstjenester	0	0	-51 000	0	0	0
Sum Sykehjemstjenester	90 956	238 250	93 350	69 000	50 000	293 000
Kultur og oppvekst Kultur						
Kinokino sal 1 oppgradering	212	0	0	0	0	0
Kinokino utstyr	408	300	800	300	300	300
Fritids- og kulturbygg oppgradering publikumsnett	34	250	0	0	0	0
Sandnes kulturhus teknisk utstyr, foaje	406	3 500	1 500	0	0	0
Kinokino sal 3 filmvisningsutstyr	962	0	0	0	0	0
Sandnes kulturhus, utstyr	275	300	300	300	300	300
Kunstnerisk utsmykning	1 517	7 540	10 155	2 571	3 179	3 393
Oppgradering bygningsmasse kulturbygg	0	1 212	3 687	2 250	1 250	1 250
Sandnes kulturhus lysrigg	464	0	0	0	0	0
Kinokino: Tiltak for videre brukstillatelse	6 053	30 000	57 000	0	0	0
Kinokino: Totalrenovering – gjenstående tiltak	184	0	0	0	0	2 200
Utsifting av overvåkingsutstyr, Bibliotek	0	0	200	0	0	0
Korrigeringsnivå, kultur	0	0	-24 000	0	0	0
Sum Kultur og oppvekst Kultur	10 517	43 102	49 642	5 421	5 029	7 443
B&T felles, Geodata, miljø og utbygging						
Bredbånd og mobilnett (BMN)	1 230	0	0	0	0	0
Boligtomter, Sørbøhagane HUP1	1 066	0	0	0	0	0
Boligtomter Sørbøhagane B11	13 228	24 000	0	0	0	0
Boligtomter Kleivane B3/B4	93	0	0	0	0	0
Boligtomter Kleivane B1	2	0	0	0	0	0
Boligtomter Øygarden	5 010	4 980	3 900	6 600	4 000	0
Boligtomter Åsveien	8	0	0	0	0	0
Boligtomter Sviland	250	2 700	0	0	0	0
Bolig Høle	2 119	150	4 000	0	0	0
Boligtomter Hommersandslia	10	0	1 200	1 300	0	0
Trekanten, skoletomt	7	0	0	0	0	0
Salg av skoletomtene på Maudland og Kyrkjevollen	0	0	0	0	-26 000	0
Boligtomter Marta's Hage, Hommersåk	249	2 700	2 500	3 200	0	0

Økonomiplan for 2026-2029

	Regnskap 2024	Oppr. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029
Boligtomter Annas Hage, Hommersåk	716	0	0	0	0	0
Havneparken, inkludert senkekasser	0	1 500	0	2 000	3 000	0
Næringstomter Stangelandshøyden	2	0	0	0	0	0
Næringstomt Folkvordveien	2	0	500	500	0	0
Flytting hestesport, Foss Eikeland	1 311	7 621	0	0	0	0
Ledig tomt, Foss Eikeland	267	0	0	0	0	0
Næringsutvikling Sviland	244	1 204	0	0	0	0
Næringsutvikling, Vatnekrossen	0	500	500	0	0	0
Næringstomt Hesthammer, Hommersåk	235	0	0	0	0	0
Næringsområde Gøysamyra, Forsand	85	50	50	50	0	0
Næringstomt Bergekrossen, Forsand	42	0	0	0	0	0
Offentlig tomt, Sørbøhagane HUP1	5	0	0	0	0	0
Offentlige tomter Skårli AU06	12 772	0	0	0	0	0
Høyland Gravlund	208	0	0	0	0	0
Anskaffe lav- og nullutslipps anleggsmaskiner og kjøretøy	0	0	1 500	1 000	0	0
Prosjektstyringsverktøy	14	0	0	0	0	0
Område rundt Ruten, oppgradering og ferdigstillelse	-274	10 000	0	0	0	0
Oppgradering av sentrumsarealer	128	1 945	2 700	0	0	0
Grunnerverv for sikring til friluftsmål i Sandnesmarka	0	1 500	0	0	0	0
Utbyggingsavtaler	-8	0	0	0	0	0
Opparbeidelse av Kleivane etappe 1	406	0	0	0	0	0
Adm.avtale for Maudlandsveien - plan 2008106	190	0	0	0	0	0
Havneparken Sandnes, 1. etappe	19 738	0	0	0	0	0
Nullstilling av prosjekt	2 140	0	0	0	0	0
Administrasjonsavtaler	9 368	0	0	0	0	0
Adm.avtale Vagle næringspark	2 313	0	0	0	0	0
Sørbø B01 og B03	708	0	0	0	0	0
Sørbøhagane HUP1	1 063	0	0	0	0	0
Bogafjell G4	147	0	0	0	0	0
Boligfelt Leite	7 758	0	0	0	0	0
Adm.avtale Hana B4	234	0	0	0	0	0
Anleggsbidrag Sandved, plan 2014134, gnr42 bnr 72 m.fl.	352	0	0	0	0	0
Sørbøhagane B11	23	0	0	0	0	0
Anleggsbidrag Sandved, plan 2014134, gnr 42 bnr 72 m.fl	15 543	0	0	0	0	0

Økonomiplan for 2026-2029

	Regnskap 2024	Oppr. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029
Anleggsbidrag Hove Park (plan 201710)	15 525	0	0	0	0	0
Kabling 132 kV Jærveien- Asheimveien	135	327	0	0	0	0
Sum B&T felles, Geodata, miljø og utbygging	114 664	59 177	16 850	14 650	-19 000	0
Kommunalteknisk infrastruktur (skattefinansiert)						
Lura aktivitetshus (med tomt)	0	0	1 490	0	0	0
Oppgradering bygningssmasse gravplass	2 616	1 500	4 000	2 500	1 500	1 500
Figgjohallen strakstiltak	11 126	7 260	0	0	0	0
Oppgradering bygningssmasse idrettsbygg	1 438	617	1 117	650	650	650
Austrått svømmehall	1 383	0	0	0	0	0
Giskehallen, rehab svømmehallen	-586	0	0	0	0	0
Oppgradering Giskehallen 1	19	30 172	60 000	0	0	0
Maskinpark, biler, utstyr	10 703	400	400	400	400	400
Etablere ladeinfrastruktur for anleggsmaskiner og kjøretøy	0	0	1 000	1 000	0	0
Gatelys	54	700	2 000	2 000	2 000	1 600
Trafikksikkerhet, strakstiltak	948	1 000	2 000	2 000	2 000	2 000
Trafikksikring - Aksjon skolevei	847	1 100	0	0	0	0
Folkehelse, sykkelveinett	1 021	574	0	0	0	0
Vei- Sikring kommunale broer	958	1 250	1 250	1 250	1 250	1 250
Trafikksikring, samarbeidsprosjekt	29	0	0	0	0	0
Bypakke gange 2020	2 509	0	0	0	0	0
Bymiljøpakke trafikksikkerhet ungdomsskoler	2 103	0	0	0	0	0
Bymiljøprosjekter	643	0	0	0	0	0
Etablere kulvert som erstatning for Kyrkjevegen bru	1	0	0	0	0	0
Trafikksikkerhet og sykkeltiltak	122	1 102	0	0	0	0
Fortau Figgenveien	3 597	35 000	0	0	0	0
PIV - Bratteli kai gjenoppbygging	1 120	2 000	2 100	0	0	0
Melsheiveien, med gang og sykkelvei	0	0	500	8 000	8 000	0
PIV - Kallali kai stabiliserende tiltak	1 696	0	0	0	0	0
Åsveien rehabilitering vei	2 801	0	0	0	0	0
Hugins, Munins og Odins gate grunnerverv og opparbeidelse	41	0	0	0	0	0
Haakon 7. gate opparbeidelse	11 059	0	0	0	0	0
Elvegata opparbeidelse, plan 201907	0	1 500	1 500	0	0	0

Økonomiplan for 2026-2029

	Regnskap 2024	Oppr. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029
Gang- og sykkelvei, Løwenstrase	0	0	1 100	0	0	0
Melsheiveien	0	0	0	3 000	3 000	0
Songesand gjestebrygge	0	2 500	2 500	0	0	0
Oppgradering St. Olavsgate	0	0	1 000	1 000	15 000	20 000
Belysning turvei Ulsneset	0	0	0	150	1 550	0
Foren - fortau, kantstein, belysning	0	0	3 000	3 000	2 000	0
Støytiltak Bogafjellbakken og Myrsnipa bhg, Skaraveien - Kleivane og Torvmyrå	0	750	4 000	0	0	0
Luravika, sykkel	0	750	0	0	0	0
Robotgressklippere	663	1 099	0	0	0	0
Figvedveien bru	372	0	0	0	0	0
rehabilitering						
Utskiftning av Bråstein bru	7	9 000	2 000	9 500	0	0
Rehabilitering bro over jernbanen Brugata	5 866	0	2 000	0	0	0
Rehabilitering gatelys: LED- armatur, styring, kommunikasjon	18 594	13 612	16 093	17 040	15 000	0
Utskiftning av Songesand bru	30	3 000	0	0	0	0
Tømming dam Smeaheia	837	0	0	0	0	0
Intensivbelysning Roald	0	2 500	0	0	0	0
Amundsens gate						
Rehabilitering Kirkegata fra Storgata-Eidsvollgata	0	0	2 000	0	0	0
Flomtiltak Bergebakkane	0	0	2 500	0	0	0
Oppgradering vei	6 817	6 352	6 390	6 600	7 000	7 000
Idrettsplasser og løkker	6 871	1 520	900	900	900	900
Oppgradering lysanlegg fotballbaner	1 896	4 650	3 000	3 000	1 500	1 500
Kunstgressbaner	0	9 074	0	0	0	0
Grunnerverv idrettsanlegg	13	4 500	0	0	0	0
Skifte av kunstgress	66	1 800	8 820	0	7 800	0
Tiltak for å oppfylle nye miljøkrav til kunstgressbaner	608	0	0	0	0	0
Tilpasse idrettshaller til kortbanehåndball	15	0	0	0	0	0
Austrått svømmehall	121	0	0	0	0	0
badeleker						
Rekkefølgetiltak Iglesmyr idrettspark (vei, adkomst og parkering)	0	2 564	4 000	1 500	0	0
Nye seter på Sandnes stadion, hovedtribune	0	0	1 200	0	0	0
Hestesportanlegg	0	0	2 000	13 000	35 000	0
Havnebasseng	0	2 000	0	8 000	0	0
Tennishall på Iglesmyr	0	1 500	0	0	0	0
Attraktivitet og aktivitetssteder i sentrum og bydelssentrum	0	400	400	400	400	0
Parker og grøntanlegg	1 596	1 400	900	900	900	900
Bystrand Luravika, planarbeid/prosjektering	411	0	0	0	0	0
Benker sentrum, parker og gravplasser	86	0	0	0	0	0

Økonomiplan for 2026-2029

	Regnskap 2024	Oppr. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029
Opparbeidelse av Gamlaverket leke- og aktivitetsområde	12 608	0	0	0	0	0
Parkdrag langs Storåna i Sandvedparken	0	4 350	4 350	8 000	0	0
Planlegging/prosjektering, åpning Storåna inkludert Elveparken	5 832	7 500	4 000	7 500	37 668	26 473
Hundeluftepark Helgelandsskogen (inngjerdet område)	1 395	0	0	0	0	0
St. Olavs gate og Langgata - regulering	1 039	1 000	0	0	0	0
Grøntplan	1	1 500	0	0	0	0
Flytte hundeluftingsområde Varatun	1 134	0	0	0	0	0
Friluftsområder	2 212	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
PIV - Naturforvaltning	1 179	0	590	0	0	0
Folkehelse, oppgradering og sammenkobling av turveinettet	976	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Frøylandsvatnet, turvei med lys. Utredning og tiltak	217	0	0	0	0	0
Ras Sandvedparken, akutt tiltak	321	0	0	0	0	0
Innløsning av områder regulert til offentlige friområder og lekeplasser	26	0	0	0	0	0
Fjellsikring Hommersåk terrasse, akutt tiltak	3	0	0	0	0	0
Lekeplasser	5 318	6 806	6 846	7 543	8 000	8 000
Sandnes idrettspark	74	1 000	1 000	0	0	0
Oppgradering av gravlunder	1 361	1 000	1 500	1 500	1 500	1 500
Bevaring og forvaltningsplan for gravplassene	418	0	0	0	0	0
Kjøp av areal - parkering	331	0	0	0	0	0
Sviland gravkapell						
Ny gravplass i Sandnes øst	0	1 000	0	2 000	1 000	0
Utvidelse og opparbeidelse av doble gravsteder på Soma gravlund	1 667	0	0	0	0	0
Forsand gravplass, utvidelse og opparbeiding	0	0	0	0	3 000	0
Omregulering av eksisterende graver på Gand gravlund	0	1 000	1 500	0	0	0
Oppfølging av tiltaksplan for parkdraget langs Storåna	24	750	750	750	750	750
Etablering biokullanlegg med tilhørende bygg	5 694	1 000	0	0	0	0
Jadarmarka parkanlegg	0	0	3 400	2 300	0	0
Utsifting og oppgradering av bruer i parkområder	0	0	2 000	6 400	2 000	2 000
Nye ladestasjoner for elbysykler	0	0	2 500	0	0	0
Trygg sykkelparkering	0	0	1 000	4 000	0	0
Minnelunder gravplasser	0	0	500	2 000	2 000	2 000

Økonomiplan for 2026-2029

	Regnskap 2024	Oppr. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029
Sorteringsordning avfall, gravplasser	0	0	1 000	1 000	500	0
Overvannshåndtering og utbedring av bru, Likaiveien og Nedre Livei	0	0	500	2 500	0	0
Altona park	0	0	7 500	0	5 000	25 000
Prestheibekken - bekkekryssing	0	0	1 000	500	0	0
Parkering - Sviland kyrkje og gravplass	0	0	0	0	3 000	3 000
AK - Parkeringsskilt i hele sentrum	0	0	0	0	1 500	0
Tiltak til NM i svømming	0	0	875	0	0	0
Korrigerering av investeringsnivå, trafiksikring/tilrettelegging	0	0	-18 000	0	0	0
Korrigerering av investeringsnivå, idrett og friluft/folkehelse	0	0	-28 000	0	0	0
Korrigerering av investeringsnivå, parker og grøntanlegg	0	0	-8 000	0	0	0
Korrigerering av investeringsnivå, gravplasser	0	0	-3 000	0	0	0
Korrigerering av investeringsnivå, sentrumsprosjekter, Byutvikling og teknisk skattefinansiert	0	0	-3 000	0	0	0
Korrigerering av investeringsnivå, andre tiltak, Byutvikling og teknisk skattefinansiert	0	0	-1 000	0	0	0
Sum Kommunalteknisk infrastruktur (skattefinansiert)	142 944	182 052	122 971	133 783	173 768	108 423
Kommunalteknisk infrastruktur (selvkost)						
Tiltak på grunn av økt vannføring i Frøylandsbekken	0	0	0	8 772	0	0
Foren - Helleveien, Ringen, Buen separering	0	15 000	23 000	23 000	23 000	23 000
Ganddal skole, separering	0	0	6 000	0	0	0
Myrveien, vann og avløp	0	0	12 000	10 000	0	0
Gamle Austråttvei, vann og avløp	0	0	0	5 000	5 000	0
ENØK-tiltak tekniske installasjoner	1 853	8 000	19 000	8 000	1 000	1 000
Teknisk utstyr VA-nett; pumping, slamsuging osv.	0	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Sanering Sleipnersgate - Odinsgate med flere	27 062	25 000	17 200	0	0	0
Bussveien flytting og oppgradering av VA- ledninger	55 813	48 000	40 000	15 000	0	0

Økonomiplan for 2026-2029

	Regnskap 2024	Oppr. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029
Hoveveien med tilgrensende nedslagsfelt VA-ledninger	1 053	0	0	0	0	0
Oppgradering kommunalt nett utløst av eksterne utbyggere	1 883	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Olav Vs plass oppgrad ledningsnett ifm bussveiutbygg	3 681	0	0	0	0	0
Oalsgata oppgradering VA- ledninger	0	21 000	15 000	17 500	15 000	0
Kommunal egenandel miljøtiltak	1	300	300	300	300	300
Vannledning, IVAR-uttak Skjæveland-Luftå	0	0	0	27 500	0	0
Overføringsledning	0	0	0	0	44 000	44 000
Vatnekrossen- Kommandantveien	0	0	0	0	0	16 500
Vannledning, Hanabassenget- Mindeveien	153	7 000	0	0	0	0
Hove-Osli	0	0	0	11 000	0	0
Ventilkammer	1 621	0	0	0	0	0
Eskemyrveien	0	2 600	0	0	0	0
InnoVann	0	0	0	0	0	0
Oppgradering Høgevollsveien, vann og avløp	0	2 000	0	0	0	0
Kryssing av E39 med avløpsledning ved Glettefjell.	0	2 000	23 000	0	0	0
Overvannsledning i Kirkegata/Langgata	0	1 000	1 100	0	0	0
Overvannsledning Forsand	0	0	0	6 000	0	0
Sanering pumpestasjon Glettefjell	0	0	0	11 000	0	0
Gamle Ålgårdsvei, separering	0	0	0	8 000	16 200	0
Smeaheiveien og Viggo Ullmanns vei, separering	0	0	0	0	0	14 000
Skippergata - Daleveien og Skoleveien, separering	0	0	0	0	0	11 000
Tronsholen, omlegging av Ålgårdskloakken	0	0	0	0	3 000	4 700
Tyrihans- og Askeladdveien, separering	0	0	0	0	0	8 000
Øygardsbakken og Eddaveien, separering	0	0	0	0	11 000	11 000
Bauneveien, separering	17 337	12 000	0	0	0	0
Åsveien med sidegater, oppgradering og driftsoptimalisering	0	500	500	500	500	500
tekniske installasjoner	0	12 000	12 880	18 000	0	0
Oppfølging avløpsstrategi spredt bebyggelse	0	0	0	0	0	0
Riska - Li, etablering av vann- og avløpsledninger	20 661	25 600	10 000	0	0	0
Oppgradering kulvert Lurabekken - Seljeveien						

Økonomiplan for 2026-2029

	Regnskap 2024	Oppr. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029
Forning/utskifting renovasjonsbeholdere	4 362	3 000	4 500	3 000	3 000	3 000
Tiltak på nedlagt deponi Varatun	193	1 000	0	0	0	0
Kommunale returpunkt	0	1 754	2 754	1 000	1 000	1 000
Hogstad-lms, vann og avløp	0	0	0	0	2 000	22 000
Vannledning - St.	0	0	0	0	2 000	2 000
Olavsgate/Langgata						
Overløpsledning Vågen pumpestasjon	0	0	0	4 000	0	0
Sum Kommunalteknisk infrastruktur (selvkost)	135 674	197 754	197 234	187 572	137 000	172 000
Organisasjon						
Digital satsing - 1 til 1 digital enhet for alle elever og ansatte i Sandnesskol	-5	0	0	0	0	0
Sum Organisasjon	-5	0	0	0	0	0
Eiendom						
Langgata 76 - utskift. tak, utvendig rehab	109	0	0	0	0	0
Sandnes kulturhus teknisk utstyr	1 530	5 000	1 000	0	0	0
Adgangskontroll medisinrom boas	221	0	300	0	0	0
Varatun psykiatriske	0	0	1 000	41 000	20 000	0
Skeiane ungdomsskole – gymbygg	360	0	0	0	0	0
Branntekniske tiltak, Bogafjell skole og Høyland ungdomsskole	0	0	2 000	0	0	0
Klimatiltak kommunale bygg	84	3 150	5 825	4 500	3 500	3 500
Kameraovervåking	0	1 975	1 550	2 000	1 000	1 000
Innemiljø kommunale bygg, oppgradering	0	3 650	3 925	4 500	3 500	3 500
Adgangskontroll	1 423	1 725	2 425	2 500	1 500	1 500
Oppgradering	0	0	570	600	600	600
varmetekniske anlegg i kommunens formålsbygg						
Nedgravde søppelcontainere	200	950	950	1 500	1 000	1 000
Oppgradering tekniske styresystemer og fagservere bygg	1 313	1 187	1 187	1 250	1 250	1 250
Universell utforming	2 751	6 000	3 990	5 715	5 000	5 000
Radontiltak bygg med for høye bq-verdier	0	1 000	1 375	500	500	500
Oppgradering brannvarslingsanlegg	0	925	1 725	2 500	1 500	1 500
Regulering av områder/tomter for fremtidig bruk	429	7 000	12 000	0	0	0
Digitalisering brann- og FDV-dokumentasjon	354	0	0	0	0	0
Branntekniske tiltak kontorbygg	507	3 000	3 000	1 000	0	0

Økonomiplan for 2026-2029

	Regnskap 2024	Oppr. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029
Riving gamle bygg og brakker	0	0	10 000	0	0	0
Oppgradering ballbinger	0	2 450	1 975	500	500	500
Oppgraderinger av kommunale bygg	13 431	0	0	0	0	0
Oppgradering dusjanlegg for å hindre legionella	2 645	1 925	425	2 500	1 500	1 500
Energieffektivisering	210	10 000	4 500	4 000	0	0
Garderobeanlegg	799	0	0	0	0	0
Vagleleiren						
Kjøp og oppgradering Høylandsgata 4	641	0	0	0	0	0
Korrigerering av investeringsnivå, skole	0	0	-122 000	0	0	0
Korrigerering av investeringsnivå, eiendom	0	0	-19 000	0	0	0
Sum Eiendom	27 006	49 937	-81 278	74 565	41 350	21 350
Kommunens fellesutgifter						
Investeringer IKT	437	4 500	0	0	0	0
Inn-Digi -	547	1 000	0	0	0	0
Prosessoptimalisering og kontinuerlig forbedring						
Nettverk- kommune felles	3 911	4 947	0	0	0	0
Utskiftning av stemmeavlukker	0	350	0	0	0	0
Nytt utstyr for elektronisk løsning for politiske dokumenter	160	0	0	1 000	0	0
Ladepunkt El-biler for tjenestebiler	3 166	0	0	0	0	0
Kommune felles -	175	0	0	0	0	0
Oppgradering møterom						
Ny kirke og bydelslokaler Ganddal	0	0	0	0	0	9 129
Lydette fokusrom, rådhuset	53	2 000	1 500	0	0	0
Opparbeidelse ekstern infrastruktur	1 826	0	0	0	0	0
Skeiane/rådhuset, rekkefølgekrav						
Salg av rådhusmarka	51	0	0	0	0	0
Forskuttering SIAS, rekkefølgekrav	15 000	5 000	0	0	0	0
Nytt administrasjonsbygg og parkering på S1	6	0	0	0	0	0
Ruten - teknisk plan og offentlig byrom	2 349	0	0	0	0	0
Offentlige arealer (alle formål)	313	9 074	9 129	9 429	10 000	10 000
Flere møterom Rådhuset, ombygging for bedre utnyttelse	0	0	1 125	0	0	0
Korrigerering av investeringsnivå, kommunens fellesområde	0	0	-13 000	0	0	0
Sum Kommunens fellesutgifter	27 993	26 871	-1 246	10 429	10 000	19 129

Økonomiplan for 2026-2029

	Regnskap 2024	Oppr. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029
Kommunedirektørens stab						
Bygging av møterom og stillerom 1.etg. Rådhuset	0	1 800	1 600	0	0	0
Sum Kommunedirektørens stab	0	1 800	1 600	0	0	0
Investeringer i varige driftsmidler	966 969	1 397 838	1 028 427	1 188 738	1 188 791	1 133 295

2. Tilskudd til andres investeringer

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029
Sørbø kirke	0	0	0	0	0	871
Avtaler justeringsmva	2 183	0	0	0	0	0
Tilskudd til andres investeringer	2 183	0	0	0	0	871

3. Investeringer i aksjer og andeler i selskaper

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029
Egenkap innskudd KLP	1 968	0	0	0	0	0
Egenkap innskudd SKP	22 000	25 300	25 300	26 300	26 300	27 300
Offentlige arealer (alle formål), budsjett	3	0	0	0	0	0
Kapitaltilskudd Folkehallene IKS	923	0	0	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	24 894	25 300	25 300	26 300	26 300	27 300

4. Utlån av egne midler

Beløp i 1000

	Regnskap 2024	Oppr. budsjett 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029
Renter/Utbytte og lån	122	0	0	0	0	0
Videreutlån Sandnes Havn	0	13 000	0	0	0	0
Utlån av egne midler	122	13 000	0	0	0	0
Sum del 1-4	994 169	1 436 138	1 053 727	1 215 038	1 215 091	1 161 466

§ 5-7. Oversikt over gjeld og andre vesentlige langsiktige forpliktelser

Langsiktig gjeld	2026	2027	2028	2029
Langsiktig gjeld 1.1	7 803 194	8 333 133	8 750 905	9 344 074

Økonomiplan for 2026-2029

Avdrag drift	304 472	324 266	348 750	378 117
Avdrag investering	170 000	180 000	190 000	200 000
Ordinært låneopptak	764 411	682 039	891 919	848 308
Startlån fra Husbanken	240 000	240 000	240 000	240 000
Langsiktig gjeld 31.12	8 333 133	8 750 905	9 344 074	9 854 265

Utlån	2026	2027	2028	2029
Startlån	2 303 750	2 363 750	2 413 750	2 453 750
Ansvarlig lån Lyse	289 044	261 702	234 360	207 018
Sum utlån	2 592 794	2 625 452	2 648 110	2 660 768
Netto lånegjeld	5 740 339	6 125 453	6 695 964	7 193 497
Netto lånegjeld i prosent av driftsinntektene	68,9 %	73,4 %	80,2 %	85,9 %

For pensjons- og garantiforpliktelser henvises det til [årsregnskap 2024](#).

Gebyrer

Matrikkellova

Forskrift om gebyrer etter Lov om eierseksjoner og Lov om eigedomsregistrering, Sandnes kommune, Rogaland.

Hjemmel: Fastsett av Sandnes kommunestyre med hjemmel i [lov 16. juni 2017 nr. 65 om eierseksjoner \(eierseksjonsloven\) § 15](#) og [lov 17. juni 2005 nr. 101 om eigedomsregistrering \(matrikkellova\) § 32 første ledd](#).

Vedtaksdato: 21.10.2024

Ikrafttredelse: Forskriften trer i kraft 1.1.2025

Kapittel 1. Alminnelige bestemmelser

§ 1-1. Formål og virkeområde

Forskriften gir bestemmelser om betaling av gebyr for kommunens saksbehandling etter lover og forskrifter for følgende gebyrtjenester

- a. Forskriftens kapittel 2: Oppmålingsforretning og saksbehandling etter [matrikkellova](#).
- b. Forskriftens kapittel 3: Seksjoneringsaker etter [eierseksjonsloven](#).

§ 1-2. Betalingsbestemmelser

§ 1-2-1 Betalingsplikt og gebyrsatser

Alle som bestiller tjenester etter denne forskriften, skal betale gebyr. Gebyrkravet rettes mot den som bestiller tjenesten hvis ikke annet er skriftlig avtalt. Kommunestyret vedtar gebyrsatsene i gebyrregulativet til forskriften og fastsetter når de skal tre i kraft. Gebyrsatsene legges ut på kommunens hjemmeside.

Tinglysingsgebyr og eventuell dokumentavgift er ikke inkludert i gebyrsatsene. Disse utgiftene viderefaktureres i saker der kommunen må forskuttre dette.

Gebyrer etter denne forskriften er unntatt merverdiavgift.

§ 1-2-2 Faktureringstidspunkt, beregningstidspunkt og fakturamottaker

- a. Gebyr faktureres når kommunen har ferdigbehandlet eller avsluttet saken, med mindre kommunen opplyser om forskuddsbetaling i saken.
- b. Kommunen kan kreve gebyr innbetalt forskuddsvis, jf. [matrikkelforskriften § 16](#) femte ledd
- c. Gebyr beregnes etter de satser som gjelder på tidspunktet komplett søknad, krav eller rekvisisjon mottas av kommunen.
- d. Gebyrkravet rettes til den som har underskrevet søknaden eller rekvisisjonen hvis ikke annet er skriftlig avtalt.
- e. Det skal betales et særskilt gebyr per utstedt matrikkelbrev, jf. [matrikkelforskriften § 9](#), jf. [§ 16](#) fjerde ledd.

§ 1-2-3. Betalingstidspunkt

Gebyrer, utgiftsdekninger mv. som er ilagt etter denne forskriften forfaller til betaling etter påkrav i tråd med faktura. Ved manglende betaling påløper purregebyr og renter, jf. [forsinkelsesrenteloven](#). Dersom faktura ikke blir betalt etter purring, blir kravet sendt til innfordring, jf. [inkassoforskriften](#).

Gebyret må betales og forfaller selv om vedtaket i saken er påklaget.

§ 1-3. Klageadgang

Det er ikke klageadgang på gebyrer som følger direkte av denne forskriften, jf. [forvaltningsloven](#)

§ 1-4. Reduksjon av gebyr

Dersom gebyret åpenbart overstiger selvkost i en enkelt sak, skal kommunen på eget initiativ redusere gebyret.

Kapittel 2. Arbeid etter matrikkellova

Kapitlet omhandler gebyrer for oppmålingsforretninger og saksbehandling etter [matrikkellova](#).

§ 2-1. Saksbehandling og oppmålingsforretning

Samlet gebyr er todelt og består av saksbehandlingsgebyr og gebyr ved oppmåling i marka. Dersom saken ikke krever oppmåling i marka, påløper kun saksbehandlingsgebyr

§ 2-1-1 Gebyr for saksbehandling

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
401. Oppretting av grunneiendom og festegrunn	kr	27 200	27 200	0	0%	Hvis ett eller flere grensepunkt ikke er klarlagt i tidligere oppmålingsforretning faktureres gebyr for klarlegging av grense i tillegg.
402. Tillegg for samtidig oppretting av flere matrikkelenheter eller arealoverføring	kr	22 100	22 100	0	0%	Hvis ett eller flere grensepunkt ikke er klarlagt i tidligere oppmålingsforretning faktureres gebyr for klarlegging av grense i tillegg.
403. Oppretting av uteareal på eierseksjon, inntil to tilleggssdeler	kr	9 350	9 350	0	0%	Hvis ett eller flere grensepunkt ikke er klarlagt i tidligere oppmålingsforretning faktureres gebyr for klarlegging av grense i tillegg.
404. Tillegg for flere tilleggssdeler utover to	kr	6 800	6 800	0	0%	Hvis ett eller flere grensepunkt ikke er klarlagt i tidligere oppmålingsforretning faktureres gebyr for klarlegging av grense i tillegg.
405. Oppretting av anleggseiendom	kr	34 000	34 000	0	0%	
406. Punktfeste/kontorforretning	kr	17 000	17 000	0	0%	

Økonomiplan for 2026-2029

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
407. Tillegg for oppretting av matrikkelenhet uten fullført oppmålingsforretning	kr	11 900	11 900	0	0%	
408. Grensejustering	kr	5 950	5 950	0	0%	Hvis ett eller flere grensepunkt ikke er klarlagt i tidligere oppmålingsforretning fakturers gebyr for klarlegging av grense i tillegg.
409. Arealoverføring	kr	18 700	18 700	0	0%	Hvis ett eller flere grensepunkt ikke er klarlagt i tidligere oppmålingsforretning fakturers gebyr for klarlegging av grense i tillegg.
410. Arealoverføring til offentlig vei og jernbane	kr	11 900	11 900	0	0%	Hvis ett eller flere grensepunkt ikke er klarlagt i tidligere oppmålingsforretning fakturers gebyr for klarlegging av grense i tillegg.
411. Merking av grensepunkt som er klarlagt ved tidligere oppmålingsforretning eller tilsvarende.	kr	1 700	1 700	0	0%	
412 .Klarlegging av grense eller rettighet som ikke er klarlagt i tidligere oppmålingsforretning, annen bruksrettighet eller tillegg for saker med usikker grense	kr	5 100	5 100	0	0%	

401. Oppretting av grunneiendom og festegrunn

Første matrikkelenhet

402. Tillegg for samtidig oppretting av flere matrikkelenheter eller arealoverføring

Per påfølgende matrikkelenhet

403. Oppretting av uteareal på eierseksjon, inntil to tilleggsdeler

To første eierseksjoner

404. Tillegg for flere tilleggsdeler utover to

Per påfølgende seksjon

405. Oppretting av anleggseiendom

Per anleggseiendom

406. Punktfeste/kontorforretning

Per punktfeste

407. Tillegg for oppretting av matrikkelenhet uten fullført oppmålingsforretning

Per matrikkelenhet

408. Grensejustering

Per rekvisisjon på samme matrikkelenhet

409. Arealoverføring

Per rekvisisjon på samme matrikkelenhet

411. Merking av grensepunkt som er klarlagt ved tidligere oppmålingsforretning eller tilsvarende.

Per rekvisisjon

412 .Klarlegging av grense eller rettighet som ikke er klarlagt i tidligere oppmålingsforretning, annen bruksrettighet eller tillegg for saker med usikker grense

Per matrikkelenhet/rettighet

§ 2-1-2 Gebyr ved oppmåling i marka

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
420. Oppmøtegebyr	kr	5 100	5 100	0	0%	Sammenfallende grensepunkter teller som ett
421. Merking av tidligere klarlagt (med oppmålingsforretning eller tilsvarende) grensepunkt. Gjelder også innmåling av nye grensepunkt i samsvar med regulering	kr	340	340	0	0%	Sammenfallende grensepunkter teller som ett.
422. Innmåling av tydelige grensemerker som vises av partene under oppmålingsforretningen. Påviste punkt på stemme overens med	kr	561	561	0	0%	Sammenfallende grensepunkter teller som ett.

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
tidligere dokumentasjon for grenser. Rettigheter (f.eks skille mellom utearealer eller annen eksklusiv og langvarig bruksrett)						
423. Grensepunkt som rekonstrueres, merkes og/eller måles i marka	kr	1 122	1 122	0	0%	Sammenfallende grensepunkter teller som ett.

420. Oppmøtegebyr

Per oppmålingsforretning

421. Merking av tidligere klarlagt (med oppmålingsforretning eller tilsvarende) grensepunkt. Gjelder også innmåling av nye grensepunkt i samsvar med regulering

Per grensepunkt

422. Innmåling av tydelige grensemerker som vises av partene under oppmålingsforretningen. Påviste punkt på stemme overens med tidligere dokumentasjon for grenser. Rettigheter (f.eks skille mellom utearealer eller annen eksklusiv og langvarig bruksrett)

Per grensepunkt

423. Grensepunkt som rekonstrueres, merkes og/eller måles i marka

Per grensepunkt

§ 2-2 Avbrutt forretning

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
425. Gebyr for utført arbeid når saken blir trukket eller må avvises før oppmåling i marka er gjennomført	kr	Gebyr etter § 2-1-1	Gebyr etter § 2-1-1			
426. Gebyr der saken avsluttes etter at oppmåling i marka er gjennomført	kr	18 700	18 700	0	0%	

425. Gebyr for utført arbeid når saken blir trukket eller må avvises før oppmåling i marka er gjennomført

Per rekvisisjon

426. Gebyr der saken avsluttes etter at oppmåling i marka er gjennomført

Per rekvisisjon

§ 2-3 Gebyr for annet fakturerbart arbeid

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
427. Arbeid med referanse tilstedfestingsavtale om eksisterende grense eller stedbunden rettighet, jf matrikkelforskriften § 44	kr	12 750	12 750	0	0%	
428. Utarbeidelse av matrikkelbrev inntil 10 sider	kr	175	175	0	0%	
429. Utarbeidelse av matrikkelbrev over 10 sider	kr	350	350	0	0%	
430. Gebyr for medgått tid for landmåler og oppmålingsutstyr	kr	1 700	1 700	0	0%	Gebyrpliktig arbeid etter matrikkellova som ikke faller inn under andre bestemmelser i denne forskriften, faktureres etter medgått tid. Timeprisen dekker saksbehandling, støttefunksjoner og administrasjon
431. Gebyr for medgått tid, saksbehandling	kr	1 700	1 700	0	0%	Gebyrpliktig arbeid etter matrikkellova som ikke faller inn under andre bestemmelser i denne forskriften, faktureres etter medgått tid. Timeprisen dekker saksbehandling, støttefunksjoner

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
						og administrasjon

427. Arbeid med referanse tilstedfestingsavtale om eksisterende grense eller stedbunden rettighet, jf matrikkelforskriften § 44

Per avtale

428. Utarbeidelse av matrikkelbrev inntil 10 sider

Per stykk

429. Utarbeidelse av matrikkelbrev over 10 sider

Per stykk

430. Gebyr for medgått tid for landmåler og oppmålingsutstyr

Per time

431. Gebyr for medgått tid, saksbehandling

Per time

Seksjonering

Kapittel 3. Seksjonering

Kapitlet omhandler gebyrer for seksjoneringssaker etter [eierseksjonsloven](#). For alle søknadspliktige tiltak skal det betales gebyr.

Samlet gebyr består av grunngebyr, saksbehandlingsgebyr, registreringsgebyr og eventuelle tilleggsgebyr

§ 3-1 Grunngebyr

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
450. Grunngebyr	kr	12 330	12 760	430	3%	Kommunen fakturerer grunngebyr for alle saker. Grunngebyret dekker de generelle oppgavene i saksbehandlingsprosessen som er uavhengig av sakens art, kompleksitet, størrelse m.m. Dette er for eksempel mottak av søknad, innregistrering,

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
						journalføring, fordeling av sak og arkivering.

450. Grunngebyr

Per søknad

§ 3-2 Registreringsgebyr

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
451. Registreringsgebyr for nybygg	kr	2 055	2 125	70	3%	Kommunen fakturerer registreringsgebyr for alle saker. Arbeidet i matrikkelen øker proporsjonalt med antall seksjoner og beregnes per seksjon.
452. Registreringsgebyr for eksisterende bygg og seksjonering	kr	3 425	3 545	120	4%	Kommunen fakturerer registreringsgebyr for alle saker. Arbeidet i matrikkelen øker proporsjonalt med antall seksjoner og beregnes per seksjon.

451. Registreringsgebyr for nybygg

Per seksjon

452. Registreringsgebyr for eksisterende bygg og seksjonering

Per seksjon

§ 3-3 Tilleggsgebyr for ufullstendige søknader

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
455. Tilleggsgebyr for ufullstendige søknader	kr	5 480	5 670	190	3%	Dersom søknaden ikke følger kravene i eierseksjonsloven § 11 og kommunen må sende mangelbrev

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
påløper et tilleggsgebyr.						

455. Tilleggsgebyr for ufullstendige søknader

Per brev

§ 3-4 Oppretting av seksjoner - nybygg

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
460. For to til seks seksjoner	kr	2 740	2 835	95	3%	
461. For sju til femten seksjoner	kr	5 480	5 670	190	3%	
462. For seksten til tretti seksjoner	kr	8 220	8 510	290	4%	
463. For trettien til femti seksjoner	kr	10 960	11 345	385	4%	
464. Over femti seksjoner	kr	13 700	14 180	480	4%	

460. For to til seks seksjoner

Per søknad

461. For sju til femten seksjoner

Per søknad

462. For seksten til tretti seksjoner

Per søknad

463. For trettien til femti seksjoner

Per søknad

464. Over femti seksjoner

Per søknad

§ 3-5 Oppretting av seksjoner - eksisterende bygg

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
470. For to til seks seksjoner	kr	5 480	5 670	190	3%	
471. For sju til femten seksjoner	kr	9 590	9 925	335	3%	
472. For seksten til tretti seksjoner	kr	12 330	12 760	430	3%	
473. For trettien til femti seksjoner	kr	15 070	15 595	525	3%	
474. Over femti seksjoner	kr	17 810	18 435	625	4%	

470. For to til seks seksjoner

Per søknad

471. For sju til femten seksjoner

Per søknad

472. For seksten til tretti seksjoner

Per søknad

473. For trettien til femti seksjoner

Per søknad

474. Over femti seksjoner

Per søknad

§ 3-6 Reseksjonering

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
480. For en til fire seksjoner	kr	6 850	7 090	240	4%	
481. For fem til	kr	8 220	8 510	290	4%	

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
åtte seksjoner						
482. For ni til femten seksjoner	kr	10 960	11 345	385	4%	
483. Over femten seksjoner	kr	13 700	14 180	480	4%	

480. For en til fire seksjoner

Per søknad

481. For fem til åtte seksjoner

Per søknad

482. For ni til femten seksjoner

Per søknad

483. Over femten seksjoner

Per søknad

§ 3-7 Sletting/oppheving av seksjoner sameie

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
490. Saksbehandlingsgebyr for å slette seksjoner på en eiendom	kr	4 110	4 255	145	4%	

490. Saksbehandlingsgebyr for å slette seksjoner på en eiendom

Per søknad

§ 3-8 Tilleggsgebyr

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
491. Gebyr for befaring	kr	8 220	8 510	290	4%	

491. Gebyr for befaring

Per befarung

§ 3-9 Gebyr for avsluttet sak før vedtak, ved avvisning og ved avslag

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
492. Sak som trekkes før saksbehandling og utsending av eventuelle mangelbrev	kr	0	0	0	0%	
493. Sak som avsluttes etter utsendt mangelbrev og før saksbehandling	kr	8 220	8 510	290	4%	
494. Sak som trekkes av søker/tiltakshaver etter at kommunen har satt i gang saksbehandling, men før endelig tinglysing	kr	10 960	11 345	385	4%	
495. Sak som kommunen avslår med vedtak (/ikke godkjenner)	kr	13 700	14 180	480	4%	

492. Sak som trekkes før saksbehandling og utsending av eventuelle mangelbrev

Per sak

493. Sak som avsluttes etter utsendt mangelbrev og før saksbehandling

Per sak

494. Sak som trekkes av søker/tiltakshaver etter at kommunen har satt i gang saksbehandling, men før endelig tinglysing

Per sak

495. Sak som kommunen avslår med vedtak (/ikke godkjenner)

Per sak

§3-10 Gebyr for annet fakturerbart arbeid

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
496. Gebyr for medgått tid i seksjoneringssaker	kr	1 370	1 420	50	4%	Gebyrpliktig arbeid etter eierseksjonsloven som ikke faller inn under andre bestemmelser i dette kapitlet, faktureres etter medgått tid.

496. Gebyr for medgått tid i seksjoneringssaker

Per time

§3-11 Matrikkelbrev

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
428. Utarbeidelse av matrikkelbrev inntil 10 sider	Per stykk	175	175	0	0%	
429. Utarbeidelse av matrikkelbrev over 10 sider	Per stykk	350	350	0	0%	

Barnehage

Barnehage - foreldrebetaling

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
3 dager	Kr per måned	1 420	720	-700	-49%	
4 dager	Kr per måned	1 760	960	-800	-45%	
5 dager	Kr per måned	2 000	1 200	-800	-40%	
Delt plass	Kr per måned	1 200	600	-600	-50%	

Barnehage - kostpenger

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
3 dager	Kr per måned	245	260	15	6%	Gjelder fra 01.01.2026
4 dager	Kr per måned	325	340	15	5%	Gjelder fra 01.01.2026
5 dager	Kr per måned	410	430	20	5%	Gjelder fra 01.01.2026

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Delt plass	Kr per måned	205	220	15	7%	Gjelder fra 01.01.2026

Skolefritidsordning (SFO)

SFO - foreldrebetaling

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Delt plass, per måned 1.-3. trinn	Kr per måned	0	0	0	0%	
Delt plass, per måned 4. trinn	Kr per måned	2 455	2 455	0	0%	
Hel plass, per måned 4.trinn	Kr per måned	3 274	3 274	0	0%	
Hel plass. per måned 1.-3. trinn	Kr per måned	1 698	1 698	0	0%	
Kjøp av enkelt dag	Kr per dag	300	300	0	0%	

Reisevaksiner

Reisevaksiner

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
2. gangs gruppekonsultasjon	Kr	350	350	0	0%	
2. gangs konsultasjon	Kr	200	200	0	0%	
Gruppekonsultasjon fra 3 personer	Kr	500	500	0	0%	
Ikke møtt til time	Kr	300	300	0	0%	
Konsultasjon	Kr	300	300	0	0%	
Konsultasjon barn under 16 år	Kr	150	150	0	0%	
Konsultasjon studenter	Kr	200	200	0	0%	
Nytt vaksinekort/resept/attest/rekvisisjon	Kr	150	150	0	0%	

Kurs i norsk

Kurs i norsk for betalende deltakere

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
B2-kurs helårs	Kr	10 000	10 000	0	0%	Kveldsundervisning
Dagskurs høstsemester	Kr	10 000	10 000	0	0%	16 timer per uke
Dagskurs vårsemester	Kr	12 000	12 000	0	0%	16 timer per uke
Kombikurs	Kr	10 000	10 000	0	0%	Kveldsundervisning kombinert med nett
Nettkurs høstsemester	Kr	6 800	6 800	0	0%	Nettbasert undervisning
Nettkurs vårsemester	Kr	8 400	8 400	0	0%	Nettbasert undervisning

Helse- og omsorgstjenester

Aktivitetstilbud og arbeidsreiser

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Aktivitetstilbud med transport	Kr per dag	260	260	0	0%	
Aktivitetstilbud uten transport	Kr per dag	150	150	0	0%	
Kvål og Vågstgjerd	Kr per dag	43	43	0	0%	
Tilrettelagt arbeid	Kr per dag	50	50	0	0%	

Egenbetaling ved institusjonsopphold

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Botilbud Åse bo- og aktivitetssenter, midlertidig opphold i leilighet	Kr per dag	117	115	-2	-2%	
Dag- /nattopphold på sykehjem	Kr per dag/natt	115	115	0	0%	Sats vedtas i statsbudsjettet.
Korttidsopphold på sykehjem	Kr per døgn	200	205	5	3%	Sats vedtas i statsbudsjettet.
Maksimal egenbetaling sykehjem	Kr per måned	70 000	75 000	5 000	7%	
Søknadsbasert fradrag for bougifter	Kr per måned	1 800	1 900	100	6%	For hjemmeboende ektefelle. Enslige får hovedsakelig fradrag inntil 6 måneder.

Fotterapi (Forsand)

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Pensjonister/uføre	Per behandling	250	250	0	0%	500 kroner for andre

Kommunale boliger

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Husleie 1 roms	Kr per måned	6 346	6 568	222	3%	For nye inngåtte avtaler. Eksisterende avtaler KPI justeres.
Husleie 2 rom under 50m ²	Kr per måned	7 810	8 083	273	3%	For nye inngåtte avtaler.
Husleie 2 roms over 50m ²	Kr per måned	8 244	8 533	289	4%	For nye inngåtte avtaler.
Husleie 3 rom under 65m ²	Kr per måned	9 762	10 104	342	4%	For nye inngåtte avtaler.
Husleie 3 roms over 65m ²	Kr per måned	10 251	10 610	359	4%	For nye inngåtte avtaler.
Husleie 4 rom under 100m ²	Kr per måned	13 233	13 696	463	3%	For nye inngåtte avtaler.
Husleie 4 roms over 100m ²	Kr per måned	13 885	14 371	486	4%	For nye inngåtte avtaler.
Husleie 5 roms	Kr per måned	14 644	15 157	513	4%	For nye inngåtte avtaler.
Husleie 6 roms	Kr per måned	15 403	15 942	539	3%	For nye inngåtte avtaler.
Internett og tv	Kr per måned	299	309	10	3%	618 kroner for både internett og tv.
Tillegg for husholdningsartikler i omsorgsbolig	Kr per måned	300	300	0	0%	For beboere i bofellesskap og bokollektiv.
Vask av privat tøy i omsorgsbolig	Kr per måned	600	600	0	0%	For beboere i bofellesskap og bokollektiv.

Matpriser

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Abonnement	Kr per måned	4 050	4 190	140	3%	
Frokost/kveldsmat inkludert emballasje	Kr	49	52	3	6%	
Frokost/kveldsmat på senter	Kr	44	47	3	7%	
Kaffe	Kr	14	15	1	7%	
Kake/kaffemat	Kr	25	27	2	8% Ny	
Lunsj inkl emballasje	Kr	70	74	4	6% Ny	
Middag inkl dessert/suppe, diett	Kr	130	138	8	6% Ny	
Middag inkl dessert/suppe, ønske utover ordinær meny	Kr	150	159	9	6% Ny	
Middag inkludert dessert/suppe inkludert emballasje	Kr	112	119	7	6%	
Middag inkludert dessert/suppe på senter	Kr	107	113	6	6%	
Middag inkludert emballasje	Kr	94	100	6	6%	
Risgrøt inkludert emballasje	Kr	51	54	3	6%	
Risgrøt på senter	Kr	46	49	3	7%	
Suppe/dessert inkludert emballasje	Kr	31	33	2	6%	
Suppe/dessert på senter	Kr	27	29	2	7%	

Praktisk bistand

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Inntil 2G	Kr per måned	240	245	5	2%	Sats for inntil 2G vedtas i statsbudsjettet.
Mellom 2G og 3G	Kr per måned	920	950	30	3%	Selvkost for praktisk bistand er for tiden beregnet til kr 575 per time.
Mellom 3G og 4G	Kr per måned	1 840	1 900	60	3%	Betaling for praktisk bistand baseres på husstandens samlede inntekt.

Gebyr Enhet Sats Sats Endring Endring Merknad

		2025	2026	i kr	i %	
Over 4G	Kr per måned	2 440	2 540	100	4%	

Trygghetsalarmer**Gebyr Enhet Sats Sats Endring Endring Merknad**

		2025	2026	i kr	i %	
Etableringsgebyr	Kr	500	500	0	0%	Trygghetsalarm, inkludert elektronisk lås for nye brukere.
GPS / Mobil trygghetsalarm	Kr per måned	0	0	0	0%	Egenandel 1 000 kroner ved ødelagt eller mistet utstyr.
Inntil 3G	Kr per måned	0	0	0	0%	Egenandel 1 000 kroner ved ødelagt eller mistet utstyr.
Mellom 3G og 4G	Kr per måned	300	300	0	0%	Egenandel 1 000 kroner ved ødelagt eller mistet utstyr.
Over 4G	Kr per måned	600	600	0	0%	Egenandel 1 000 kroner ved ødelagt eller mistet utstyr.

Bruk av offentlige torg og uterom**Arrangement Sentrum****Gebyr Enhet Sats Sats Endring Endring Merknad**

		2025	2026	i kr	i %	
Kommersielt arrangement og arrangement med alkoholservering	Per m ² per dag	11	11	0	0%	Maks 30 000 kroner per dag.
Leie av gategrunn til tivoli	Dagleie	11 500	11 960	460	4%	
Strøm for konsert / tivoli	Dagleie	1 155	1 200	45	4%	Per strømpunkt.
Strøm per punkt	Kr	92	96	4	4%	Per dag.
Tilkalling av kommunalt vaktpersonell som følge av utløst sikring i strømskap	Kr	1 500	1 560	60	4%	Per utrykning.

Gebyrer vei

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Arbeidsvarslingsplan	Per plan	2 100	2 100	0	0%	
Gravemelding	Per tillatelse	2 300	2 390	90	4%	
Kontroll gravemelding	Kr	1 700	1 770	70	4%	
Kontroll med arbeidsvarslingen	Per time	800	800	0	0%	

Leie av riggplass

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Leie av riggplass 0 – 8 ukers varighet	Per m ² per uke	23	24	1	4%	
Leie av riggplass 16 – 22 ukers varighet	Per m ² per uke	14	15	1	7%	
Leie av riggplass 22- 32 ukers varighet	Per m ² per uke	12	12	0	0%	
Leie av riggplass 32 - 52 ukers varighet	Per m ² per uke	6	6	0	0%	
Leie av riggplass 8 – 16 ukers varighet	Per m ² per uke	17	18	1	6%	
Leie av riggplass Bydelsarrangement	Per m ² per uke		0			
Leie av riggplass Fra og med uke 53	Per m ² per uke	4	4	0	0%	

Leie av riggplass 0 – 8 ukers varighet

Fakturering skjer gradert, og for alle satser innenfor leieperiodens varighet. Eksempel: Leie i 16 uker faktureres med 24 kr per uke i 8 uker + 18 kr per uke i 8 uker.

Leie av riggplass 16 – 22 ukers varighet

Fakturering skjer gradert, og for alle satser innenfor leieperiodens varighet. Eksempel: Leie i 16 uker faktureres med 24 kr per uke i 8 uker + 18 kr per uke i 8 uker.

Leie av riggplass 22- 32 ukers varighet

Fakturering skjer gradert, og for alle satser innenfor leieperiodens varighet. Eksempel: Leie i 16 uker faktureres med 24 kr per uke i 8 uker + 18 kr per uke i 8 uker.

Leie av riggplass 32 - 52 ukers varighet

Fakturering skjer gradert, og for alle satser innenfor leieperiodens varighet. Eksempel: Leie i 16 uker faktureres med 24 kr per uke i 8 uker + 18 kr per uke i 8 uker.

Leie av riggplass 8 – 16 ukers varighet

Fakturering skjer gradert, og for alle satser innenfor leieperiodens varighet. Eksempel: Leie i 16 uker faktureres med 24 kr per uke i 8 uker + 18 kr per uke i 8 uker.

Leie av riggplass Bydelsarrangement

Fakturering skjer gradert, og for alle satser innenfor leieperiodens varighet. Eksempel: Leie i 16 uker faktureres med 24 kr per uke i 8 uker + 18 kr per uke i 8 uker.

Leie av riggplass Fra og med uke 53

Fakturering skjer gradert, og for alle satser innenfor leieperiodens varighet. Eksempel: Leie i 16 uker faktureres med 24 kr per uke i 8 uker + 18 kr per uke i 8 uker.

Leie av salgsplass for mobile salgsvogner

Gebyr	Enhet	Sats	Sats	Endring	Endring	Merknad
		2025	2026	i kr	i %	
Salgsvogner mindre enn 3,5 m ²	Årsleie	5 775	6 010	235	4%	Inkludert strøm.
Salgsvogner mindre enn 3,5 m ²	Månedisleie	580	600	20	3%	Inkludert strøm.
Salgsvogner større enn 3,5 m ²	Årsleie	23 000	23 920	920	4%	Inkludert strøm.
Salgsvogner større enn 3,5 m ²	Månedisleie	2 300	2 390	90	4%	Inkludert strøm.

Midlertidig torghandel

Gebyr	Enhet	Sats	Sats	Endring	Endring	Merknad
		2025	2026	i kr	i %	
Dagleie	Dagleie	0	0	0	0%	Opptil tre dager. Ikke inkludert strøm.
Fast plass med strøm	Årsleie	700	730	30	4%	Disse inntektene kreves inn av Sandnes

Økonomiplan for 2026-2029

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
						sentrum AS og øremerkes aktiviteter i og ved Lanternen. Ikke inkludert strøm.
Leie for salgs plass i desember måned	Måned	890	930	40	4%	Ikke inkludert strøm.
Leie med strøm	Måned sleie	350	360	10	3%	Disse inntektene kreves inn av Sandnes sentrum AS og øremerkes aktiviteter i og ved Lanternen.
Strøm per punkt	Kr	92	96	4	4%	Per dag.

Uteservering

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Pris på leie av gategrunn til uteservering m/alkohol	Per m ² per måned	170	180	10	6%	Priser gjelder for uteservering for enkeltmåned i sesong.
Pris på leie av gategrunn til uteservering u/alkohol.	Per m ² per måned	85	88	3	4%	Priser gjelder for uteservering for enkeltmåned i sesong.
Uteservering med alkohol	Per m ² per måned	60	62	2	3%	Priser forutsetter leieavtale for hele året.
Uteservering uten alkohol	Per m ² per måned	30	31	1	3%	Priser forutsetter leieavtale for hele året.

Byggesak

Dato	FOR-2025-04-28-809
Ikrafttredelse	28.04.2025
Gjelder for	Sandnes kommune, Rogaland
Hjemmel	LOV-2008-06-27-71-§33-1
Kunngjort	16.05.2025 kl. 14.05

Alminnelige bestemmelser

§ 1. *Betalingsplikt*

Alle som får utført tjenester etter dette regulativ skal betale gebyr. Det tas gebyr pr. tiltak. Gebyret ilegges tiltakshaver. Gebyret forfaller til betaling 30 dager etter fakturadato. Ved for sen betaling påløper purregebyr.

§ 2. *Gebyrberegningstidspunkt*

Størrelsen på gebyret skal fastsettes ut fra det tidspunktet fullstendig søknad foreligger.

§ 3. *Faktureringstidspunkt*

Gebyret faktureres snarest etter at vedtak er fattet.

§ 4. *Gebyrets innhold*

Gebyrets størrelse er basert på gjennomsnittsbetraktning av kostnaden kommunen har hatt med tiltaket. Av byggesaksgebyret skal ca. 20 % dekke kostnadene med tilsyn, jf. [pbl. § 33-1](#). Det tas gebyr pr. tiltak. Gebyrer beregnet på bakgrunn av bruksareal, skal beregnes uten tillegg for tenkte plan.

§ 5. *Kombinerte bygg*

Består av bygningen av delvis bolig og delvis annet, beregnes gebyret etter de enkelte delene.

§ 6. *Avslag*

Ved vedtak som medfører avslag på søknad blir tiltakshaver belastet med 80 % i forhold til opprinnelig fullt gebyr. Søknad om endring av tillatelse, dispensasjon eller opprettelse av eiendom gebyrlegges fullt ut. Avslagsgebyr godskrives ikke ved innsending av ny revidert søknad.

§ 7. *Søknader som trekkes eller returneres*

For søknader som trekkes før behandling, betales et gebyr på kr 2 000,—. Når en sak trekkes etter at tillatelse er gitt eller ved bortfall av tillatelse iht. [pbl. § 21-9 første ledd](#), refunderes ikke noe gebyr. Gebyr for godkjenning av foretak/ansvarsretter/dispensasjoner refunderes ikke. For søknader som returneres ubehandlet som følge av manglende dokumentasjon, beregnes ikke gebyr for privatpersoner. For søknader som returneres som følge av manglende dokumentasjon, vil det for ansvarlige foretak beregnes et gebyr på kr 5 000,—.

§ 8. *Utgifter til nødvendig bruk av sakkyndig bistand*

Det kan kreves gebyr for kommunens utgifter til nødvendig bruk av sakkyndig bistand under tilsyn, jf. [pbl. § 33-1](#).

§ 9. Åpenbart urimelig gebyr

Hvis gebyret anses å bli åpenbart urimelig i forhold til det arbeid og de kostnader kommunen har hatt med saken, kan kommunen fastsette passende gebyr.

§ 10. Klageadgang

Det er ikke klageadgang på gebyrregulativet.

Ileggelse av gebyr som fremgår direkte av gebyrregulativet kan ikke påklages. Gebyrvurdering etter gebyrregulativets [§ 8](#) (åpenbart urimelig gebyr) kan påklages til Statsforvalter Rogaland.

§ 11. Iverksettelse

Gebyrregulativet gjelder fra 28. april 2025.

§ 12. Regulering av gebyrsatser

Gebyrregulativet reguleres normalt ved årsskiftet i forbindelse med behandling av økonomiplanen. Regulativet kan også endres på andre tidspunkt. Endring kunngjøres i lokalpressen.

Gebyrene indeksreguleres årlig med virkning fra 1. januar, etter kommunal deflator.

Tiltak som krever søknad og tillatelse og som kan forestås av tiltakshaver - PBL. § 20-4

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
01. § 20-4 c. Mindre tiltak på bebyggd eiendom, (SAK10 § 3-1 a.) tilbygg 0-50 m2 og frittliggende bygg 0.70 m2	m ²	9 200	9 520	320	3%	
04. § 20-4 b Alminnelige driftsbygninger i landbruket (SAK10 § 3-2)		10 800	11 180	380	4%	
05. § 20-4 c Midlertidige bygninger, konstruksjoner eller anlegg - maks 2 år		9 200	9 520	320	3%	

Boligbygg (inkl. fritidsbygning) PBL § 20-3

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
01. For bygg med en boenhet	stk (boenhet)	30 000	31 050	1 050	4%	
02. Tillegg per boenhet	stk (boenhet)	9 000	9 320	320	4%	
03. Til- og påbygg/ ombygging nye boenheter per enhet	stk (boenhet)	13 000	13 460	460	4%	
04. Til- og påbygg/ ombygging annet	stk (boenhet)	9 200	9 520	320	3%	

Alle andre bygg, til- og påbygg, min. gebyr kr 18 000

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
01. For de første 0–1000 m² per m² BRA	m²	100	105	5	5%	
02. For de neste m² per m² BRA	m²	30	30	0	0%	
03. 50 % reduksjon for parkeringskjeller, drivhus, stativhaller o.l. Bygningstype 231-246; 421-436						
04. 50 % reduksjon for ombygging						

Diverse tiltak

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
01. Forhåndskonferanse -pbl. § 21-1	stk.	0	0	0	0%	Kan holdes uavhengig av søknadsplikt ref. SAK10 § 6-1
02 Bygn.tekn installasjoner pbl. § 20-1 a og f	stk	9 200	9 520	320	3%	
02. a) VA-anlegg i grunn, større anlegg. Hovedledning og fellesledning inntil lengde 300 m	stk	23 000	23 810	810	4%	*Makspris: 64 000,-

Økonomiplan for 2026-2029

Gebyr	Enhet	Sats	Sats	Endring	Endring	Merknad
		2025	2026	i kr	i %	
02.b) Lengde over 300 meter får et tillegg per påbegynt 100 meter	per 100 m	3 800	3 930	130	3%	**VA-anlegg mindre private anlegg gis en rabatt på 50%. Det gjelder inntil 5 stk.boliger/fritidsboliger
03. Vesentlige terrenginngrep, støttemurer, støyskjerm etc. (pbl. § 20-1 k)	stk	9 200	9 520	320	3%	
04. Trafikk-/samf.anlegg(veg, parkeringsplass, kaianlegg etc.) (pbl. § 20-1 l)	stk	9 200	9 520	320	3%	
05. Skilt/reklame	stk	9 200	9 520	320	3%	
06. Gebyr for solcelleanlegg	stk	2 100	2 170	70	3%	
07. For tjenester som faktureres etter medgått tid - pr. time	time	1 450	1 500	50	3%	
08. Det tas ikke gebyr for tekniske hjelpemidler som oppføres i ettertid pga. tilgjengelighetskrav		0	0	0	0%	

Dispensasjonssøknader/fravik fra teknisk forskrift

Gebyr	Enhet	Sats	Sats	Endring	Endring	Merknad
		2025	2026	i kr	i %	
01. Det betales per dispensasjon. 100% for første og dyreste, 50% for nr 2 og 25% for alle andre		0	0	0	0%	
02. Dispensasjon for fortetting/ny tomt i regulert område + ny bolig/fritidsbolig i 100-meters beltet § 1-8	stk	32 000	33 120	1 120	4%	
03. Dispensasjon fra plan/plankrav/byggeforbud i 100-meters beltet etter § 1-8	stk	18 000	18 630	630	4%	
04. Dispensasjon fra andre forhold, lov, forskrift, avstandskrav etc.	stk	6 400	6 620	220	3%	
05. Dispensasjon fra planer som mangler eller med uklar grad av utnytting - for mindre tiltak i boligområder	stk	3 900	4 040	140	4%	
06. Fravik fra teknisk forskrift	stk	5 200	5 380	180	3%	

Søknad om endring av tillatelse

Gebyr	Enhet	Sats		Endring i kr	Endring i %	Merknad
		2025	2026			
01. Bolig/ fritidsbygg/ deling	stk/bolig	6 300	6 520	220	3%	
02. Andre bygg	stk/bygg	6 300	6 520	220	3%	
03. Ved større endringer beregnes gebyr som ved ny søknad						

Bruksendring, pbl. § 20-1 d.

Gebyr	Enhet	Sats		Endring i kr	Endring i %	Merknad
		2025	2026			
01. Bruksendring av mindre del av bolig	stk	8 000	8 280	280	4%	
02. Bruksendring større bygg/ næringsbygg	stk	15 000	15 530	530	4%	

Riving, pbl. § 20-1 e, gebyr per bygning. Riving av mindre bygg beregnes etter pbl. § 20-4

Gebyr	Enhet	Sats		Endring i kr	Endring i %	Merknad
		2025	2026			
01. Alle bolig- og fritidsbygg	stk	11 500	11 900	400	3%	
02. Næringsbygg	stk	1 600	1 660	60	4%	
03. Vernet bygg	stk	20 000	20 700	700	4%	

Søknader som vurderes etter pbl. § 20-5 g

Gebyr	Enhet	Sats		Endring i kr	Endring i %	Merknad
		2025	2026			
01. Dette er søknader som etter en vurdering av saksbehandler kommer inn under pbl. § 20-5 generelt og punkt f: andre mindre tiltak som	stk	2 500	2 590	90	4%	

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
-------	-------	--------------	--------------	-----------------	----------------	---------

kommunen
finner grunn til
å fritta fra
søknadsplikten.
I tillegg

Ansvarsretter og brukstillatelse/ferdigattest

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
-------	-------	--------------	--------------	-----------------	----------------	---------

01. Selvbygger SAK10 § 6-8	stk	2 600	2 690	90	3%	
02. Lokal godkjenning SAK10 § 11-4 sjette ledd	stk	2 600	2 690	90	3%	
03. IG gebyr pr. søknad	stk	5 200	5 380	180	3%	
04. Midlertidig brukstillatelse	stk	5 200	5 380	180	3%	
05. Utstedelse av ferdigattest 6 år etter igangsetting, eller 2 år etter midlertidig brukstillatelse	år	5 200	5 380	180	3%	Dvs. søknad om ferdigattest innen frist gis ikke gebyr

Delingssaker – pbl. § 20-1 m. Gebyr for evt. dispensasjon kommer i tillegg.

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
-------	-------	--------------	--------------	-----------------	----------------	---------

01. Fradeling av tomt/tilleggsareal	stk	8 000	8 280	280	4%	
02. Delingssaker utover en parsell faktureres med 50% per enhet						
03. Arealoverføring	kr/m2	60	60	0	0%	
04. Vurdering om unntak av nabovarsling	Pr sak	2 000	2 070	70	4%	

Frivillige organisasjoner

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
-------	-------	--------------	--------------	-----------------	----------------	---------

01. Gebyr for behandling av byggesøknader fra frivillige organisasjoner						Det forutsettes at organisasjonen er registrert som frivillig i Brønnøysundsregisteret
---	--	--	--	--	--	--

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
gis en rabatt på 25 %						

Alle andre tiltak på boligeiendom/fritidseiendom

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
01. Garasje og carport	stk	11 500	11 900	400	3%	
02. Murer/levegger/brygger etc.	stk	2 600	2 690	90	3%	
03. Rehabilitering av pipe/ny stålppe	stk	1 900	1 970	70	4%	
04. Fasadeendring pr. bygg, etc.	stk	6 600	6 830	230	3%	
05. Hagestue	stk	4 000	4 140	140	4%	
06. Basseng	stk	5 200	5 380	180	3%	

Gravlunder

Gravlunder

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Ekstra navneplate, møblert urnefelt	Kr	10 300	10 710	410	4%	
Festeavgift per klistegrav per år	Kr	450	470	20	4%	I henhold til vedtak i kommunestyre, ksak 78/23.
Festeavgift per urnegrav per år	Kr	300	310	10	3%	
Gravlegging av kiste fra annen kommune	Kr	5 200	5 410	210	4%	
Gravlegging av urne fra annen kommune	Kr	3 100	3 220	120	4%	
Gravløsning, møblert urnefelt, for 20 år	Kr	31 000	32 240	1 240	4%	
Gravløsning, møblert urnefelt, neste gravlegging i samme grav (Familiegrav)	Kr	10 300	10 710	410	4%	
Gravløsning, møblert urnefelt, stell per år	Kr	1 050	1 090	40	4%	

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Muslimsk barnegrav, kjøpes av annen kommune	Kr	13 000	13 520	520	4%	
Muslimsk grav, kjøpes av annen kommune	Kr	18 000	18 720	720	4%	
Navnet minnelund, Sandnes gamle gravlund	Kr	7 850	8 160	310	4%	
Navnet minnelund, Soma gravplass	Kr	10 200	10 610	410	4%	
Stellavtale ordinær grav, estimert per år.	Kr	2 200	2 290	90	4%	
Stellavtale ordinær grav, etableringsgebyr	Kr	1 000	1 040	40	4%	

Festeavgift per urnegrav per år

Plass til 4 urner

Gravløsning, møblert urnefelt, stell per år

Ved gravløsning 'møblert urnefelt' i familiegrav er det allerede betalt stell for 20 år, og det betales kr 1 000 per år det går utover påløpt tid til nye 20 år.

Stellavtale ordinær grav, estimert per år.

Dette er en tjeneste som følger selvkostprinsippet.

Leie av kommunale idrettsanlegg

Gebyrer

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Brudd på regelverk i idrettsanleggene	Kr	1 500	1 560	60	4%	Avlysning som ikke meldes, klisterregler, med mer.

Ikke kommersielle aktører

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
1 tennisbane ;	Kr	200	210	10	5%	Gjelder utombys idrettslag og

Økonomiplan for 2026-2029

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
						private og fylkeskommunale skoler
Friidrettsanlegg inkludert garderobe og utstyr	Kr	500	520	20	4%	Gjelder utombys idrettslag og private og fylkeskommunale skoler
Gressbane fotball inkludert garderobe (kun kommunal)	Kr	400	420	20	5%	Gjelder utombys idrettslag og private og fylkeskommunale skoler
Grusbane fotball inkludert garderobe (kun kommunal)	Kr	250	260	10	4%	Gjelder utombys idrettslag og private og fylkeskommunale skoler
Gymsal/aktivitetssal	Kr	300	310	10	3%	Gjelder utombys idrettslag og private og fylkeskommunale skoler
Hele Sandnes stadion inkludert servicebygg	Kr	900	940	40	4%	Gjelder utombys idrettslag og private og fylkeskommunale skoler
Idrettshall inkludert garderobe	Kr	700	730	30	4%	Gjelder utombys idrettslag og private og fylkeskommunale skoler
Kunstgressbane fotball inkludert garderobe (kun kommunal)	Kr	400	420	20	5%	Gjelder utombys idrettslag og private og fylkeskommunale skoler
Møtelokale tilknyttet idrettsanlegg	Kr	300	310	10	3%	Gjelder utombys idrettslag og private og fylkeskommunale skoler
Reservasjon av klatrerom	Kr	700	730	30	4%	Gjelder utombys idrettslag og private og fylkeskommunale skoler
Sandnes stadion hovedbane fotball inkludert garderobe	Kr	500	520	20	4%	Gjelder utombys idrettslag og private og fylkeskommunale skoler
Svømmebasseng (12,5*8) inkludert garderobe, eksklusiv badevakt	Kr	900	940	40	4%	Gjelder utombys idrettslag og private og fylkeskommunale skoler
Svømmehall (25*20) inkludert	Kr	1 300	1 350	50	4%	Gjelder utombys idrettslag og

Økonomiplan for 2026-2029

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
garderobe, eksklusiv badevakt						private og fylkeskommunale skoler
Svømmehall inkludert garderobe, eksklusiv badevakt	Kr	1 100	1 140	40	4%	Gjelder utombys idrettslag og private og fylkeskommunale skoler

Kommersielle aktører

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
1 tennissbane	Kr	450	470	20	4%	Gelder kun kommersielle aktører
Cirkus og liknende - eksklusive tilkobling til strøm	Dagleie	2 500	2 600	100	4%	Gelder kun kommersielle aktører
Friidrettsanlegg inkludert garderobe og utstyr 	Kr	1 700	1 770	70	4%	Gelder kun kommersielle aktører
Gressbane fotball inkludert garderobe (kun kommunal)	Kr	1 200	1 250	50	4%	Gelder kun kommersielle aktører
Grusbane fotball inkludert garderobe (kun kommunal)	Kr	700	730	30	4%	Gelder kun kommersielle aktører
Gymsal/aktivitetssal	Kr	700	730	30	4%	Gelder kun kommersielle aktører
Hele Sandnes stadion inkludert servicebygg	Kr	3 500	3 640	140	4%	Gelder kun kommersielle aktører
Idrettshall inkludert garderobe	Kr	1 500	1 560	60	4%	Gelder kun kommersielle aktører
Kunstgressbane fotball inkludert garderobe (kun kommunal)	Kr	1 200	1 250	50	4%	Gelder kun kommersielle aktører
Møtelokale tilknyttet idrettsanlegg 	Kr	850	880	30	4%	Gelder kun kommersielle aktører
Rerervasjon av klatrerom	Kr	1 500	1 560	60	4%	Gelder kun kommersielle aktører
Sandnes stadion hovedbane fotball inkludert garderobe	Kr	1 700	1 770	70	4%	Gelder kun kommersielle aktører
Svømmebasseng (12,5*8) inkludert garderobe, eksklusiv badevakt	Kr	1 900	1 980	80	4%	Gelder kun kommersielle aktører
Svømmehall (25*20) inkludert	Kr	2 700	2 810	110	4%	Gelder kun kommersielle aktører

Økonomiplan for 2026-2029

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
garderobe, eksklusiv badevakt						
Svømmehall inkludert garderobe, eksklusiv badevakt	Kr	2 200	2 290	90	4%	Gelder kun kommersielle aktører

Parkering

Parkeringsavgift

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
1. time	Kr	15	20	5	33%	I tråd med rapporten til Agenda Kaupang, Effektiviseringsprosjekt 2025, tiltak 9 Samferdsel, på side 60
2. time	Kr	21	26	5	24%	I tråd med rapporten til Agenda Kaupang, Effektiviseringsprosjekt 2025, tiltak 9 Samferdsel, på side 60
Tredje time og påfølgende	Kr	32	37	5	16%	I tråd med rapporten til Agenda Kaupang, Effektiviseringsprosjekt 2025, tiltak 9 Samferdsel, på side 60

Plansaker

Deling av eiendom jamfør pbl. § 20-1, bokstav m

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
4.1 Fradeling av ny tomt i samsvar med plan.	Kr	8 600	8 900	300	3%	Per tomt som søkes fradelt. Fra 2-8 nye tomter gis det 50 prosent gebyrreduksjon. Fra og med 9 tomter gis 100 prosent gebyrreduksjon.
4.2 Arealoverføring i samsvar med plan	Kr	4 700	4 900	200	4%	

Detaljregulering, og endring av plan etter pbl. 12-14, 1. ledd

Økonomiplan for 2026-2029

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
1.0 For arealer til og med 500m ²	kr	34 200	35 400	1 200	4%	
1.1 For arealer over 500m ² til og med 2 000 m ²	Kr	68 400	70 800	2 400	4%	
1.2 For arealer over 2 000 m ² til og med 5 000 m ²	Kr	86 700	89 700	3 000	3%	
1.3 For arealer over 5 000 m ² til og med 10 000 m ²	Kr	102 600	106 200	3 600	4%	
1.4 For arealer over 10 000 m ² til og med 20 000 m ²	Kr	136 900	141 700	4 800	4%	
1.5 For arealer over 20 000 m ² et tillegg per påbegynte 1 000 m ²	Kr	1 800	1 900	100	6%	
1.6 Tilleggsgebyr for bebyggelse	Kr	1 200 for hver 100m ² BRA	1250			Bruksarealet (BRA) beregnes i tråd med NS 3940. Både eksisterende bebyggelse som skal bli stående og ny bebyggelse regnes med. Arealer som ligger under terreng regnes også med. Gebyret regnes ut fra den maksimale utnyttelsen som planen gir mulighet for
1.7 Ny førstegangsbehandling av avvist planforslag	Kr	51 600	53 400	1 800	3%	
1.8 Ved forelegging av reguleringspørsmålet for utvalget med saksbehandling etter pbl. § 12-8	Kr	51600	53400			(politisk behandling av stoppet planinitativ)
1.9 Oppstartsmøtegebyr for planer fra og med 500 m ²	Kr	41 300	42 700	1 400	3%	
110 Tillegg innenfor byaksen		25% av gebyr	25% av gebyr			Gjelder på strekningen fra og med Sandnes sentrum til kommunegrense Stavanger, jamfør strategisk arealkart Sandnes 24.mars 2023

Økonomiplan for 2026-2029

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
111 Reguleringsplaner for masseuttak og massefyllinger		Samlet gebyr reduseres til 50%	Samlet gebyr reduseres til 50%			
112 Industri og lager		BRA reduseres til 25%	BRA reduseres til 25%			

1.0 For arealer til og med 500m²

Vedtatt i kommunestyret 11.12.23 sak 228/23

1.8 Ved foreleggning av reguleringsspørsmålet for utvalget med saksbehandling etter pbl. § 12-8

Dersom utvalg for by- og samfunnsutvikling instiller med positivt vedtak fjernes gebyret.

Forenklet endring av reguleringsplan etter pbl. 12-14, 2. ledd

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
2.1 Minimumsgebyr	Kr	12 900	13 400	500	4%	
2.2 For arealer til og med 2 000 m ²	Kr	25 700	26 600	900	4%	
2.3 For arealer over 2 000 m ² til og med 5 000 m ²	Kr	42 800	44 300	1 500	4%	
2.4 For arealer over 5 000 m ² til og med 10 000 m ²	Kr	68 500	70 900	2 400	4%	
2.5 For arealer over 10 000 m ²	Kr	85 500	88 500	3 000	4%	
2.6 Tilleggsgebyr for bebyggelse for hver100 m ² bruksareal (BRA)	Kr	1 200	1 250	50	4%	
2.7 Tilleggsgebyr for saker der kommunen må utarbeide/bearbeide plankart/bestemmelser	Kr	4 500	4 700	200	4%	
2.8 Tilleggshøring	Kr	4 500	4 700	200	4%	
2.9 Kunngjøring av endring av plan	Kr	4 500	4 700	200	4%	
210 Tillegg innenfor byaksen		25% av gebyr	25% av gebyr			Gjelder på strekningen Sandnes sentrum til kommunegrense Stavanger, jamfør strategisk arealkart Sandnes 24.mars 23
211 Politisk behandling	Kr	10 400	10 800	400	4%	

Konsekvensutredninger

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
3.1 Ved behandling av plan med KU beregnes følgende gebyr i tillegg til gebyr for arealplanen		25% av gebyr for reguleringspl	25% av gebyr for reguleringspl			
3.2 Fastsetting av planprogram	Kr	51 600	53 400	1 800	3%	

Skift om gebyr i plansaker 2025, Sandnes kommune, Rogaland

Dato	FOR-2025-02-03-143
Ikrafttredelse	06.02.2025
Endrer	FOR-2023-12-11-2299
Gjelder for	Sandnes kommune, Rogaland
Hjemmel	LOV-2008-06-27-71-§33-1
Kunngjort	06.02.2025 kl. 14.30

Hjemmel: Fastsatt av Sandnes kommunestyre 3. februar 2025 med hjemmel i [lov 27. juni 2008 nr. 71 om planlegging og byggesaksbehandling \(plan- og bygningsloven\) § 33-1](#).

Reduserte gebyrer

Hvis gebyret anses å bli åpenbart urimelig i forhold til det arbeid og de kostnader kommunen har hatt med saken, eller anses urimelig av andre grunner, kan kommunen v/plansjefen fastsette passende gebyr

Klageadgang

Gebyrfastsettelsen i den enkelte sak kan ikke påklages der gebyrforskriften følges. Kommunedirektørens avgjørelse av søknad om reduksjon av gebyr kan påklages etter reglene i forvaltningsloven.

Indeksregulering

Gebyrene indeksreguleres årlig med virkning fra 1. januar. (Indeksreguleres etter Kommunal inflator).

Svømmehaller

Svømmehaller

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Barn og ungdom/Student/honnør/pensjonist (10 klipp)	Kr	360	370	10	3%	
Barn og ungdom/Student/honnør/pensjonist halvårskort	Kr	840	870	30	4%	
Barn og ungdom/Student/honnør/pensjonist ordinær pris	Kr	50	52	2	4%	
Barn og ungdom/Student/honnør/pensjonist Årskort	Kr	1 390	1 450	60	4%	
Pant for armbånd	Kr	50	52	2	4%	
Voksne halvårskort	Kr	1 550	1 610	60	4%	
Voksne klippekort (10 klipp)	Kr	600	620	20	3%	
Voksne ordinær pris	Kr	85	88	3	4%	
Voksne Årskort	Kr	2 565	2 670	105	4%	

VAR og øvrige gebyrer

Kommunale gebyrer for vann, avløp og renovasjon

Selvkostprinsippet

Sandnes kommune beregner kommunale gebyrer i tråd med forskrift om beregning av selvkost. Selvkost innebærer at kostnadene kommunen har ved å produsere en bestemt tjeneste skal dekkes av gebyrene som brukerne betaler. Kommunen har ikke lov til å tjene penger på tjenestene.

En annen sentral begrensning i kommunens handlingsrom er at overskudd fra det enkelte år skal tilbakeføres til abonnentene eller brukerne i form av lavere gebyrer innen de neste fem årene. Dette betyr at hvis kommunen har bokført et overskudd som er eldre enn fire år, må dette brukes til å redusere gebyrene i det kommende budsjettåret. Tilsvarende dersom kommunen har bokført et underskudd, må også dette dekkes inn innen fem år.

Gebyr vann og avløp

Årsgebyret for vann og avløp er todelt. Det består av et fast fastledd (abonnementsgebyr) og et variabelt ledd (forbruksgebyr).

Fra 01.07.25 ble merverdiavgiftssatsen på salg av vann og avløpstjenester redusert fra 25% til 15%. Endringen hadde som mål å bidra til å redusere levekostnadene for husholdninger, som har opplevd å få kjøpekraften redusert som følge av høy prisvekst og økt rente. Denne endringen slår fullt ut i 2026 med redusert mva sats for hele året.

Fra 01.01.26 innføres ny statlig forskrift angående avskrivningsreglene for flere typer kommunale anleggsmidler- særlig for ledningsnett innen vann- og avløpssektoren. Endringen innebærer å utvide

avskrivningstiden fra 40 til 80 år. Dette gjelder både for allerede gjennomførte investeringer, samt fremtidige investeringer. Dette er mer i tråd med generasjonsprinsippet, og bidrar til en mer rettferdig fordeling av kostnader på nåværende og fremtidige abonnenter. På kort sikt vil dette medføre lavere gebyrer, men på lengre sikt vil imidlertid effekten av reduserte avskrivninger delvis bli utlignet av økte samlede rentekostnader.

I tillegg er det vedtatt å endre kalkylerenten som benyttes i selvkostregnskapet fra 5-årig swap rente +0,5 prosentpoeng til 3 måneders NIBOR+0,7 prosentpoeng. Grunnen til dette er at NIBOR renten er mer i tråd med de faktiske rentebetingelsene til kommunen.

Sandnes kommune har både på vann og avløp opparbeidet seg selvkostfond. Neste år budsjetteres det med underskudd på selvkostområdene, slik at gebyrene delvis blir finansiert av selvkostfond.

Vann og avløpsgebyrene reduseres i 2026 :

- Årsgebyr for **annen eiendom enn bolig** (ekskl.mva) reduseres med **5%** fra 2025 til 2026.
- Årsgebyr for **bolig uten vannmåler** (ekskl.mva) reduseres med **3%** fra 2025 til 2026.
- Årsgebyr for **bolig uten vannmåler (inkl.mva)** reduseres med **7%**. For husholdninger reduseres gebyrene brutto med 7% når effekten av redusert merverdiavgift hensyntas.

Gebyrtype	Endring i %	Gebyr 2026 i kr (ekskl.mva)	Enhet
Av totalt gebyrgrunnlag er andel fastledd 35% på vann og 32% på avløp			
Abonnementsgebyr vann, bolig og fritidsbolig	0,8%	8,46	Kr per m ² (bruksareal)
Abonnementsgebyr avløp, bolig og fritidsbolig	3,2%	9,36	Kr per m ² (bruksareal)
Abonnementsgebyr annen eiendom enn bolig			
Abonnementsgebyr vann annet enn bolig	-6,9%	1 326	Kr per Q3 (m ³ /t) (vannmengde som vannmåler er dimensjonert for)
Abonnementsgebyr avløp, annet enn bolig og landbruk	-3,6%	1 692	Kr per Q3 (m ³ /t) (vannmengde som vannmåler er dimensjonert for)
Abonnementsgebyr avløp, landbruk	-3,6%	4 230	Kr.
Forbruksgebyr			

Økonomiplan for 2026-2029

Forbruksgebyr vann etter BRA	-2,2%	17,80	Kr per m ² (bruksareal)
Forbruksgebyr vann	-2,2%	13,69	Kr per m ³
Forbruksgebyr avløp etter BRA	-7,1%	23,31	Kr per m ² (bruksareal)
Forbruksgebyr avløp	-7,1%	17,93	Kr per m ³

Sammenlignet med de 12 største kommunene i landet ligger Sandnes kommune godt under snittet på vann- og avløpsgebyr for en standard bolig.

Gebyr renovasjon

Ny tømmestruktur for husholdningsavfall innføres 01.01.26. Hentefrekvensen endres fra to og fire til tre uker for samtlige avfallfraksjoner. For et standard abonnement vil prisene reduseres med 3,5 prosent.

AVLØP

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Abonnementsgebyr avløp, annet enn bolig og landbruk	Kr per Q3 (m ³ /t) (vannmengde som vannmåler er dimensjonert for)	1 756,0	1 692,0	-64,0	-3,6%	
Abonnementsgebyr avløp, annet enn bolig og landbruk, der vannmåler ikke er installert (beregnes for en vannmålerstørrelse på Q3=6,3 m ³ /t)	Kr	11 062,8	10 660,0	-402,8	-3,6%	Ved manglende installering av pålagt vannmåler faktureres eiendommen for en vannmålerstørrelse på 6,3 m ³ /t. Dette tilsvarer gjennomsnittlig størrelse montert hos kommunens vannmålerpliktige abonnenter
Abonnementsgebyr avløp, bolig/fritidsbolig	Kr per m ² bruksareal	9,07	9,36	0,29	3,20%	
Abonnementsgebyr avløp, landbruk (beregnes for en vannmålerstørrelse på Q3=2,5 m ³ /t)	Kr	4 390,0	4 230,0	-160,0	-3,6%	Dette gjelder også for landbrukseiendommer med manglende installering av pålagt vannmåler
For annen eiendom enn boligeiendom og for eiendom med basseng over 3 m ³ , beregnes forbruksgebyr etter skjønn ved						

Økonomiplan for 2026-2029

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
manglende installering av vannmåler.						
Forbruksgebyr avløp (med vannmåler)	Kr per m ³	19,28	17,93	-1,35	-7,00%	
Forbruksgebyr avløp etter BRA (uten vannmåler)	Kr per m ²	25,06	23,31	-1,75	-6,98%	Forbruksgebyr avløp etter BRA inkludert omregningsfaktor
Omregningsfaktor for stipulert forbruk basert på bruksareal, bolig- og fritidseiendom	m ³ per m ² bruksareal (BRA)	1,3	1,3	0,0	0,0%	
Tilknytningsgebyr avløp, lav sats	Kr per m ² bruksareal	33,3	34,5	1,2	3,5%	
Tilknytningsgebyr avløp, normal sats	kr per m ² bruksareal	91,5	94,7	3,2	3,5%	
Tilskudd til separering (skattefinansiert): Separering etter pålegg fra kommunen	kr per meter	1 391,5	1 440,0	48,5	3,5%	
Tilskudd til separering (skattefinansiert): Utbedring av feilkobling på avløpsnett	kr per meter	1 391,5	1 440,0	48,5	3,5%	
Tilskudd til tilknytning (skattefinansiert) Maksimum tilskuddsbeløp per enhet	Kr per enhet	33 280,0	34 445,0	1 165,0	3,5%	
Tilskudd til tilknytning (skattefinansiert): 25 prosent av faktiske utgifter begrenset til maksimum tilskuddsbeløp per enhet	%	25,0	25,0	0,0	0,0%	

Avløpsanlegg, saks-og kontrollgebyr

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Behandling av utslippssøknad mindre avløpsanlegg > 15 pe:	Kr	9 976,7	9 976,7	0,0	0,0%	
Behandling av utslippssøknad mindre	Kr	6 263,9	6 263,9	0,0	0,0%	

Økonomiplan for 2026-2029

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
avløpsanlegg < 15 pe						
Behandling av utslippssøknad mindre tettbebyggelser > 50 pe	Kr	14 963,5	14 963,5	0,0	0,0%	
Endring av utslippstillatelse	Kr	1 866,8	1 866,8	0,0	0,0%	
Endring av utslippstillatelse mindre tettbebyggelser > 50 pe	Kr	3 734,6	3 734,6	0,0	0,0%	
Oppfølging av forhold i strid med utslippstillatelse	Kr per time	1 253,2	1 297,0	43,8	3,5%	
Tilsyn og kontroll > 50 pe	Kr	5 602,5	5 602,5	0,0	0,0%	
Tilsyn og kontroll < 50 pe	Kr	3 734,6	3 734,6	0,0	0,0%	

Feieavgift

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Årlig fast avgift 1. pipeløp	Kr	516,0	310,0	-206,0	-39,9%	For hvert ekstra pipeløp betales grunnbeløp x 1,5

Fettutskillere

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Behandling av søknad om påslipp	Kr	6 263,9	6 483,0	219,1	3,5%	
Endring av påslippsavtale	Kr	1 867,8	1 933,0	65,2	3,5%	
Oppfølging av forhold i strid med påslippstillatelse	Kr per time	1 253,2	1 297,0	43,8	3,5%	
Tilsyn og kontroll	Kr	3 734,6	3 865,0	130,4	3,5%	

Oljeutskillere

Økonomiplan for 2026-2029

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Behandling av søknad om utslipp	Kr	6 263,9	6 483,0	219,1	3,5%	
Endring av utslippstillatelse	Kr	1 867,8	1 933,0	65,2	3,5%	
Oppfølging av forhold i strid med utslippstillatelse	Kr per time	1 253,2	1 297,0	43,8	3,5%	
Tilsyn og kontroll	Kr	3 734,6	3 865,0	130,4	3,5%	

Renovasjon

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
400 l restavfall	Kr	0,0	5 504,0	5 504,0	0,0%	
Avfallsreducerende tiltak	Kr	-500,0	-500,0	0,0	0,0%	
Beholdersystem - liten rest-, papir og matavfall (standardgebyr)	Kr	3 786,4	3 652,0	-134,4	-3,5%	
Beholdersystem-stor restavfall, stor papir og matavfall	Kr	5 850,0	5 578,0	-272,0	-4,6%	
Ekstrasekk, restavfall	Kr	72,0	75,0	3,0	4,2%	
Grunngebyr	Kr	828,0	869,0	41,0	5,0%	
Hageavfall 140L	kr	344,0	344,0	0,0	0,0%	
Hageavfall 240L	Kr	344,0	344,0	0,0	0,0%	
Hageavfall 660L	kr	1 032,0	1 032,0	0,0	0,0%	
Henting av plastemballasje	Kr	140,0	146,0	6,0	4,3%	
Hjemmekompostering, årlig leie	Kr	200,0	208,0	8,0	4,0%	
Hytte- og øyrenovasjon	Kr	2 408,0	2 528,0	120,0	5,0%	
Låsbar beholder, årlig gebyr	Kr	56,0	58,0	2,0	3,6%	
Matavfall 140L	Kr	688,0	688,0	0,0	0,0%	
Matavfall 240L	Kr	1 376,0	1 376,0	0,0	0,0%	
Nedgravde løsninger	Kr	3 236,0	3 365,0	129,0	4,0%	
Nøkkelprikker	Kr	64,0	67,0	3,0	4,7%	
Papir/Papp 1100L	Kr	2 064,0	2 167,0	103,0	5,0%	
Papir/Papp 140L	Kr	344,0	361,0	17,0	4,9%	
Papir/Papp 240L	Kr	344,0	361,0	17,0	4,9%	
Papir/Papp 660L	Kr	1 032,0	1 084,0	52,0	5,0%	
Restavfall 1100L	Kr	18 163,2	17 255,0	-908,2	-5,0%	
Restavfall 140L	Kr	1 926,4	1 734,0	-192,4	-10,0%	
Restavfall 240L	Kr	3 302,4	2 972,0	-330,4	-10,0%	
Restavfall 360L	Kr	0,0	4 955,0	4 955,0	0,0%	
Restavfall 660L	Kr	9 081,6	8 628,0	-453,6	-5,0%	
Restavfall 80L	Kr	1 100,8	1 046,0	-54,8	-5,0%	
Utkjøring av avfallsbeholdere	Kr per ordre	200,0	208,0	8,0	4,0%	
Volumgebyr, nedgravd anlegg	Kr	2 408,0	2 492,0	84,0	3,5%	

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Volumgebyr, sentrumsløsning	Kr	2 889,6	2 947,0	57,4	2,0%	

Saker vedrørende bygge- og gravearbeider i forurenset grunn

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Saker av liten vanskelighetsgrad og mindre konsekvenser for helse og/eller miljø	Kr	7 228,0	7 481,0	253,0	3,5%	
Saker av middels vanskelighetsgrad og middels store konsekvenser for helse og/eller miljø	Kr	17 957,0	18 585,0	628,0	3,5%	
Saker av stor vanskelighetsgrad og alvorlige konsekvenser for helse og/eller miljø	Kr	28 868,0	29 878,0	1 010,0	3,5%	

Tilsyn av næringsavfall

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Tilsyn med avvik	Kr	2 410,0	2 494,0	84,0	3,5%	

Tømmegebyrer for slaminnhenting

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Ekstra tømning av private slamavskillere (når det ikke er behov for båt)	Kr	3 654,0	3 957,0	303,0	8,3%	
Fritids slamskiller - tømning hver 4. år	Kr	904,0	979,0	75,0	8,3%	
Minirensanlegg - tømning på bestilling	Kr	4 225,0	4 576,0	351,0	8,3%	
Minirensanlegg - årlig tømning	Kr	3 516,0	3 809,0	293,0	8,3%	
Oppmøtegebyr/bomtur	Kr	867,0	939,0	72,0	8,3%	
Slamavskiller 1-4 m ³ - tømning hvert andre år	Kr	1 771,0	1 918,0	147,0	8,3%	
Slamavskiller 1-4 m ³ - årlig tømning	Kr	3 257,0	3 527,0	270,0	8,3%	
Slamavskiller 5-7 m ³ - tømning hvert andre år	Kr	1 956,0	2 118,0	162,0	8,3%	

Økonomiplan for 2026-2029

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Slamavskiller 5-7 m ³ - årlig tømming	Kr	3 516,0	3 808,0	292,0	8,3%	
Slamavskiller 8-10 m ³ - tømming hvert andre år	Kr	3 226,0	3 494,0	268,0	8,3%	
Slamavskiller 8-10 m ³ - årlig tømming	Kr	5 822,0	6 305,0	483,0	8,3%	
Tillegg per m ³ over 10m ³	Kr	291,0	315,0	24,0	8,2%	

VANN

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Abonnementsgebyr vann, annet enn bolig	Kr per Q3 (m ³ /t) (vannmengde som vannmåler er dimensjonert for)	1 424,0	1 326,0	-98,0	-6,9%	
Abonnementsgebyr vann, annet enn bolig, der vannmåler ikke er installert (beregnes for en vannmålerstørrelse på Q3=6,3 m ³ /t)	Kr	8 971,0	8 354,0	-617,0	-6,9%	Ved manglende installering av pålagt vannmåler faktureres eiendommen for en vannmålerstørrelse på 6,3 m ³ /t. Dette tilsvarer gjennomsnittlig størrelse montert hos kommunens vannmålerpliktige abonnenter
Abonnementsgebyr vann, bolig/fritidsbolig	Kr per m ² (bruksareal)	8,39	8,46	0,07	0,83%	
For annen eiendom enn boligeiendom og for eiendom med basseng over 3 m ³ , beregnes forbruksgebyr etter skjønn ved manglende installering av pålagt vannmåler		0	0	0	0%	
Forbruksgebyr vann (med vannmåler)	Kr per m ³	14,01	13,69	-0,32	-2,28%	
Forbruksgebyr vann etter BRA (uten vannmåler)	Kr per m ² (bruksareal)	18,21	17,80	-0,41	-2,25%	Forbruksgebyr vann etter BRA inkludert omregningsfaktor
Omregningsfaktor for stipulert forbruk basert på bruksareal, bolig- og fritidseiendom	m ³ per m ² bruksareal (BRA)	1,3	1,3	0,0	0,0%	
Oppmøtegebyr for å lese av vannmåler	Kr	1 638,0	1 695,0	57,0	3,5%	

Økonomiplan for 2026-2029

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Testing av vannmåler faktureres iht. påløpte konstnader (dekkes av abonnent dersom måleren er innenfor krav til nøyaktighet)	kr	0	0	0	0%	Påløpte kostnader + 5 prosent administrasjonskostnader
Tilknytningsgebyr vann, lav sats	Kr per m ² bruksareal	33,3	34,5	1,2	3,6%	
Tilknytningsgebyr vann, normal sats	Kr per m ² bruksareal	91,5	94,7	3,2	3,5%	
Vannmålerleie per år (gruppe 1) 4 m ³ /t eller mindre	Kr	263,7	273,0	9,3	3,5%	
Vannmålerleie per år (gruppe 2), 4,1 - 6,5 m ³ /t	Kr	508,4	526,0	17,6	3,5%	
Vannmålerleie per år (gruppe 3), 6,6 - 10,0 m ³ /t	Kr	604,9	626,0	21,1	3,5%	
Vannmålerleie per år (gruppe 4), 10,1 - 16,0 m ³ /t	Kr	607,4	629,0	21,6	3,6%	
Vannmålerleie per år (gruppe 5), 16,1 - 50,0 m ³ /t	Kr	1 436,9	1 488,0	51,1	3,6%	
Vannmålerleie per år (gruppe 6), 50,1 - 100,0 m ³ /t	Kr	1 940,2	2 008,0	67,8	3,5%	
Vannmålerleie per år (gruppe 7), 100,1 m ³ /t eller større	Kr	2 620,8	2 713,0	92,2	3,5%	

Abonnementsgebyr vann, annet enn bolig, der vannmåler ikke er installert (beregnes for en vannmålerstørrelse på Q3=6,3 m³/t)

Sandnes bibliotek

Sandnes bibliotek - purregebyr

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Barn 1. purring	Kr	20	20	0	0%	
Barn 2. purring	Kr	20	20	0	0%	
Voksne 1. purring	Kr	50	50	0	0%	

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Voksne Kr		50	50	0	0%	
2. purring						

Sandnes kulturhus

Instrumenter

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Flygel - Grotrian- Steinweg	Kr per dag	1 300	1 300	0	0%	
Flygel - Steinway & Sons 9 ft.	Kr per dag	2 400	2 400	0	0%	
Konsertpiano Yamaha U1	Kr per dag	1 000	1 000	0	0%	
Stemming av instrument	Kr	2 400	2 400	0	0%	
Stemming av instrument HELG	Kr	4 000	4 000	0	0%	

Leie lokaler

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Foajé SKH (fredag- søndag)	Kr	5 000	5 000	0	0%	
Foajé SKH (mandag- torsdag)	Kr	3 600	3 600	0	0%	
Kafé Kinokino (fredag- søndag)	Kr	2 500	2 500	0	0%	
Kafé Kinokino (mandag- torsdag)	Kr	1 500	1 500	0	0%	
Liten sal SKH inntil 10 timer (fredag- søndag)	Kr	5 000	5 000	0	0%	
Liten sal SKH inntil 10 timer (mandag- torsdag)	Kr	3 700	3 700	0	0%	

Økonomiplan for 2026-2029

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Sal 1 Kinokino inntil 10 timer (fredag- søndag)	Kr	11 000	11 000	0	0%	
Sal 1 Kinokino inntil 10 timer (mandag- torsdag)	Kr	8 000	8 000	0	0%	
Sal 2 Kinokino inntil 10 timer (fredag- søndag)	Kr	3 000	3 000	0	0%	
Sal 2 Kinokino inntil 10 timer (mandag- torsdag)	Kr	2 500	2 500	0	0%	
Sal 3 Kinokino inntil 10 timer (fredag- søndag)	Kr	1 500	1 500	0	0%	
Sal 3 Kinokino inntil 10 timer (mandag- torsdag)	Kr	1 200	1 200	0	0%	
Stor sal SKH inntil 10 timer (fredag- søndag)	Kr	15 000	15 000	0	0%	
Stor sal SKH inntil 10 timer (mandag- torsdag)	Kr	12 500	12 500	0	0%	
Variabel pris per solgte billett (fredag- søndag)	Kr	15	15	0	0%	
Variabel pris per solgte billett (mandag- torsdag)	Kr	15	15	0	0%	

Personell

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Arrangementsvert	Kr per time	540	540	0	0%	
Assisterende tekniker / Rigghjelp	Kr per time	540	540	0	0%	
Lydmester	Kr per time	750	750	0	0%	
Lysmester	Kr per time	750	750	0	0%	
Multitekniker	Kr per time	750	750	0	0%	
Scenemester	Kr per time	750	750	0	0%	

Teknisk grunnutrustning

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
43 ekstra seter i Stor sal	Kr	1 000	1 000	0	0%	
Kinoanlegg Sal 2 og 3 Kinokino	Kr	3 400	3 400	0	0%	
Lite lysanlegg, fast innstilt Foajé SKH/kafé Kinokino	Kr	1 000	1 000	0	0%	
Lite lysanlegg, fast innstilt Liten sal SKH	Kr	1 000	1 000	0	0%	
Lite lysanlegg, fast innstilt Sal 1 Kinokino	Kr	2 000	2 000	0	0%	
Lite lysanlegg, fast innstilt Stor sal SKH	Kr	2 000	2 000	0	0%	
Mac til forestilling	Kr	2 000	2 000	0	0%	
Omrigg av seter i sal	Kr	1 800	1 800	0	0%	
Projektor	Kr	1 800	1 800	0	0%	
Standard lydanlegg Foajé SKH	Kr	2 000	2 000	0	0%	

Økonomiplan for 2026-2029

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Standard lydanlegg Liten sal SKH	Kr	2 000	2 000	0	0%	
Standard lydanlegg Sal 1 Kinokino	Kr	3 300	3 300	0	0%	
Standard lydanlegg Stor sal SKH	Kr	3 300	3 300	0	0%	
Standard lysanlegg Liten sal SKH	Kr	2 000	2 000	0	0%	
Standard lysanlegg Sal 1 Kinokino	Kr	3 600	3 600	0	0%	
Standard lysanlegg Stor sal SKH	Kr	3 600	3 600	0	0%	
Taleanlegg inntil 4 linjer Foajé SKH/Kafé Kinokino	Kr	1 000	1 000	0	0%	
Taleanlegg Sal 2 og 3 Kinokino	Kr	800	800	0	0%	
Taleanlegg, inntil 4 linjer Liten sal SKH	Kr	1 000	1 000	0	0%	
Taleanlegg, inntil 4 linjer Sal 1 Kinokino	Kr	2 000	2 000	0	0%	
Taleanlegg, inntil 4 linjer Stor sal SKH	Kr	2 000	2 000	0	0%	
Trådløs mikrofon per sett	Kr	750	750	0	0%	Rabatt ved bruk over flere dager

Sandnes kulturskole

Sandnes kulturskole - egenbetaling

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Bandskole, storband, ensembler	Kr per semester	600	600	0	0%	

Økonomiplan for 2026-2029

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
FoTa	Kr per semester	1 000	1 000	0	0%	
Gruppeundervisning	Kr per semester	1 500	1 950	450	30%	
Individuell opplæring	Kr per semester	1 750	2 050	300	17%	
Instrumentleie bortsett fra piano	Kr per semester	400	400	0	0%	
Kor	Kr per semester	500	1 000	500	100%	
Kunsthøgskole	Kr per semester	2 900	2 900	0	0%	
Leie av piano	Kr per semester	800	800	0	0%	
Materialutgifter kunsthøgskole	Kr per semester	400	400	0	0%	
Orkester	Kr per semester	400	400	0	0%	

Varatun gård/Lura bydelshus/Forsand kulturscene

Provisjonsleie

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Ved fremføring på sal og scene Provisjonsprovisjon av omsetning	Kr	10	10	0	0%	Lura og Varatun

Tillegg selskapslokaler

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Renhold	Kr	900	900	0	0%	
Renhold, store lokaler (forestilling)	Kr	1 100	1 100	0	0%	
Tillegg ekstradag for opprydding	Kr	1 500	1 500	0	0%	
Tillegg for bryllup	Kr	500	500	0	0%	
Tillegg for rigging dagen før	Kr	1 500	1 500	0	0%	

Utleie helg

Økonomiplan for 2026-2029

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Mellomstore møterom (opptil 20 deltakere)	Kr	1 300	1 300	0	0%	Lura og Varatun
Små møterom	Kr	900	900	0	0%	Lura og Varatun
Store rom (selskapslokaler)	Kr	3 000	3 000	0	0%	Lura og Varatun
Store selskapslokaler (forestilling)	Kr	4 000	4 000	0	0%	Lura

Utleie ukedager

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Forsamlingslokale (forestilling)	Kr	2 000	2 000	0	0%	Lura
Mellomstore møterom (opptil 20 deltakere)	Kr	650	650	0	0%	Lura og Varatun
Små møterom (opptil 10 deltakere)	Kr	450	450	0	0%	Lura og Varatun
Store rom (selskapslokaler)	Kr	1 500	1 500	0	0%	Lura og Varatun

Årsleie

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Utleie av rom til atelier og verksted Årspris pr m2 (romstørrelse 10-12 m2)	Per m ² per år	600	600	0	0%	Varatun

Ganddal fritidssenter/Bogafjellhallen/Riska fritidssenter

Leie lokaler

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Bursdagsfeiring	Kr	1 000	1 000	0	0%	Mulig pristillegg avhengig av bruk av utstyr og spesialrom

Diverse

Satser som ligger til grunn i forhandling av utbyggingsavtale:

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Frikjøpsbeløp Kr parkering per plass		442 031	454 850	12 819	3%	

Frikjøpsbeløp parkering per plass

Bystyret vedtok den 16. desember 2014 i sak 167/14: Frikjøpet settes til kr 300 000 og følger årlig prisjustering etter statistisk sentralbyrå, byggekostnadsindeks for veganlegg i alt. Frikjøpet er en frivillig avtale mellom utbygger og kommunen, hvor pengene fra frikjøpet inngår i parkeringsfondet til bygging av nye offentlige plasser (tilsvarende antallet frikjøpte plasser). Det følger ingen rettigheter med frikjøpet, kommunen bestemmer hvor og når pengene på fondet skal brukes til bygging av nye kommunale eller offentlig/private fellesanlegg. Byggearbeider kan ikke igangsettes før frikjøpsbeløpet er innbetalt på parkeringsfondet.

Sandnes Havn KF

Alle skip som anløper Sandnes havn betaler et vederlag basert på skipets størrelse i bruttotonn (BT). Oversikt over priser fremkommer på Sandnes Havn KF sin [nettside](#)

Sandnes Havn KF

Gebyr	Enhet	Sats 2025	Sats 2026	Endring i kr	Endring i %	Merknad
Anløp						